

Universiteit Gent
Faculteit Letteren & Wijsbegeerte
Vakgroep Middeleeuwse Geschiedenis

Academiejaar 2000-2001

DAT DU BEST, WAS IC ENDE WAT IC BEM, DAT SAL TU WERDEN...

**GENTSE GRAFMONUMENTEN EN GRAFSCHRIFTEN
TOT HET EINDE VAN DE CALVINISTISCHE REPUBLIEK (1584)**

DEEL II – BIJLAGEN & ILLUSTRATIES

AFSTUDEERWERK TOT HET BEHALEN VAN DE
ACADEMISCHE GRAAD VAN LICENTIAAT IN DE
GESCHIEDENIS

VERONIQUE DESPODT

PROMOTOR: PROF. DR. TH. DE HEMPTINNE

Universiteit Gent
Faculteit Letteren & Wijsbegeerte
Vakgroep Middeleeuwse Geschiedenis

Academiejaar 2000-2001

DAT DU BEST, WAS IC ENDE WAT IC BEM, DAT SAL TU WERDEN...

**GENTSE GRAFMONUMENTEN EN GRAFSCHRIFTEN
TOT HET EINDE VAN DE CALVINISTISCHE REPUBLIEK (1584)**

DEEL II – BIJLAGEN & ILLUSTRATIES

AFSTUDEERWERK TOT HET BEHALEN VAN DE
ACADEMISCHE GRAAD VAN LICENTIAAT IN DE
GESCHIEDENIS

VERONIQUE DESPODT

PROMOTOR: PROF. DR. TH. DE HEMPTINNE

I. BIJLAGEN

1. BESCHRIJVING VAN DE GERAADPLEEGDE HANDSCHRIFTEN UIT DE GENTSE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

1.1. Hs. G. 5860-5860(1)

INHOUD

Deel I:

F° 1 r°- f° 11 v°: *Ordonnances, status, privileges, droits, libertés, et franchises, que de tout temps et d'anchienneté ont accoutuméz d'avoir les roys d'armes, mareschaulx, heraulx, et poursuiuans et tous royaulmes, et pais tant chrestiens, que infidelles; a eulx instituèz et ordonnèz par les empereurs, roys, et princes. Lesquelles ordonnances je, Thomas Isaac, Thoison d'or, conseiller de l'empereur et roy d'armes de son ordre de la Thoison ..., j'ai mis et rédigé par escrit ...*

F° 12 r°-13 v°: *Copie de la legitimation de Francois et Georges Blondel, frères en 1494.*

F° 13 v°-18 r°: *Legitimation de don Charles Matine.*

F° 18 v°-45 r°: *Ghendt met de omliggende steden, casselrien ende dorpen. Ghendt Sente Michiels.*

F° 45 v°: Blanco.

F° 46 r°-48 r°: *In de collegiale ende prochie kercke van Sente Pharaillede.*

F° 48 v°-52 v°: *In s'Helichs Kerst prochie kercke.*

F° 53 r°-93 r°: *Sente Jans te Ghendt. [f° 65 ontbreekt]*

F° 93 v°: Blanco.

F° 94 r°-103 v°: *In Onse Lieve Vrouwe kercke op Sente Pieters.*

F° 104 r°: Blanco.

F° 104 v°-107 v°: *Sente Martens prochie in Ackerghem.*

F° 108 r°-117 v°: *Sente Jacops kercke.*

F° 118 r°-128 r°: *Sente Nicolaes kercke.*

F° 128 v°-132 r°: *Int groote beghinhof.*

F° 132 r°: *Int godtshuus van Sente Jooris by de vijf wintgaeten.*

F° 132 r°-v°: *Sente Cathelyncapelle om de prochiaenen van Sente Jans prochie nu Sente Baefs die op de Hoye zijn woonachtich te ligghen ende aldaer huerlieder prochie te houden.*

F° 132 v°: *Int beghinhof Ter Hoyen*

F° 133 r°-184v°: *Uittreksels uit de schepenregisters van Gent (1412-1433, 1353-1354, 1527).*

Deel II:

F° 1 r°-3 v°: *Dronghene in de abdie.*

F° 4 r°-v°: *Somergthem.*

F° 4 v°: *Vinderhoute.*

F° 4 v°-5 r°: *Te Lootenhulle bij Poucke.*

F° 5 r°-v°: *Te Poucke.*

F° 5 v°-6 r°: *Te Russele.*

F° 6 r°-v°: *Thielt.*

F° 6 v°-7 r°: *Winghene.*

F° 7 r°: *Eecloo.*

F° 7 r°-v°: *Hansbeke.*

F° 7 v°-9 v°: *Aeltere.*

F° 9 v°-10 r°: *Nevele.*

F° 10 r°: *Denterghem.*

F° 10 r°-v°: *Destelberghe.*

F° 10 v°-11 r°: *Wettere.*

- F° 11 r°-12 r°: *Schellebelle*.
- F° 12 r°-13 r°: *Melle*.
- F° 13 r°-14 v°: *Masseme*.
- F° 14 v°-16 r°: *Assenede*.
- F° 16 r°-18 v°: *Axele*.
- F° 18 v°-19 v°: *Zuudorpe bij Axele*.
- F° 19 v°-22 v°: *Te Hulst in stede*.
- F° 22 v°: *Sente Gilles int Landt van Waes*.
- F° 22 v°-24 r°: *Te Rupelmonde in de stede onbelocken*.
- F° 24 r°-25 v°: *Themseke*.
- F° 25 v°-26 r°: *Te Boornhem*.
- F° 26 r°: *Basserode*.
- F° 26 v°-47 r°: *Dendermonde*. [naast grafschriften ook uittreksels uit allerlei registers en brieven, met veel aandacht voor de familie van Yedeghem, waarvan een lid hoogbaljuw van Dendermonde was]
- F° 47 r°-48 r°: *Copie d'une lettre que un nommé ... van der Straeten, grand chercheur des antiquitéz et genealogies demeurant a Bruges at envoyé au seigneur de Wieze, grand bailly des ville et chastellenie d'Ipre en date du 9 d'octobre 1615 en forme d'extraict*.
- F° 48 r°-50 r°: *Te Wieze*.
- F° 50 r°-v°: *Denderbelle*.
- F° 50 v°: *Te Grimsberghe bij Dendermonde*.
- F° 50 v°-53 v°: *Te Moerzeke dat men nu Moessche naempt een mijle op d'oostzyde van Dendremonde*.
- F° 53 v°-54 r°: *Te Hauweghem*.
- F° 54 r°-55 r°: *Ghyzeghem*.
- F° 55 r°: *Te Wannezeele*.
- F° 55 r°-v°: *Te Lede*.
- F° 55 v°: *Te Hofstae bij de stat van Aelst*.
- F° 55 v°-56 v°: *Ten Roosen int clooster bij Aelst*.
- F° 56 v°-61 r°: *De stat van Aelst*.
- F° 61 r°: *Te Hautem bij Ninove*.
- F° 61 r°-65 v°: *Ninove*.
- F° 65 v°-66 r°: *Okeghem*.
- F° 66 r°-v°: *Pamele aen den Dendre*.
- F° 66 v°-67 v°: *Pollare*.
- F° 67 v°-68 r°: *Appelterre*.
- F° 68 r°: *Te Ayechem*.
- F° 68 r°-69 r°: *Te Voorde*.
- F° 69 r°-v°: *Te Yedeghem*.
- F° 70 r°-71 r°: *Te Schendelbeke*.
- F° 71 r°-72 r°: *Sente Marien Lierden*.
- F° 72 r°-73 v°: *Ten Bossche*.
- F° 73 v°-74 r°: *Hemeloerdighem*.
- F° 74 r°-v°: *Te Neyghem*.
- F° 74 v°-79 r°: *Te Gheerdsberghe*.
- F° 79 r°-80 r°: *Te Sotteghem*.
- F° 80 r°-v°: *Te Belgie of Velseken*.
- F° 80 v°: *Te Hildene*.
- F° 80 v°-81 v°: *Te Leeuwerghem*.
- F° 81 v°: *Berleghem*.
- F° 81 v°-82 r°: *Eenaeme*.
- F° 82 r°-v°: *Te Weldene*.

- F° 82 v°-87 v°: *Audenaerde*.
 F° 87 v°-100 r°: *In Sente Wouburghe*.
 F° 100 r°-102 r°: *Pamele in Audenaerde*.
 F° 102 r°: *Te Nokeren bij Audenaerde*.
 F° 102 v°-103 r°: *Te Heyne*.
 F° 103 r°-v°: *Te Zynghem*.
 F° 103 v°-104 r°: *Te Gavre*.
 F° 104 r°: *Te Beveren neffens Audenaerde*.
 F° 104 v°: *Steenhuuse*.
 F° 104 v°-105 r°: *Noch te Gheersberghe*.
 F° 105 r°-v°: *Te Huuse*.
 F° 105 v°-107 r°: *Te Eecke op de Schelde*.
 F° 107 r°-v°: *Te Nazarette*.
 F° 108 r°: *Noch te Wetteren*.
 F° 108 r°-109 r°: *Laerne*.
 F° 109 r°-v°: *Te Heusden*.
 F° 109 v°: *Exaerde*.
 F° 109 v°-110 r°: *Zwynaerde*.
 F° 110 r°-v°: *Capricke*.
 F° 110 v°-111 r°: *Te Maria Kercke bij Ghendt*.
 F° 111 r°-v°: *In de stat van der Neusen bij Axele*.
 F° 111 v°: *Te Assebrouck*.
 F° 111 v°-113 v°: *Te Deynse*.
 F° 113 v°-114 v°: *Te Everghem*.
 F° 114 v°-122 v°: *Seker extraicten uut de bewysen ende oude lettriagen van joncheer Jan van Lichtervelde, heere van Beaurewart t'Ypre*.
 F° 122 v°-136 r°: *Te Brussele in Sente Goele kercke*.
 F° 136 r°-148 r°: *Ypre*.
 F° 148 r°-v°: *Te Vormiseele bij Ypre*.
 F° 148 v°-149 r°: *Te Capelle te Poele bij Ipre*.
 F° 149 r°-150 r°: *Te Boesinghen bij Ipre*.
 F° 150 v°-151 r°: *Te Moorslede int Ipersche*.
 F° 151 r°-152 v°: *Rossebeke bij Ipre*.
 F° 152 v°: *Te Ghydts*.
 F° 152 v°-153 r°: *Te Elverdinghe bij Ipere*.
 F° 153 r°-v°: *Te Meessene*.
 F° 154 r°-v°: *Passchendale*.
 F° 154 v°-155 r°: *Oostvletere*.
 F° 155 r°: *Langhemarck*.
 F° 155 r°-v°: *Te Staeden*.
 F° 155 v°: *Rousbrugghe*.
 F° 155 v°-156 r°: *Te Haringhe bij Rousbrugghe*.
 F° 156 r°-v°: *Te Watou bij Poperinghe*.
 F° 156 v°- 157 v°: *Merckem*.
 F° 157 v°-159 v°: *Handsaeme*.
 F° 159 v°-161 v°: *Rousselaere*.
 F° 161 v°-162 r°: *Bevere bij Rousselaere*.
 F° 162 r°: *Cactem bij Rousselaere*.
 F° 162 r°-164 v°: *Thorout*.
 F° 164 v°-165 r°: *Dixmude*.
 F° 165 r°-166 r°: *Veurne*.

- F° 166 r°-v°: *Steenkercke bij Veurne.*
 F° 166 v°-168 r°: *Nieupoort.*
 F° 168 r°-v°: *Leffinghe.*
 F° 169 r°: *Slype.*
 F° 169 v°-170 v°: *Te Peene.*
 F° 170 v°-171 r°: *Zuutpeene.*
 F° 171 r°- 172 r°: *Werveke.*
 F° 172 r°-v°: *Comene.*
 F° 172 v°-173 r°: *Halewyn.*
 F° 173 v°-174 r°: *Ekelsbeke.*
 F° 174 r°-175 r°: *Dadizeele.*
 F° 175 r°-176 v°: *Busbeke.*
 F° 176 v°: *Te Herseaulx bij Cortrycke.*
 F° 176 v°: *Te Lauwe bij Cortrycke.*
 F° 176 v°-177 v°: *Heule.*
 F° 177 v°-178 r°: *Hemelghem bij Yseghem.*
 F° 178 r°-v°: *Yseghem.*
 F° 178 v°-180 v°: *Corterycke.*
 F° 180 v°-181 v°: *Te Moorselle bij Meenen.*
 F° 181 v°-182 v°: *Haerlebeke.*
 F° 183 r°-231 v°: *De stadt van Brugghe ende het Vrie met d'omligghende steden ende dorpen.*
 F° 232 r°-v°: *Blanco.*
 F° 233 r°-237 v°: *In den jaeren 1300, 1400, 1500, 1515, ende ... [over een vereniging van forestiers en hun toernooien te Brugge]*
 F° 237 v°-243 r°: *Een cort verhael van het eylandt van Cadsant.*
 F° 243 r°-254 r°: *Eeneghe memorien van Zeelant, bescreven bij Cornelis Gaillart, woonende tot Brugghe van den jaere 1563 den 14 wedemaent.*
 F° 254 r°-270 v°: *Een cleen recueil van tgheslachte ende afcompste van thuus van Borsele van Zeelant van de memorien van Cornelis Gaillart.*

Deel III:

- F° 133 r°-134 v°: *Vervolg van Int beghinhof Ter Hoyen.*
 F° 135 r°-139 r°: *In de Billocke.*
 F° 139 v°: *Tot de broers op de veste.*
 F° 139 v°-140 v°: *Sente Cathelyne godshuus op de Craenleye.*
 F° 140 v°-158 r°: *In de kercke van de jacopinen.*
 F° 158 r°-167 r°: *Tot de graubroers.*
 F° 167 r°-178 v°: *Te carmeliten te Ghendt.*
 F° 178 v°-185 v°: *Ten augustinen te Ghendt.*
 F° 186 r°: *Tempelhuus.*
 F° 186 v°: *Int Poortackere op de Hautleye.*
 F° 186 v°: *Weverscapelle.*
 F° 186 v°-189 v°: *In Wedemaers hospitael op Sente Pharailden platse.*
 F° 189 v°-190 r°: *In Sente Jacops hospitael bij s'Helix Kerst.*
 F° 190 r°-v°: *Int graususter huus van Sente Jacops.*
 F° 190 v°: *In Ubrechts hospitael bij de Perselle poorte.*
 F° 190 v°-191 r°: *Sente Agneten.*
 F° 191 v°-192 v°: *Int clooster van Galilee.*
 F° 192 v°: *Te Groenen Briele.*
 F° 192 v°: *Int clooster van Deynse te Ghendt.*
 F° 192 v°-193 r°: *Te Baudeloo in Ghendt.*

F° 193 r°-196 v°: *Int clooster van de aerme claeren.*

F° 196 v°-198 r°: *Int clooster van sente claren buten Ghendt nu tot den gronde gheruineert in de leste kerckbraecke.*

F° 198 v°-200 v°: *De chartreusen nevens Ghendt nu al gheruineert bij de leste kerckbraecke.*

F° 201 r°-232 v°: Uittreksels uit de schepenregisters van Gent (1380-1383, 1385, 1389-1412).

Losse bladen: inhoudstafel; namenindex [opgesteld in de negentiende eeuw].

BESCHRIJVING

Drie banden + losse bladen , papier, 385 x 240, 184 folio's (deel I) + 270 folio's (deel II) + 100 folio's (deel III), eigentijdse inktfoliëring.

Moderne kartonnen band. Op de rug van elk deel staat het Romeins cijfer waarmee het deel aangeduid wordt.

Eén achttiende-eeuwse hand; negentiende-eeuwse hand voor de inhoudstafel en de namenindex; aantekeningen in verschillende andere handen.

HERKOMST

Dit handschrift is een kopie van een werk van Cornelis Gailliard (1520-1563), dat in de late achttiende eeuw voor rekening van de Brugse bibliofiel Joseph van Huerne werd uitgevoerd. In 1862 behoorde het werk toe aan de Brugse kanunnik Carton. Dit wordt vermeld op de inhoudstafel en namenindex, die toen opgesteld en als losse bladen bij het handschrift gevoegd werden. In 1893 werd het geheel toevallig in een antiquariaat aangetroffen door de toenmalige bibliothecaris van de Universiteit van Gent, F. vander Haeghen, en verworven voor de bibliotheek waar hij voor werkte. Oorspronkelijk was het handschrift onderverdeeld in twee delen: het huidige eerste en derde deel enerzijds, en het huidige tweede deel anderzijds. Bovenaan op de recto-zijde van het eerste folio van deel I staat *N° 1* geschreven, terwijl *N° 2* op dezelfde plaats van deel II werd aangebracht. Ook is de vroegere onderverdeling op te merken aan de eigentijdse inktfoliëring: deel III wordt gewoon verder gefolieerd volgende op deel I, en deel II heeft een aparte foliëring. We willen hierbij nog opmerken dat er een fout gebeurd is bij het foliëren: deel III begint inderdaad met f° 133, inhoudelijk volgend op f° 132 van deel I, maar ook in deel I wordt er na f° 132 nog verder gefolieerd (f° 133, etc.). De tekst die in deel I volgt op f° 132, hoort inhoudelijk echter thuis na de tekst van deel III. Toen de delen in hun huidige vorm werden ingebonden, maakte men een vergissing door op de rug van het tweede deel het Romeinse cijfer III en op de rug van het derde deel het Romeinse cijfer II aan te brengen.

LITERATUUR

J. Béthune, 1900, pp. VII-XXI.

1.2. Hs. G. 11766

INHOUD

F° 1 r°. *Effigies Philippi cognomento Boni, filij Ioannis, qui primus Sacrosantum Aurei Velleris Ordinem instituit.*

F° 1 v°-2 v°. *Epitaphe du Ducq Philippes de Bourgoigne a sa sepulture a Diyon.*

F° 2 v°. *In de Schelstraete in eenen ondersteen ter sijden van de duere aen thuus van joncorauwe de Stoppeleere, nu toebehoorende ende bewoent bij joncheer Christoffels van Huerne, staen de naervolghende lettren.*

F° 3 r°-3 v°. *Copie van de eerste steenen gheleyt int fundament van de keercke van de patres van de Societeyt Jesu.*

F° 4 r°-5 v°. Blanco.

F° 6 r°-7 v°. *De alma civitate Gandensi Flandriae metropolis.*

F° 7 v°-8 r°. *Inde keercke van de graefschepende ende heerlichede van Everghem een mijle buyten Ghendt, competerende thisdome van Ghendt, staet in den muer met groote letteren tnaervolghende.*

F° 8 v°. Blanco.

F° 9 r°-9 v°. *Inscriptiones quae spectant civitatem Gandavensem.*

F° 9 v°. *In schepenencaemere van Ghedeede inden muer stontd het naervolghende in oude antique lettren met de waepen die hier inde marge staen.*

F° 10 r°. *Fundatio capellae in domo scabinorum Gandavi.*

F° 10 v°. Blanco.

F° 11 r°. *Fundatio monasterij Blandiniensis cum fundatione coenobij Gandensis, quod postea dictum est Sancti Bavonis, utrumque ordinis sancti Benedicti.*

F° 11 r°-14 v°. *Abbatibus fundationis Blandiniensis.*

F° 15. Blanco.

F° 16 r°-26 r°. *Sepulturae videndae in monasterio sive abbatia Sancti Petri prope Gandavum in monte Blandinio.*

F° 26 v°-27 v°. Blanco.

F° 28 r°-67 v°. *Sepulturae inscriptionesque monumentorum et alia, quae repertae sunt in ecclesia cathedrali Sancti Bavonis, quondam Divi Ioannis cathedrali.*

F° 68 r°-73 r°. *In subterranea ecclesia Sancti Bavonis, vulgo den Crocht, haec sunt quae sequuntur.*

F° 73 r°-73 v°. *In templo coenobij religiosorum ordinis sancti Hieronimi dicti de fratres, quod iam devenit seminarium sedis episcopalis huius civitatis Gandensis per abolitionem dicti monasterij.*

F° 73 v°-74 r°. *Int grau susterhuys bij Sinte Jans.*

F° 74 r°. *In sacello quod est in aedibus Divi Bavonis in Platea, vulgo de Schelstraete.*

F° 74 v°. *In parochia dicta Loo Christi dominium Divi Bavonis, in nemore iuxta domum aut castrum reverendissimi episcopi Gandavensis.*

F° 75 r°-76 r°. *In novo castro, quod est predisium Hispanorum, quod fuit monasterium Divi Bavonis.*

F° 76 v°. Blanco.

F° 77 r°-78 r°. *Int clooster abdie van sinte Bernaerts, ordre van Nieuwenbosche, gheseyt Nonnenbosche, eertijts buyten Ghendt in Heusden, nu up de Groen Hoeye binnen Ghendt.*

F° 78 v°-79 v°. *Sinte Cathelyne capelle bij tbeginhof Ter Hoyen.*

F° 80 r°. *Volgt eigenlijck op f° 75 v°.*

F° 80 v°. Blanco.

F° 81 r°-82 r°. *Int godtshuus van Sinte Jooris bij de vijff wintgaeten Ter Hoyen.*

F° 82 v°. Blanco.

F° 83 r°. *De volders cappelle aen de Steenpoorte, nu de capucijnen.*

F° 83 v°. Blanco.

F° 84 r°. *Int swart susterhuus.*

F° 84 v°. Blanco.

F° 85 r°-85 v°. *Sinte Cathelyne godtshuus up de Craenleye.*

- F° 86 r°. *In tempelhuus.*
 F° 86 v°. Blanco.
 F° 87 r°-88 v°. *Chartreusen.*
 F° 89 r°-90 r°. Blanco.
 F° 90 v°. *Groenen Briele ordre van sinte Victoir.*
 F° 91 r°-94 v°. *De aerm claeren achter de Vrydachmaert.*
 F° 95 r°-95 v°. Blanco.
 F° 96 r°. *Deynse t'Ackerghem.*
 F° 96 v°. Blanco.
 F° 97 r°-v°. *Poortacker Hautleye.*
 F° 98 r°. *Wevers capelle.*
 F° 98 v°. Blanco.
 F° 99 r°-101 r°. *Wemaers hospitael up Sinte Pharilde plaetse.*
 F° 101 v°. Blanco.
 F° 102 r°-102 v°. *Sinte Jacops huus.*
 F° 103 r°-104 r°. *Sinte claeren buyten Ghendt, nu de rijcke claeren op Sinte Lievens straete.*
 F° 104 v°. Blanco.
 F° 105 r°-105 v°. *Sinte Agneeten, ordinis sancti Augustini.*
 F° 106 r°-106 v°. *Te Galilee, ordinis sancti Augustini.*
 F° 107 r°. *In Oosteecl in de Posteernepoorte.*
 F° 107 v°. Blanco.
 F° 108 r°. *Ter Haeghen Meulemeerstraete.*
 F° 108 v°. *Hospitael Peterceliepoorte. [Hebberechtshospitaal: 1 zerk uit 1207]*
 F° 109 r°-109 v°. *Graususters bij sinte Jacops.*
 F° 110 r°-140 v°. *In ecclesia parochiali quod Divo Michaeli Archangelorum principi ad ripam Lizae dicatum est. [f° 120 r°: blanco]*
 F° 141 r°-142 v°. Blanco.
 F° 143 r°-145 r°. *In collegiali et parochiali ecclesia Sanctae Pharaildis.*
 F° 145 v°. Blanco.
 F° 146 r°-156 v°. *In ecclesia Divi Nicolai.*
 F° 157 r°-157 v°. Blanco.
 F° 158 r°-169 r°. *In ecclesia parochiali Divi Iacobi maioris.*
 F° 169 v°. Blanco.
 F° 170 r°-179 v°. *In parochia Divae Mariae iuxta abbatiam sancti Petri.*
 F° 180 r°-186 r°. *In ecclesia parochiali Salvatoris Divae Christianitatis.*
 F° 186 v°. Blanco.
 F° 187 r°-189 v°. *In ecclesia parochiali Divi Martini, vulgo Ackerghem.*
 F° 190 r°-190 v°. *In den acker t'Ackerghem, daer de twee straeten vergaderen, es een capelleken daer up den altaer staet een taefereel gheschildert met seven panden ofte schilderijkens.*
 F° 191 r°-193 v°. Blanco.
 F° 194 r°-199 r°. *Augustijnen.*
 F° 199 r°-200 v°. Blanco. [f° 200 r°: in een andere hand: *Carmeliten*]
 F° 201 r°-211 v°. *Carmeliten ofte onse vrou broers.*
 F° 212 r°-212 v°. Blanco.
 F° 213 r°-227 v°. *Predicheeren alias jacopinen.*
 F° 228 r°-229 v°. Blanco.
 F° 230 r°-236 v°. *Frermineuren nu de recollecten.*
 F° 237 r°-243 r°. *Int begijnhof Sinte Lysbette gracht.*
 F° 243 v°. Blanco.
 F° 244 r°-246 v°. *Int begijnhof Ter Hoeyen.*
 F° 247 r°. *Epitaphium Ioannis van Eyck...*

- F° 247 v°. *De alio fratre Huberto van Eyck.*
 F° 248 r°-248 v°. Blanco.
 F° 249 r°-250 v°. *T'Rycke Gasthuus.*
 F° 251 r°-255 v°. *Bylocke.*
 F° 256 r°-256 v°. Blanco.
 F° 257 r°-259 r°. *Cellebroers alias broers up de veste.*
 F° 259 v°-260 v°. Blanco.
 F° 261 r°-267 r°. *Abbadia de Dronghene.*
 F° 267 v°-268 v°. Blanco.
 F° 269 r°-270 r°. *Baudeloo.*
 F° 270 v°-273 v°. Blanco.
 F° 274 r°-275 v°. *In pago de Laerne.*
 F° 276 r°. *In pago de Heusdene.*
 F° 276 v°. Blanco.
 F° 277 r°. *In pago de Wettere.*
 F° 277 v°. Blanco.
 F° 278 r°. *In pago Exaerde.*
 F° 278 v°. Blanco.
 F° 279 r°-v°. *In pago de Meerelbeke.*
 F° 280 r°. *In pago Melsene ad Scaldim.*
 F° 280 v°. Blanco.
 F° 281 r°. *In pago Munte.*
 F° 281 v°. Blanco.
 F° 282 r°. *In pago Ghendbrugghe.*
 F° 282 v°. Blanco.
 F° 283 r°. *In pago Sint Denys ad Lysam.*
 F° 283 v°. Blanco.
 F° 284 r°. *In pago de Zwinaerde.*
 F° 285 r°-v°. *In pago d'Eecke ad Scaldim.*
 F° 286 r°. *In pago Astene prope Lisam.*
 F° 286 v°. Blanco.
 F° 287 r°. *In de stadt van Deynse.*
 F° 287 v°. Blanco.
 F° 288 r°. *In de stadt van Thielt.*
 F° 288 v°. Blanco.
 F° 289 r°. *In pago Dadizele. [blanco]*
 F° 289 v°. Blanco.
 F° 290 r°. *In pago Sinte Lievens Hautem.*
 F° 290 v°. Blanco.
 F° 291 r°-v°. *In pago et comitatu d'Everghem.*
 F° 292 r°. *In pago Eertvelde.*
 F° 292 v°. Blanco.
 F° 293 r°. *In pago de Sleinghe.*
 F° 293 v°. Blanco.
 F° 294 r°-295 r°. *In de stadt van Hulst.*
 F° 295 v°. Blanco.
 F° 296 r°. *In Assenede ende Asseneambacht.*
 F° 296 v°. Blanco.
 F° 297 r°. *In pago Wachtbeke.*
 F° 297 v°. Blanco.
 F° 298 r°. *In pago Caprycke.*

- F° 298 v°. Blanco.
 F° 299 r°. *In pago Moerbeke.*
 F° 299 v°. Blanco.
 F° 300 r°-v°. *In pago Mariekeercke.*
 F° 301 r°. *In pago Vinderhaute.* [blanco]
 F° 301 v°. Blanco.
 F° 302 r°. *In pago Meerendere.* [blanco]
 F° 302 v°. Blanco.
 F° 303 r°. *In pago Hansbeke.*
 F° 303 v°. Blanco.
 F° 304 r°. *In pago Zomerghem.*
 F° 304 v°. Blanco.
 F° 305 r°. *In pago Saffelaere.*
 F° 305 v°. Blanco.
 F° 306 r°. *In pago Landscautere pays de Ro.*
 F° 306 v°. Blanco.
 F° 307 r°. *In pago Gondrode landt van Ro.*
 F° 307 v°. Blanco.
 F° 308 r°. *In pago Melle.*
 F° 308 v°. Blanco.
 F° 309 r°. *In pago Desselbeerghe.*
 F° 309 v°. Blanco.
 F° 310 r°. *In pago Rusele.*
 F° 310 v°. Blanco.
 F° 311 r°. *Mortaigne prez de Tournay.*
 F° 311 v°. Blanco.
 F° 312 r°-313 v°. *Boislessines.*
 F° 314 r°-315 v°. Blanco.
 F° 316 r°. *In pago d'Eecke int westquartier.* [blanco]
 F° 316 v°. Blanco.

Achteraan zijn enkele documenten betreffende het handschrift toegevoegd: brief waarin het stadsbestuur van Gent de hoofdbibliothecaris van de Universiteitsbibliotheek de toestemming geeft om het handschrift voor 400 frank aan te kopen (d.d. 26 september 1896); bewijsje om de 400 frank uit de stadskas te verkrijgen (d.d. 30 september 1896); brief van J. Béthune waarin hij aan F. vander Haeghen uitlegt hoe hij het handschrift wedersamengesteld heeft (juni 1899).

BESCHRIJVING

Eén band, papier, 316 folio's, 305 x 197, moderne potloodfoliëring (sporen van oorspronkelijke inktfoliëring).

Moderne kartonnen band, vijf ribben, percaline rug, goudgestempeld. Op de rug staat: *EPITAPHIER DE GAND XVII SIÈCLE*. Op de voorkant staat een leeuwte met de letters B.G. [Bibliotheca Gandavensis].

Eén zeventiende-eeuwse hand met enkele aantekeningen in verschillende andere handen; tekeningen, gekleurde en ongekleurde wapens.

HERKOMST

De auteur van dit werk is hoogstwaarschijnlijk Christoffel van Huerne (1550-1629). Het werk zou rond 1623 geredigeerd zijn. In de negentiende eeuw behoorde het tot de collectie van L.F. Lebègue en het werd eind 1896 voor vierhonderd frank door de Universiteitsbibliotheek aangekocht (zie bijlagen bij het handschrift).

LITERATUUR

J. Béthune, 1900, pp. XXXII-XXXV (Ms. Nov. Gand.).

1.3. Hs. G. 14029

INHOUD

F° 1 r°-5 r°. *Te Predicheeren te Gendt.*

F° 5 v°. Blanco.

F° 6 r°-v°. *T'Eckerghem te Ghendt.*

F° 7 r°. *Sint Pieters te Gendt.*

F° 7 v°. Blanco.

F° 8 r°-13 v°. *T'Audenaerde.*

F° 13 v°. *Te Hofstat bij Aelst.*

F° 14 r°-15 v°. *Te Aelst.*

F° 16 r°-v°. *Te Ninove.*

F° 17 r°. *Te Wiese.*

F° 17 v°-18 r°. *Extraiten uut de brieven van meer Jacob van Ydeghe, heere van Wiese.*
[grafschriften]

F° 18 r°. *Te Passchendaele.*

F° 18 r°. *Te Rousbrughe.*

F° 18 v°. *Te Rousselaere.*

F° 19 r°-20 v°. *Te Geersberghe.*

F° 20 v°-21 r°. *Te Sotteghem.*

F° 21 r°. *Te Schendelbeke.*

F° 21 v°. *Te Marienleden*

F° 21 v°. *Sint Maertens leerden*

F° 21 v°. *Int clooster te Bossche bij Hemelveerdighen.*

F° 22 r°. *Te Appelterre.*

F° 22 r°. *Te Hauweghem*

F° 22 v°-30 v°. Blanco. [f° 23-30 zijn niet gefolieerd]

BESCHRIJVING

Eén band, papier, 30 folio's, 290 x 197, moderne inktfoliëring.

Moderne kartonnen band.

Eén zestiende-eeuwse hand met enkele aantekeningen in zeventiende-eeuwse hand, gekleurde wapens.

HERKOMST

J. Béthune vermoedt dat het handschrift een fragment is uit het werk van Cornelis Gailliard "*transcrit vers l'époque même de sa rédaction*" (late zestiende eeuw). Het maakte ooit deel uit van de verzameling van J. de Saint-Genois (+ 1867) en werd op 6 mei 1884 door de Universiteitsbibliotheek aangekocht op de openbare verkoop bij Camille Vyt. Op het dekblad vooraan werd het ex-libris van J. de Saint-Genois geplakt. Op het dekblad achteraan staat het volgende geschreven: *Vente bⁿ J. de St. Genois. (Vente Vyt, 6 mai 1884 -249.* Op de recto-zijde van het vrije schutblad vooraan staat in negentiende-eeuws schrift: *Grafschriften en andere aantekeningen, betrekkelyk eenige aude kerken van Vlaenderen.*

LITERATUUR

J. Béthune, 1900, pp. XXXVI-XXXVII (Ms. S. G.).

1.4. Hs. G. 12925

INHOUD

Preliminaire bladzijden. *Noms des lieux des sepultures.*

F° 1 r°. *Sainct Jean a Gand.*

F° 1 v°. Blanco.

F° 2 r°-v°. *Sainct Bavon à Gand.*

F° 3 r°-v°. *Sainct Pierre à Gand.*

F° 4 r°-v°. *Sainct Michiel à Gand.*

F° 5 r°-v°. *A l'abbay de Sainte Agnes à Gand.*

F° 6 r°. *L'église de Crist à Gand.*

F° 6 v°. Blanco.

F° 7 r°-10 v°. *Augustins de Gand.*

F° 11 r°-v°. *Sainte Verle de Gand.*

F° 12 r°. *Aux jacopins a Gand.*

F° 12 v°. Blanco.

F° 13 r°-15 v°. *Chartrois lez Gand.*

F° 16 r°-v°. *Dronghene abbaye lez Gand.*

F° 17 r°. *Eecke à 2 lieue. de Gand.*

F° 17 v°. *Elsene.*

F° 18 r°-20 v°. *Pauche alias Poucques*

F° 21 r°-v°. *Somerghem.*

F° 22 r°-24 r°. *Deynse abbaye de dames.*

F° 24 v°. Blanco.

F° 25 r°-v°. *Assenede.*

F° 26 r°-v°. *Axele.*

F° 27 r°-28 v°. Blanco.

F° 29 r°-37 v°. *Denremonde.*

F° 38 r°-v°. Blanco.

F° 39 r°-40 v°. *Alost.*

F° 41 r°-v°. Blanco.

F° 42 r°-v°. *Liekercke.*

F° 43 r°-44 v°. *Ninove.*

F° 45 r°-46 r°. *Beaupré abbaye à 1. lieue de Grantmont.*

F° 46 v°. Blanco.

F° 47 r°-48 v°. *Gerardmont.*

F° 49 r°-v°. Blanco.

F° 50 r°-51 v°. *Sotteghem.*

F° 52 r°-v°. *A Borsbeke Sainct Anthoine.*

F° 53 r°-69 v°. *Audenarde.*

F° 70 r°-71 r°. *Escornay.*

F° 71 v°. Blanco.

F° 72 r°. *Bevere lez Audenarde.*

F° 72 v°. Blanco.

F° 73 r°-74 v°. *Nockere.*

F° 75 r°-76 v°. *A Vichte.*

F° 77 r°-80 r°. *Courtray.*

F° 80 v°. Blanco.

F° 81 r°. *Gruninghe abbaye lez Courtray.*

F° 81 v°. *Heule.*

- F° 82 r°-85 r°. *Morsele*.
 F° 85 v°. *Sainte Loys rive*.
 F° 86 r°-v°. *Harlebeke*.
 F° 86 v°. *Wevelghem*.
 F° 87 r°-88 r°. *Wervy - Weroeken*.
 F° 88 v°. *Warneston*.
 F° 89 r°-v°. *Bousbeke*.
 F° 90 r°-91 r°. *A Wacquene, trois lieue de Courtray*.
 F° 91 v°. Blanco.
 F° 92 r°. *Commines*.
 F° 92 v°. Blanco.
 F° 93 r°. *Quesnoy sur la Deule*.
 F° 93 v°. Blanco.
 F° 94 r°-v°. *Armentiers*.
 F° 95 r°-v°. *Houppelines*.
 F° 96 r°-97 v°. *Arquinghem*.
 F° 98 r°. *Messines*.
 F° 98 v°. Blanco.
 F° 99 r°-101 r°. *Esterre*.
 F° 102 r°. *Poperinghe*.
 F° 102 v°. Blanco.
 F° 103 r°-129 v°. *Ipre*.
 F° 130 r°-131 v°. *Bousinghe*.
 F° 132 r°-v°. Blanco.
 F° 133 r°-134 r°. *Zillebeke*.
 F° 134 v°. Blanco.
 F° 135 r°-136 v°. *Vormeseel abbaie de l'ordre de saint Augustin, chanoines reguliers*.
 F° 137 r°-v°. *Langhemarck*.
 F° 138 r°-v°. *Coolscamp*.
 F° 139 r°-141 r°. *Pittehem*.
 F° 141 v°. Blanco.
 F° 142 r°-v°. *Englemoustier*.
 F° 143 r°-v°. *Denterghem*.
 F° 144 r°-145 r°. *Maldeghem*.
 F° 145 v°. Blanco.
 F° 146 r°-v°. *Soetendael abbaie de l'ordre de saint Bernard*.
 [Tussen f° 146 en 147 werd een kladblad met de wapenschilden van f° 146 v° ingebonden]
 F° 147 r°. *Heyle*.
 F° 147 v°. Blanco.
 F° 148 r°. *Moerkercke*.
 F° 148 v°. Blanco.
 F° 149 r°-151 r°. *L'Escluse*.
 F° 151 v°. Blanco.
 F° 152 r°. *Oostkercke*.
 F° 152 v°. Blanco.
 F° 153 r°-v°. *Sunkercke*.
 F° 154 r°-155 v°. *Dudseele*.
 F° 156 r°. *Damme*.
 F° 156 v°. Blanco.
 F° 157 r°. *Spermalien abbaie*.
 F° 157 v°-158 v°. Blanco.

F° 159 r°-194 r°. *Brughes*.
 F° 194 v°. Blanco. [in een achttiende-eeuwse hand: *Saint Michiel aux Faulxbourgs de Bruges*]
 F° 195 r°-v°. *Wassenaere*.
 F° 196 r°-198 v°. *Audembourg*.
 F° 199 r°. *Eslebeke*. [op deze folio werd een strookje kladpapier met wapens geplakt]
 F° 199 v°. *Haveskercke*.
 F° 200 r°-201 v°. *Ghistelle*.
 F° 202 r°-203 v°. *Nieuport*.
 F° 204 r°-205 v°. *Dixemude*.
 F° 206 r°-v°. *Woemens*.
 F° 207 r°-208 v°. *Winoxberghe*.
 F° 209 r°-v°. *Duynkercke*.
 F° 210 r°-211 r°. *Grevelinghe*.
 F° 211 v°. Blanco.
 F° 212 r°-214 v°. *Borborch*.
 F° 215 r°-v°. *Cassel*.
 F° 216 r°-v°. *Wattene abbaie de l'ordre de saint Augustin entre Gravelinge et Saint Omer*.
 F° 217 r°-219 r°. *Steenvorde*.
 F° 219 v°. Blanco.
 F° 220 r°-225 r°. *Furnes*.
 F° 225 v°-227 v°. Blanco. [f° 227 werd niet gefolieerd]
 Postliminaire bladzijden [kleiner van formaat]. *Table*.
 Losse bladen: kladblad met wapens; stamboom van de familie de Bouchout.

BESCHRIJVING

Eén band, papier, 3 folio's (preliminaire bladzijden) + 227 folio's + 8 folio's (postliminaire bladzijden), 348 x 215 (postliminaire bladzijden: 325 x 210), oorspronkelijke inktfoliëring (sporen van een andere, eigentijdse inktfoliëring) en signaturen.

Achttiende-eeuwse perkamenten band, vier ribben, sporen van linten. Op de rug staat in inkt geschreven: *SEPULTUREN Y*.

Eén laat-zestiende-eeuwse hand met aantekeningen in verschillende andere handen; ingekleurde en ongekleurde wapens.

HERKOMST

Dit handschrift dateert uit de tweede helft van de zestiende eeuw (na 1566). De auteur van het werk kon niet geïdentificeerd worden. In de achttiende eeuw kwam het handschrift in het bezit van L.J. de Crombrugghe de Loovelde (1689-1758). Diens naam vindt men tweemaal terug in het handschrift: op het dekblad vooraan en op de recto-zijde van het derde preliminaire blad. De huidige band dateert waarschijnlijk uit de tijd dat het boek in het bezit van L.J. de Crombrugghe de Loovelde was. De tekst op de rug verwijst naar het klassement dat in de bibliotheek van de man gehanteerd werd. Zo heeft U.B.G., hs. G. 12926, dat ook uit de verzameling van L.J. de Crombrugghe de Loovelde afkomstig is, een zelfde perkamenten band en draagt het op de rug de tekst: *SEPULTUREN M*.

LITERATUUR

J. Béthune, 1900, pp. XLI-XLIV (Ms. S. (Y)).

2. FUNDATIE-AKTES VAN 'VRIJE SEPULTUREN'

2.1. GILLIS PAPPAL EN VEERHELT BORLUUT IN DE SINT-JANSKERK (7 MAART 1463 (N.ST.))

"Copie vande vrye sepulturen uut t'register vant capittel van Ste Baefs.

Vande sepulture onder den sarck mette viercante metaelne plaete, byden groeten pylaer int cruyce aende noortsyde.

Copie uuyt een brief ofte vonnesse van schepenen vander Keure, in date den XV^{en} in novemb. XIII^c LXXIII, sca^{tie} her Ogiers van Massemmme, onderteekent Heyma."

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 328-329 (we nemen de uitgave door Kervyn integraal over).

Wy Claeis van Zickele, Jaspaer Vander Hole, Justaes Coets ende Lieven De Bels, als kerckmeesters ende gouverneurs der fabrique van St Janskercke, binnen der stede van Ghent in desen tyt, doen te wetene alle lieden dat wy bevindende de goede jonste ende begheerte die onse beminde vriende Mr Gillis Pappal, f^s Gillis, secretaris der voorn. stede van Ghendt, ende joncvrouwe Veerhelt Borluuts, zyne wettelyke gheselnede, hebben inde voorn. kercke waert [in ghndt], die zy der selver kercke ende fabrique goede vrienden zyn, ende zonderlinghe ten nieuwen wercke vanden turre, dat nu onlancx leden beghoenen es, zeer behulpsamelyk haerlieder aelmoesenen ghetoot hebben, ende in goeder meeninge zyn, zoo wy verstaen hebben jaerlycx als men daer aen wercken zal noch geven zullen, ende in danckaerhede van dien thaerlieder neerendster bede ende versoeck omme haerlieder devotie te voorderene, hebben gheconsenteert en consenteeren by desen over ons ende over onse naercommers, die kercmeesters vande voorn. kercke wesen zullen, den voorn. m^r Gillisse ende der joncv^r Veerhelt, zyne gheselnede, eene plaetse omme eenen saerck van tamelycker groote te legghene voor den autaeer vanden helegghen cruyce aenden pylaer ende onder beelde van onsen Heere daer hy op den hesel zidt, inde zelve kercke van St Jans, omme heml. die zelve plaetse thuerlieder sepulture, midts haerlieder hoyr ende naercommen te ghebruycken teuwegen daghen, met te ghevene ende over te leggene telcken begravinghen, over den orloff vande lichtunghe des zaercks, in aelmoessenen ende oorbueren der voorn. fabrique, de somme van zes schellynghen grooten, ende dit al boven den gheheelen funeralen die men metten lycke bringhen zal, achtervolghende den ghemeen rechten daerof van ouden tyde inde zelve kercke gheuseert; in bewarenesse van desen ende kennesse der waerheden, zoo hebben wy kerckmeesters boven ghenoept dese letteren gheseghelt metten zeghele vande voorn. kercke uuthanghende, op den VII^{en} dach van maerte int jaer Ons Heeren M. III^c LXII.

2.2. NICLAUS BAVE EN MARIE VAN POLLINCHOVE IN DE SINT-BAAFSKATHEDRAAL (24 FEBRUARI 1548 (N.ST.))

Origineel ; perkament ; ca. 135 x 265 mm (plica : ca. 32 x 265 mm) ; zegel op dubbele staart van perkament door twee spleten in de plica en één in de vouw : zegel van de collegiale kerk van Sint-Baafs in bruine was (zwaar beschadigd, waarschijnlijk spitsovaal, op het veld afbeelding van Sint-Jan(?), legende : ...PTISTE...) ; op de plica (gelijktijdig : 1547) : (links) De mandato venerabilium dominorum cantorum etc. capituli ecclesie collegiati Sancti Bavonis Gandensis, decano absento, (rechts in dezelfde hand) handtekening : Jerunus secretarius ; op de rug in een banderol (waarschijnlijk late 16de eeuw) : Sepulture van Niclaus Baven.

U.B.G., hs. G. 14017.

Wij, meester Gabriel van Vlierden, licenciaet ende canonic, meester Adriaen de Vos, prochypape, mer Anthuenis de Baenst, ruddere, joncheere Jan van de Eechaute, keercmeesters van de fabrique van de collegiale kercke van Sinte Baefs te Ghend in dien tijden, doen te wetene allen lieden dat, uut sekeren aelmoesene die wijlieden ten prouffijte der voorseiden kercken ontfaen hebben, in danckaerheden van dien uut goeder jonsten omme devotie te vuerderen ende om den meesten orbuer van den voornoemden kercken, over ons ende onsen naercommers, die kercmeesters van den voornoemden kercken wesen zullen, hebben gheconsenteert ende consenteren bij desen onsen beminden vrienden Niclaus Baven, filius Adriaens, ende joncvrauwe Marie van Pollinchove, filia Danieels, zijnder wettelicker ghesellenede, eene plaetse omme eenen za[r]ck van tamelicke groote te legghene, beneden in de cappelle van Sinte Anna staende in de noortzijde van den grooten turre. Omme hemlieden de selve plaetse te huerlieden vrije sepulture mitsgaeders huerlieden kinders, hoyrs, ende naercommers die te ghebrukene nu ende teeuwelicken daghen, met te ghevene ende over te legghene telcker begravinghe over den orlof van de lichtinghe des zarcx in aelmoesenen ende huerboer der voornoemde fabrije de somme van ses scellinghen grooten. Ende oic al boven den gheheelen funeralen die men metten lijcken bringhen zal, achtervolghende den ghemeenen rechten danof van ouden tyden in de zelve sarcke gheuseert. In kennessen der verificatien ende der waerhoyt, so hebben wij keercmeesters voornoemd dese letteren gheseghelt metten seghele van den voornoemden kercken uuthanghende. Actum desen XXIIII^{en} february anno XV^c seven ende veertich.

3. OVERZICHT VAN DE BEWAARD GEBLEVEN GENTSE GRAFMONUMENTEN TOT 1584

Deze bijlage vormt een – waar mogelijk – chronologisch overzicht van de bewaard gebleven Gentse grafmonumenten tot 1584, zoals gekend uit bronnen en publicaties. Indien mogelijk hebben wij deze monumenten *de visu* waargenomen. Wanneer dit niet gebeurde, wordt dit expliciet vermeld.

Voorafgaand willen we nog opmerken dat de termen ‘links’ en ‘rechts’ steeds vanuit het standpunt van de toeschouwer gebruikt werden. ‘MSV’ werd als afkorting voor Museum voor Stenen Voorwerpen gehanteerd. De afmetingen van de grafmonumenten zijn in centimeters uitgedrukt.

Naar het voorbeeld van H. Kockerols hanteerden we de volgende conventionele tekens:

ABC = gelezen tekst;

(ABC) = conjectuur;

abc = oplossing van een verkorting;

[ABC] = tekst uit een andere bron (i.c. een vroegere lezing van het grafschrift op het origineel grafmonument);

/ = verandering van regel of van hoek;

[] = wit in de tekst.

Wanneer een letter in de tekst niet leesbaar was, duiden we dit aan met een punt op de lijn. Indien niet duidelijk is om hoeveel letters het gaat, hanteerden we drie puntjes (...).

1

cf. ill. 1

TYPE

grafsteentje; wit marmer; 23,1 x 17,7.

OVERL.

vóór 650 – Florbertus

BESCHR.

Dit grafsteentje is hoogstwaarschijnlijk een vervalsing uit de elfde eeuw, en speelde een belangrijke rol in het conflict tussen de Gentse Sint-Pieters- en Sint-Baafsabdij in de tiende en elfde eeuw over welke abdij de oudste en tevens de eigenlijke stichting van de heilige Amandus was. Beide abdijen eisten Florbertus als hun eerste abt op. Zowel Sint-Pieters als Sint-Baafs waren van mening dat zij het authentieke grafsteentje van de eerste abt in hun bezit hadden (gehad). Reeds in de tiende eeuw toverde men in de Sint-Pietersabdij een grafsteentje te voorschijn dat de volgende woorden bevatte: *Hic requiescit corpus Florberti abbatis, discipuli et ordinati Amandi episcopi, cuius depositio celebratur kal(endas) novembris*. Tijdens de plechtigheid van de elevatio van de relieken van Florbertus in 1049 liet een monnik van de Sint-Baafsabdij – met kwaad opzet of niet – het grafsteentje vallen, dat terstond brak. Het onderhavige bewaard gebleven steentje werd datzelfde jaar nog ‘gevonden’ in de Sint-Baafsabdij. De stijl en de vorm van de letters verraden echter dat het hier geen zevende-eeuws stuk betreft, maar een elfde-eeuwse vervalsing (vergelijk de letters van het grafsteentje bijvoorbeeld met die van de drie hiernavolgende grafsteentjes van elfde-eeuwse abten van Sint-Baafs). Evenwel zijn sommige letters archaïsch (bv. de tweede *b* in ABBA; de eerste *s* in GANDENSIS), wat erop wijst dat de maker van het steentje oude gekende modellen nabootste. Het eigenlijke tekstveld is vierkant en niet helemaal volgeschreven; het driehoekige ‘fronton’ bevat het eerste woord van het grafschrift.

GRAFSCR.

HIC / REQUIESCIT • FLORBERTVS • ABBA • / GANDENSIS • COE / NOBII OBIIT • VIII • / IDus • OCToBris •

BIBLIO.

MSV, inv. 74 (verkleinde copie); S.A.G., A.G., L 14/63a, L15/12a, L15/12b;

J. Raepsaet, 1829-1830, pl. 1; A. Van Lokeren, 1855, pl. 4; Inventaire archéologique, nr. 141 (waarin H. Pirenne de rol van de grafsteentjes in het conflict tussen Sint-Pieters en Sint-Baafs uitgebreid belicht); C. Vleeschouwers, 1969, kol. 510-512; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 186.

2

cf. ill. 2

TYPE

grafsteentje; kalksteen of zandsteen (?); 18,3 x 13,7 à 13,9.

(kalksteen volgens F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950; zandsteen volgens de inventarisfiche)

OVERL.

998, 17 mei – Odwinus

BESCHR.

Dit grafsteentje werd aangetroffen in het graf van Odwinus, abt van de Sint-Baafsabdij, dat gevonden werd in de noordelijke transeptarm van de abdijkerk tijdens de opgravingscampagne in de jaren veertig van de twintigste eeuw. Het steentje bevond zich achter het hoofd van de overledene. Drie zijden van het grafsteentje werden beschreven: de voorzijde bevat het grafschrift (tussen twee parallelle lijnen), de smalle bovenkant bevat het overlijdensjaar (tussen twee parallelle lijnen) en de achterzijde bevat een laatste wens aan de overledene van de scribent van het steentje in cursiefschrift.

GRAFSCHR.

(*voorzijde*) HIC REQVIESCIT • OD / WINus • VENERaBILIS MEMO / RIAE PResbyter • ET ABBa QuI REGENS / HVNC LOCvm • XVI • ANNos • ET Menses / VII • ET XVI • DIES • OBIIT • XVI / KaLendas IVNii • ANno INCARNationis DomiNI; (*smalle bovenkant*) DCCCCXCVIII; (*achterzijde*) SERVI TVI / MEMENTO PECCATO / RIS LETTERI SCRIBI / BENTIS HaEC TIBI SI / MULQue OMnIuM FRatruM GAN / DENNIS LOCI

BIBLIO.

MSV, inv. 446;

F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, pp. 87-91; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 182.

3

cf. ill. 3

TYPE

grafsteentje; zandsteen; 23,7 x 16,5.

OVERL.

1034, 6 december – Othelboldus

BESCHR.

Dit grafsteentje werd aangetroffen in het graf van Othelboldus, abt van de Sint-Baafsabdij, dat gevonden werd naast het graf van abt Odwinus in de noordelijke transeptarm van de abdijkerk tijdens de opgravingscampagne in de jaren veertig van de twintigste eeuw. Bij het openen van het graf bevond het grafsteentje zich niet meer op zijn plaats (achter het hoofd), maar lag, ter hoogte van de borst, op het gebeente, met de voorzijde naar boven gekeerd.

GRAFSCHR.

HIC REQVIESCIT / OTHELBOLDVS / ABBA QVI OBIIT / VIII IDVS / DECEMBRIS.

BIBLIO.

MSV, inv. 448;

F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, pp. 91-92; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 183.

4

cf. ill. 4

TYPE

grafsteentje; zandsteen; 18,2 x 15.

OVERL.

1066, 9 maart – Folpertus

BESCHR.

Dit grafsteentje van abt Folpertus werd gevonden in het graf van deze abt, dat gelegen was naast het graf van abt Othelboldus in de noordelijke transeptarm van de Sint-Baafsabdijkerk, tijdens de opgravingscampagne in de jaren veertig van de twintigste eeuw. Het steentje bevond zich achter het hoofd van de abt. Op de achterzijde van het grafsteentje, in de onderste zone, staat gebeiteld: HIC REQuIEscit. Dit wijst erop dat het grafsteentje gehouwen werd uit een andere grote grafsteen die wellicht nooit werd afgewerkt.

GRAFSCHR.

(*voorzijde*) VII • IDus MAR / TII • OBIIT DOmi / NVS FOLPerTVS / GANDENSIS / COENOBII ABBA;
(*achterzijde*) HIC REQuIEscit

BIBLIO.

MSV, inv. 447;

F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, pp. 92-96; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 184.

5

cf. ill. 5

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 189,6 x 86.

OVERL.

12de – begin 13de eeuw - onbekend

BESCHR.

Deze trapeziumvormige vloerzerk in Romaanse stijl, die in spaartechniek werd uitgewerkt, werd gerecupereerd uit de Braamgaten, die gesloopt werd in 1885. In het veld bevindt zich een gestileerde twijg met twee (oorspronkelijk drie) paar bladeren. Deze afbeelding verwijst misschien naar het levensboommotief. Er werd geen grafschrift aangebracht.

BIBLIO.

MSV, inv. 11;

S.A.G., A.G., L15/11a; J. Béthune-de Villers, 1892, p. 268; R. Ligtenberg, 1915, pp. 18-19; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 42.

6

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 200 x 102.

OVERL.

1219, 3 juni – Egidius de S...

12.., 21 september – Elis... ..

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een gegraveerde voorstelling van twee gisanten (man en vrouw) in lang gewaad. Het randschrift werd deels beschadigd.

GRAFSCHR.

... • M CC / ... • DIE • SANCTI • MATHEi • APOSTOLI • ET • EWANGELISTE • OBIIT • ELIS... / ... ANNO / M (•) CC.XVIII • OUT? • DIE • POST • TRI(NI)TATEM • OBIIT • EGIDIVS • DiCtVS • DE • S ...

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 269.

7

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk (?); Doornikse kalksteen; 275 x 116.

OVERL.

1266, 30 november – Balduinus Vos

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich bovenaan enkel de voorstelling van een wapenschild opgehangen aan een lint. Vermoedelijk was het wapenschild oorspronkelijk met kleurpasta ingelegd. Het randschrift bleef gedeeltelijk bewaard: de regel tekst aan de buitenkant van de linkerzijde van de zerk is verdwenen, maar het einde van het grafschrift liep er door op een tweede regel, die voor een deel bewaard bleef.

GRAFSCHR.

[+ AN]NO DomiNI • M [CC] • LXVI / PRIDIE • KaLendas • DE[C]EMBriS • SCILICET • IN • DIE • BeatI • ANDREE • APostoLI / OBIIT BAL[DUI]Nus • DICTus • VOS /... /... DicTI • VOS • MILI]TIS • O[RA]TE • PRO • ANIMA

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 101-102; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 51.

8

cf. ill. 6

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk (?); Doornikse kalksteen; 290 x 144.

OVERL.

1272, 14 februari (n.st.) - onbekende man

dochter van de onbekende man

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onbekend. In het veld bevinden zich de gisanten van een vader en een dochter in een architectonisch decor (elk onder een drielobbige spitsboog, versierd met blaadjes van wijnranken en steunend op versierde slanke zuiltjes; boven elke spitsboog een fijn versierde gotische toren). De voering van de mantels bestaat uit bont en tussen de voeten van elke figuur rust een hond. Links en rechts van het hoofd van de vader bevindt zich een wapenschild. Boven zijn hoofd leest men de inscriptie: PATER. Boven het hoofd van

de vrouw staat: FILIA. In de spitsboog boven het hoofd van de man is een grafschrift aangebracht. Enkele voorwerpen (hondje van de dochter, handen van vader en dochter, wapenschild) zijn ondiep uitgehouwen: zij waren misschien ingelegd met kleurpasta. Van het randschrift bleven slechts enkele fragmenten bewaard, waarmee geen samenhangende tekst samen te stellen valt.

GRAFSCHR.

(in de spitsboog boven het hoofd van de vader) ANNO DomiNI • M • CC • LXXI • SS.ANO • VALEnTINI • OBIIT • ISTA...

BIBLIO.

W. Creeny, 1891, nr. 17; H. Rousseau, 1912, nr. 4; F. Greenhill, I, 1976, p. 234; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 56.

9

cf. ill. 7

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 281 x 103.

OVERL.

1272, 3 november – Willelmus de Muda

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich de gisant van een franciscaner monnik in het kleed van zijn orde in een architectonisch decor (onder een drielobbig spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de spitsboog een gebouw met zadeldak). Links en rechts van het hoofd van de overledene zwaait een engel met een wierookvat. Het grafschrift bevindt zich gedeeltelijk binnen het architectonisch decor.

GRAFSCHR.

M • CC • LXX • SECONDO • IN • CRASTINO • AN[I]M / ARV[M] • OBII / T • FRATER • WILLELMVS • DE • MV[DA] • ORATE • Pro • EO

BIBLIO.

MSV, inv. 14; S.A.G., A.G., L15/11b;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 103-106; W. Creeny, 1891, nr. 18; H. Rousseau, 1912, nr. 6; F. de Potter, IV, 1969, p. 222; F. Greenhill, I, 1976, p. 100; F. Greenhill, II, 1976, p. 47; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 52.

10

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 232 x 115.

OVERL.

1272(?) – Margareta ...

1285, 20 juli – Michael de Meram

Symon de Ghelwe

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt. Deze zerk heeft grafschriften op twee randlijsten. Het eerste komt voor rondom op de rand, het tweede op de bovenkant en op de rechterzijkant.

GRAFSCHR.

(buitenste lijst) ... / APRILIS • OI • SYMON • DE • GHELWE • ET • VXOR [• E]IVS • MA / RGARETA [L]XXII • / VORum • An[I]Me [•] Per [•] MISER[I]CORDIAm • OEI • REQESCA[NT] • IN • PACE [•]; (binnenste lijst) [ANNO DomiNI • MCC • L]XXX • V • / XIII • KaLendas • AVGVSTI • OBIIT • MICHAEL • DiCtuS • DE • MERAM • ORATE • Pro • EO

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 261-263; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 65.

11

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk (?); Doornikse kalksteen; 233 x 109.

OVERL.

1274, 12 maart (n.st.) – Hugo Buekel

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld bevat enkel een wapenschild, dat vroeger waarschijnlijk met kleurpasta ingelegd was. Het randschrift was vroeger praktisch helemaal leesbaar, nu was de linkerkant niet meer te ontcijferen.

GRAFSCHR.

ANNO [D]omiNI • M • CC • / LXX[III] • IN • DIE • BeatI • G[R]EGORII • PAPE • OBIT • / HVGO • BVEKEL • F[IL / IVS • DomiNI • HEMRICI • Militis(?)

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 106-107; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 53.

12

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 266 x 134.

OVERL.

1276, 11 januari (n.st.) – Heinric Scincfel

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld bleef onbewerkt en het randschrift is goed bewaard gebleven.

GRAFSCHR.

ANNO • DomiNI • M • CC [• L]XX • V • III • YDVS • / IANVANI • ODIIT • HEINR[I]C • DiCtuS • SCINCF[E]L • AnImA • EIVS • ET • An[I]mE • OM / NIVm • FIDELIVm • DEFVNCTORUm / • PER • MI[SE]RICORDIAM • DEI • NEQ • ESCANT IN • P[A]DE • AMEN +

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 257-258; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 54.

13

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 245 x 116.

OVERL.

1280, ... maart – Elisabet de Dorezele

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is een afbeelding van een ovenpaal waarop twee broden liggen. Het randschrift is vrij goed bewaard.

GRAFSCHR.

(rozet) ANNO • DomiNI • M • CC • / LXXX [In] MARTIO • OBIT [•] ELISABET • / FILIA • DomiNI • WAL / TERI • DE • D[OR]EZELE • ORATE • Pro • EA

BIBLIO.

MSV, inv. 63;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 258-259; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 55.

14

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 235 x 135.

OVERL.

1283 – ... Bette

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt gebleven en het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

+ ANNO [] DomiNI M CC / LXXX [T]ERCIO FERIA [?] SEXTA AN[TE] / ... / ... S BETTE ORATE PRO ANIMA EI[V]S

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 259-260; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 62.

15

cf. ill. 8

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen.

OVERL.

1284 – Ymzoeta Haec

1295, 16 maart – Helewidis Haec

BESCHR.

Deze vloerzerk werd waarschijnlijk gerecupereerd uit het Kuipgat in 1879. Het veld bevat twee vrouwelijke gisanten in een architectonisch decor (elk onder een drielobbige spitsboog, steunend op smalle kolommetjes; boven elke spitsboog bevindt zich een gotische toren). Elke spitsboog bevat het grafschrift van de bijhorende gisant.

GRAFSCHR.

(links) (ANNO DomiNI)I • O • CCLXXXIII • SABO... • OBIIT • YMZOETA • FILia GEORGII • HAECs •
GAnDENSIS; (rechts) ANnO • DomiNI • M • CC • XCIII • XVII • KALendas • APriLIS • OBIIT • DomiNA •
HELEWIDIS • RELICTA • TH...

BIBLIO.

MSV, inv. 61;

F. Greenhill, I, 1976, p. 234; F. Greenhill, II, 1976, p. 65; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 57.

16

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 195 x 96.

OVERL.

1286, 11 februari - Ymzoeta ...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt gebleven en het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

(ANNO • DomiNI •) [M • CC •] / LXXX • V [•] IIII • IDV[S] • FEBRVA[R]II • OBII / T • YMZOETA [• V]XO /
R • [NICHOLAI ROEDEN] O[RA]TE • PRO • AnImA • EIus [•]

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 263-264; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 66

17

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 150 x 120.

OVERL.

1286, 29 juni - onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt gebleven en het randschrift is fragmentarisch bewaard.

GRAFSCHR.

[...] • ANNO • DomiNI • M • CC • LXXXVI [• I]N • DIE / • BeatI • PETri • AD ...

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 264; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 67.

18

cf. ill. 9, ill. 10, ill. 11

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 194 x 101 à 87.

OVERL.

128., 31 januari - Elisabeth de Sancto Bavone

129., 18 december - Hymstota ...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is de afbeelding van twee vrouwelijke gisanten die zich elk onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes bevinden. Boven elk hoofd bevindt zich een korte inscriptie. Het grafschrift bevindt zich in de randlijsten.

GRAFSCHR.

(boven linkerfiguur) MATer; (boven rechterfiguur) FILIA; (randschrift) + Hic • IACet • ELISabeth [• SJOROR •
FRatrIS • Iohannes? • DE • / SanCtO • BAV[ONE •] OBIIT • ANnO • DOfini • M • CC • [LXX]X .. II
KaLendas • FEBruarii / + Hic • IACet • HYMSOTA • MATer • F[Ratr]S • Iohannes? • DE • / SanCtO •
BAVONE • Quae • OBI[IT] • ANnO • DomiNI • M • CC • XC[...I] • XV • KaLendas • IANNuARIi

BIBLIO.

MSV, inv. 3;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 265-268; F. Greenhill, II, 1976, p. 65; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 68.

19

cf. ill. 12

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 240 x 129.

OVERL.

1290, 25 april – Jhan Blome

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich de afbeelding van een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de spitsboog de afbeelding van een gekanteeld gebouw). Het randschrift bleef redelijk goed bewaard; het einde van het grafschrift bevindt zich op het middenveld, net onder de bovenste zijde van de steen.

GRAFSCHR.

[...] ARME • V • ALLEN • DIE • MI ANEZIEN • IC IHAN • BLOME • / WAS • DOETGHESL [...] NGE BID • DER • ONT • FARMECHEDEN • GODS • DAT • HARE • MINS • ONT / • FARME • E[...] V]ERGHE • VE • MINE • SONDE [•] DAT • DV • BE / ST • WASIC • EN [• W]AT • IC • BEM • DAT • SAL • TV • WER[DE]N • STANT • EN • BIDT (• ...? ANNO Domi)NI • M • CC • XC • IN • SENTEMARH DAGHE [TER] / CRUSEN

BIBLIO.

MSV, inv. 15;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 268-269 en 1892, pp. 264-265; N. de Pauw, 1896a; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 69.

20

cf. ill. 13

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 262 x 130.

OVERL.

1291, 5 januari (n.st.) – Johannes Lamriwen

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich de afbeelding van een Latijns kruis dat rust op een sokkel. Op de kruisarmen staat het grafschrift.

GRAFSCHR.

(*verticaal*) ANNO • DomiNI • M • CC • LXXXX • In • VIGILIA • EPYPHANIE • OBIIT / (*horizontaal*) • JOHannES • FILIus • JACOBI • DiCti • LAmRIWEn

BIBLIO.

MSV, inv. 12;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 385-386; W. Creeny, 1891, nr. 25; H. Rousseau, 1912, nr. 9; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 70.

21

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 205 x 102.

OVERL.

1293, 29 augustus – Johannes de Zevencote

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld bleef onbewerkt en het grafschrift bevindt zich op de rand van de steen.

GRAFSCHR.

+ [ANNO • DomiNI • M] • CC [• X]C • TERS[TI]O [• OBIIT •] / IOHANN[ES] • DICTVS • DE • ZEVENCOTE • [QUI] [O]BIIT • IN • DIE • DEC / OLLACION[IS •] IOHannIS • BAP / TISTE • CUIVS • AnImA • REQ[V]IESCAT • IN • PACE • A[Men]

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 386-387; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 95.

22

TYPE

vloerzerk; steen van Lessines(?); 230 x 116.

OVERL.

1294, 28 februari (n.st.) – Avesota ...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Bovenaan in het veld is een wapenschild met een ton afgebeeld. Het randschrift is goed bewaard.

GRAFSCHR.

+ ANNO DomiNI • M • CC • [N]ONA / G • TE[R]CIO • PRIDIE • KaLendAS • MARTII • OBIIt • AVE / SOTA • VXOR • HENRI / CI • HASCHEMANS • ORATE • Pro • A[N]IMA • EIVS •

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 387; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 89.

23

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 62 x 100.

OVERL.

1294, 7 maart (n.st.) – Avesota de Wondelghem

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk is gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het is onderaan de vloerzerk van de kinderen van Olivier van der Most bevestigd. In het veld zijn twee spitsbogen uitgebeeld. Het randschrift bleef gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

HIC • IACET • AVES[O / T]A • DE • WONDELGHEM • Quae • (O)Biit • AnnO DOmini M • CC • XCIII • SCP / TImO • DIE • MARTII

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 388; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 110.

24

TYPE

vloerzerk; steen van Lessines(?); 174 x 100.

OVERL.

1294, 11 november - ... de Wevelsvale

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld vertoont geen sporen van bewerking. Het randschrift is op drie zijden bewaard.

GRAFSCHR.

+ ANNO • DomiNI • M • CC • X / CIIII • IN • DIE • BeatI • [M]A[R]TINI • ORIIT / ... / OE • WEVELSVALE • ORAT[E • PR]O • EO

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 389; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 59.

25

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 195 x 100.

OVERL.

1295, 9 augustus – Johannes de Nineve

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld draagt geen voorstelling. Het randschrift bleef op drie zijden bewaard.

GRAFSCHR.

ANnO • DomiNI • M [•] CC • XC • V • I[N•] / VIGILIA • B(eatI •) LAVREnCI • MART(Y)RIS • OBI / (IT) [• IOHANNES DE •] / NINEVE • OR(A)TE • PRO • AnImA • Elus •

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 390; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 94.

26

TYPE

vloerzerk; steen van Lessines(?); 200 x 97.

OVERL.

1295, 16 november – Henricus Assceman

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Bovenaan in het veld is de voorstelling van een wapenschild met een ton. Waarschijnlijk gaat het om de zerk van de echtgenoot van Avesota ... (+ 1294) (nr. 22). De vloerzerk van deze laatste draagt niet alleen een identiek wapenschild, het randschrift vermeldt ook de naam van haar echtgenoot. Het randschrift is slechts op twee zijden bewaard.

GRAFSCR.

+ HENRICUS • ASSCEMAN • OBiit • AnnO • DOminI • / M • CC • XCV • SEXTO [• D]ECIMO • KaLendAS • DE

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, p. 391; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 96.

27

cf. ill. 14

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 148 x 71.

OVERL.

begin 13de eeuw – onbekende jongeman

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich de gisant van een jongeman in een architectonisch decor (drielobbige boog rustend op slanke zuiltjes; in de hoeken, links en rechts boven deze boog, is een gebouw afgebeeld). De vloerzerk draagt geen inschrift.

BIBLIO.

MSV, inv. 13;

J. Béthune-de Villers, 1892, p. 269; F. Greenhill, II, 1976, p. 58; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 43.

28

cf. ill. 15

TYPE

vloerzerk met inlegwerk; Doornikse kalksteen; 195 x 100.

OVERL.

eind 13de eeuw – Asscheric van der Couderborch

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het midden van deze grafzerk, waarvan het onderste gedeelte verdwenen is, is een gekanteelde versterking afgebeeld. Een tweeledige poort, beveiligd door een ketting en voorzien van een valhek, sluit de spitsboogvormige toegang af. Links en rechts van de poort bevinden zich twee schietgaten. Boven de tinnen ziet men een gekanteeld gebouw met een zadeldak, dat verlicht wordt door drie spitsboogvormige vensters. Links en rechts ervan staat een krijger in maliënkolder. De krijgsman links draagt een kruisboog op de schouder, de man rechts blaast op een hoorn en houdt in de linkerhand een wapen. De kleurpasta waarmee de gegraveerde tekening en inschrift ingelegd zijn, is voor een groot deel bewaard gebleven. Er werd zowel wit (letters, gebouw, wachters), oranje (puntjes tussen de woorden, gebouw, wachters), rood (wachters), zwart (kruisboog en hoorn) als huidkleur (wachters) aangewend.

GRAFSCR.

+ HIER • LEGHET • ASSCHERIC [•] VAN / [• D]JER • COUDERBORCH • DIE [• S]TAERF • I[NT I]AER ... / ... / ...[VP SENTE SIMO]JENS • ENDE • SENTE • IVDEN • AVONDE • BID • OVER • HEM

BIBLIO.

MSV, inv. 2; S.A.G., A.G., L15/9a, L15/10;

W. Creeny, 1891, pl. 9; J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 1-5; Inventaire archéologique, nr. 231; F. Greenhill, I, 1976, p. 12, 69, 139; F. Greenhill, II, 1976, p. 53; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 77.

29

cf. ill. 16

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 117 x 68,5.

OVERL.

eind 13de eeuw – Maria Gerel...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een vrouwelijke gisant onder een drielobbige boog. Links en rechts van de figuur is een wapenschild. Het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCR.

[HIC • IACET • / MA]RIA • FILIA • BALDVINI • / F[I]LII • QuonDAM • / BALDVINI • GEREL...

BIBLIO.

MSV, inv. 60;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 6-7; H. Rousseau, 1912, nr. 13; F. Greenhill, II, 1976, p. 64; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 92.

30

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 108 x 61.

OVERL.

eind 13de eeuw – kinderen van Wouter Hocbare

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Deze beschadigde zerk draagt in het veld de gedeeltelijke voorstelling van een gisant. Ook het randschrift is gedeeltelijk beschadigd.

GRAFSCHR.

[HIER] • LIT / • GHEN • VVO[VTE / R]S • HOC / BAREN [• K]IN[DR]E

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 12-13; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 60.

31

cf. ill. 17

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 98 x 64 à 54.

OVERL.

eind 13de eeuw – Katerina ...

BESCHR.

Deze trapeziumvormige vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een vrouwelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige boog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog bevindt zich een gekanteeld gebouw). Onderaan is het randschrift verdwenen.

GRAFSCHR.

HIC • IACET • KATE / RINA • FILIA • MARGAR ... / ... / ... E • ORATE • PRO • AnImA • EIVS •

BIBLIO.

MSV, inv. 42;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 135-136; H. Rousseau, 1912, nr. 14; F. Greenhill, II, 1976, p. 65; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 93.

32

cf. ill. 18

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 178 x 114.

OVERL.

eind 13de eeuw – Daniel Linemakere

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld zijn twee drielobbige spitsbogen op slanke zuiltjes afgebeeld. Bovenaan tussen de bogen ziet men een omgekeerd anker. Op de linkerspitsboog bevindt zich een grafschrift; de tekstruimte van de rechterspitsboog is leeg gebleven.

GRAFSCHR.

HIC • IACET • DANIEL • DICTUS • LINEMAKE[R]E • ORATE • Pro • AnImA • EIVS

BIBLIO.

MSV, inv. 40;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 131-132; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 104.

33

cf. ill. 19, ill. 20

TYPE

vloerzerk met inlegwerk; Doornikse kalksteen, 192 x 115.

OVERL.

eind 13de eeuw – Maria ... en een onbekende vrouw

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld zijn twee vrouwelijke gisanten in een architectonisch decor (elke onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven elke spitsboog een gebouw met een zadeldak?) uitgebeeld. Op de rechterspitsboog staat een grafschrift. Het witstenen inlegwerk van de handen van de rechterfiguur bleef bewaard; dat van de handen en het gezicht van de linkerfiguur en van het gezicht van de rechterfiguur ging verloren.

GRAFSCR.

[LAR]GA • PVDICA • [P]IA • IACET • HIC • PRVDENSQue • MARIA • [FABra? • FABrarum? • SOLI • SIT • M...TA • POLI]

BIBLIO.

MSV, inv. 46;

W. Creeny, 1891, nr. 11; J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 265-266; F. Greenhill, II, 1976, p. 64; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 112.

34

cf. ill. 21

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 143 x 89.

OVERL.

eind 13de eeuw – Aechte ...den Spieghele

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is een vrouwelijke gisant onder een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de spitsboog een gotische toren) afgebeeld. Het onderste deel van de zerk bleef niet bewaard; zo ging ook een deel van het grafschrift verloren.

GRAFSCR.

HIER • LECHT [•]/ AECHTE • SER [• W] ... / ... / ... DEN • SPIEGHELE • (regelvulling)

BIBLIO.

MSV, inv. 34;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 143-145; F. Greenhill, II, 1976, p. 65; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 111.

35

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 255 x 118.

OVERL.

eind 13de eeuw – onbekende vrouw

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld zijn twee spitsbogen op slanke zuiltjes afgebeeld met daarboven een gekanteeld gebouw. Onder de rechterspitsboog bevindt zich een vrouwelijke gisant; onder de linkerspitsboog is er geen voorstelling. Boven de linkerspitsboog is een wapenschild voorgesteld. De zerk draagt geen inschrift.

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 270-271; F. Greenhill, II, 1976, p. 64; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 44.

36

cf. ill. 22

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 183 x 101.

OVERL.

eind 13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld draagt enkel de voorstelling van een drielobbige spitsboog op twee slanke zuiltjes met daarboven een gotisch gebouw. De zerk bevat geen grafschrift.

BIBLIO.

MSV, inv. 17;

J. Béthune-Villers, p. 271; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 47.

37

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 190 x 116.

OVERL.

13de eeuw – Jan van Artevelde

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt. Voor het randschrift werden er zeer grove letters gebruikt en mede aangezien het grafschrift niet een lijst bevat is, staan de letters niet op een rechte lijn.

GRAFSCHR.

HIR • LEGHET • DER IA / N VAN ART[EVE]LDE BID OVER H[EM] []

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 398-400; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 101.

38

cf. ill. 23

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 150 x 91.

OVERL.

13de eeuw – Balduinus ...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gekanteeld gebouw). Links en rechts van de gisant bevindt zich een wapenschild. Het randschrift bleef goed bewaard.

GRAFSCHR.

+ HIC • IACET / BALDVINVS • FILIVS • HA[BR] / AHE • FILIVS • / DomiNI • BALDVINI • ORATE • Pro • ANIMA • Elus •

BIBLIO.

MSV, inv. 39; S.A.G., A.G., L15/11c;

J. Béthune-de Villers, 1891, pp. 392-397; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 102.

39

cf. ill. 24

TYPE

vloerzerk met inlegwerk; Doornikse kalksteen; 128 x 66.

OVERL.

13de eeuw – Petrus Gotrlinc

BESCHR.

Deze trapeziumvormige vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is de afbeelding van een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gekanteeld gebouw). Het witstenen inlegwerk van het hoofd is bewaard gebleven. Er zijn sporen van witte kleurpasta in de figuur en enkele letters te vinden. De randlijst draagt sporen van oranje kleurpasta. Het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

HIC • IACE / T • PETRVS • FI / [LIVS ROBE] / RTI • GOTRLINCS

BIBLIO.

MSV, inv. 59;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 7-9; F. Greenhill, I, 1976, p. 202; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 90.

40

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 180 x 130.

OVERL.

13de eeuw – Ghisel de Grave en zijn echtgenote Aechte ...

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt en het randschrift bleef gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

[HIER LEGHT AECH] / TE • SER • GHISELS • GRAVEN • / WIF • EN • DER • GHISEL • DE • G / RAVE • [HAER] • MAN • BIT • VOR • EM • BEDE

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 9-10; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 87.

41

TYPE

vloerzerk; steen van Lessines; 205 x 103.

OVERL.

13de eeuw – Lisbette van Horenbe... en Boidin

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is de afbeelding van een wapenschild. Het randschrift bleef relatief goed bewaard.

GRAFSCHR.

HIER LEGHT • VER • LI / SBETTE • VAN • HORENBE ... [E]NDE • DER • / BOIDIN HAER / MAN • []

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, p. 12; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 99.

42

TYPE

fragment van een vloerzerk; steen van Lessines; 130 x 86.

OVERL.

13de eeuw - ... van der Laken

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt en het randschrift, dat niet in een randlijst gevat is, is slechts zeer gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

.....IEN • MAN • DIEM[En] • HIET • VAn D / ER LAKEn

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 13-14; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 97.

43

TYPE

vloerzerk; steen van Lessines; 238 x 114.

OVERL.

13de eeuw – Merin Leischoofs

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. De overledene was een dochter van Alice van der Zicklen en de in het veld voorgestelde sikkel is hoogstwaarschijnlijk een allusie op deze familienaam. Het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

+ HIER • LEGHET • MERIN • L[EI]SCHHooFS • / • VER • ALICEN • DOCH[Ter] • VAN • DER • ZIC[K]LEN • BID • OVER • HAR[E •] ZIELE •

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 15-16; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 88.

44

cf. ill. 25

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 125 x 64.

OVERL.

13de eeuw – Heinric Lewart

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is de afbeelding van een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een spitsboog; boven de boog een gekanteeld gebouw). Onder de

figuur is een plantje afgebeeld. Misschien is dit een allusie op het feit(?) dat de jongeman in de volle fleur van zijn leven is gestorven. Het randschrift is in de spitsboog aangebracht.

GRAFSCHR.

HIR • LECHT • HEINRIC GE[R]AR[T] [•] LEWART SONE

BIBLIO.

MSV, inv. 8;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 129-131; F. Greenhill, I, 1976, p. 202; F. Greenhill, II, 1976, p. 58; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 63.

45

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 72 x 46.

OVERL.

13de eeuw – Pieter Scmets

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld is onbewerkt en het grafschrift bleef goed bewaard.

GRAFSCHR.

+ HIER • LEC / HT • PIETER • PETERS • SCM / ETS • KINT

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 141-142; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 64.

46

cf. ill. 26

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 245 x 110.

OVERL.

13de eeuw – familielid van Michael de Speculo

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een vrouwelijke gisante in een architectonisch decor (onder een drielobbige boog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gekanteeld gebouw). De voering van haar mantel is met bont versierd. Van het grafschrift in de boog zijn slechts enkele woorden leesbaar.

GRAFSCHR.

... MICHAEL • [A SP]ECVLO

BIBLIO.

MSV, inv. 10;

J. Béthune-de Villers, 1892, p. 143; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 46.

47

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen(?); 191 x 95.

OVERL.

13de eeuw – onbekende vrouw

BESCHR.

De herkomst van deze grafzerk is onzeker. Het veld bevat een vrouwelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes; boven de boog een gebouw met zadeldak). Het grafschrift bleef gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

(AN)NO • DomiNI / ... E SE...O • IIII • Die • AV(G)VSTI / ... / ... ORATE Pro ANI(MA) ...

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 6.

48

cf. ill. 27

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 279 x 105.

OVERL.

13de eeuw – onbekend ridder

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een ridder in volledige wapenrusting met helm op het hoofd als gisant (evenwel zonder gevouwen handen en met het zwaard in de handen) in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gekanteeld gebouw). Van het randschrift bleven slechts enkele letters bewaard.

GRAFSCHR.

...I • IN • FESTO • S[ANC]TI • EG[ID]II ABB ...

BIBLIO.

MSV, inv. 43; S.A.G., A.G., L15/9b;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 262-264; Inventaire archéologique, nr. 91; F. Greenhill, I, 1976, pp. 134-135; F. Greenhill, II, 1976, p. 53; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 108.

49

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 224 x 138.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. Het veld bevat drie spitsbogen die rusten op slanke kolommetjes. Er is geen inschrift aangebracht.

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, p. 272; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 45.

50

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 231 x 115.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld ziet men nog sporen van bewerking. Het randschrift is onleesbaar geworden.

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 50.

51

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 185 x 100.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1895. Het veld is onbewerkt en het randschrift is gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

... / [BEA]TI • FRANCISCI • CONFES[SORIS] • O / [BIIT] ... / ... RE • ... • ANIMA • EIUS • REQUIESCAT • IN • ...

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 132-133; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 58.

52

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 201 x 98.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het veld draagt geen voorstelling en het grafschrift is slechts gedeeltelijk bewaard.

GRAFSCHR.

HIER (•) LEGHET • MI ... / ... / R • VER (•) ... INEN • ZON / E • BITH VER • H(A)RE • ZIELE • []

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, p. 261; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 100.

53

TYPE

fragment van een vloerzerk; witte steen; 44 x 75,5.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het is bevestigd aan de onderkant van de vloerzerk van de kinderen Wouter Hocbare. Er bleef geen grafschrift bewaard.

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 61.

54

TYPE

fragment van een vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 90 x 73.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld is de afbeelding van de overledene als gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige boog op slanke versierde zuiltjes; boven de boog een gotisch gebouw). Het inlegwerk van hoofd en handen is verdwenen en het randschrift is gedeeltelijk leesbaar. In de rechterbovenhoek van de randlijst bevindt zich een wapenschildje.

GRAFSCHR.

HIR • LEC[HET] / ... [IKIIN] / ... [BIT]/ [OVER •] SINE • Z[I]ELE •

BIBLIO.

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 10-11; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 91.

55

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 88 x 100.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. Het was bevestigd aan de onderkant van de zerk van een lid van de familie van der Laken. Enkel het benedendeel van de vloerzerk bleef bewaard: men ziet er nog de voeten en een deel van de kledij van de figuur (hoogstwaarschijnlijk een gisant). De voering van de mantel is met bont bezet. De voeten steunen op een hond. Van het randschrift blijven enkel sporen over.

BIBLIO.

F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 98.

56

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 109 x 70.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is de voorstelling van een gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog; boven de boog een gotisch gebouw). Er zijn overblijfselen van het randschrift.

GRAFSCHR.

OCHTE / . • VAN .OP?TEN? • P ...

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 270; F. Greenhill, II, 1976, p. 59.

57

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 96 x 126.

OVERL.

13de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bleef nog een vrouwenhoofd in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog, steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gebouw) bewaard. Er zijn overblijfselen van het randschrift. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

F. De Smidt, 1962, p. 177 en afb. 106; E. Dhanens, 1965, inv. 271.

58

cf. ill. 28

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 140 x 88.

OVERL.

eind 13de – begin 14de eeuw – kinderen van Olivier van der Most

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevinden zich zes gisanten onder een architectonisch decor (onder drie drielobbige spitsbogen; boven elke spitsboog een gotisch gebouw met zadeldak). De onderkant van de zerk is met een rij vierlobben versierd. Onder de middelste spitsboog is een wapenschild uitgebeeld, waarvan het inlegwerk verdwenen is. Ook het inlegwerk van de hoofden en de handen van de gisanten is verdwenen. Het grafschrift bevindt zich tussen de hoofden van de gisanten en de spitsbogen.

GRAFSCHR.

HIER LIGGHEN OLI[VIE]RS KINDRE VAN DER MOST

BIBLIO.

MSV, inv. 45; S.A.G., A.G., L15/9c;

W. Creeny, 1891, nr. 32; J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 137-140; F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 109.

59

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 200 x 101,5.

OVERL.

eind 13de – begin 14de eeuw – onbekend

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onduidelijk. In het veld bevinden zich twee spitsbogen op slanke zuiltjes. Onder de linkerspitsboog is een gisant afgebeeld. Het inlegwerk van het gezicht en de handen is verdwenen. Het veld onder de rechterspitsboog is onbewerkt. Het randschrift is sterk verweerd en niet meer leesbaar.

BIBLIO.

F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 48.

60

cf. ill. 29

TYPE

vloerzerk met inlegwerk; Doornikse kalksteen; (oorspr.) 82 x 50.

OVERL.

eind 13de – begin 14de eeuw – onbekende jongeman

BESCHR.

Deze vloerzerk werd aangetroffen tijdens de restauratie van de toren van de Sint-Niklaaskerk in de jaren zestig van de twintigste eeuw. Een vierde van de zerk werd verwijderd vóór de steen, met de voorzijde naar onder gekeerd, in het volle metselwerk van de steunbeer van de zuidwestelijke torenhoek werd verwerkt. In het veld bevindt zich een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes; links en rechts boven de boog een gekanteelde toren). De gegraveerde afbeelding en letters werden met kleurpasta ingevuld, waarvan nog grote delen bewaard gebleven zijn. De figuur, behalve handen, hals en gezicht, is rood. Dezelfde kleur komt ook voor bij de basissen, de abacussen en de binnenste lijn van de spitsboog, bij delen van de torens en bij de parallel lopende lijnen omheen de tekst. Al het overige, de letters

inbegrepen, is wit. Door het verminken van de zerk ging een deel van het randschrift verloren. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(H)IER • L(ECHT) / ... / ... / ... • VER • CELIEN • SONE (•)

BIBLIO.

F. De Smidt, 1967, pp. 222-223 en afb. 117; F. Greenhill, I, 1976, p. 12, 69; F. Greenhill, II, 1976, p. 58.

61

cf. ill. 30

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 202 x 102.

OVERL.

eind 13de - begin 14de eeuw - Danieel Reinhere

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich een priester in misgewaad als gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes; boven de boog een gekanteeld gebouw). Tussen zijn twee handen houdt hij een kelk vast. Het grafschrift werd in de spitsboog aangebracht.

GRAFSCHR.

• HIR • LECHT • DER • DANIEEL • REINHERE • BIT • VOR • EM

BIBLIO.

MSV, inv. 4;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 140-141; H. Rousseau, 1912, nr. 15; F. Greenhill, II, 1976, p. 48; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 78.

62

cf. rep. 3.8./002, ill. 31, ill. 32

TYPE

bronzen inlegplaten van een vloerzerk met inlegwerk; brons; W.W.: 205, M.S.: 195, wapenschild: 14,5 x 12,5.

OVERL.

[1325, 15 juli] - Willem Wenemaer

[1352, 7 september] - Margriete Sbrunen

BESCHR.

Deze bronzen platen waren oorspronkelijk ingelegd in een stenen vloerzerk, die zich in de kapel van de Wenemaerskapel bevond en waarvan de randlijst mogelijk ook uit metaal bestond, maar niet bewaard is gebleven. We kennen het grafschrift wel uit de grafschriftenverzamelingen. De inlegfiguren waren op hun beurt oorspronkelijk ingelegd met kleurpasta, die niet bewaard is gebleven. De inlegfiguur van Willem Wenemaer is zeer gedetailleerd gegraveerd. Hij wordt voorgesteld in volle wapenrusting als gisant, maar dit evenwel zonder gevouwen handen. Terwijl hij met zijn linkerhand zijn schild vasthoudt, trekt hij met de rechterhand het zwaard, waarop een inscriptie is aangebracht. Uitzonderlijk heeft deze figuur een soepel gebogen houding, die de afgebeelde als het ware leven inblaast, en is zijn hoofd in driekwartprofiel gedraaid. Zijn echtgenote is op een meer conventionele, frontale wijze afgebeeld. Zij heeft de stereotiepe gisanhouding aangenomen. Het randschrift werd mogelijk onderbroken door het bewaarde wapenschild van het echtpaar. Tijdens de beeldenstorm (1566 of 1578) werd het grafmonument beschadigd. In 1589 ontving de steenhouwer Lieven Plumion twee ponden grooten voor het herstellen van het monument. Op de stukken is te zien dat Plumion afgebroken stukken heeft aangelast en gegraveerd. Ook plaatste hij beide figuren rechtop tegen de muur en voegde er onderaan een opschrift aan toe. Tussen de twee figuren in werd een nieuw, groter gedeeld wapenschild van Wenemaer-Sbrunen aangebracht dat nog resten van oranjegele, groene en zwarte kleurpasta vertoont. Hiervoor gebruikte Plumion de keerzijde van een veertiende-eeuws grafplatenfragment (cf. infra).

GRAFSCHR.

(zwaard) • HORREBANT • DUDUM • REPROBI • ME • CERNERE • NUDUM •

BIBLIO.

Bijlokeemuseum, inv. 352, 353 en 357; MSV, inv. 904; S.A.G., A.G., L41/29b, L41/30a, L41/31a, L41/31b, L41/31c, L41/32c;

A. Way, 1850, pp. 287-291; J. de Saint-Genois, 1853, pp. 64-89; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, pp. 367-368; W. Creeny, 1884, p. 12; A. Heins, 1907, pl. 25; Inventaire archéologique, nrs. 22-23; H. Rousseau, 1912, nrs. 20-21; Koperen Kunstwerken, 1961, nrs. 76, 77, 95, 96 en pl. XXVI en XXVII; A. de Schryver, 1967, p. 23 a-b; Gent, III, 1975, cat. 585 en afb. 39; F. Greenhill, I, 1976, p. 137; E. Dhanens, 1982, pp. 275-276; Ghendtsche Tydinghen, 1991, pp. 335-337.

63

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen(?); 170 x 99.

OVERL.

1341, 3 november – Beatrix de Culitbra
onbekende vrouw

BESCHR.

Deze vloerzerk werd in 1923 aangekocht; de herkomst is onbekend. In het veld is de voorstelling van twee vrouwelijke gisanten, elk onder een veellobbige spitsboog waarboven zich een gotisch gebouw bevindt. Het hoofd van de dame onder de linkerspitsboog wordt geflankeerd door wapenschilden waaruit het inlegwerk verdwenen is. Het randschrift is slechts op drie zijden aangebracht en heeft maar betrekking op één vrouw.

GRAFSCHR.

ANNO • DomiNI • M • CCC • XLI • / PrIMO • III • NONAS • NOVENBRIS • OBIIT • DomiNA • (B)EATrIX
• DE • CVLITBRA • MONIALIS • / ORATE • PRO • AnImA

BIBLIO.

MSV, inv. 353;

F. Greenhill, II, 1976, p. 47; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 75.

64

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 200 x 100.

OVERL.

1349, 28 juni – Guillelmus de Varnewiic
1388, 17 juni – Gui... de Var...c

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevinden zich twee mannelijke gisanten met kappen in een architectonisch decor (elk onder een veellobbige spitsboog op slanke zuiltjes; boven elke boog een gotische toren). Hun armen zijn over de polsen gekruist. De linkerfiguur draagt een beursje en een snoer aan de gordel. Het grafschrift bevindt zich in de randlijsten.

GRAFSCHR.

(+) ANNO • DomiNI • M • CCC • XLIX • IIII • KaLendAS • IVLII • OBIIT • DomiNuS • GUILLElmuS •
FILIVS • THOMAE • DE • VARNEWIIC • ITEM • ANNO / • EIVSDEM • M • CCC • LXXXVIII • XV •
KaLendas • IVLII / (...) OBIIT • DomiNuS • GVI... • SYMONIS • DE • VAR(...)C • SACERDOTES • / MO ...
LOCI • ORATE • PRO • EIS •

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 188; F. Greenhill, II, 1976, p. 47; E. Dhanens, 1965, inv. 272.

65

cf. ill. 33

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 137 x 77,5.

OVERL.

1352, 25 januari (n.st.) – Daniel van den V...kt

BESCHR.

De herkomst van deze trapeziumvormige vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich een mannelijke gisant in een architectonisch decor (onder een drielobbige spitsboog steunend op slanke zuiltjes; boven de boog een gotisch gebouw dat waarschijnlijk met zadeldak afgebeeld werd). Het randschrift bleef gedeeltelijk bewaard. In de vier hoeken van de zerk bevinden zich de symbolen van de vier evangelisten.

GRAFSCHR.

HIER LEECHT DANIEL VAN DEN V...KT DIE STAERF [I]JNT IAER M [CCC LI] ... / ... / ... WELS DACH IN
LAUMAENT BIDT O(VER DE) ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 44;

F. Greenhill, II, 1976, p. 59; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 106.

66

cf. ill. 34

TYPE

vloerplaat; koper; 66,5 x 42,5 (palimpsest).

OVERL.

1368, 30 juni – onbekende broeder
onbekende priester

BESCHR.

Deze koperen plaat is afkomstig uit het Wenemaershospitaal en was oorspronkelijk ingelegd met kleurpasta. De keerzijde van de plaat werd in het begin van de zeventiende eeuw als stichtingsplaat herbruikt. Hiervoor werden de hoeken van de plaat afgerond. In het veld is de afbeelding van twee gisanten, die zich elk onder een drielobbige spitsboog (met dieptewerking binnenin) op slanke zuiltjes bevinden en wier hoofden omgeven worden door bladwerk (wijnranken?). De rest van het veld wordt ingenomen door architecturale omlijsting en twee torens die boven de spitsbogen uitsteken. De linkerfiguur is een broeder, die met zijn voeten op een hondje steunt. De rechterfiguur is een priester, waarvan de kelk zich onder de gevouwen handen op de onderbuik bevindt en die met zijn voeten een draak onderdrukt. Wegens het afronden van de hoeken ging een deel van het grafschrift in de randlijsten verloren.

GRAFSCHR.

+ H(IER) ... / ... (S)YMOMS PresByteR UNUS CURATORUm DE HEINIS QUI OBIIT ANNO DomiNI • M ... / ...
ORATE PRO AnImA EIUS HIER LEEG... / ... (BR)OEDER WAS IN DIT HOSPITAEEL DIE STAERF INT JAER • M
• CCC • LXVIII • UP ... / ... POUWELS DACH IN JUNIUS

BIBLIO.

Bijlokemuseum, inv. 354; S.A.G., A.G., L41/35;
Koperen Kunstwerken, 1961, nr. 79; Gent, III, 1975, cat. 586; E. Dhanens, 1982, p. 276.

67

cf. ill. 35

TYPE

vloerplaat; koper; 40,7 x 31 (palimpsest).

OVERL.

1391, 30 oktober – Lisbette van den Dylis
1410, 8 juli – Gillis de Zuttere

BESCHR.

Deze koperen vloerplaat was oorspronkelijk ingelegd met kleurpasta. In de zestiende eeuw werd de plaat op de keerzijde herbruikt, waarbij het randschrift werd doorkerfd. Toch kan het grafschrift nog grotendeels ontcijferd worden. In het veld is de afbeelding van twee gisanten, die zich elk onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes bevinden en wier hoofden omgeven worden door bladwerk (wijnranken?). De rest van het veld wordt ingenomen door architecturale omlijsting en twee torens die boven de spitsbogen uitsteken. De linkerfiguur steunt met de voeten op een hond. Aan de voeten van de rechterfiguur zit een hondje met een halsband met belletjes.

GRAFSCHR.

... GILLIS DE ZUTTERE ERFSEEDe HI STARF InT JAER Xc IIII En • X / • VIII • DAGHE • In HOYMAent HIER
LEGHT LISBETTE VAn DEN / DYLI MESTER GILLIS ZUTTERS WIIF WAS DIE STAERF INT JAER • M • CCC
• / XCI • DEN XXX • STEN DACH VAN OCTOBER ...

BIBLIO.

Bijlokemuseum, inv. 355;
Koperen Kunstwerken, 1961, nr. 80; Gent, III, 1975, cat. 588; F. Greenhill, II, 1976, p. 59.

68

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 217 x 101,5.

OVERL.

1398, 2. maart – Wouter Bruusche
1.2, 17 juni – Egidius Welv...

(volgens A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 103, is 1322 het overlijdensjaar van Egidius Welv...)

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich een grafschrift met de afbeelding van een kaardhout (volderswerktuig) eronder. Het randschrift is op drie zijden aangebracht.

GRAFSCHR.

(randschrift) A(NNO) DomiNI M ... / ... XII XV KaLendas IVLII Nost?RI ... EGIDIVS DiCtVS VVELV...ET ORATE
PRO / AnImA EIVS; (veld) HIER LEECHT BEGRAVEN WOUTER BRUUSCHE EN IIIII? / ... DIE STAERF JNT
JAER ONS HEEREN ALS / MEN SCREEF M CCC ENde XCVIII DEen XXV ... / DACH IN MAERTE BIIT OVER
DE ZIELE

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 103.

69

cf. ill. 36

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 220 x 100.

OVERL.

begin 14de eeuw - Yzabeth ..., Jan van Malte en Lammerech van Malte

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Braamgaten in 1885. In het veld bevindt zich de voorstelling van een ovenpaal met twee broden, een bijl en drie wapenschilden. Het randschrift bleef gedeeltelijk bewaard. Het einde van het randschrift bevindt zich buiten de lijst op het middenveld (net onder de bovenste lijst).

GRAFSCHR.

+ HIC IAC[ET] • YZABETH / A D ... ENE ... QDAM • UXOR • ... E.M / ... / ... HIER • LEGHT • IAN • VANMALTE • ENde • L[A]MMERECH • VA[N] / MALTE • BID [•] O[VER H]ARE • ZIELE •

BIBLIO.

MSV, inv. 16;

J. Béthune-de Villers, 1892, pp. 133-135; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 71.

70

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 230 à 143 x 143,5.

OVERL.

begin 14de eeuw - onbekende abt

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich de voorstelling van een abt als gisant in een architecturale omlijsting en onder een veellobbige spitsboog met daarboven een gotisch gebouw. Het gelaat, de handen en voeten, de kelk (die zich boven de gevouwen handen bevindt) en staf, evenals de randomlijsting met het grafschrift waren oorspronkelijk ingelegd. Dit inlegwerk is nu verdwenen.

BIBLIO.

F. Greenhill, II, 1976, p. 46; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 215.

71

cf. ill. 37

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 306 x 146.

OVERL.

begin 14de eeuw - onbekende abt of prior

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld is een figuur (abt of prior?) met staf als gisant uitgebeeld. Hij bevindt zich onder een drielobbige spitsboog op slanke zuiltjes. De spitsboog is omgeven door geometrische motieven en wijnranken. De figuur steunt met zijn voeten op twee dieren (draken?). Rond de spitsboog is een gotisch gebouw afgebeeld. De rest van het veld is met geometrische motieven opgevuld. Het metalen inlegwerk van de figuur, die een staf vasthoudt, en het randschrift is verdwenen.

BIBLIO.

MSV, inv. 47;

W. Creeny, 1891, nr. 31; F. Greenhill, II, 1976, p. 46; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 86.

72

TYPE

fragmenten van een vloerplaat; koper; gisant: 21,5 x 49,5, hondje: 4,3 x 25,5 (palimpsesten).

OVERL.

eind 14de eeuw - ... Borluut

BESCHR.

Het eerste fragment stelt een deel van een vrouwelijke gisant voor, die met het hoofd rust op een door twee engelen gedragen kussen. In de architecturale omlijsting bevindt zich onder meer het figuurtje van de heilige Paulus met zwaard in de linkerhand en evangelieboek in de rechterhand. Deze omlijsting bevindt zich tussen twee decoratieve banden, waarop onder andere het wapenschild van Borluut voorkomt. Dit fragment werd in Engeland (Harrow-on-the-Hill) herbruikt op de keerzijde voor het grafschrift van Dorothy Frankyske (+ 1574).

Op het tweede fragment is een hondje voorgesteld. Vermits het borduurwerk van het kleed identisch is met dit van het eerste fragment, is het hoogstwaarschijnlijk dat dit hondenfiguurtje aan de voeten van de overledene lag. De keerzijde van dit fragment maakt deel uit van de grafplaat van Cyssele Arundell (+ 1578) in Engeland (Mawgan-in-Pyder). Deze fragmenten maakten deel uit van een rechthoekige grafplaat, waarop één of meerdere personages stonden afgebeeld en dat herkomstig was van het augustijnenklooster te Gent. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

Gent, III, 1975, cat. 587.

73

cf. ill. 38

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 201 x 108.

OVERL.

eind 14de eeuw – onbekende schipper

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het Kuipgat in 1879. In het veld is de voorstelling van een schip met één mast dat het anker heeft uitgeworpen. Het inlegwerk van de randlijst met het grafschrift is verdwenen.

BIBLIO.

R. Van Belle, 1983, p. 78 en afb. 23; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 49.

74

cf. ill. 39

TYPE

fragment van een inlegplaat of vloerplaat; brons; 23 x 22,8 (palimpsest).

OVERL.

eind 14de eeuw – onbekende vrouw

BESCHR.

Dit fragment van een koperen grafplaat was oorspronkelijk ingelegd met kleurpasta. Het stelt een vrouwelijk gezicht voor met gesluerde hoofddoek, dat deel uitmaakte van een stereotiepe gisant. In 1589 gebruikte Lieven Plumion de keerzijde als wapenschild bij de restauratie van het grafmonument van Willem Wenemaer en Margareta Sbrunen (cf. nr. 62).

BIBLIO.

Koperen Kunstwerken, Gent, 1961, nr. 96 en pl. XXVII; Gent, III, 1975, cat. 584-585.

75

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 213 x 113.

OVERL.

14de eeuw – Jan ... en echtgenote

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld is de afbeelding van een mannelijke en een vrouwelijke gisant in een architectonisch decor (elk onder een drielobbige spitsboog steunend op slanke zuiltjes; boven elke boog een gotische toren). In de zwik tussen de bogen bevindt zich een wapenschild waarvan het inlegwerk verdwenen is. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn.

GRAFSCHR.

+ HIER LECGHT ... / ... V • ... WAS IANS WIIF ... • M • CC ... [] / [] + HIER LEC(GH)T IAN ... / ... VIER • EN •
• CCC • []

BIBLIO.

F. Greenhill, II, 1976, p. 60; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 107.

76

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 202 x 101.

OVERL.

14de eeuw – onbekend echtpaar

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld is de afbeelding van een mannelijke en een vrouwelijke gisant in een architectonisch decor (elk onder een drielobbige spitsboog steunend op slanke zuiltjes; boven elke boog een gotische toren). Het randschrift is vergaan.

BIBLIO.

F. Greenhill, II, 1976, p. 60; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 105.

77

cf. ill. 40

TYPE

fragment van een vloerplaat; brons (palimpsest).

OVERL.

eind 14de - begin 15de eeuw - onbekend

BESCHR.

De herkomst van dit fragment van een bronzen grafplaat is onzeker. Het fragment stelt de top van een spitsboog, waaronder zich een gisant bevond, en het gotische gebouw erboven voor. In dat gotische gebouw is de voorstelling van de schoot van Abraham aangebracht. Links en rechts van deze afbeelding is een kandelaardragende engel onder een nis voorgesteld. Op de keerzijde van dit fragment werd het wapenschild van Cathelyne van den Haute (+ 1588) aangebracht, dat in het veld van haar vloerzerk ingelegd werd.

BIBLIO.

MSV, inv. 688;

J. Baldewijns, 1990, pp. 235-250.

78

cf. ill. 41

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 191,5 x 84.

OVERL.

1403 - Roegier van der Brugghe.

..., mei - onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Niklaaskerk in 1998. De zerk was er herbruikt als afdekplaat van een altaar in de Sint-Barbarakapel. Voor het gebruik als altaarblad was een deel van de steen weggehouden. In het veld bevindt zich de afbeelding in spaartechniek van twee gisanten in lijkwaden. Boven elk hoofd werd een banderol met inscriptie aangebracht. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door ronde medaillons met de symbolen van de evangelisten. Het grafschrift bleef gedeeltelijk bewaard. Bij het hergebruik als altaartafel werden onder meer vier kruisen gehouwen op het linkerpersonage en werd er in het midden aan de linkerkant een inkeping gemaakt van ca. 35 x 30 cm. Op de bodem daarvan zijn vijf kruisen te zien, een verwijzing naar de wonden van Christus. In deze inkeping werden relikwieën gelegd en daarboven kwam dan de wijdingssteen van het altaar. In een volgende fase werd de vroegere vloerzerk aan drie zijden gevat in een geprofileerde lijst van witte cararammer en met koperen krammen bevestigd.

GRAFSCR.

(banderol links) ...; (banderol rechts) O MATER DEI ...; (randschrift) HIER LIGHT / ROEGIER VAN DER BRUGGH ... INT IAER XIII^c III [] / ... / ... / ... DAGHE IN MEYE

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 164; E. Dhanens, 1960, inv. GG 422; F. de Potter, III, 1969, p. 185; M.C. Laleman e.a., 1998, pp. 70-71.

79

cf. rep. 1.6./020, ill. 42

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 236 x 116.

OVERL.

1404, 18 januari of februari (n.st.) - Mergriete Moraens

1405, 10 november - ...ertine Moraens

1407, 21 juli - Jan Moraen

onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864. Oorspronkelijk kwam de zerk uit de Sint-Michielskerk. Het veld is verdeeld in vier vakken: in elk vak bevindt zich een veellobbige boog, al dan niet op slanke zuiltjes, met daaronder een gisant in lijkwade. Bij de onderste twee figuren werd het grafschrift in de boog

aangebracht. In de linkerrand van de zerk bevindt zich nog een grafschrift. In de hoeken zijn vierpassen aangebracht met de symbolen van de evangelisten (nog sporen zichtbaar).

GRAFSCHR.

(*randschrift*) HIER LEGHT JAN MORAEN DIE STARF JNT JAER ONS [HEER]JEN • M • CCCC • EN • VII • UP SENTE MARIEMADALENE AVOND; (*linkerboog onderaan*) HIER LEGHT MERGRIETE MORAENS IANS VAN LIERDVIIIR WIIF WAS DIE STAERF INT IAER ONS HEEREN M CCCC ENde III DEN [X]VIII ... DACH VAN ...AERII; (*rechterboog onderaan*) ... ERLTINE MORAENS PIETERS VAN DER PALE WIIF WAS DIE STAERF INT IAER • M • CCCC • ENde • V • UP SENTE MARTINS AVO[ND] [BIDT] OVER DE SIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 49;

F. Greenhill, II, 1976, p. 67; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 39.

80

cf. rep. 2.12./012, ill. 43, ill. 44, ill. 45

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 248 x 132.

OVERL.

1414, 13 april – Bussart van Munte

1414, 28 april – Mergriete Sersanders

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit de kruisgang van het voormalige kartuizersklooster te Rooigem. Hij werd gebruikt bij de aanleg van het stortebed van het Tolhuis en daaruit gerecupereerd in 1864. De afbeelding in het veld werd in spaartechniek aangebracht. In het veld bevinden zich een mannelijke en vrouwelijke gisant met het hoofd op een kussen in een architectonisch decor (elk onder een veellobbige boog op slanke zuiltjes; boven elke boog een gotische toren). Onder de voeten van de mannelijke gisant in volledige wapenrusting bevindt zich een hazewind die een halsband met trekking draagt. Aan de voeten van de vrouwelijke gisant zit een hondje met een halsband met belletjes. Het metalen inlegwerk van de handen, het gezicht en de acht wapenschildjes in ruitvorm die het randschrift onderbraken, is verdwenen.

GRAFSCHR.

+ HIER LEGHT BUSSART VAN MUN[TE DIE] STAERF JNT JAER • M • CCCC En XIII • / XIII D[AGH]E In APRIL + HIER LEGHT [ION]FROUWE / ME[R]GR[IETE] SERSAND[ERS] [I]JORDAnS DOCHTER BUSS[ARTS] WJIIFF WAS VAN MUNTE DIE STARFF INT / JAER • M • CCCC • En XIII XXV[III DACH VAN] APRIL BIDT / VOR DE ZIELEn

BIBLIO.

MSV, inv. 50; S.A.G., A.G., L65/11a;

A. van Werveke, 1904, pp. 143-149; Inventaire archéologique, nrs. 441-442; H. Rousseau, 1912, nr. 43; F. Greenhill, I, 1976, pp. 158, 249; F. Greenhill, II, 1976, p. 56 en pl. 69c; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 40.

81

cf. rep. 2.13./004, ill. 46

TYPE

fragment van een vrijstaande tombe; zwart Dinantees marmer; 82 x 90.

OVERL.

[1422, 8 juli] – Michielle de France

BESCHR.

Het grafmonument van de eerste echtgenote van Filips de Goede, opgericht in de Sint-Baafsabdij, werd in 1540 naar de Sint-Baafskathedraal overgebracht en in de noordelijke transeptarm opgesteld. In 1575 werd de vrijstaande tombe naar de crypte overgebracht; het 'verdween' er nadien. Rond 1889 werd een fragment ontdekt. Het randschrift was op het afgeschuind deel aangebracht.

GRAFSCHR.

... [DEFF]UNCTE TRESNOBLE DAME ET PRINCESSE MADAME MICHIELLE, / FILLE DE FEU LE ROY CHARLE DE FRANCE ...

BIBLIO.

S.A.G., A.G., L15/13;

P. Van der Meersch, 1853, pp. 130-131; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 146-148, 251, 318; E. Dhanens, 1965, inv. 232; F. de Potter, 1969, V, p. 371; A. Pinchart, 1994, p. 129.

82

cf. rep. 1.3./014, ill. 47

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 206 x 118.

OVERL.

1426, 18 september – Hubrecht van Eyck

BESCHR.

Deze vloerzerk met inlegwerk werd in 1892 gerecupereerd bij een afbraak van het noordelijk portaal in de Sint-Baafskathedraal. Het was in de achttiende eeuw als bouw materiaal in dit portaal verwerkt. Oorspronkelijk lag deze zerk in de Vijdkapel van dezelfde kerk. In het veld bevindt zich de voorstelling van een "dood" (cf. Marcus van Vaernewyck; met vrijwel alle zekerheid een *transi*), waarvan het witstenen inlegwerk nu verdwenen is, die in elke hand een banderol met inschriften vasthield. Ook het inlegwerk van die banderollen is verdwenen. De figuur hield een nu verdwenen metalen plaat voor zich, waar een grafschrift in versvorm op aangebracht werd dat dankzij Marcus van Vaernewyck overgeleverd werd. Ook het randschrift, dat op de hoeken door ruitvormen en in de zijden door ovalen vormen onderbroken werd, was met metaal ingelegd en is verloren gegaan. Mogelijk stond Margareta, de zuster van Hubrecht van Eyck, ook in het randschrift vermeld. De banderollen bevatten teksten met een 'memento mori'-inslag.

GRAFSCHR.

(naar Marcus van Vaernewyck)

(veld) Spieghelt U an my die op my treden / Ick was als ghy, nu bem beneden / Begraven doot, alst is anschyne. / My ne halp raet, const, noch medicine, / Const, eer, wijsheyt, macht, rijcheyt groot / is onghespaert, als comt die doot. / Hubrecht van Eyck was ick ghenant / Nu spye der wormen, voormaels bekant / In schilderye zeer hooghe gheert : / Cort na was yet, in nieute verkeert. Int iaer des Heeren des sijt ghewes / Duysent, vier hondert, twintich en zes, / Inde maent September, achthien daghen viel, / Dat ick met pynen God gaf mijn ziel. / Bidt God voor my die Const minnen, / Dat ick zijn aensicht moet ghewinnen / En vliedt zonde, keert U ten besten / Want ghy my volghen moet ten lesten.

BIBLIO.

MSV, inv. 1;

M. van Vaernewyck, 1568, fol. cxvij-cxix ; Ph. Kervyn van Volkaersbeke, 1857, pp. 190-191; A. van Werveke, 1895, pp. 1-8; N. de Pauw, 1896b, pp. 85-103; Inventaire archéologique, nr. 73; E. Dhanens, 1980, pp. 29-32; Ghendtsche Tydinghen, 1982, pp. 310-312; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 79.

83

cf. rep. 1.1./002, ill. 48, ill. 49, ill. 50

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 231 x 130.

OVERL.

1428, 10 september – Maria Mannens

1438, 30 september – Pieter Hueribloc

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit de voormalige Heilig Kerstkerk. In het veld bevindt zich de voorstelling van een mannelijke en vrouwelijke gisant in lijkwaden. De gezichten lijken niet uitgewerkt te zijn. Boven hun hoofden ontrollen zich banderollen waarop teksten met een 'memento mori'-inslag te lezen waren. De verweerde randinscriptie wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn.

GRAFSCHR.

(banderol links) [MISERERE MEI DEUS]; (banderol rechts) [O MATER DEI MEMENTO MEI]; (randschrift) HIER LECGHT / PIETER HUERIBLOC DIE STAERF DEKEN VAN DEN NEERINGHEN IN GHEND INT IAR M CCCC / ENde XXXVIIJ UP SENTEN BAVENAVONT H[IER / LIGHT MARIA MANNENS PIETERS WYF WAS DIE STARF INT IAER M CCCC ENDE] XXVIIJ DEen / [X IN SPELMAENT]

BIBLIO.

MSV, inv. 58; S.A.G., A.G., L15/16b;

F. de Vigne, 1857, p. 131 en pl. 27; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 252; F. Greenhill, II, 1976, p. 67; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 114.

84

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 210 x 107.

OVERL.

1428, 6 december – Kateline van Houtem

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld is de voorstelling van een vrouwelijke gisante in een lijkwade. Het inlegwerk van het gezicht is verdwenen. Uit de mond komt een banderol met een tekst daarop

met 'memento mori'-inslag. Het randschrift draagt op de hoeken de voorstelling van de evangelisten. In het midden van de lange zijden werd een vierpas aangebracht waaruit het inlegwerk in de vorm van een wapenschild verdwenen is.

GRAFSCR.

(banderol) MISERERE • MEI • DEUS • SECONDUm • MAGNAM • MISERICORDIAM • TUAM •; (randschrift) (symbool) H(IER) LEGHT JONFROUWE KATELINE VAN HOUTEM / ...UMS? VOLDERS WIJF WAS DIE STAERF J(NT I)AER ONS (HEEREN) / ... DEN • VI • STEN ... VAN DECEMB... / ... (O)VER DE ZIELE.

BIBLIO.

H. Rousseau, 1912, nr. 67; F. Greenhill, II, 1976, p. 67; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 115.

85

cf. rep. 1.3./016, ill. 51, ill. 52, ill. 53

TYPE

vrijstaande tombe; Doornikse kalksteen; 102 x 260 x 145.

OVERL.

1431, 1 augustus - Margriete van Ghistele

BESCHR.

Deze verheven tombe bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Het witstenen(?) ligbeeld werd in de godsdienstoorlogen vernield, maar een kopie van de verdwenen tekening van Arent van Wynendaele geeft er een idee van. Boven en naast het gisantbeeld was een architecturale nis in reliëf aangebracht. Het hoofd rustte op een kussen. Sporen van bevestiging zijn op de dekplaat van de sarcofaag zichtbaar. Het voetstuk is geprofileerd. De twee lange sponden zijn elk onderverdeeld in acht ondiepe nissen met drielobbige spitsboog. In elke nis bevindt zich een treurende wapendrager of ploran waarvan de wapenschilden, twee aan twee naar elkaar gericht, bedoeld waren voor de kwartierstaat van de vrouw. De plorannen hebben allen het kaproen over het hoofd getrokken en zijn allen verschillend afgebeeld. De meeste figuurtjes zijn beschadigd. In de boogzwikken tussen de nissen bevinden zich uitgewerkte kopjes, bloemen en bladwerk, waarvan ook vele voorstellingen beschadigd zijn. De twee korte sponden zijn elk in drie nissen verdeeld. Aan de ene kant is in de brede middelnis een voorstelling van het Laatste Oordeel te vinden: Christus zit met opengespreide handen op een regenboog, terwijl zijn voeten op de aarde rusten waar de doden verrijzen. In zijn mond houdt Hij aan zijn rechterzijde de lelie (hier een margrietbloem, wat een zinspel op de naam van de overledene is) voor de gelukzaligen en aan zijn linkerzijde het zwaard voor de verdoemden. In de zijnissen bevinden zich Maria en Johannes de Doper, beiden geknield en onthoofd. Aan de andere kant is de Kroning van Maria voorgesteld. In de zijnissen zijn twee prianten met hun respectieve patroonheiligen afgebeeld. De vrouw is waarschijnlijk Margriete van Ghistele zelf, die hier samen met haar patroonheilige, de H. Margareta, wordt voorgesteld. De man is niet identificeerbaar, maar de patroonheilige kan mogelijk als de H. Christoffel met het kind Jezus op de schouders herkend worden. De deksteen heeft een afgeschuinde kant, waarop het grafschrift aangebracht werd. Alle woorden van het randschrift zijn door een symbooltje (vier kruisjes in een soort vierlob) onderscheiden. De letters waren oorspronkelijk in goud aangebracht. De sporen van oorspronkelijke polychromie, die nog in 1905 beschreven werden, zijn zo goed als verdwenen.

GRAFSCR.

• HIER • LEGHT • BEGRAVEN • / • VRAUWE • MARGRIETE • VAN • GHISTELE • VRAUWE • VAN • KALKENE • VOCHDESSE • VAN • / • WICHLINE • ENDE • VAN • SERSCAMP • DIE • / • STAERF • INT • JAER • XIIII • ENDE • XXXI • DEN • EERSTEN • DACH • VAN • OUSTE • BIDT / OVER • DE • ZIELE

BIBLIO.

S.A.G., A.G. L96/12c, L96/ 13b;

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 192-194; Inventaire archéologique, nrs. 62, 373, 374; D. Roggen, 1938, p. 57;

D. Roggen, 1943, pp. 103-109; E. Dhanens, 1965, inv. 231 en afb. 111-114; F. de Potter, V, 1969, p. 384; Gent, I, 1975, pp. 460-462.

86

cf. rep. 1.7./032, ill. 54, ill. 55

TYPE

gedenkpaneel; 79 x 54.

OVERL.

1436(?) - Olivier van Minjau

Amelberghe Slanghen en hun gezin

BESCHR.

Deze geschilderde memorietafel bevindt zich in de Sint-Niklaaskerk. Op de afbeelding ziet men centraal Christus aan het kruis. Links van de Calvarie is Olivier van Minjau als priant afgebeeld, vergezeld door zijn patroonheilige de H. Olivier, voorgesteld als Romeinse soldaat, en door zijn eenentwintig zonen, waaronder een

geestelijke. Rechts van Christus bevindt zich Amelberghe Slanghen, in het gezelschap van haar patroonheilige de H. Amelberga, voorgesteld als kloosterlinge en martelares, en van haar tien dochters. In de achtergrond is de stad Jeruzalem afgebeeld. Het veld van het opschrift onderaan bevindt zich in dezelfde lijst als het beschilderd veld. De legende zoals zij door A. Sanderus verhaald en door talrijke auteurs herhaald werd, blijkt vals te zijn. De familie Minjau leefde niet ten tijde van Keizer Karel, en stierf niet van de zweetziekte in 1526. Men heeft uitgemaakt dat het echtpaar in de eerste helft van de vijftiende eeuw heeft geleefd en dat Olivier van Minjau misschien tijdens de pestepidemie van 1436 gestorven is (volgens een vermelding van 1438 is zijn vrouw weduwe). De klederdracht waarin de personen voorgesteld zijn is die van het derde kwart van de zestiende eeuw. Men mag in acht nemen dat die van de ouders enigszins ouderwets is, van omstreeks 1550, en die van de kinderen van omstreeks 1560-1570. In die omstandigheden rijst de vraag of het huidig paneeltje niet gemaakt werd na de beeldenstorm ter vervanging van een vernield paneel uit de vijftiende eeuw. Wat het opschrift betreft: de transcripties verschillen o.m. in de naam (Nyeau, Minjau) en andere minder belangrijke details. Vermoedelijk is het herhaalde malen en tot in recente tijden overschilderd en gewijzigd. De vijfde regel schijnt apocrief te zijn (hij wordt niet vermeld in het handschrift van de grafschriften van vóór 1600; cf. Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 209). In de negentiende eeuw stond de regel op de smalle plint onderaan de lijst. Misschien werd hij er maar op aangebracht volgens de tekst van A. Sanderus. Nochtans mag men zich afvragen of de traditie van een overlijden in 1526 of 1506 (cf. grafschriftenverzamelingen) niet zou teruggaan op een foutieve lezing van een eventueel uitgesleten jaartal 1436 op de grafzerk. Die vertoonde een gelijkaardig opschrift als het paneel.

GRAFSCHR.

HIER LICHT BEGRAVEN OLIVIER VAN MINJAU ENDE / AMELBERGHE SLANGHEN SYN WETTELICK WYF WAS / ENDE HADDEN TE SAMEN EENENDERTICH KINDEREN / MET EEN SMAELS TIEN DOCHTERS EN DE RESTE ZONEN / WELCKE ALTZAME GHESTORVE ZYN VADER MOEDER EN AL DE KINDERE IN OUST 1526

BIBLIO.

S.A.G., A.G., L84/6c;

A. Sanderus, 1641, pp. 127-128; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 173; Graf-en Gedenkschriften, 1868, pl. II; Inventaire archéologique, nr. 64; E. Dhanens, 1960, inv. 165 en afb. 65.

87

cf. ill. 56

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 259 x 128.

OVERL.

1440 - Johannes Impe

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een priester als gisant. Onder zijn gevouwen handen is een kelk afgebeeld. Het metalen inlegwerk van het gezicht, de handen en de kelk is verdwenen. Aan weerszijden van het hoofd is een engel met banderol afgebeeld, waarvan het inschrift niet meer leesbaar is. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HIC EST TU[M]ULATUS JO[HANNES] VIVENS IMPE VOCATUS QUI MULTIS ANNIS ... JOHAN[N]IS SANCTI BAPT... MAG[ISTE]R IN ARTE PROBATUS VIRTUTU[M] MORE LEGAVIT AMORE FAVORE ... UT ... CITO LOCUS E[SS]ET ET P(RES)B[YTE]RO ANNO MILLENO QUATER C[EN]T[ENO] CU[M] QUADRAGENO

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 274 en afb. 2; F. Greenhill, II, 1976, p. 49.

88

cf. ill. 57

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 194 x 101 à 87.

OVERL.

1440 - Lisbette D...

1452, 27 augustus - Daneel Penneman

1455, 28 oktober - Lisbette van ...endaelle

BESCHR.

Deze trapeziumvormige vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortebed van de Tolhuissluis in 1864. In het veld bevindt zich de afbeelding van een mortier met twee stampers. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door ronde medaillons met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HIER LEEG(HT) (DA)NEEL PENnEMAN DIE STARF / INT JAR • XIII^c • ENde • LII • XXVII DAGHE IN BOUST ENDE LISBETTE (V)AN ...EnDAELLE DANEELS WIIF (WAS / DIE STARF INT JAER) XIII^c LV / XXVIII DAGHE IN O... ENDE LISBE(TTE D... STARF INT) IAER XIII^c (XL) BID (VOOR DE) ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 351;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 30.

89

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 290 x 142.

OVERL.

1442, 13 februari (n.st.) – Thom... Lumme...

1479, 1 mei – Clare van der Heiden

BESCHR.

Deze vloerzerk in 'laag reliëf' (spartechniek of bas-reliëf?) bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevinden zich een mannelijke en vrouwelijke gisant, elk met het hoofd op een kussen. Boven hun hoofden bevinden zich twee engels met een banderol. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

HIER LEEGHT THOM... LUMME ... AERF INT JAER ONS HEEREN MCCCC EN[DE] XLI XIII DAGHE IN SPORCLE. BIDT OV[ER] DE ZIELE + HIER LEEGHT CLARE VAN DER HEIDEN? THOMAES WYF WAS DIE ... MCCCCLXXIX DE[N] HERSTE[N] DACH VAN MEYE. BIDT OV[ER] DE ZIELE.

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 275; F. Greenhill, II, 1976, p. 67.

90

cf. rep. 1.3./019

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 205 x 109.

OVERL.

1443, 26 april – Rufelaert Boureel

14.. – Pierone de Senesscale

BESCHR.

Deze vloerzerk in bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is de afbeelding in spartechniek van een mannelijke en vrouwelijke gisant in lijkwaden (met een kruisje op de kap). Boven elk hoofd bevindt zich een engel die samen een wapenschild ophouden. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de afgestorvenen voorgesteld zijn.

GRAFSCHR.

HIER • LEEGHT • BEGrAVEn • RUFELAERT • BOUREEL DIE • STAERF • INT • JAER • M • CCCC • ENde • XLIII / DEN • XXVI^{STEN} • DACH • IN • APRILLE / HIER • LEEGHT • BEGrAVEn • JONFrouwe • PIERONE • DE • SENESSCALE • RUFELARTS • WIIF • WAS • DIE • STAERF • INT • JAER • / XIII^c • ENde []

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 210; E. Dhanens, 1965, inv. 276; F. Greenhill, II, 1976, p. 67.

91

cf. rep. 1.3./023, 1.3./108

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 260 x 144.

OVERL.

1443, 9 oktober – Gilles de Grames

1558, 12 februari (n.st.) – Jan de Buck

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een wapenschild. Het randschrift wordt onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten op de hoeken.

GRAFSCHR.

CI GIST NOBLE ET LOEAL GILLES DE GRAMES CH[EVALIE]R QUY TRESPASSA LAN DE GRASCE ... MIL IIIJ CENS [QUARANTE ET TROIS LE] NEUFYLMES JOUR DU [MOIS DOCT]OBRE ... PRIIES POUR SE AME. HIER LICHT BEGRAEVEN EERSAME IAN DE BUCK Filius PIETers DIE OVERLEET DESER WEERLT DE XIIE VAN SPORCKEKE XV^C LVII GOD HEBE DE ZIELE.

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 277.

92

cf. rep. 1.6./034, ill. 58

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 218 x 130.

OVERL.

1446, 28 oktober - Jan Dedelinc

1457, 16 april - Mergriete Vlaminckx

(16 april komt niet voor in het paasjaar 1457)

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortebed van de Tolhuissluis in 1864. Oorspronkelijk bevond de zerk zich in de Sint-Michielskerk. In het veld is de voorstelling van een mannelijke en vrouwelijke gisant in lijkwaden, elk met het hoofd op een kussen. Boven hun hoofd houden twee engelen elk een banderol met een tekst op. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

(banderol links) MISERERE MEI DEUS; (banderol rechts) O MATER DEI MEMENTO MEI; (randschrift) HIER LIEGHT JAN DEDELINC DIE STAERF IN(T JAER ONS HEERE)N M CCCC EN XLVI DEN XXVIII^{STEN} DACH IN / OCTOBER BIDT OVER DE ZIELE (HIE)R LIEGHT JONCF(ROUWE) MER / GRIETE VLAMINCKX Filia FRANSONS JAN DA... WIIF VAS DIE STAERF INT JAER M CCCC ENDE / LVII XVI DAGHEN IN APRILL ... BIDT OVER DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 41;

H. Rousseau, 1912, nr. 54; F. Greenhill, I, 1976, p. 31, n. 39; F. Greenhill, II, 1976, p. 67; J. Baldewijns, 1979, pp. 33-36; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 116.

93

cf. ill. 59

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 204 x 116.

OVERL.

1459, 22 ... - Gillis Siimoens

14.., 6 februari - onbekende echtgenote

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit het Sint-Jacobsgodshuis. In het veld is de voorstelling van een mannelijke en vrouwelijke gisant in lijkwaden. Hun gezicht is onbewerkt gebleven. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de afgestorvenen voorgesteld zijn.

GRAFSCHR.

HIER LECGHT BEGRAVEN / GILLIS SIIMOENS DIE STAERF JNT (IAER) • M • CCCC • ENDE • LIX • DEN • XXII • STEN / DACH In ...MAENT (HIER LEECHT BEGRAVEN) / ... GILLIS SIMOENS WIJF WAS DIE STARF INT JAER M [• CCCC (ENDE) DEN] VI^{STEN} DACH / VAN SPORCKEKE

BIBLIO.

MSV, inv. 346;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 113.

94

cf. rep. 1.3./029

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 200 x 96.

OVERL.

1461 of 1462 - Jacobus Decani

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is de afbeelding met een priester als gisant met het hoofd op een kussen. Op zijn borst bevindt zich een kelk. Hij wordt geflankeerd door twee engelen die elk een banderol vasthouden, waarvan de tekst volledig uitgesleten is. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HIC JACET / JACOBUS DECANI PRESBITER ARTIUMQue MaGisteR CURATUS HUIUS ECCLesIE OLIM /
XRIStIANITATIS [GAN]DE[NSIS] / DECANUS [QUI] OBIIT ANNO DomiNI MILLO CCCC LXJ XIJ DIE
AP[R]ILIS / ORATE Pro EO

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 278.

95

cf. ill. 60

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 205 x 118.

OVERL.

1471, 2 juni – Zegher van Pamele

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gevonden op 5 april 1913 bij graafwerken in de Spanjaardstraat te Gent. In het veld is de voorstelling van een engel met wapenschild. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HYER LICHT BEGRAVEN ZEGHER / VAN PAMELE (FILIUS AL?)AERT DE WELKE ZEGHER OVER LEET
JNT / JAER • M • CCCC • ENDE • LXXJ • / DEN • IJ • STEN DACH JN WEDEMAENT BIDT OVER DE
(ZIELE)

BIBLIO.

MSV, inv. 309;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 29.

96

cf. rep. 1.3./037

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 218 x 107.

OVERL.

1472 – Margriete Boex

1474 – Gillis Sprute

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het midden van het veld is de afbeelding van een medaillon met daarbinnen een engel die twee wapenschilden ophoudt. Rond deze medaillon is een dubbele lijst met het grafschrift. De randlijst met vier vierpassen op de hoeken en twee vierpassen op de lange zijden is verdwenen.

GRAFSCHR.

+ HIER LEEGHT BEGRAVEN GILLIS SPRUTE FiliuS SIMOENS DIE STAERF INT JAER M CCCC ENDE LXXIIJ
/ ENde JONFrouwe MARGRIETE BOEX GILLIS WIIF WAS DIE STAERF INT JAER M CCCC ENde LXXIJ

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 207; E. Dhanens, 1965, inv. 279.

97

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 191 x 116.

OVERL.

1489, 11 augustus – Jehanne Ysewuns

154., 2 februari – Jacob Heinderix

1568, 9 februari – Gheertruyt Danckaerts

Janeken Heinderix

Barbelken Heinderix

Fransinkin Heinderix

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is er geen voorstelling. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn. Boven in het veld zijn er vier regels inscriptie, onderaan drie regels in een kader. Buiten de randlijst bevindt zich nog een inscriptie.

GRAFSCHR.

(*randschrift*) HIER LICHT BEGRAVEN JON(CVrouwe) / JEHANnE YSEWUNS GHESELNEde WAS VAn JOOS HEINDERIX / DIE STARF DEen HELFSTEN In OUGST / AnnO XIIIIC LXXXIX HIER LICHT BEGRAVEN JACOB HEIN]DERIX; (*veld*) FiliuS JOOS DIE OVerLEET DEen IIEEn SPORCLE XV[C XL.. / ENDE J]OnCVrouwe GHEERTRUYT DANCKAE[RT]S / [SY]N GHEZELNEDE DIE OVerLEET DEen IXEn IN SP[OR]CLE XVc LVIII [HIER LICHT BEGRAVEN JANEKEN, BARBELKEN ENDE FRANSINKIN JACOPS HEINDERIX TSALIGHER MEMORIE]; (*buiten randlijst*) VRY SEPULTURE

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 212 ; E. Dhanens, 1965, inv. 280

98

cf. rep. 1.3./048

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 206 x 118.

OVERL.

1496, 10 augustus - Jozyne van der Caemere

1518, 22 februari (n.st.) - ...er...erdt van der Hoyen

152. - Gheraerd Triest

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Zowel de afbeelding in het veld, het randschrift als de vierpassen zijn in spaartechniek aangebracht. In het veld bevindt zich een gehelmd wapenschild met daarboven een banderol met inscriptie. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met wapenschilden.

GRAFSCHR.

(*banderol*) RUDDERSHOVE; (*randschrift*) ... ER ... ERDT • VAnDER • HOYEN / FiliuS • PAUWELS • OVerLEET • DEen • XXIJ • IN • SPORCLE • XVC • XVIIJ • JONCVRouwe • JOZYNE • VAnDER (•) CAEMERE / Filia • WILLEMS • ZY(N •) GESelNede • OVerLEET / X • IN • OUSTE • XIII • XCVJ • JONCHEEr • GHERA(ER)DT • TRIEST • FiliuS • MER CLAYS • OVerLEET • AnnO XV(c) • XX ...

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 286.

99

cf. ill. 61

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 180 x 100.

OVERL.

1497, ... april - Gillis van W...

14.. - Lisbette Best

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het tweede pandhof van het voormalige klooster van de geschoeide karmelieten in 1991. De verdiepte uitsparingen in het middenveld en op de hoeken wijzen op verdwenen metalen platen. Op de hoeken waren dit vermoedelijk plaatjes met de voorstelling van de symbolen van de evangelisten of van de wapenschilden van de overledenen, terwijl dit in het middenveld mogelijk een afbeelding van de gisant(en) of van het wapenschild van de overledene(n) kan geweest zijn. Het randschrift is gedeeltelijk leesbaar.

GRAFSCHR.

HIER L[I]CHT BEGRAVEN LISBETTE BEST GILLIS WIIF WAS • DIE • STAERF INT • JAER • [X]III[I] ... / ... / [HIER] LEICHT [BE]GRAVEN GILLIS VAN W... Filiu(S) GILLIS DIE • STAERF • INT IAER • [X]IIIIC EN (X?)CVII / ... DACH In APRIL BIDT OVer De ...

BIBLIO.

M.C. Laleman & D. Lievois, 1991, p. 40.

100

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 203 x 100.

OVERL.

14.. – Liisbette Clais

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is geen voorstelling. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

+ HIER LEEGHT BEGRAVEN LIISBETTE CLAIS [L]A[U]REI]NS BOECAERTS WETTELIC WIIF DIE STAERF INT JAER M CCCC / ... [] / [] / []

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 273.

101

cf. rep. 1.8./007, ill. 62

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 195 x 113.

OVERL.

14.. – Johannes de Cuelsbrouc

BESCHR.

Deze vloerzerk in spaartechniek is afkomstig uit de voormalige Sint-Veerlekerk. In het veld is de voorstelling van een priester als gisant. Hij houdt met zijn beide handen een kelk op zijn borst vast. Boven zijn hoofd bevindt zich een banderol met inschrift dat niet meer leesbaar is. Het randschrift, dat praktisch onleesbaar is, wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

(banderol) [ANEI TE TACIE T.. NE A UCE TATIS MEIS ET DEUS USQUE(IA?) TATIS MEA UTE]; (randschrift) [HIC IACET IOHANNIS DE CUELSBROUC IN AT / TIB' MAEL U DIXIT HO(?) P.S. DURPEN] / DICTIS(?) BRUGN' / ... QUI OBI(IT) (AN)NO DoMini • M • CCCC ORATE Pro EO

BIBLIO.

MSV, inv. 52;

F. Greenhill, II, 1976, p. 50; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 16.

102

cf. ill. 63

TYPE

gemeenschappelijke vloerzerk; Doornikse kalksteen; 175 x 100.

OVERL.

15de eeuw – leden van de gilde van de heilige Barbara

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit de kapel van de gilde van de H. Barbara in de voormalige Sint-Veerlekerk. Hij werd gerecupereerd uit het stortebed van het Tolhuis in juli 1864. In het veld bevindt zich een cirkelvormige lijst met inschrift. Binnen deze lijst is de voorstelling van een gekanteelde toren, het symbool van de H. Barbara. Deze toren is omgeven door tien drielobbige bogen.

GRAFSCHR.

SEPULTUERE VANDEN GHESELSCEPE VAN (SENTE) BARBELEN

BIBLIO.

MSV, inv. 51;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 18.

103

TYPE

gemeenschappelijke vloerzerk; Doornikse kalksteen; 27 x 27.

OVERL.

15de eeuw – familie Borluut

BESCHR.

Dit vloerzerkje bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Het duidde de plaats aan waar de familie Borluut begraven werd en draagt enkel het woord BERLUYT. (niet de visu waargenomen)

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 188; E. Dhanens, 1965, inv. 281.

104

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen(?); 131 x 75.

OVERL.

15de eeuw – onbekend

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. Het veld draagt geen voorstelling. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. Het grafschrift is niet meer leesbaar. *(staat nu tussen nrs. 2 en 3 tentoongesteld?)*

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 34.

105

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 212 x 105.

OVERL.

15de eeuw – onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk in laag reliëf (spaartechniek of bas-reliëf?) bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevinden zich een gisant in lijkwade en twee engelen. Ook zijn er nog sporen van een verdwenen wapenschild. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn. Er zijn slechts overblijfselen van het grafschrift. *(niet de visu waargenomen)*

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 282.

106

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 202 x 114.

OVERL.

15de eeuw - onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Het veld is onbewerkt. De randlijst met zes vierpassen is verdwenen.

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 283.

107

TYPE

fragment van een vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; witte steen; 66 x 44,5.

OVERL.

15de eeuw - onbekend

BESCHR.

De herkomst van dit fragment van een vloerzerk ligt in de voormalige Sint-Veerlekerk. De uitsparingen geven aan dat zowel het middenveld als de onderbrekingen van de randlijsting van metalen inlegwerk voorzien waren. De verdwenen vierlob in het midden van de lange zijde droeg waarschijnlijk een voorstelling van het wapenschild van de overledene(n). Het veld droeg waarschijnlijk de afbeelding van de gisant(en) of van het wapenschild van de overledene(n). Van het randschrift valt enkel het woord DIE te ontcijferen.

BIBLIO.

M.C. Laleman, 1991, p. 63.

108

cf. ill. 64

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 294 x 163.

OVERL.

15de eeuw – onbekend

BESCHR.

Deze vloerzerk werd herbruikt als trede van één van de trappen die de toegang vormden tot het verhoogde hoogkoor van de Sint-Niklaaskerk. Het nu grotendeels verdwenen inlegwerk stelde de randlijst met grafschrift,

de vier vierpassen met de symbolen van de evangelisten, twee gisanten met elk het hoofd op een kussen en twee engelen met banderollen die waarschijnlijk een gehelmd wapenschild flankeerden, voor. Van het inlegwerk bleven enkel nog fragmenten van de twee engelen bewaard.

BIBLIO.

M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, pp. 29-31 en afb. 14.

109

cf. ill. 65, ill. 112-120

TYPE

gedenkpaneel; 79 x 56,5.

OVERL.

(eind 15de – begin 16de eeuw)

[987, 30 maart] – Arnulf II de Jonge

[1003] – Susanna van Lombardije

[1008, 25 mei] – Mathilde van Saksen

[1030, 21 februari] – Odegiva van Luxemburg

[1035, 30 mei] – Boudewijn IV met de Baard

Gisla van Luxemburg

BESCHR.

Dit gedenkpaneel bevond zich oorspronkelijk in de Sint-Pietersabdijkerk. Van daaruit legde het een tocht af langs het depot van de Baudelo-abdij te Gent (1797), de Universiteitsbibliotheek van Gent en tenslotte het Bijlokemuseum, waar het zich nu nog steeds bevindt. Het gaat om een schilderij met zes geïdealiseerde portretten van leden van de familie van de graven van Vlaanderen, die in de voormalige abdijkerk van Sint-Pieters te Gent begraven waren. Daarnaast moet er nog een schilderij bestaan hebben met de voorstelling van vijf leden van de familie van de graven van Vlaanderen (Boudewijn II de Kale, zijn echtgenote Elstrudis van Engeland, Arnulf I de Oude, zijn echtgenote Adela van Vermandois en haar zuster), die in de Sint-Pietersabdijkerk begraven waren. M. Deruelle meende dat de kledij van de vrouwen en de lettertekens, die in de onderschriften gebruikt zijn, uit de vijftiende eeuw stammen. De teksten boven de zes portretten zouden volgens hem pas in de zestiende eeuw zijn toegevoegd, omdat de andere inscripties niet goed meer leesbaar waren. Dit is volgens A. De Schryver en C. Van de Velde onaanvaardbaar, aangezien de verzen onderaan, die het geheel begeleiden (*Ad lectorem Elegans Exhortatio*) de twee lettertypes combineren. Het schilderij kan op het einde van de vijftiende eeuw of zelfs nog in het begin van de zestiende eeuw ontstaan zijn. Het onderwerp zelf kan bepaalde archaische trekken verklaren, zoals het gebruik van types en kledijen uit de vroege vijftiende eeuw. De afgebeelde personages zijn – op de bovenste rij (van links naar rechts) – Mathildis van Saksen, echtgenote van Boudewijn III; Arnulf II de Jonge, haar zoon; en zijn echtgenote Susanna van Lombardije; – op de onderste rij (van links naar rechts) – Boudewijn IV met de Baard, zoon van Arnulf II en Susanna; zijn echtgenote Odegiva van Luxemburg en haar zuster Gisla. De vloerzerken, die de grafschriften bevatten waarop de teksten van het schilderij gebaseerd zijn, zijn vernietigd tijdens de beeldenstorm van 1578. Reeds in de veertiende eeuw werden de grafschriften van de graven van Vlaanderen opgenomen in het Gentse handschrift *Annales Elmarenses* (U.B.G., hs. G. 12097). Een uitgave van de grafschriften naar dit handschrift werd enkele decennia geleden voorzien, maar de studie werd nog steeds niet gepubliceerd. De oorspronkelijke vloerzerken zouden in het veld geen voorstelling hebben gedragen, terwijl de grafschriften zich in de randlijsten zouden hebben bevonden. Waarschijnlijk hebben de zestiende-eeuwers Arent van Wynendaele en Pieter d'Oudegherst de grafschriften gekopieerd naar de oorspronkelijke tekst op de vloerzerken, maar dit is niet helemaal zeker. Van Wynendaeles tekst is slechts in een negentiende-eeuwse kopie (door A. Van Lokeren) overgeleverd in de *Atlas Goetghebuer* in het Gentse Stadsarchief. De tekeningen die van Wynendaele naar het gedenkpaneel maakte, zijn daarentegen wel bewaard gebleven (ook in de *Atlas Goetghebuer* in het Gentse Stadsarchief). In 1592 werden ze door Christoffel van Huerne verworven. Het is niet duidelijk of Anthonio de Succa in 1602 de verschillende figuren en teksten van de tekeningen van Arent van Wynendaele ("*int van Huerne boeck*") heeft afgetekend en afgeschreven of van het gedenkpaneel in de Sint-Pietersabdij ("*in een schilderie in d'abdije van Sinte Pieters tot Gendt*"). De erg gehavende tekst van het gedenkpaneel werd in de jaren zeventig van de twintigste eeuw gerestaureerd naar de tekst zoals die door M. Deruelle gepubliceerd werd.

GRAFSCR.

(boven *Mathildis*) MATHILDIS UXOR BALDUINI MAGNI ARNULPHI / FILIA HERMANIS DUCIS SAXONUM;
(onder *Mathildis*) INDOLIS EMERITE MATHILDIS FILIA CLARI / HIC IACET ARNULPHI MAGNIFICI
VIRI / LUMINE DECIDUO CARVITQUE NONA KALENDAS / AUGUSTI DUO SOLVENS JURA SUO;
(boven *Arnolphus*) ARNOLPHUS MAIIS FILIUS BALDWINI 988 / HIC IN SACELLO DIVI LAURENTII TUMULATUR;
(onder *Arnolphus*) INCLYTUS ARNULPHUS COMES HIC EST CARNE / HIC NOS DITAVIT AB AVO NEC
DEGENERAVIT / ARNOLPHUS MAGNUS CUJUS HABITUR AVUS / NAM CAMPHEN HARNES ET BONA
PLURA DEDIT / MARTIS TREDENA LUX IBAT SOLIS HABENA / DUM PIUS HIC HEROS TRANSYT AD
SUPEROS; (boven *Susanna*) SUSANNA UXOR ARNULPHI FILIA / BERENGARY REGIS ITALORUM HIC

SEPELITUR; (*onder Susanna*) HOC CONDITORIO SUSANNA REGINA QUIESCAT / HIC SPECTANS REDITUM JUDICIS ETHEREI/ OCCIDIT ANTE DIES SEPTEM MENSIS FEBRUARI / DANS ANIMAm SUPERIE OSSAQue TERRA TIBI; (*boven Balduinus*) BALDUINUS BARBATUS FILIUS ARNULPHI / COMES FLANDRIAE ANNO 1035 HIC SEPELITUR; (*onder Balduinus*) HIC TUMULO TEGITUR BALDUINus MAXM MAGNI / ARNULPHI PROLES HIC TUMULO TEGITUR / EJUS SUSANNA SIBI GENUIT REGINA SUPERBA / EDIDIT ET PUBEREM QUE SUSANNA SIBI / MAXIMUS HEROUM REGALI STEMmate PRODIT / VIR VIRTUTE POTENS MAXIMUS HEROUM / DEFENSOR FUERAT VEL AMATOR HIC MONACHII / ECCLESIEQue DEI DEFENSOR FUERAT / DECESSIT MEDIAS TERNAE JUNIJ ANte KALENDAS / HE HE CITO NIMIUM DECESSIT MEDIUS / DICITO PRETERIENS IHESU MISERER HUIUS / DAQue PIUS BONA DICITE PRETERIENTES; (*boven Ogiva*) OGIVA UXOR BALDWINI FILIA GISBERTI / LUCEmBURGENSI MAGNIFICIS HIC QUIESCIT; (*onder Ogiva*) PRETERIENS MISERERE MEI QUI VIE MISERERE / ATQue MICHl REQUIEM TUQue DEPOSCE PIAM / NONA DIES MARTIE ME TRANSTULIT ANte KALENDAS / OGIVA IUNCTA SUO BALDUINO DOMINO; (*boven Gisla*) GISLA OGIVE SOROR ULTERIORI LAPIDE / AD PLAGAM MERITO OVALEM SEPELITUR; (*onder Gisla*) FEMINA VIRTUTIS IACET HIC NUnc GISLA SEPULCRO / QUE SUB APOSTOLICIS RITE PATROCINIIS / DECESSIT IUNII DUO DENAS ANTE KALENDAS / JUBET TUNC REDIENS VENERAT UT ANTE PRIUS; (*banderrollen*) SEMPER VOCIBUS EFERRE PARATIS MARIAM SEMPER DANT OTIA MENTEM; (*onderaan*) AD LECTOREM ELEGAnS EXHORTATIO / DISPICE QUISAS ADES FATO CONCESSA FURENTI / CORPORA MESTA DUCUm MOLE SUB HAC RECUBAT / STEMMATA ET ARS FASTUS HONOR ORBIFLUUS DECUS / QUITQUID SORS DEDERIT OCCURERE SIMUL ... E / OSCULA HEC RAPIDO CURSU .ROPHEA SENECTUS / .PECTATOR QUID ...ESE RUIT OmNE GENUS / DUM VAFRO INGENIO LEGIE HEC ET PREDITUS ASTU / DENTE LACESENTE NE PRECOR EXCIPIAS / PELLITO RONCHISONUS HIRCANIS COLLIBUS ORTUM / ..RUS ET OS TOTUm FER PIUS AD SUPERAS / ...IS UT ASTREE PRECIBUS FULTINI? CROCOS? / CONFICIANT PLACIDUm DET PARACLETUS ..ER

BIBLIO.

Bijlokeuseum, inv. 779; S.A.G., A.G. L25/1bis (c), L25/1bis (d), L25/1bis (e), L25/1e, L25/1d, L25/2a, L25/2b, L25/2bis (a), L25/2bis (b), L25/2bis (c), L25/3a, L25/3b, L25/4a, L25/4b, L25/5, L25/6a, L25/6b, L25/7a, L25/7b, L25/8a, L25/8b, L25/9, L25/10a, L25/10b;

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 219; M. Deruelle, 1931, pp. 26-36; K. Strecker, 1939, p. 297; K. Van Acker, 1968, p. 109 en afb. 37; A. De Schryver & C. Van de Velde, 1972, inv. 142 en afb. 3; Anthonio de Succa, 1977 [1602], f° 60 v°-61 v°; J. Ghislain, 1993, pp. 130-131.

110

cf. ill. 66

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 293 x 141.

OVERL.

eind 15de – begin 16de eeuw – onbekende abt

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortbed van het Tolhuis in 1864. In het veld is de afbeelding van een abt als gisant, met het hoofd op een kussen, in een architectonisch decor (onder een baldakijn met drie lobben; rond het baldakijn een gotisch gebouw). In zijn handen houdt hij zijn waardigheidstekenen, nl. een staf en een boek. Onderaan zijn albe komt de letter M (Mariamonogram?) voor. Het inlegwerk van het gezicht, de handen en het randschrift is verdwenen.

BIBLIO.

MSV, inv. 9;

H. Rousseau, 1912, nr. 37; F. Greenhill, II, 1976, p. 46; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 72.

111

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 28 x 28.

OVERL.

15de of 16de eeuw – Jan Hoebrecht

BESCHR.

Dit vloerzerkje in spaartechniek bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een wapenschild met vijzel en twee stampers in een medaillon en errond het grafschrift in een lijst.

GRAFSCHR.

HIER LICHT JAN HOEBRECHT CRUDENIER

BIBLIO.

S.A.G., A.G., L 9/3r;

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 199; F. de Vigne, 1857, pl. 26; E. Dhanens, 1965, inv. 284.

112

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 29 x 29.

OVERL.

15de of 16de eeuw – onbekend

BESCHR.

Dit vloerzerkje bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een huismerk in medaillon en een onleesbaar randschrift. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 285.

113

cf. ill. 67

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 217 x 121.

OVERL.

1500, 1 september – Margriete Jaquemyns

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld is een afbeelding van een gehelmd wapenschild. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen waarvan het inlegwerk verdwenen was.

GRAFSCHR.

(bloemetje) HIER LEET B(EG)RAVEN WYLEN (bloemetje) / JONCVRouwe MARGRIETE JAQUEMYNS FIlIA GILLI(S) GHESELNede VAN JAN DUBRUECQ RAED ONS GHE / DUCHS HEEreN VAN (SY)NEN RADE JN / VLAENDerEN DIE OverLEEDT DER WEERELT (DE)N EERSTEN DACH VAN SEPTEmBRE JNT JAER XVC

BIBLIO.

MSV, inv. 19.

114

cf. ill. 68

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 55 x 43.

OVERL.

1500 – Lievyne Francx

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich een ovalen lijst met daarin een doodshoofd. Op de ovalen lijst staat een tekst met 'memento mori'-inslag. De randlijst met het grafschrift wordt in de hoeken onderbroken door rozetten. De evangelistensymbolen bevinden zich uitzonderlijk *in* het middenveld; zij werden door de ovalen lijst in de hoeken van dat veld geduwd.

GRAFSCHR.

(*ovalen lijst*) + BESIET MY WEL TEN DIEN FYN DAT GHY MYNS GHELYKE SULT SYN; (*randschrift*) HIER • LICGHT • BEGRA / VEn • SUSTER • LIEVYNE • FRANCX • / FIlIA • HEnDERIC DIE OVER / LEEDT DEN [] AnnO XVC

BIBLIO.

MSV, inv. 38

H. Rousseau, 1912, nr. 70.

115

cf. ill. 69

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 55 x 37,5.

OVERL.

1500 – Lieven van Kercvoerde

Cateline Simoens

BESCHR.

Dit vloerzerkje is afkomstig uit de Sint-Niklaaskerk. In het veld zijn drie wapenschilden voorgesteld die waarschijnlijk in verband staan met de Gentse neringen van de makelaars, de wevers en de volders. Het grafschrift werd op de randlijsten – niet-golvende banderollen die elkaar overlappen – aangebracht. Het merendeel van de tekst is nu niet meer leesbaar.

GRAFSCHR.

[HIER LEYT BEGRAVEN / LIEVEN VAN KERCVORDE DIE / STAERF AnnO XVC / ENDE C]ATELINE SIMOENS SIN GHESELNede

BIBLIO.

MSV, inv. 67;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 155.

116

cf. ill. 70

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 136 x 118.

OVERL.

1501, 13 maart (n.st.) – onbekend

15.. – Pieter Hoesmans

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Elisabethgracht aan de Brugse Poort in 1979. In het veld bevinden zich een mannelijke en vrouwelijke gisant, elk met het hoofd op een kussen. Bovenaan links en rechts op het veld bevindt zich een schuin gedraaide boog met bladerwerk versierd. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HIER LIGHT BEGRAVEN PIETER / HOESMANS Filius GHEERaerTS DIE STARF AnnO XVC / ... / ... UUS DIE STARF AnnO XVC DEN XIII IN MAERTE

BIBLIO.

MSV, inv. 674;

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, pp. 17-18 en afb. 9.

117

cf. ill. 71

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 119 x 74.

OVERL.

1504, 20 april – onbekend

1515, 7 januari (n.st.) – Lysbette van der Scels

Levine Linesone

BESCHR.

Dit fragment van een trapeziumvormige vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortebed van het Tolhuis in 1864. In het veld is nog een ronde lijst met inschrift zichtbaar. Binnen die lijst bevindt zich een mortier met twee stampers. Het randschrift werd aangebracht op niet-golvende banderollen die op de hoeken over elkaar gelegd zijn. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(*in de ronde lijst*) HIER LIGHT JONCVRouwe LYSBETTE VAN DER SCELIS FiliA GILLIS DIE STARF Anno XVC XIIIJ DEN VIIEN VAN JANUARI; (*randlijst*) ... / ... (ANN)O • XVC • ENDE VIRE DEN • XXEN DACH JN APRIL / HIER LIGHT LEVINE LINESONE ... / ...

BIBLIO.

MSV, inv. 53.

118

cf. rep. 2.12./019, ill. 72

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 189 x 93.

OVERL.

1508, 20 juni – Jacob [du Buisson]

15.. – Lievyne van der Leersene

BESCHR.

Deze vloerzerk in spaartechniek is afkomstig uit het voormalige kartuizersklooster te Rooigem. In het veld bevindt zich een *transi* als gisant (evenwel zonder gevouwen handen). Boven zijn hoofd is een banderol aangebracht. De *transi* staat duidelijk op iets ('golvend' stuk grond). Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. (*niet in de mogelijkheid geweest om het gehele monument de visu waar te nemen, aangezien het in de reserveruimte achter andere voorwerpen geplaatst was*)

GRAFSCHR.

(banderol) OCH MENSCHIE SPIGHELT U AN MY ALLEN; (randschrift) HIER LIGGHEN BEGRAVEN / JACOB DI... VAN VALENCHIENE DIE STAERF JNT JAER XVC ACHE DEN XX DACH JN JUNIS / ENDE JONCVRouwe (LIEVY)NE VANDER / LEE?RSENE ZIJNE GHEZELNEDE DIE STAERF JNT JAER XV ENde []

BIBLIO.

MSV, inv. 55;
F. Greenhill, II, 1976, p. 67.

119

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Ledische zandsteen, 210 x 103.

OVERL.

1508, 12 augustus – Margriete van Male
1538, 3 juni – Jacob Truulman

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is een uitgediepte ronde getuige van een verdwenen ingelegd medaillon. Eveneens op het veld bevinden zich een kruisbloem en banderollen met inschriften. Het randschrift wordt op de hoeken en in het midden van de lange zijden onderbroken door vierpassen waarin respectievelijk de symbolen van de evangelisten en de wapenschilden van de overledenen voorgesteld zijn. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(banderollen) ?; (randschrift) HIER LICHT BEGRAVEN JACOB TRUULMAN DIE SYN G... DIE STARF DEN 3EN JUNNEY XVC XXVIII. HIER LICHT BEGRAVEN JOEncVRouwe MARGRIETE VAN MALE STARF DEN XII DACH IN OUGST ANNO XVC VIII

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 204; E. Dhanens, 1965, inv. 289.

120

cf. rep. 3.1./005

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 291 x 166.

OVERL.

1510, 24 oktober – Martin Volckaert
1526, 8 februari (n.st.) – Mergriete van Caloen

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit de voormalige Cathelijnekapel bij het begijnhof Ter Hoyen. Hij werd in 1866 aan het Museum voor Stenen Voorwerpen geschonken door baron de Limburg-Stirum. Het veld is leeg. In de randlijst zijn aan de lange zijden telkens vier vierpassen aangebracht. Aan de korte zijden werd in het midden een ruitvorm aangebracht. Tussen de vierpassen en ruitvormen werd het grafschrift in golvende banderollen aangebracht. Het randschrift is onleesbaar geworden.

GRAFSCHR.

(randschrift) [HIER LICGHT / BEGraVEN MARTIN VOLCKAERT Filius LIEVEnS DIE OverLEET AnnO M VC ENDE X In DEN XXIII / IN OCTOBRE HIER LICGHT BEGraVEN IOncVRouwe MERGRIETE VAN CALOEn Filia CORNELIS MARTEENS WIJF DIE OverLEET / A XVc XXV Den VIII]; (*buiten de lijst*) [IN SPORCLE]

BIBLIO.

MSV, inv. 66;
A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 1.

121

cf. ill. 73

TYPE

fragment van een vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen(?); 61 x 32.

OVERL.

1510 – ...
Margrite Temmermans

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Niklaaskerk. Het was er in de 17de eeuw geleverd door een steenhouwer en herbruikt als deksteen voor een gemetseld graf. De uitsparing in het veld duidt op

verdwenen inlegwerk. De randlijsten met inscriptie zijn niet-golvende banderollen die op de hoeken over elkaar gelegd zijn.

GRAFSCHR.

... SEPTEmBer • XVC • X / JOnCVRouwe MarGRITE TEMmERMAAnS / OVerLEET [] ... / ...

BIBLIO.

M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, p. 24 en afb. 12.

122

cf. ill. 74

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 190 x 120.

OVERL.

1511, 17 januari – Niclaus Bennis

15.. – Lysbette Bunnens

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onbekend. In het veld is de afbeelding in spaartechniek van twee transi's als gisanten (evenwel zonder gevouwen handen) in lijkwaden, samen onder één korfboog. De *transi* aan de linkerzijde houdt een banderol met inschrift vast. De figuren staan op een 'golvend' grond, waarop een tweetal planten groeien. Het randschrift op de hoeken wordt onderbroken door vierpassen. De twee bovenste vierpassen bevatten telkens een wapenschild; de twee onderste bevatten de initialen van de overledenen, met elkaar verbonden door een liefdesknoop. (*niet in de mogelijkheid geweest om het gehele monument de visu waar te nemen, aangezien het in de reserveruimte achter andere voorwerpen geplaatst was*)

GRAFSCHR.

(banderol) ?; (randschrift) + HIER LICHT BEGRAVEN NICLAUS / BENnIS FiliuS MARTInS DIE OVERLEET DEN XVII D(ACH VAN LAU)WE AnnO • XV^C • X • / + ENde LYSBETTE BUNnENS Filia AnDRIES / NICLAUS GHESeL(NEde) OVERLEET JNT JAER XV^C

BIBLIO.

MSV, inv. 56;

F. Greenhill, II, 1976, p. 67.

123

cf. rep. 2.7./012, ill. 75

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 162 x 88,5.

OVERL.

1513, 10 oktober – Jeanna Maersscal

1531, 12 oktober – Jan van den Poel

BESCHR.

Deze vloerzerk werd in 1906 gevonden onder de deurdrempel van het noordelijk transept van de Sint-Michielskerk en is afkomstig uit het voormalige franciscanenklooster. In het veld is een driemastschip afgebeeld (waarschijnlijk een late hulk, die het karveel benadert). Het grafscript is deels op de randlijst en deels op het benedenveld van de zerk aangebracht. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

(randschrift) HIER LICHT BEGRAVEN / JAN VAn DEN POELE SCIJPMAn FiliuS JAnS DIE OVerLEET DEN XII^{En} IN OCTOBeR XV^C / XXXI; (benedenveld) ENDE JONCFrouwE JEAnNA MAERSSCALC Filia / JANE GHESeLNEN VAn PIETER VAn DEN / POELE DIE OVerLEET AnnO XV^CXIII DEN X^{En} / IN OCTOBER BIDT VOER DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 28;

F. Greenhill, II, 1976, p. 68; R. Van Belle, 1983, pp. 78-79; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 154.

124

TYPE

gedenkschild; paneel 94 x 79; beschilderd veld 53 x 79.

OVERL.

[1515] – Pieter van de Vyvere en Cathelyne van Ronchelles

BESCHR.

Dit gedenkpaneel bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In een lege kerkruimte bevinden zich links en rechts, knielend voor een bidbank, Pieter van de Vyvere en Cathelyne van Ronchelles, bijgestaan door hun respectieve patroonheiligen. Centraal bevindt zich de Kroning van O.L.Vrouw door de H. Drievuldigheid. Midden op de vloer is het wapenschildje van de stichter afgebeeld. De tekst van de stichting, d.d. 1515, is in 1785 herschilderd, met talrijke fouten als gevolg. Zo werd de naam van de vrouw tot Corcelles verbasterd. Ongetwijfeld werd toen ook de voorstelling gerestaureerd. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 13; E. Dhanens, 1965, inv. 431.

125

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 165 x 101.

OVERL.

1517, 28 februari (n.st.) – onbekend

Eristoteric van der Beken

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Elisabethgracht aan de Brugse Poort in 1979. In het veld is een afbeelding van een doodshoofd in een vierpas. Rondom deze voorstelling is een inscriptie aangebracht. Onder de schedel bevindt zich een banderol met inschrift. Het randschrift is aangebracht op niet-golvende banderollen die op de hoeken over elkaar gelegd zijn. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(*rondom het doodshoofd*) [+ TR HELIAS' (H)E RIC TRA(HI)T A..G(N)EI PART' I.S.58 MELIS DE' 30 IN(U)ARI ABRAHE (Q)UEAT AMEN]; (*banderol*) [OSTIUm INTE]; (*randschrift*) [...BEKEEn MDXVI DEEn XXVIII VAn SPORKELE (U)SCLUEDT ... / VAn WAESBURNE MD LIJ / DE XVI VAn SEPTEmBer OverLEEDT ERISTOTERIC VAnDer BEKEEn GODT / OTF ...]

BIBLIO.

MSV, inv. 673;

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, pp. 16-17.

126

cf. ill. 76

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 158 x 96.

OVERL.

1521, 9 oktober – Joos van Troyes

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortebed van het Tolhuis in juli 1864. In het veld een afbeelding van een *transi* als een gisant (evenwel zonder gevouwen handen) in een lijkwade. Rondom de gisant bevindt zich een banderol met een bijbelse tekst. Bovenaan links en rechts in het veld een schuin gedraaide spitsboog. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

(*banderol*) MEMOR ESTO IUDICII MEI SIC ENIM ERIT ET TUUM MICH I HERI ET TIBI HODIE ECCLESIASTICI 38; (*randschrift*) HIER LE(CH)T BEGraVEN / JOOS VAN TROYES FILIUS MICHIILS DIE OVERLEET / JNT JAER XV^c ENDE / XXI UP SENTE ARNAUTS DACH BIDT OVer DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 35;

W. Creeny, 1891, nr. 60; H. Rousseau, 1912, nr. 94; F. Greenhill, II, 1976, p. 67; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 5.

127

cf. rep. 2.14./039, ill. 77, ill. 78, ill. 79, ill. 80

TYPE

wandgraf: grafgedenkteken met koperen tekstplaat en albasten omlijsting, verheven tombe in bonte-marmers en albast.

OVERL.

[1526] – Isabella van Oostenrijk

BESCHR.

Bij R. Van Driessche vinden we een uitgebreide en correcte omschrijving van het grafmonument uit de Sint-Pietersabdijkerk dat tijdens de tweede beeldenstorm van 1578 vernietigd werd. Hij heeft het over een "*unicum*

van onze vroegrenaissance beeldhouwkunst" (p. 128). De beschrijving van de verheven tombe gaat als volgt: "De sokkel bestond uit een zwart-marmeren sterk geprofileerd lijstwerk waarboven de rood-marmeren tombe was aangebracht. Samen met vier zware albasten voluten – twee aan het hoofd – en twee aan het voeteinde – schraagde dit onderstel een flink uitkragende dekplaat. Het albasten beeld van de koningin rustte op een soort slede. De houding is nog gotiserend: de handen devoot in gebed gevouwen, het hoofd getooid met de koningskroon, op een kussen aan de voeten de traditionele hazewind (sic: het kussen bevond zich onder het hoofd van de vorstin en de hazewind aan haar voeten). Het lichaam is gehuld in een rijkelijk versierde mantel." (p. 137). Over het epitaaf schrijft R. Van Driessche het volgende: "Volgens het kontrakt werd het grafschrift – op zwarte grond en in reliëf – op een latoenenplaat geslagen. De albasten omlijsting is een weelderig voorbeeld van vroegrenaissancekunst. Aan weerszijden werd het epitaaf geflankeerd door een sierlijk kandelaberzuiltje, waarvan de schacht altemeerend voorzien was van schuine en vertikele (sic) groeven, lijstwerk en akantusbladeren. De zuiltjes eindigden op gekoppelde saterpoten die neerkwamen op een vierkantig voetstuk; voorzien van een diamantkop steunden zij op het basislijstwerk. In het midden van dit lijstwerk stond een saterkop geflankeerd door zwevende putti en hoornen van overolied (sic) en daarnaast, in de as van de zuiltjes, een akantusblad. Als dekstuk fungeerde een entablement samengesteld uit drie welgescheiden lijsten voorzien met eier-tand- en bladlijstwerk. Dit dekstuk was getooid met een soort edikel en zes blazoehoudende putti. Dit alles was gevat onder een triomfboog met gladde zuilen en akantuskapitelen." (p. 137). De auteur besluit: "Uitgevoerd in de meest uitgelezen bonte-marmers werd de sobere compositie van de tombe enigszins gemilderd door de vier zware voluten die, in zekere mate, als vroege voorlopers van de barok mogen bestempeld worden. Daarentegen vertoont het lijstwerk van het epitaaf alle kenmerken van de typisch rijke vroegrenaissance vormtaal." (p. 137). Het grafschrift bleef in de grafschriftenverzamelingen bewaard.

Tijdens de bouw van de barokkerk werd het gebeente van Isabella en van haar zoon Jan, die bij zijn moeder begraven was geweest, in een voorlopig graf geplaatst (1600). Pas in 1652 werden de gebeenten in een nieuwe tombe bijgezet. Deze tombe bevindt zich nog steeds in de Sint-Pieterskerk. De opstaande wanden uit rood marmer zijn bezet met diamantkoppen. Het voetstuk en de dekplaat zijn uitgevoerd in zwart-marmer met terugwijkend lijstwerk. Op de nieuwe tombe werd geen grafschrift aangebracht.

BIBLIO.

S.A.G., A.G., L25/11a, L25/11b, L25/12, L25/13, L25/14a, L25/14b;

M. van Vaernewyck, 1564, f° 0 r°-0 iij r° en 199 v°; M. van Vaernewyck, 1568, pp.130-131, 149; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, pp. 236-241; V. vander Haeghen, 1886, pp. 18-32; M. Deruelle, 1933a, pp. 130-136; M. Deruelle, 1933b, pp. 97-105; Gent, I, 1975, pp. 484-485; Anthonio de Succa, II, 1977 [1602], f° 62 r°-v°; R. Van Driessche, 1990, pp. 125-138.

128

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; ?.

OVERL.

1531 – Philips van der Boehaghen
onbekenden

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit het stortebed van het Tolhuis in 1864. (niet de visu waargenomen)

BIBLIO.

MSV, inv. 457.

129

TYPE

vloerzerk; Ledische zandsteen; 84 x 58.

OVERL.

1531 – Wouter Crabbe

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevinden zich een kelk met hostie (boven) en een wapenschild aan een lint (onder). Het randschrift bevindt zich op niet-golvende banderollen die elkaar aan de hoeken overlappen.

GRAFSCHR.

HIER LICHT BEGRAVEN / MEESTER WOUTER CRABBE BIDT VOOR / DE SIELE DIE OVerLEET DE n XIX^{EN}
IN MAeRTE XV^C XXXI

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 287.

130

TYPE

vloerzerk; Ledische zandsteen; 53 x 44.

OVERL.

1533 - Grietken de Hooghe

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevonden zich in laag reliëf (spaarstechniek of bas-reliëf?) een doodshoofd en een banderol. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCR.

HIER LIEGHT BEGRaven GRIETKEN DE HOOGHE? FiliA JANS DIE OVerLEEDT DE XXVEN IN NOVemBRE XV^c ENDE XX[X]III

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 288.

131

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 102 x 87.

OVERL.

1537, ... februari (n.st.) - Joozyne Tscoomans

onbekenden

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Elisabethgracht aan de Brugse Poort in 1979. Het veld werd gevuld door een grafschrift en ook de randlijsten werden aangewend voor een inscriptie.

GRAFSCR.

(*veld*) + HIER L... / JOOZIJNE TSCOOMAnS MEESTERIGG... / VAN DESEN GODSHUISE DIE STAR ... / INT JAER XVC XXXVI DEEn ... / IN SPOREKELE; (*randschrift*) ... DIE STARF ... / ... INT JAER MCCC .. XCVII ... / ...DA.. An DESSEMBRE ... HI ... GRAVEEn SUSTER IOH...

BIBLIO.

MSV, inv. 678;

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, p. 16.

132

TYPE

vloerzerk; ?; ?.

OVERL.

1537 - Anna van der Brugghe

1544 - Liesbeth Roeles

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. Onderaan in het veld bevindt zich een wapenschild, bovenaan werd een inscriptie aangebracht. Het randschrift wordt aan de hoeken onderbroken door vierpassen met de afkortingen van de namen van de evangelisten. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 68.

133

cf. ill. 81

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 175 x 115.

OVERL.

1538, 24 april - Jan de Keysere

1553, 31 december - Jan Raoul

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in juli 1864. In het veld de afbeelding van twee priesters als gisanten, elk onder een boog met bladwerk versierd en met hun hoofd op een kussen. Bij elke figuur bevindt zich een kelk op de onderbuik onder de gevouwen handen. Onderaan in het veld is een rechthoekige lijst met inscriptie aangebracht. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCR.

(*randschrift*) HIER LIGHT B(EG)RAVEN / HEER JAN DE KEYSERE WYLENT ERVACHTICH PASTUER VAN / DESER KERCKE DIE OVerLEET / DEN XXIIIe DA(CH) VAN APRIL INT JAER XV^(c) XXXVIIJ; (*veld*) HIER LIGHT OOCK HEER JAN RAOUL / SUCCESSEUR VAN HEER JAN DE KEYSERE / VOORNoemd DIE OVERLEET AnnO XV^c LIII DEEn LASTEN DECEmBRIS BIDT VUR DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 30;

H. Rousseau, 1912, nr. 90; F. Greenhill, II, 1976, p. 50; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 8.

134

cf. rep. 1.3./071 voor het grafscript op het gedenkpaneel

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 200 x 119.

OVERL.

(1540) - Philips Rym en Jehanne van den Eechaute

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Het veld is omgeven door lijstwerk, aangebracht in spaartechniek. Ook het gehelmd wapenschild, geflankeerd door twee wildemannen, in het veld werd gebeeldhouwd in spaartechniek. Onder het wapenschild bevindt zich een tekstplaat met het grafscript. Boven het veld is een banderol afgebeeld met inscriptie; onderaan het veld is een alliantiewapen aangebracht.

GRAFSCHR.

STEDE DER BEGRAVINGHE / VAN PHILIPS RYM ENDE VAN JONCVrouwe / IEHANNE VANDEN EECHAVTE / ZYN GHESELNEDE, 1540

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 206; E. Dhanens, 1965, inv. 290

135

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 53 x 51.

OVERL.

1543, 10 december - Gilleken Coets

1552, 28 november - Lieven Coets

1568, 15 november - Anna van Nielene

BESCHR.

Dit vloerzerkje bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld bevindt zich een doodshoofd. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

HIER LIGHT BEGRAVEN JONCVrouwe ANNA VAN NIELENE, FiliA JERONNIMUS, TWEETSTE HUUSVRouwe VAN GILLIS COETS, OVERLEET DEN XV^{EN} NOVEMBRIS XV^C LXVIII, ENDE GILLEKEN COETS, FiliA GILLES, OVERLEET DEN X^{EN} DECEMBRIS XV^C XLIII, MITSGAEDERS LIEVEN COETS, FiliA GILLIS, OVERLEET DEN XXVIII^{EN} NOVEMBRIS VX^C LII. VRY SEPULTURE

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 200; E. Dhanens, 1965, inv. 294

136

cf. rep. 1.6./090, ill. 82

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 175 x 104.

OVERL.

1547, 9 maart (n.st.) - Pieter Stappart

Maergriete van Onsa;

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864 en is afkomstig uit de Sint-Michielskerk. In het veld bevindt zich een gehelmd wapenschild binnen lijstwerk dat over het gehele veld is uitgewerkt. Links en rechts van het wapen bevinden zich de kwartieren en de initialen van de overledenen. Onder het gehelmd wapen bevindt zich het grafscript. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

SEPULTUERE VAN PIETER STAPPART DIE / OVERLEEDT DE IX^{EN} IN MAERTE AnnO M D XLVI / EN JONCVrouwe MAERGRIETE VAN ONSA ZYN / GHESELNEDE DIE OVERLEEDT DEN / []

BIBLIO.

MSV, inv. 18.

137

cf. rep. 1.3./088

TYPE

gedenksteen; toetssteen, albast, zandsteen en marmer.

OVERL.

1547, [2] september – Eleonora de Waudripont

1554, 2 november – Symon Beths

BESCHR.

Dit epitaaf bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. De naar voor afgeronde vorm herinnert aan de oorspronkelijke opstelling tegen de pijler. De centrale voorstelling in de rondbogig afgedekte nis is verdwenen. Hierbij is een albasten renaissancefries, waarin zich een cartouche bevindt met het jaartal 1543. In de lunet is een God de Vader met wereldbol en drie cherubs afgebeeld, evenwel in zandsteen. In de rondbogige omlijsting vindt men nog de zeven overblijvende schildjes van de zestien kwartieren. De heraldische bekroning is verdwenen. Tegen de vlakke pilasters zijn twee albasten beelden van de patroonheiligen van de overledenen (apostel Simon en H. Eleonora) voorgesteld. De horizontale tablet is gesteund door twee consoles met leeuwenkoppen. Daartussen bevindt zich een merkwaardige fries van zwart marmer. Onderaan is een consolevormige cartouche met het grafschrift.

GRAFSCHR.

Deo Optimo Maximo / GENERIS NOBILITATE, ANIMIQUE VIRTUTE CLARISSIMO VIRO / AC Domino SYMONI BETHS, DOMINO A BOTTELE, DOMI ET / MILITIAE MAGNIS MUNERIBUS PERFUNCTO: EJUSDEMQUE / CONJUGI, DOMINAE ELEONARAE DE WAUDRIPONT, ETIAM / AD ANTIQUA PROSAPIA NOBILISSIMAE MATRONAE DESIDERATISSIMAE / SUI PARENTIBUS MODESTI LIBERI Posuerunt, / OBIIT ILLE II^A NOVEMBRIS XV^C LIII. HAEC VERO SEPTEMBRIS XV^C XLVII.

BIBLIO.

M. van Vaernewyck, 1568, pp. 91 en 140; Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 205-206; E. Dhanens, 1965, inv. 246 en afb. 103; F. de Potter, V, 1969, p. 389.

138

cf. ill. 83

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 175 x 96.

OVERL.

1548, 6 mei – Bernaert van Baronaige

1575, 20 mei – Marie Heindersins

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Elisabethgracht aan de Brugse Poort in 1979. In het veld is de voorstelling in spaartechniek van een gehelmd wapenschild, met daaronder een alliantiewapen tussen twee ankers. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. Bovenaan zijn nog twee regels van het grafschrift buiten de randomlijsting.

GRAFSCHR.

(passer) HIER LIGHT BEGRAVEN / BERNAERT VAN BARONAIGE FiliS SYAENS DIE OVERLEEDT AnnO XV^C XLV(III) / DE SESTE IN MEYE • ENde JO... / ... MARIE HEINDERSINS FiliA ... ELS ZYn HUUSVRouwe DIE OVERLEEDT A... / LXXXV DEN XX^{En} VAN MEYE • / BIDT VOOR DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 668;

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, p. 21 en afb. 12; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 3.

139

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 64 x 40,5.

OVERL.

1549, 20 juli – Maergriete ...

MSV, inv. 54

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich een vrouwelijke gisant in een lijkwade in een architectonisch decor (boog rustend op slanke zuiltjes). (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

HIER ... JONCVRouwe MAERGRIETE ... ONS GHESELNIS VAN ... FLOORS DIE OVERLEEDT DEN XX VAN JULY XV^C XLIX

BIBLIO.

H. Rousseau, 1912, nr. 87; F. Greenhill, II, 1976, p. 48.

140

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 88 x 67,5.

OVERL.

1550 – Johannes Roomans

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 971.

141

cf. rep. 1.4./030, ill. 84

TYPE

gedenksteen

OVERL.

1553, 20 februari (n.st.) – Jan van Dixmude

1564, 17 mei – Jacquelyne Dullaerts

BESCHR.

Deze gedenksteen hangt in de Sint-Jacobskerk. Het bestaat uit lijstwerk waarbinnen een tekstplaat is aangebracht. Boven de tekstplaat bevinden zich een gehelmd wapenschild en een alliantiewapen. Onder de tekstplaat bevindt zich een alliantiewapen. Links en rechts van de tekstplaat zijn telkens vier kwartieren (met familienaam erbij) aangebracht. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

SEPULTURE VAN DEN EDELE ENDE WEERDEN / HEER JONCHEERE JAN VAN DIXMUDE MER JOOS ZONE / RUDDERE ENDE VAN VRAUWE MARGRIETE VAN DEN HOLE / SCHILTCNAPE HEERE VAN DE BALGHE GROOT / SCHACHTELWEGHE ETC. METGADERS EERBARE ENDE DISCRETE / JONCVRouwe JACQUELIJNE DULLAERTS DOCHTER VAN GHYSEL / BRECHT EN MARIE DE LESPINE VOORSEYT JONCHEER JAN S / LIEVE GHESELNEDE DIE ACHTERLATENDE HEEREN LIEVEN / CANONYNCK VAN DER CATHEDRALE KERCKE VAN SENTE BAEFS / BINNEN DESER STEDE, PHILIPS CANONYNCK VAN ONSER VRAUWE TE DENDERMONDE, JONCHEER JAN EN JONCVRouwe QUINTINE / GHETRAUT HEBBENDE Meester BARTHOLOMEUS DE BISSCOP / JANS ZONE HUERLIEDEN GHETRAUWE KINDEREN HEB / BEN DOEN MAKE DESE MEMORIE ENDE ZIJN OVERLE / DEN DESE WEERELT JONCHEER JAN VAN DER OUDE VAN LXX / JAREN OVERLEET DEN XXE SPORCLE XV^C LIJ ENDE JONCVRouwe JACQUELYNE / VAN DER OUDE VAN LXIIIJ JAREN OVERLEET DEN XVIIJ MEY / XV LXIIIJ WIENS ZIELE / GHENADICH ZY GODT / ALMACHTICH

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, p. 8.

142

cf. ill. 85

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 147 x 90.

OVERL.

1553 – Pieter van der Beke

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de sluis van het Rabot in 1873. In het veld is de afbeelding van een priester als gisant. De kelk bevindt zich onder de gevouwen handen op de onderbuik. Boven het hoofd van de gisant is een banderol met inscriptie. Bovenaan links en rechts in het veld is een schuin gedraaide boog met bladerwerk versierd. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 484;

F. Greenhill, II, 1976, p. 50.

143

cf. rep. 1.7./043, ill. 86

TYPE

gedenksteen; zwart marmer; 190 x 120.

OVERL.

(1553) – Philips de Grutere

BESCHR.

Deze gedenksteen bevindt zich in de Sint-Niklaaskerk. Een ridder is geknield voor een bidstoel en kijkt op naar een groot kruisbeeld. Hij draagt een wapenrusting en een wapenrok, het zwaard aan de zijde, en heeft zijn handen over de borst gekruist. Helm en handschoenen bevinden zich naast de bidstoel; een doodshoofd ligt voor het kruisbeeld. De voorstelling is omraamd door een halfronde boog met in top de wapenschilden van Philips en zijn twee vrouwen. Onderaan bevindt zich het grafschrift in het Latijn. In het veld van de rondboog bevindt zich de aanduiding van het eigenlijke graf van Philips de Gruutere.

GRAFSCHR.

(veld van de rondboog) HIER VOOREN LYCHT VRYE SEPVLTVRE; (onderaan) AMPLO MAGNIFICOQUE DOMINO PHILLIPPO GRVTERO EQUITI AVRATO IIII. CONSULO DE SVA ET PATRIA ET REPVBlica OPTIME MERITO Dominus JOANNES ET Dominus PHILLIPPVS. FILII II POSUERE. M.CCCCC.XXXIII

BIBLIO.

S.A.G., A.G. L84/6a, L84/7a;

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, pp. 158 en 205; E. Dhanens, 1960, pp. 133-134 en afb. 52; F. de Potter, III, 1969, p. 181.

144

cf. rep. 1.6./098, ill. 87

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 120 x 100.

OVERL.

1553[, 14 juni] – [Margriete van Wyckhuys]

15[55], 5 november – Oste van de Wale

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk in spaartechniek is afkomstig uit de Sint-Michielskerk. In het veld is de voorstelling van een mannelijke en vrouwelijke gisant, elk met het hoofd op een kussen. De man is een Jeruzalemvaarder: hij draagt een palmtak in de rechterarm en boven zijn hoofd is het Jeruzalemkruis afgebeeld. Boven het hoofd van de vrouw bevindt zich een wiel. Tussen de hoofden van de gisanten in is de voorstelling van een gehelmd wapenschild. Het grafschrift bevindt zich in de randlijsten.

GRAFSCHR.

HIER LIGHT BE(GRA)VEN OSTE VA(Nde) / WALE OSSE DIE OVERLEET DEN VE IN NOVEmBRE XV ... / ... / ... DIE OVERLEET DEN XIII^c JN WEDEMAEnT XV^c LIJ

BIBLIO.

MSV, inv. 75;

F. Greenhill, I, 1976, pp. 220-221; F. Greenhill, II, 1976, p. 61; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 13.

145

cf. rep. 1.3./097

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 195 x 100.

OVERL.

1554, 17 mei – Jan Denys

1557, 21 januari (n.st.) – Jakelyne Vylaeyns

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het veld is in spaartechniek de voorstelling van een mannelijke en een vrouwelijke gisant in lijkwaden onder één grote korfboog die met bladwerk is versierd. Het hoofd van ieder rust op een kussen en onder hun voeten is een tegelvloer afgebeeld. Onder deze afbeelding bevindt zich een lege tekstplaat. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

HIER LICHT BEGraVen JAn / DENYS FiliuS JOORIS DIE OVerLEET DEN 17 DACH IN MEYE 15 ENde / 54 ENde JONCVrouwe JAKE / LYNE VYLAEYNS FiliA JONCHEER COELAERTS ZYN HUUFrouwe OVerLEET DEN 21 LAUWE AnnO / (boven de lijst) 1556

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 209; E. Dhanens, 1965, inv. 291; F. Greenhill, II, 1976, p. 68.

146

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 209 x 118.

OVERL.

1554, 20 oktober – Jooris van der Zaffelt

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in juli 1864. In het veld bevindt zich een gehelmd wapenschild. Daarboven bevindt zich een tekstplaat met inscriptie, daaronder een tekstplaat zonder inschrift. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(*randschrift*) HIER LIGHT BE(GR)AVEn JOORIS / VANDER ZAFFELT FiliuS JOOS DIE OVE(RLE)ET DEN XXE DACH VAN / OCTOBRE JNT JAE(R) ONS / HEEREn DUUST VYFHONDerT VIER(?) EN VYFTICH BIDT VOOR DE ZIELE; (*tekstplaat in veld*) ECCE NUnc IN PULVERE DOMInO / IN PACE IN IDIPSV. DORMA. / Q M. TV E.N.E SINGULARITER / IN SPE CONSTITVISTI ME

BRONNEN

MSV, inv. 23.

147

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 147 x 88.

OVERL.

1554 – Jan Zeghers

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in juli 1864. In het veld bevindt zich de voorstelling in spaartechniek van een priester als gisant onder een korfboog op slanke zuiltjes. Hij staat op een tegelvloer. De kelk bevindt zich onder de gevouwen handen op de onderbuik. Onder deze voorstelling is een tekstplaat aangebracht. Het witstenen inlegwerk van het gezicht, de handen en de kelk zijn verdwenen. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. Het grafschrift is te zeer verweerd om nog gelezen te kunnen worden.

BIBLIO.

MSV, inv. 303;

F. Greenhill, II, 1976, p. 50; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 9

148

cf. rep. 2.7./031, ill. 88

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 220 x 130.

OVERL.

1556, 20 januari (n.st.) – Jan Heyman

[1561, 10 februari (n.st.)] – Lievine van der Eecken

BESCHR.

Deze vloerzerk in spaartechniek is afkomstig uit het voormalige franciscanenklooster. In het midden van het veld is de voorstelling van een gehelmd wapenschild, met daarbij een banderol met inscriptie. Boven het wapenschild bevindt zich lijstwerk met een inscriptie. Onder het wapenschild bevindt zich een lege tekstplaat. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

(*randschrift*) SEPVLTVRE VAn IAN HEYMAAn / Filius IACOPS DIE OVerLEE(T) DEn XX^{En} DACH In IANVARIO AnnO M, D, LV / ENde VAn IO(N)CVRouwe LIEVINE VAn / DER EECKEn FiliA IANS ZYN GHESELNEDE DIE OVerLEET []; (*banderol*) IAY FIANCE

BIBLIO.

MSV, inv. 24.

149

cf. rep. 1.7./052, ill. 89

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen(?); 100 x 99,5.

OVERL.

1557, [22] augustus – [Anne van Tessele]

[1574, 25 januari (n.st.)] – Jan Meyntken

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerk is afkomstig uit de Sint-Niklaaskerk. In het veld is de afbeelding in spaartechniek van een gehelmd wapenschild. Er werden dubbele randlijsten aangebracht, die op de hoeken onderbroken worden door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. Het is niet helemaal duidelijk of er zich in het midden van de lange zijden ook vierpassen bevonden. Het grafscript werd op de buitenste randlijsten aangebracht; enkel bovenaan werd de binnenste randlijst ook gebruikt.

GRAFSCR.

SEPULTURE VANDEn EERSAMEn / JAN MEYNTKEN FiliuS JANS DIE D... / ... / ... N AUGUSTI AnnO XV^c LVII HEBBEN TSAMEN / ACHTERGHELATEn IX KINDEREn

BIBLIO.

M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, pp. 35-36 en afb. 17.

150

cf. ill. 90

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 194 x 104.

OVERL.

1558, 14 september – Jan van Scheynes

1558, 8 oktober – J...ne van Loo

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de sluis van het Rabot in 1873. In het veld is de voorstelling in spaartechniek van een mannelijke en een vrouwelijke gisant, elk met het hoofd op een kussen en onder een korfboog op slanke zuiltjes. Tussen de twee bogen bevindt zich het alliantiewapen. Onder de figuren is een tekstplaat aangebracht. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. De rechter- en onderzijde van de zerk zijn te verweerd om nog gelezen te kunnen worden.

GRAFSCR.

(*randschrift*) SEPULTUERE VAN EERSAEMEn M[eesteR / JAN VAN SCHEYNES GHESEYT VAN POUCKES FiliuS GHEERAERTS JN Z(IJN L)EVENE HEERE VAN MAERKE / DIE OVErLEET DEn XIII (SEP?)TEMBER XV^c] LVIII / ENde JONCVrouwe J...NE VAN LOO FiliAE JANS ZYN GHEZELNEDE DIE OVErLEET DEn VII OCTOBER ANnO XV^c LVII]; (*tekstplaat in veld*) [BIDT VOOR DESE ZIELEN / ENde ALLE GHELOOVEGHE ZIELEN]

BIBLIO.

MSV, inv. 62;

F. Greenhill, II, 1976, p. 62; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 4.

151

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 107 x 74.

OVERL.

1559 – Andries Paridaen

Katelina Paridaen

... Paridaen

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864. In het veld bevindt zich een medaillon met daarin drie wapenschilden. Daaronder bevindt zich een inscriptie. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 307;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 15.

152

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 125 x 76.

OVERL.

1560 – Pieter de Scamacker

twee onbekende vrouwen

BESCHR.

Deze vloerzerk is afkomstig uit de verzameling L. Minard-Van Hoorebeke. Het werd in 1902 door Septentrion aan het Museum voor Stenen Voorwerpen geschonken. In het veld is de voorstelling van één mannelijke en twee

vrouwelijke gisanten: de man wordt geflankeerd door zijn beide echtgenotes. Het grafschrift werd in de randlijsten aangebracht, maar is niet leesbaar meer.

BIBLIO.

MSV, inv. 454;

F. Greenhill, II, 1976, p. 63; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 12.

153

cf. ill. 91

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen, 150 x 91.

OVERL.

1561, 1 mei – Joanne Diericx

1587, 25 juli – Margriete Laute

Joachim de Ruuck

Joanne van der Kene

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In laag reliëf (spaartechniek of bas-reliëf?) gebeeldhouwde figuren in lijkwade, het hoofd op een kussen, onder een arcade; zandloper en doodshoofd. Het grafschrift van de vloerzerk is hetzelfde als dat van het gedenkpaneel (cf. nr. 154). (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCR.

HIER LICHT BEGRAVEN JOACHEM DE RUUCK FiliuS ARENAUT / DIE OVERLEET DEN [] ENde JONCKVRAU JOANNE DIERICX / SYN EESTE HUUSVRAU DIE OVERLEET DEN · I^{EN} · MEYE XV^C LXI / ENDE MARGRIETE LAUTE SYn TWEEDE HUUSVRAUWE DIE OVER / LEET DEN XXV^{EN} JULY XV^C LXXXVIIIJ ENde JOANNE VANDER / KENE SYN DERDE HUISVRAU DIE OVERLEET DEN []

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 205; E. Dhanens, 1965, inv. 292.

154

TYPE

gedenkpaneel; middenpaneel; 102 x 88,5, luiken: 102,5 x 37,5.

OVERL.

(1575 en later)

1561, 1 mei – Joanne Diericx

1587, 25 juli – Margriete Laute

Joachim de Ruuck

Joanne van der Kene

BESCHR.

Deze triptiek bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In het middenpaneel is de H. Familie voorgesteld. Op het linkerpaneel werden een man en zijn vier zonen als prianten voor een bidbank uitgebeeld. Drie van de zonen zijn met het overlijdenskruisje gemerkt. Op het rechterpaneel werden de drie echtgenotes en de dochter van de man als prianten voor een bidbank voorgesteld. Twee echtgenotes zijn met het overlijdenskruisje gemerkt.

GRAFSCR.

(links) HIER LICHT BEGRAVEN JOACHEM DE RUUCK FiliuS ARENAUT / DIE OVERLEET DEN [] ENde JONCKVRAU JOANNE DIERICX / SYN EESTE HUUSVRAU DIE OVERLEET DEN · I^{EN} · MEYE XV^C LXI / (rechts) ENDE MARGRIETE LAUTE SYn TWEEDE HUUSVRAUWE DIE OVER / LEET DEN XXV^{EN} JULY XV^C LXXXVIIIJ ENde JOANNE VANDER / KENE SYN DERDE HUISVRAU DIE OVERLEET DEN []

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 205; E. Dhanens, 1965, inv. 442 en afb. 178.

155

cf. rep. 1.3./121, ill. 92, ill. 93

TYPE

vrijstaande tombe; tombe in baksteen, dekplaat in zwart marmer; 125 x 208 x 100.

OVERL.

1563, 18 januari (n.st.) – Lucas Munnich

BESCHR.

Deze vrijstaande tombe bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Een eerste grafmonument was nog niet geheel voltooid – de vier beelden van celledoers uit zwarte toetssteen, die de sarcofaag moesten ondersteunen, waren nog niet opgesteld – wanneer het in de eerste beeldenstorm van 1566 werd beschadigd. In opdracht van Viglius

Aytta werd de tombe gerestaureerd, maar het werd in de tweede beeldenstorm van 1578 opnieuw vernield. In 1600 werd in opdracht van het kapittel een nieuwe graftombe opgericht, die tot op heden bewaard is gebleven. De rechthoekige bakstenen tombe bevindt zich op een geprofileerde plint. Op de voorkant zijn drie ellipsvormige wapencartouches ingemetseld. De dekplaat, waarop in bas-reliëf de prelaat met al zijn pontificaliën als gisant is afgebeeld, is uit zwart marmer.

GRAFSCHR.

SEPVLTVRA ReverenDI IN CHRISTO PATRIS / AC DomiNI Domini LVCAE MVNNICH ABBATIS LXI. ET VLTIMI ECCLesIAE SAnCTI BAVONIS GANDENSis QVI / OBIIT AnnO .1562. DIE 18. IANVARIi • / AETATIS SVAE 72 • ORATE PRO EO / • CAPituLVM GRATITUDINIS ERGO POSUIT AnnO 1600

BIBLIO.

S.A.G., A.G. L96/13a;

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 57-58, 212-214, 258, 265, 283; Inventaire archéologique, nr. 66; E. Dhanens, 1965, inv. 233 en afb. 4 en 119; F. de Potter, V, 1969, p. 392; F. Greenhill, I, 1976, p. 31.

156

cf. ill. 94

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 188 x 107.

OVERL.

1563, 24 juli – Jan Broeders

1563, 24 augustus – Jozyne van Moerkerke

BESCHR.

Deze vloerzerk in spaartechniek werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864. In het veld bevindt zich lijstwerk, met in het midden een tekstplaat met het grafschrift. Boven de tekstplaat is een gehelmd wapenschild aangebracht, eronder een alliantiewapen. De randen van de lange zijden zijn versierd met lijstwerk met daarin planten- en bladmotieven. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

SEPVLTVRE (V)AN (DER) IAN / BROEDERS IN ZYNEⁿ L(EVENE) LICEnCIAET / INDE RECHTEⁿ ENDE A(DVOCA)ET INDEⁿ / RAET VAn VLAENderen DIE OVE(RLEET) DEⁿ XXIII^{En} / IN IVLIVS · XV^C · LXIII · ENDE VAN (IO)N(C)VRouwe IOZYNE VAN MOERKERKE / ZYⁿ HUUSVRouwe DIE OVERLEET DEⁿ / XXIII^{En} In OUGST / XV^C LXIII

BIBLIO.

MSV, inv. 22.

157

TYPE

fragment van een vloerzerk; Doornikse kalksteen; 57 x 62.

OVERL.

1567 (n.st.) - ...

BESCHR.

Dit fragment van een vloerzerkje bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. De randlijsten zijn leeg; het grafschrift bevindt zich in het veld.

GRAFSCHR.

... DE ... WE VAN WILENT / ... DE BRAUWRE WEDUWE / VAn FRANCHOYS BOSSIER EN TE / WETENE JAECSENS KINDEREn DIE / HIJ HAEDE BY LIEVINE SMULDERS / HANSKIN ENde JOORIS JASPER PIETER / BETKIN EN CALLEKIN DE WELKE / OVERLEEDT DEⁿ DEREN VAN LAUWE / 1566 VOOR PAESCHEN

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 293.

158

cf. rep. 1.3./129

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 210 x 110.

OVERL.

1567, 11 december – Andries de Vos

1575, 18 november – Jan de Vos

Jan Uutenhove

Barbara Romelyns

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. In laag reliëf (spaartechniek of bas-reliëf?) beeldhouwde wapenkartouche, alliantie en 8 kwartieren. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

VRYE SEPULTURE VAN Eersaemen JAN WTENHOVE, FiliuS SIMOENS, DIE OVERLEET DEN ... ENDE JONCVRAUWE BARBARA ROMELYNS, FILIA COOLAERTS, ZYNE GHESELNEDE, DIE OVERLEET ... / HIER LICHT DERSAME JAN DE VOS, FiliuS JANS, HEERE VAN WYENGAERDE, IN SYN LEVENE RAEDT ENDE COMMIS SCONINCX PHILIP VAN SPAINGNE, ETC., VAN SYNE DICAIGEN ENDE RYLWERKEN INDEN QUARTIER VANDEN HUELE, DIE OVERLEET DEN XVIII^{EN} VAN NOVEMBRE AnnO 1573 / HIER LICHT OOC ANDRIES DE VOS, HAERLIEDER SONE, LICENCIAET IN BEEDE DE RECHTEN, DIE OVERLEET DEN XI^{EN} VAN DECEMBRE, AnnO 1567

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, p. 198; E. Dhanens, 1965, inv. 295 (*"De grafchriften in Hellin, 523 en Keroyrn, 198 nr. 1, zijn beide onvolledig, doch vullen elkaar aan"*).

159

cf. ill. 95

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 108 x 59.

OVERL.

1568, 27 mei – Lieven Pien

1602, 8 september – Lievina Meusens

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het midden van het veld bevindt zich een ovale lijst met daarin een engel die een wapenschild aan linten ophoudt. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten. Een tweede grafscript werd in het veld boven de ovale plaat aangebracht.

GRAFSCHR.

(*randschrift*) HIER LIECHT BEGRAVEN B(ROED)ER LIEVEN / PIEN FiliuS PHILIP RELIGIEUS HIER GHEWEEST HEBBENDE XXXIII JAREN ENDE / STARF A ... / ... SE DE XXVIIE VA MEYE XV^C LXVIII BIDT VOOR DE ZIELE; (*veld*) ENDE ZUSTER LIEVINA MEUSEN DIE OVERLEET DEN VIIIEN SEPTEMBRE 1602

BIBLIO.

MSV, inv. 36;

F. Greenhill, II, 1976, p. 69.

160

cf. rep. 2.11./058, ill. 96

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 235 x 135.

OVERL.

1570, 13 mei – Anthuenis van Hille

Martine van Zevécote

BESCHR.

Deze vloerzerk werd in 1994 onder de bevoering van de voormalige kerk van de geschoeide karmelieten aangetroffen. Het veld is in lijstwerk uitgewerkt. In het midden bevindt zich de tekstplaat met het grafscript. Boven en onder deze plaat bevindt zich telkens een ovale medaillon, die allebei geflankeerd worden door kleinere ovale medaillons. Oorspronkelijk waren deze medaillons met de wapenschilden en kwartieren van de overledenen ingelegd. Het grafscript was zeer beschadigd, maar kon toch nog ontcijferd worden.

GRAFSCHR.

SEPVLTURE VAN EDELE ENDE WEERDE / HEERE MER ANTHVENIS VAN HILLE / RVDDERE RAEDT ENDE COMMISSARIS / VAN CONINCK VAN SPAEIGNEN (VAN) / ZYNE PROVINCHIALE RAEDT GHEOR / DONEERT IN VLAENDEREN DIE OVERLEET / XIII VAN MEYE XV^C LXX METGADERS / VRAV MARTINE VAN ZEVÉCOTE ZYNE / GHESELNEDE DE WELCKE OVERLEET []

BIBLIO.

L. Bauters e.a., 1994, pp. 5-28.

161

cf. ill. 97

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 158 x 88.

OVERL.

1571, 5 februari (n.st.) – Willem Symoens

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. In het veld bevindt zich de afbeelding in spaartechniek van een priester als gisant onder een korfboog, die bovenaan versierd is met bladwerk en steunt op zuiltjes. Het hoofd rust op een kussen en de kelk bevindt zich onder de gevouwen handen op de onderbuik. Het inlegwerk van de kelk is verdwenen. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten en op de lange zijden door een vierpas met een zandloper (links) en een vierpas met een doodshoofd (rechts).

GRAFSCHR.

HIER LIGHT BEGRAVEN / MEESTER WILLEm SYMOENS FIlIus LOWYS PBresbyteRiuS DIE / OVERLEET DEN V^{En} VAN / F(EBRUARI)US AnnO XV^C LXX BIDT VOOR DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 73;

W. Creeny, 1891, nr. 64; F. Greenhill, II, 1976, p. 51; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 2.

162

cf. rep. 1.6./131

TYPE

gedenksteen

OVERL.

1572, 24 mei – Jedtz ab Hoytema

BESCHR.

Deze gedenksteen werd vastgemetseld in de muur van de Sint-Michielskerk. De wapens van de families Hessele en Hoytema staan er op afgebeeld en het grafschrift werd in gouden letters aangebracht (in 1680 werden de letters van het grafschrift opnieuw verguld).

GRAFSCHR.

INCOMPARABILIS PUDICITIAE INGENIIQUE, / NEC NON ERGA EGENOS LIBERALISSIMAE / DOMINAE Dominae JEDZ AB HOYTEMA FRISIAE / DOMINAE VANDER CAMERE CONJUGI / CHARISSIMAE JACOBUS HESSELE PRAESES / RHENENGARUM ET PRIMUS CONSILIARIUS / FLANDRIAЕ AETATIS SUAE LXVI. CONJUGIS / VERO XXXII. M.M. VIVENS POSUIT. / VIXIT ANNOS XXXI, MENSES DECEM, DIES / VIGINTI QUATUOR, RELICTIS EX QUATUOR DUABUS / PROLIBUS FOLCARDIO ET MARIA, OBIT / VIGESIMA QUARTA MENSIS MAII ANNO / XV^C, SEPTUAGESIMO SECUNDO.

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1858, pp. 96-100.

163

cf. rep. 1.8./013 voor het grafschrift op het gedenkpaneel, ill. 98

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 202 x 117.

OVERL.

1572, 13 december – Heinderick van Hydeghem

BESCHR.

Deze vloerzerk werd in 1864 gerecupereerd uit de Tolhuissluis en is afkomstig uit de voormalige Sint-Veerlekerk. In het veld bevindt zich een rechthoekige tekstplaat met daarboven en daaronder lijstwerk. In het lijstwerk bovenaan bevindt zich een kelk; in het lijstwerk onderaan is een zandloper op een doodshoofd afgebeeld.

GRAFSCHR.

SEPVLTVRE • VAN • EERSAMEN (•) / MEesteR (•) HEINDERICK • VAN HYDEGHEm • / FIlIus (•) HENDRICX • IN • SYNE • LEVEⁿ (•) / BASELIER • INDER • GODTHEYT / DEKEN EN • CONONICK • DESER / COLEGIALER • KEERCKE • VAN / SANCTE • PHARAHILDEN • DIE / OVERLEET • DEN • XIII^{En} • DAC(H) / VAN • DECEMBER • ANNO / XV^C • LXXII

BIBLIO.

MSV, inv. 25.

164

cf. ill. 99

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 189 x 103.

OVERL.

1573, 20 november – Gillis Coppeians

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864. In het veld bevindt zich een tekstplaat in lijstwerk met daarboven een engel die een wapenschild aan linten ophoudt. Bovenop het wapenschild staat een kelk. Onder de tekstplaat bevindt zich een doodshoofd in lijstwerk. Aan de lange zijden van de zerk werden stroken met kandelabermotief aangebracht.

GRAFSCHR.

HIER LICHT BEGRAVEN / HEER GILLIS COPPEIAAnS PresByteRE / ENDE CANONICK VAN SINTE / PHARAELDE DIE OVERLEET / DESER WEERELT AnnO XVC / LXXIII DEEn XX NOVEmBRE / TER SALIGHER MEmoRIE

BIBLIO.

MSV, inv. 26.

165

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 207,5 x 109.

OVERL.

1573 - Pieter de Keysere

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de sluis van het Rabot in 1873. In het veld bevindt zich een wapenschild en een inscriptie. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 24.

166

cf. rep. 1.3./147, ill. 100

TYPE

nisgraf; zandsteen, toetssteen, rood en zwart gevlamd marmer.

OVERL.

1576, 2 april - Cornelius Jansenius

1588, 2 november - Wilhelmus Damasus Lindanus

BESCHR.

Dit nisgraf bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Na diens overlijden werd er voor bisschop Cornelius Jansenius een grafmonument opgericht, dat echter tijdens de tweede beeldenstorm van 1578 verwoest werd. Zijn opvolger Willem Lindanus had bij testament bevolen een enkele graftombe op te richten voor zijn voorganger en hemzelf. Dit gebeurde dan ook en het graf was vermoedelijk in 1595 (gemerkte datum op het monument) klaar. Het graf werd in de zeventiende eeuw gerestaureerd en in de twintigste eeuw werd het beschilderd. In de wand bevindt zich een ondiepe, rondbogig afgewerkte nis. Daarvoor staat de sarcofaag, die samengesteld is uit verschillende soorten marmer, en aan de voorkant is belegd met twee gegroefde banden op leeuwenpoten en met leeuwenkoppen. Bovenop bevinden zich twee gisanten in bisschoppelijk ornaat. De lunet van de niswand is versierd met een ellipsvormig medaillon met het wapen van het kapittel, een feniks. Eronder bevindt zich een plaatje met een opschrift. Links en rechts van de feniks zijn cartouches met een datum aangebracht. Op de rechthoekige plaat onder de lunet werd het grafschrift aangebracht. Op een smaller plaatje daaronder stond een bijbelcitaat. De boog is binnenwaarts bekleed met paneeltjes van zwart marmer of toetssteen. Op de rechtstanden zijn de wapenschilden van de bisschoppen aangebracht. De huidige beschildering van de gisanten bedekt een oudere die uit symmetrisch aangelegde bladvoluten bestond.

GRAFSCHR.

(*cartouche links*) ANNO; (*cartouche rechts*) 1595; (*onder de fenix*) VNICVS EST PHAENIX, CINERES HAEC TVmBA DVORUm / PHAENICVM VERAe RELIGIONIS HABET; (*grafschrift*) Deo Optimo Merito Reverendissimis IN CHRisto PATRIBus Sacrae THEologiae Doctoribus Domino CORNELIO IANsenio ET WILHELMO DAMASI LINDANO PRIMO ET SECVNDO HVJVS VRBIS EPiscopiS, OB MVLTOs IN SCRVTANDIS ET INTERPRETANDIS SACRIS SCRIPTVRIS EXANTLATOS LABORES, ET MERITA IN DEI ECCLesIAM ET REM PUBLICam CHRISTIANAM, POSITVM. OBIIT HIC 2^A NOVEMBRis 1588 ILLE VERO II^A APRILIS 1576; (*onder het grafschrift*) QVOMODO IN VITA SVA DILEXERVNT SE, ITA ET IN MORTE NON SVNT SEPARATI (II REG. I.).

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 36-37; E. Dhanens, 1965, inv. 235 en afb. 117.

167

cf. ill. 101, ill. 102

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 192 x 105.

OVERL.

1576, 14 september – Jacques Symoens

Joosyne Craye

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de Tolhuissluis in 1864. In het veld bevindt zich de afbeelding in spaartechniek van een mannelijke en een vrouwelijke gisant, elk met het hoofd op een kussen. Boven hen is een korfboog, versierd met bladwerk, voorgesteld. Tussen de figuren en de korfboog is een lijst met een inscriptie aangebracht. Onder de figuur zijn drie medaillons afgebeeld: ze bevatten een wapenschild (links), een doodshoofd (midden) en een alliantiewapen (rechts). Het randschrift wordt op de vier hoeken onderbroken door medaillons met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

(randschrift) HIER LIGHT BEGRAVEN (DEN E)ERSAMEN / JACQUES SYMOENS Filius LOWYS DIE OVERLEET DEN XIIIJ^{en} VAN SEPTEMBRE XV^c LXXVJ / ENDE JONCVRouwe JOOSYNE CRAYE FILIA / PIETERS ZYNE GHESESLNEDE DIE OVERLEET D []; (veld) BIDT VOOR DE ZIELEN

BIBLIO.

MSV, inv. 31;

W. Creeny, 1891, nr. 65; H. Rousseau, 1912, nr. 97; F. Greenhill, I, pp. 226, 274; F. Greenhill, II, 1976, p. 63; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 7.

168

cf. rep. 3.5./022

TYPE

vloerzerk

OVERL.

[1576, 7 december] – Johanne Roomans

Aemelbeerghe Roomans

BESCHR.

Deze vloerzerk bevond zich oorspronkelijk in de kerk van het Sint-Elisabethbegijnhof. A. Van Werveke schrijft over deze zerk het volgende in zijn notities in verband met de Gentse grafmonumenten: *“Kleine zerk van ca. 1550 waarvan de bovenste hoek rechts van de toeschouwer ontbreekt. Twee vrouwen gekleed naar den trant van het midden der XVIde eeuw rusten met het hoofd op een kussen, de handen gevouwen op de borst elk onder een renaissance arcade gedragen door 3 dikke dorische kapiteelen. Boven de middelste zuil een onleesbaar wapen (...) In de hoeken in een cirkel de ver uitgesleten kenteekens van de 4 evangelisten”.* (niet de visu waargenomen)

BIBLIO.

MSV, inv. 355.

169

cf. rep. 1.3./152, ill. 103

TYPE

nisgraf; veelsoortig marmer en beschilderde en vergulde zandsteen.

OVERL.

1577, 8 mei – Viglius Aytta

BESCHR.

Dit nisgraf bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. Viglius, tweede gemijterde proost van het kapittel, had zijn graf reeds tijdens zijn leven laten uitvoeren. Het monument werd beschadigd in 1566, hersteld en opnieuw beschadigd in 1578. Het werd door twee handige kerkbedienden van de volledige vernietiging gered. Twee gebeeldhouwde tafereelen werden geroofd. In opdracht van A. Vareus, vierde proost, werd het monument gerestaureerd. Hierbij werd de grote marmeren deksteen van het oorspronkelijk graf aan weerszijden verkleind. In de twintigste eeuw werden de gedeelten, die niet van marmer zijn, beschilderd. We nemen hier de beschrijving van het monument door E. Dhanens over: *“Roodmarmere voetstuk, waarop zwart marmere sarkofaag, aan de voorkant belegd met rolwerk en bedekt door de gewelfde rode marmerblok ...; ondiepe, rondbogig afgedekte nis. De grafschriften in de niswand zijn omlijst met zandsteen waarin twee festoenen. In de lunet, ellipsvormig wapenschild van de prelaat; links en rechts, vlak rolwerk met het wapen van de Sint-Baafscheerlijkheid en de feniks, embleem van het kapittel, au naturel. Het gewelf van de nis is met caissons en druipstenen versierd. De nis is omlijst door twee roodmarmere zuilen, pseudo-Toskaanse orde, op hoog voetstuk, en met horizontale kroonlijst.”*

GRAFSCHR.

Deo Optimo Merito / ADMODUM ReverenDO VIRO Domino VIGLIO AYTTA DE ZVICHEM FRISIO I. ComiTO CLARissiMO / CATHEDrae HVIVS ECClesiaE PRIMO PRAEPOSITO MITRATO AVREI VELLERIS / CANCELARIO SVPREMI BELGICAE STATVS ET SANCTORIS CONCILII / SVB POTENTISSimis PrinciPibus CAROLO V. IMPeratore ET PHILIPPO II HISPanorum REGE / PRAESIDI SVMMO VIGILANTissimo,

INTEGRISIMO QUI CVM HANC ECCLESIAM / PYS FVNDATIONIBUS PLVRIBVS MONVMENTIS
DECORASSET / ACADEMIAM LOVANIENSEM STRVCTO SUI NOMINIS COLLEGIO NON / MINVS
LIBERALITER QUAM MAGNIFICE DOTASSET NATALE / SOLVM NOVI HOSPITALIS BENEFICIO
PERPETVO SIBI DE MERVIS- / SET TANDEM POST LONGAS VIGILIAS POST INDEFESSOS LABORES /
PLENVS DIERUM PLENVS HONORVM REGI FIDVS PATRIAE CHARVS / VTILIS OMNIBVS INJVRIVS
NEMINI MAGNO SVI RELICTO DESIDERIO / QVIEVIT IN DOMINO ANNO M D LXXVII DIE OCTAVO
MAY. // ISTE VIR FVIT LECTOR SED FVIT / MIRARE IMITARE ET VIGILA MEMOR PRVDENTISSIMI
ILLIUS SCITI / VITA MORTALIVM VIGILIA

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 24-29, 258-261, 264, 277; M. Dirks, 1844, pp. 411 e.v.; Tombeau de Viglius, 1846, pp. 288-289; E. Dhanens, 1965, inv. 234 en afb. 116; F. de Potter, V, 1969, p. 344.

170

cf. rep. 1.3./153

TYPE

gedenksteen; zandsteen, beschilderd en verguld.

OVERL.

1579, 18 juli - Joanne van Waerghem

1580, 11 december - Franchois van Lummene

BESCHR.

Dit epitaaf hangt in de Sint-Baafskathedraal. De rondbogig afgedekte nis heeft een schelpvormig gewelf. Daarin ziet men Christus aan het kruis en overblijfselen van een bidstoel en van een geknielde ridder (kussen, knieën en benen). Links en rechts bevinden zich kariatidenfiguren (man en vrouw) op hoge voetstukken. Er zijn twee schriftplaten aangebracht. In het driehoekig fronton boven de horizontale kroonlijst zijn een wapencartouche, acht kwartieren en een 1606 gedateerde cartouche (datum van de voltooiing van het monument) aangebracht. *(niet de visu waargenomen)*

GRAFSCHR.

HIER LIGHT BEGRAVEN JONCHEER FRANCHOIS / VAN LUMMENE, GHEZEYT VAN MARCKE, FiliuS
JOORIS, / SCHILTCNAPE, IN ZINEN LEVEN HEERE VAN / HEMSRODE, GHYSEGHEM, BAVEGHEM,
TRIST, ETC., / DIE OVERLEET DESER WEERELT DEN XI^{EN} DECEMBRIS 1580, / ENDE JONCVRAUWE
JOANNE VAN WAERGHEM, Filia YDROPS, GHEZELNEDE VAN JONCHEERE JAN VAN HEMBYZE, ZYNE
/ SCHOONMOEDER, DIE OVERLEET DEN XVIII^{EN} JULY 1579. / BIDT GODT ALMACHTICH VOOR
HAERLIDER ENDE ALLE GHELOOVEGHE / ZIELEN.

BIBLIO.

Ph. Kervyn de Volkaersbeke, 1857, pp. 22 en 187-188; E. Dhanens, 1965, inv. 247; F. de Potter, V, 1969, p. 382.

171

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 27,5 x 27,5.

OVERL.

1580, 15 maart - Lucas de Coninck

BESCHR.

Dit ruitvormige vloerzerkje bevond zich oorspronkelijk in de kerk van de geschoeide karmelieten. In het veld is de afbeelding van de initialen van de overledene die met elkaar verbonden zijn door een sierlijk lint. Op de rand komt het grafschrift voor.

GRAFSCHR.

HIER / LIGHT • LUCAS / DE CONINCK FiliuS / JAQUES DIE OVERLEET DE / 15^{EN} MAERTE 1580

BIBLIO.

MSV, inv. 20;

A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 162.

172

cf. rep. 1.6./144, ill. 104

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 192 x 117.

OVERL.

1583, 27 januari - Catelyne de Wale

BESCHR.

Deze vloerzerk bevond zich oorspronkelijk in de Sint-Michielskerk. In het veld bevindt zich een cartouche met de inscriptie. Daarboven bevindt zich een engel die twee wapenschilden aan linten ophoudt. Onder de cartouche bevindt zich een alliantiewapen. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten en op de lange zijden door een wapenschild in een vierlob. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 48;
F. Greenhill, II, 1976, p. 69.

173

cf. ill. 105

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 126 x 80.

OVERL.

15.. - Lieven Sergant
Katheline van ...erbosch

BESCHR.

Deze vloerzerk werd gerecupereerd uit de sluis van het Rabot in 1873. In het veld is lijstwerk aangebracht, met in het midden daarvan het grafschrift. Boven het grafschrift bevindt zich een gehelmd wapenschild. Waarschijnlijk was er onder het grafschrift een alliantiewapen aangebracht (nu te zeer verweerd).

GRAFSCHR.

SEPULTURE VAN LIEVEN SERGANT (FiliuS JACQUES?) DIE OVERLEET AnnO MV^C VAN JONCVrouwe KATHELINE VANERBOSCH FiliA LAMBERT ... HUUSVRouwe VAN LIEVEN SERGANT DIE AFLYVICH GHEMAEKT WAS VAN ... LOGEMAERT DIE THAEREN HUUSE ... ENDE VERWURDESE MET DEN VIII^{EN} JN ... GHEDYCKE DE ZIELE

BIBLIO.

MSV, inv. 310;
A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 38.

174

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 210 x 119.

OVERL.

16de eeuw - Adriaen van Damme en Joosyne Impins

BESCHR.

Deze grotendeels bewaard gebleven vloerzerk werd gerecupereerd uit de Sint-Elisabethgracht aan de Brugse Poort in 1979. In het veld bevinden zich een mannelijke en een vrouwelijke gisant, die lichtjes naar elkaar toe gedraaid zijn. Boven hun hoofden zijn er een gehelmd wapenschild en bladwerk aangebracht. Het randschrift wordt op de hoeken onderbroken door vierpassen met de symbolen van de evangelisten.

GRAFSCHR.

.... BEGRAVEN ADRIAEN (VAN) / DAMME FiliuS ANTHUENIS DIE OVERLEEDT DE VIIIE IN MAERTE ... / ...N JONCVRAUWE JOOSIJNE / IMPINS FiliA JOOS ZIJN GHESELNEDE DIE OverLEET []

BIBLIO.

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, pp. 18-21 en afb. 10; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 216.

175

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 203 x 104.

OVERL.

16de eeuw - Arent Taetse, Gertrude Hecstyls en Jan de Ruddere

BESCHR.

Deze vloerzerk bevindt zich in de Sint-Baafskathedraal. De randlijst met zes vierpassen is verdwenen. (*niet de visu waargenomen*)

GRAFSCHR.

VRYE SEPULTURE VOO[R] ARENT TAETSE • ENDE / IONCVRouwe GHEERTRVYT / HECSTYLS ZYNE HUUSVRouwe / HIER LIGHT BEGRAVEN / IAN DE RUDDERE F... / DIE OVERLEET DE ...

BIBLIO.

E. Dhanens, 1965, inv. 297.

176

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 146 x 87.

OVERL.

16de eeuw – ... van Lieurne van den Poele

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is niet duidelijk. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 464.

177

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 28 x 28.

OVERL.

16de eeuw - ... Sneven

BESCHR.

De herkomst van dit vloerzerkje is onzeker. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 460.

178

TYPE

vloerzerk; Doornikse kalksteen; 91,5 x 58,5.

OVERL.

16de eeuw – Pieter van de Vevere

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 348

179

cf. ill. 106, ill. 107, ill. 108

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 199 x 117.

OVERL.

16de eeuw – onbekend echtpaar

BESCHR.

Deze vloerzerk werd in 1904 gevonden nabij de brug aan de Reke. In het veld bevindt zich de voorstelling van een mannelijke en een vrouwelijke gisant, die zich lichtjes naar elkaar toe draaien. Boven hun hoofd is licht verheven bladornamentiek afgebeeld, rustend op twee smalle kolommetjes. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 29;

J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, n. 42.

180

cf. ill. 109

TYPE

vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk; Doornikse kalksteen; 205 x 103.

OVERL.

16de eeuw – onbekende zuster

BESCHR.

In het veld bevindt zich de voorstelling van een vrouwelijke geestelijke als gisant in een architectonisch decor (boog steunend op smalle kolommetjes), die met de voeten op een tegelvloer staat. Boven het hoofd van de gisant is een banderol met inscriptie aangebracht. Ook onder de gisant is een banderol met inscriptie afgebeeld, waartussen zich een doodshoofd bevindt. Het inlegwerk van de randlijst, handen en aangezicht is verdwenen. (*niet de visu waargenomen*)

BIBLIO.

MSV, inv. 352(?);

F. Greenhill, II, 1976, p. 66; A. Van Den Kerkhove & J. Baldewijns, 1986, nr. 33.

181

TYPE

vloerzerk

OVERL.

16de eeuw – onbekend

BESCHR.

De herkomst van deze vloerzerk is onzeker. (*niet de visu waargenomen*)

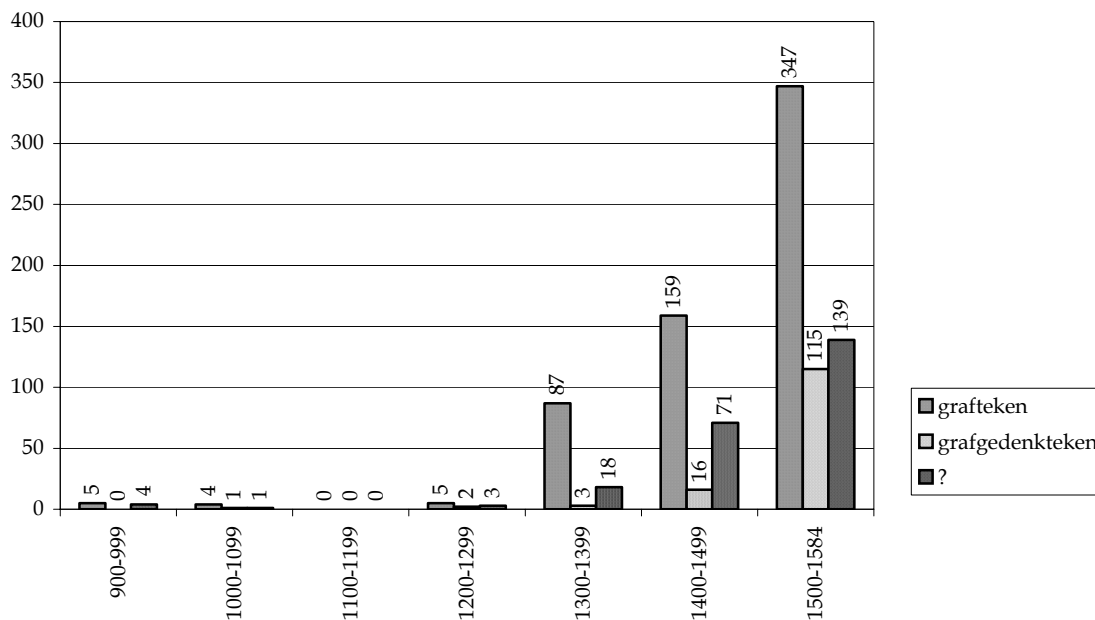
BIBLIO.

MSV, inv. 68.

4. GRAFIEKEN IN VERBAND MET HET GENTSE REPERTORIUM

4.1. TYPOLOGIE VAN DE GRAFMONUMENTEN

4.1.1. *Overzicht van de verschillende types grafmonumenten*

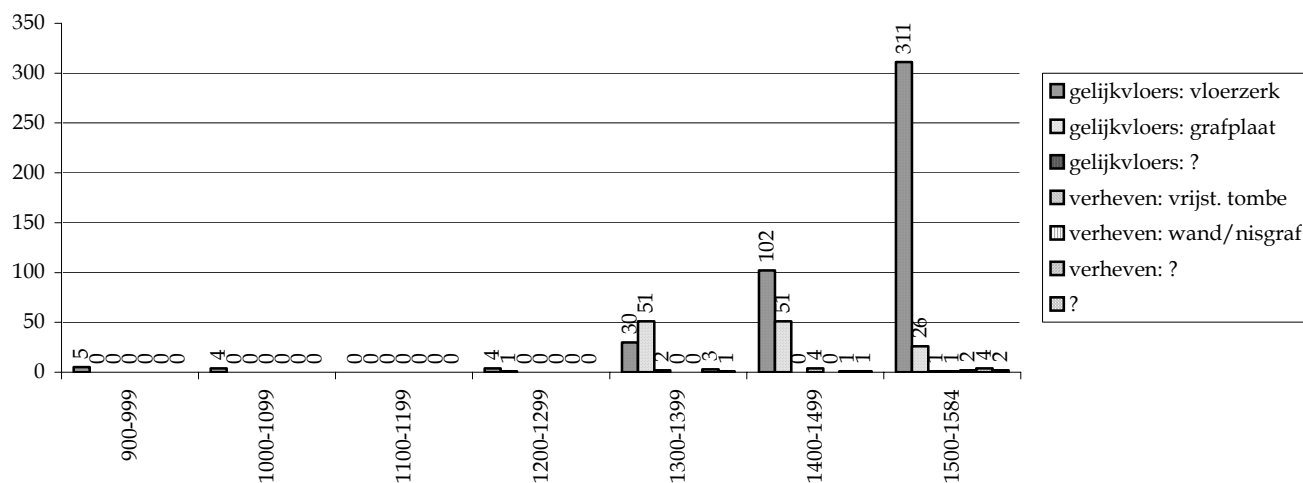

N.B.:

Het aantal grafmonumenten is uitgedrukt in absolute aantallen.

Eén grafschrift kan betrekking hebben op verschillende grafmonumenten. Daarom zijn er in totaal meer grafmonumenten (980) dan grafschriften (964) in het repertorium opgenomen.

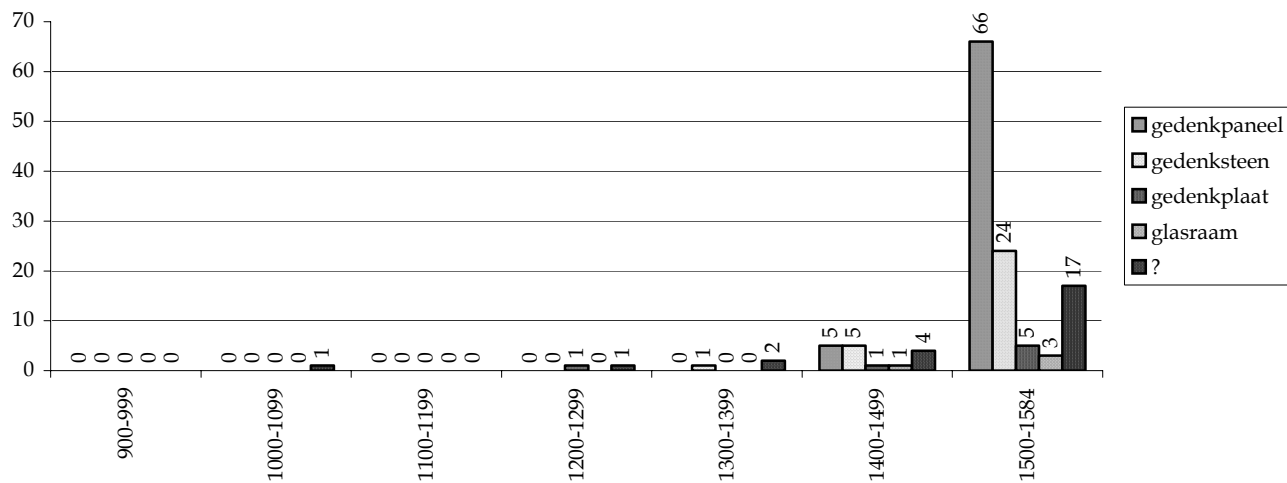
4.1.2. *Overzicht van de verschillende types graftekens*

N.B.:

Het aantal graftekens is aangeduid in absolute aantallen.

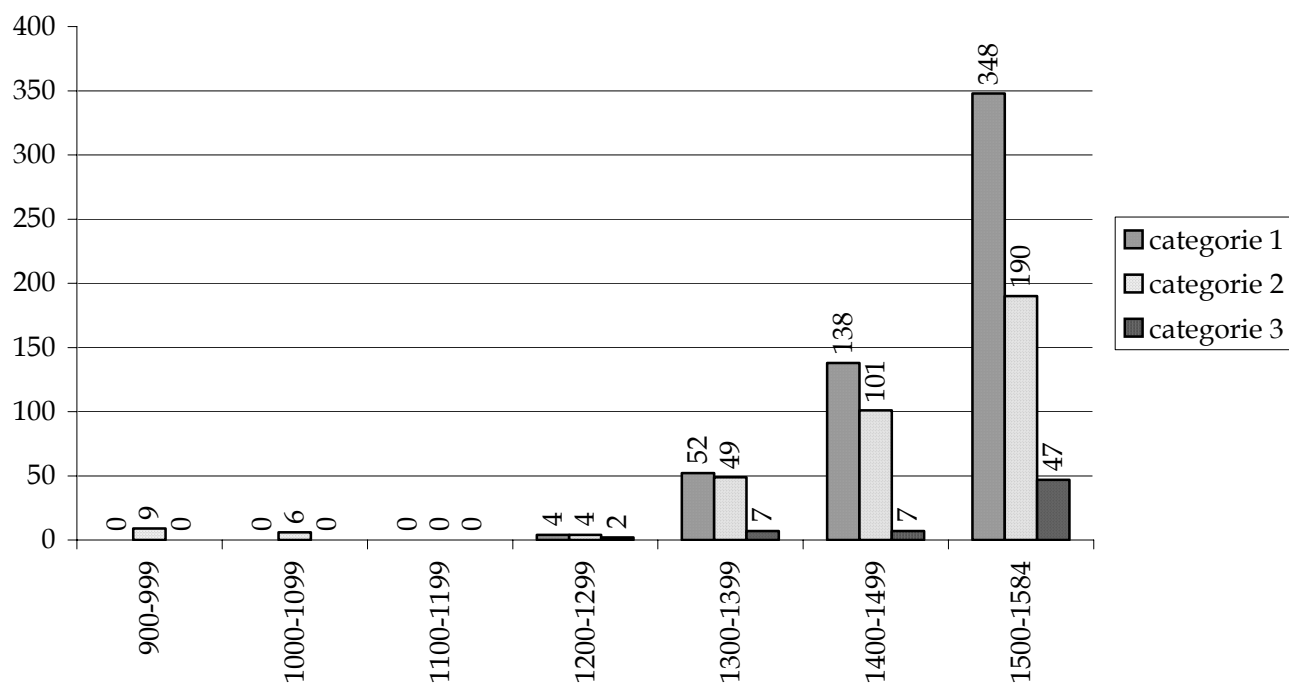
4.1.3. Overzicht van de verschillende types grafgedenktekens

N.B.:

Het aantal grafgedenktekens is uitgedrukt in absolute aantallen.

4.2. AANTAL GRAFSCHRIFTEN

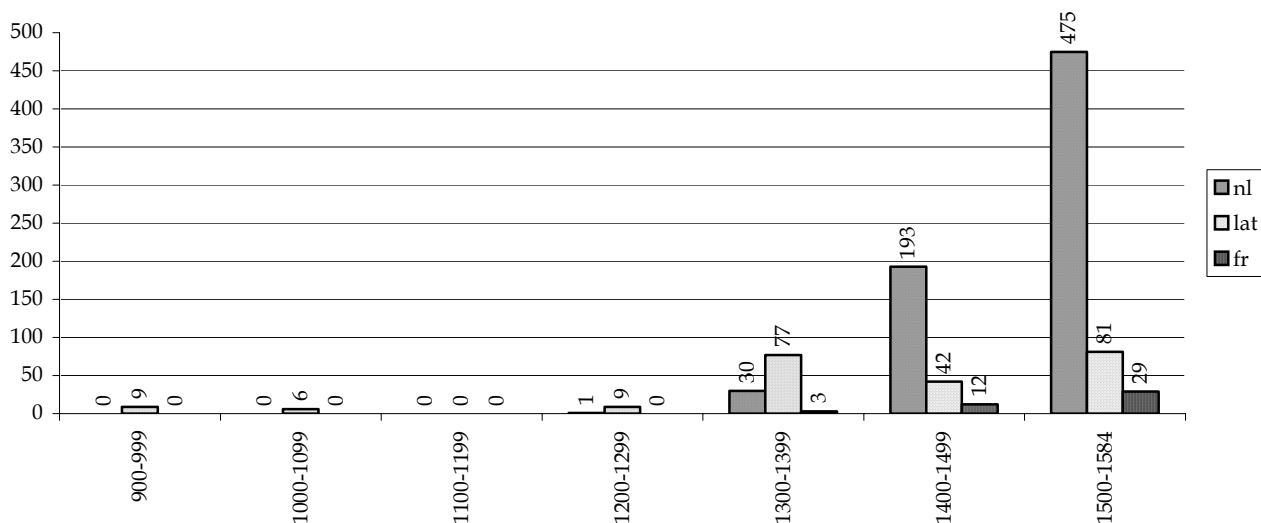
N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in absolute aantallen.

Categorie 1 en 2 duiden respectievelijk op de parochie- en kapittelkerken en op de abdij- en kloosterkerken, terwijl categorie 3 de begijnhoven, godshuizen, hospitalen en kapellen betreft.

4.3. TAAL VAN DE GRAFSCHRIFTEN

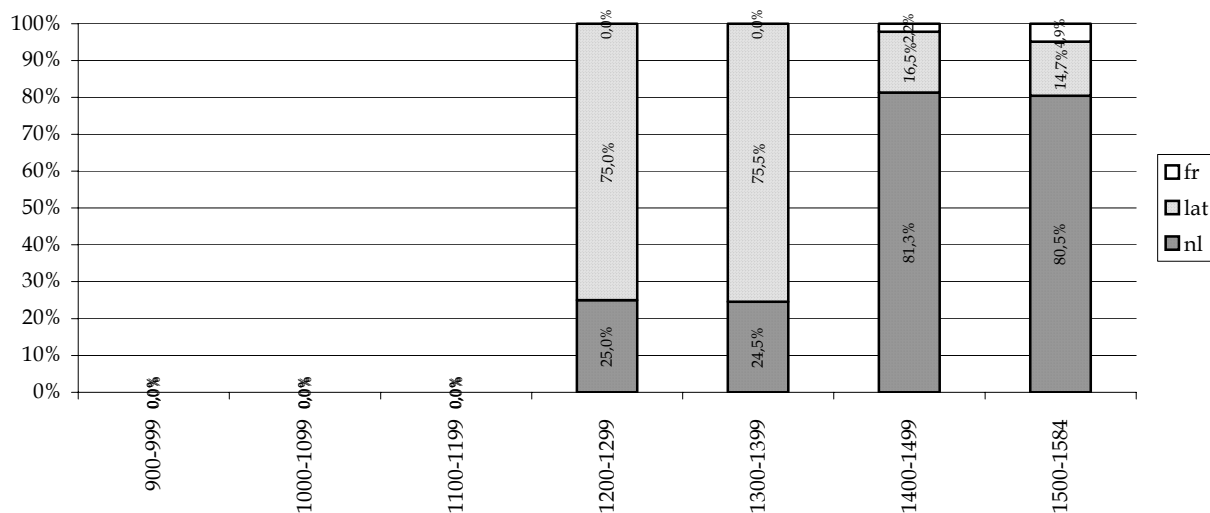
4.3.1. Overzicht van de gehanteerde taal in de grafchriften

N.B.:

Het aantal grafchriften is uitgedrukt in absolute aantallen.
Eén grafchrift kan in verschillende talen opgemaakt zijn.

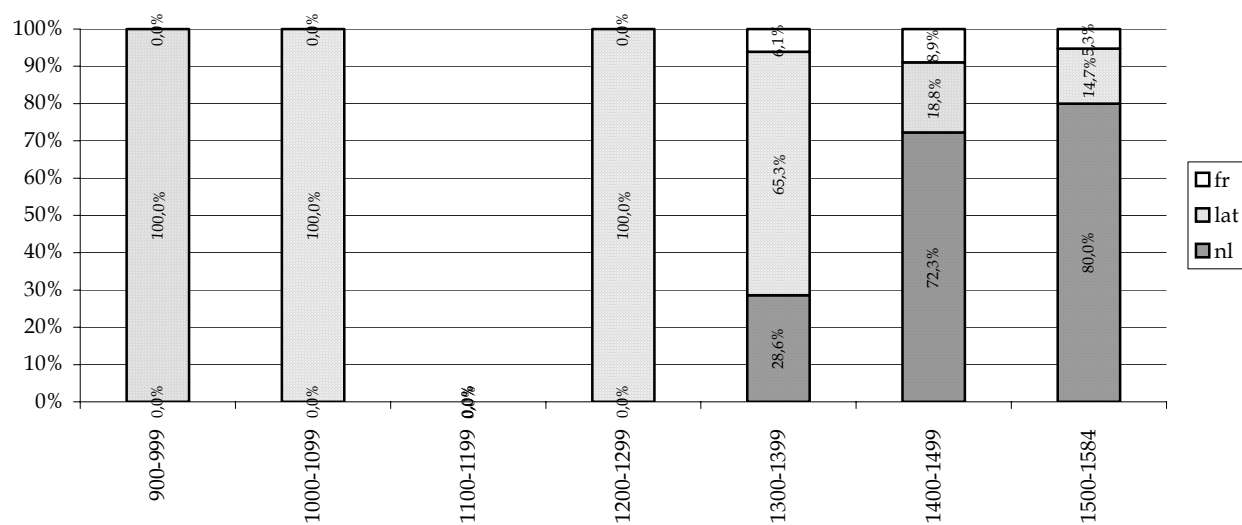
4.3.2. Overzicht van de gehanteerde taal in grafchriften van parochie- en kapittelkerken (categorie 1) ..

N.B.:

Het aantal grafchriften is uitgedrukt in procenten.

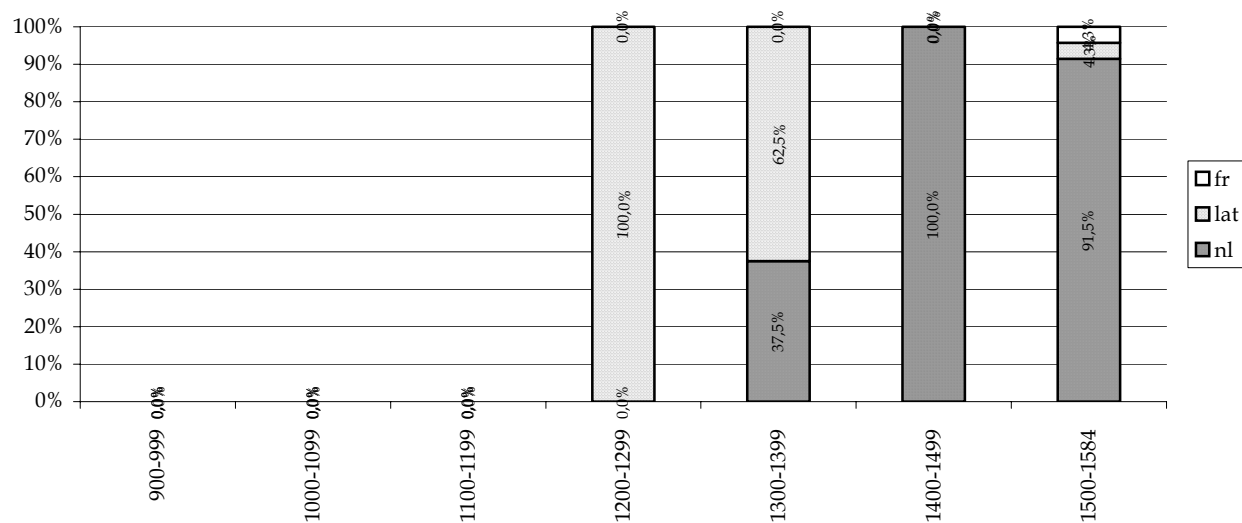
4.3.3. Overzicht van de gehanteerde taal in grafschriften van abdij- en kloosterkerken (categorie 2)

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in procenten.

4.3.4. Overzicht van de gehanteerde taal in grafschriften van begijnhoven, godshuizen, hospitalen en kapellen (categorie 3)

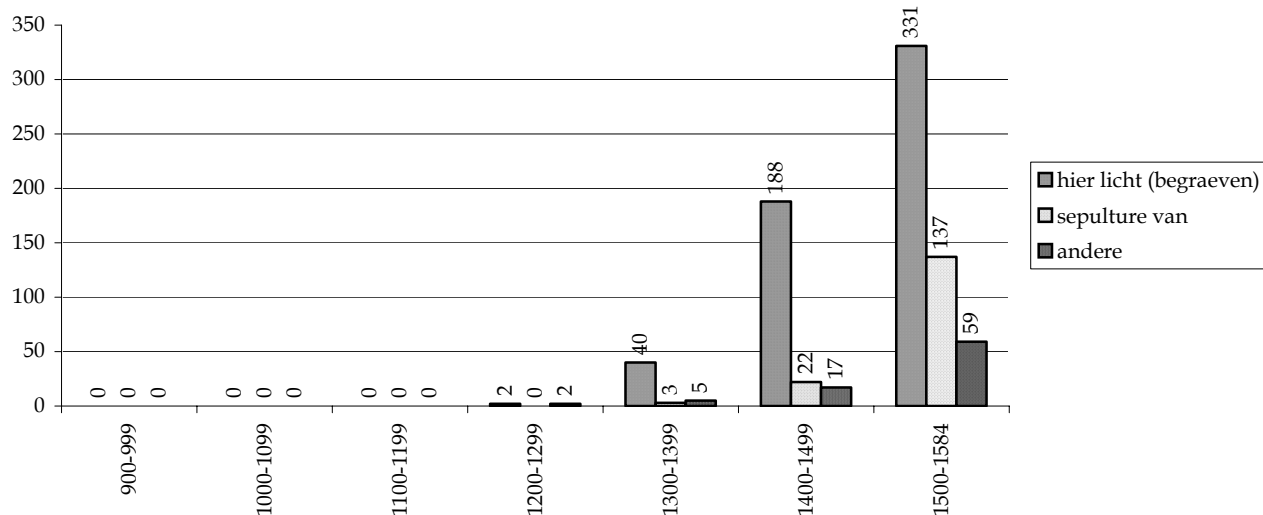

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in procenten.

4.4. AANDUIDING VAN DE BEGRAAFPLAATS

4.4.1. Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de grafchriften

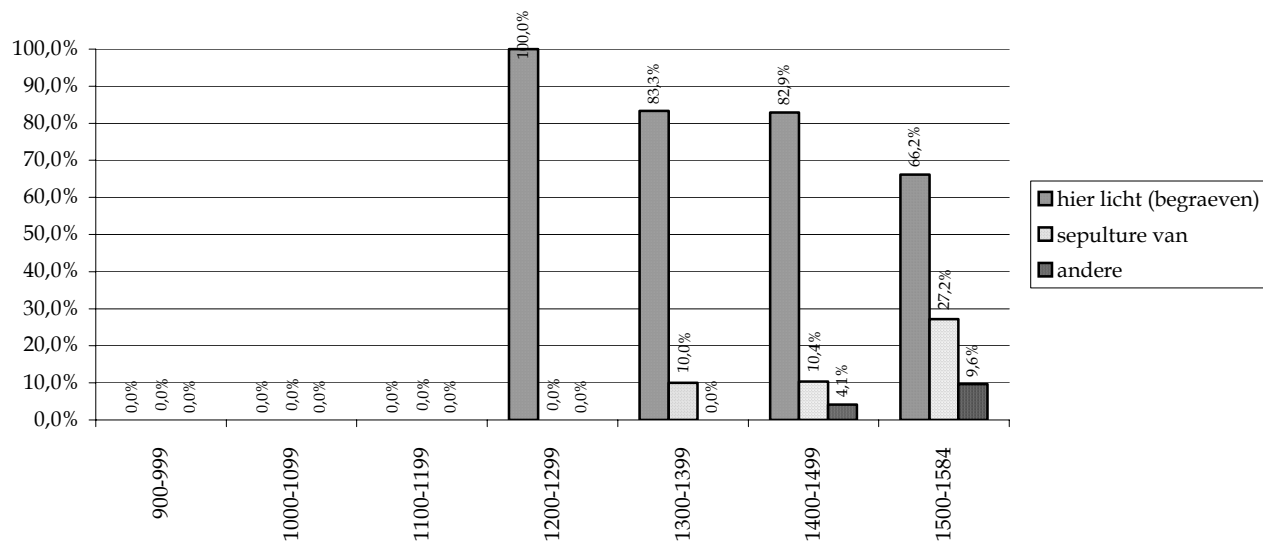

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in absolute aantallen.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafschrift voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.4.2. Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Nederlandstalige grafschriften

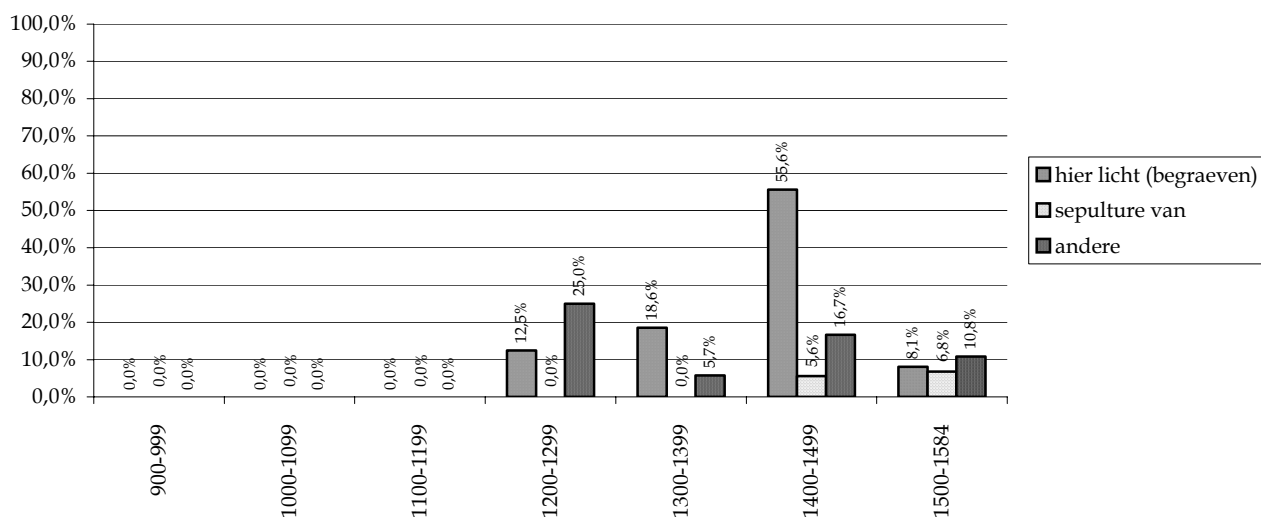

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafscript voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.4.3. Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Latijnse grafscripten

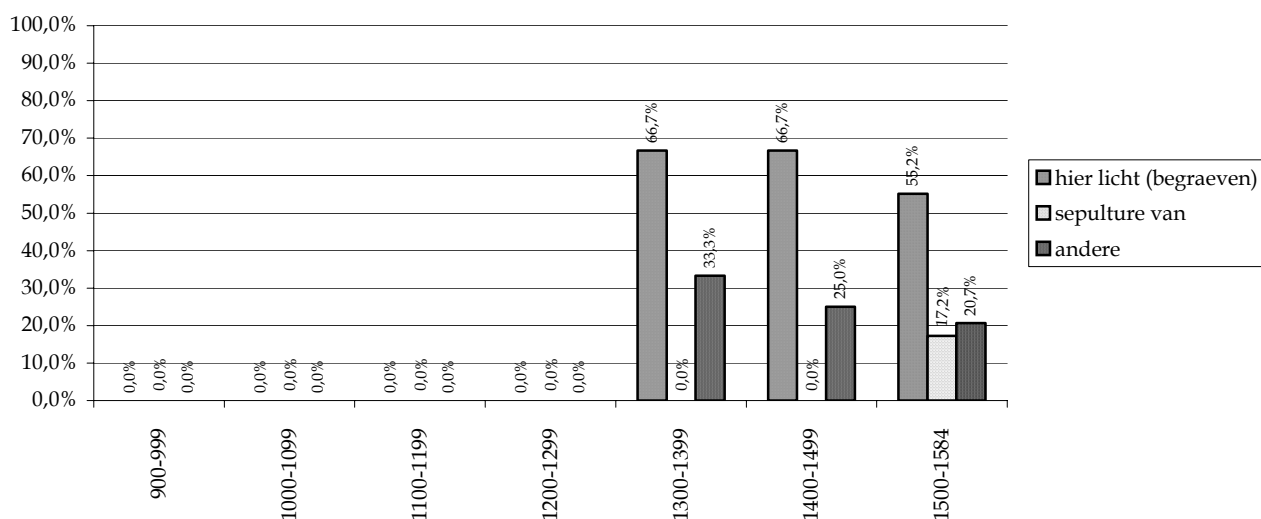

N.B.:

Het aantal grafscripten is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafscript voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.4.4. Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Franse grafscripten

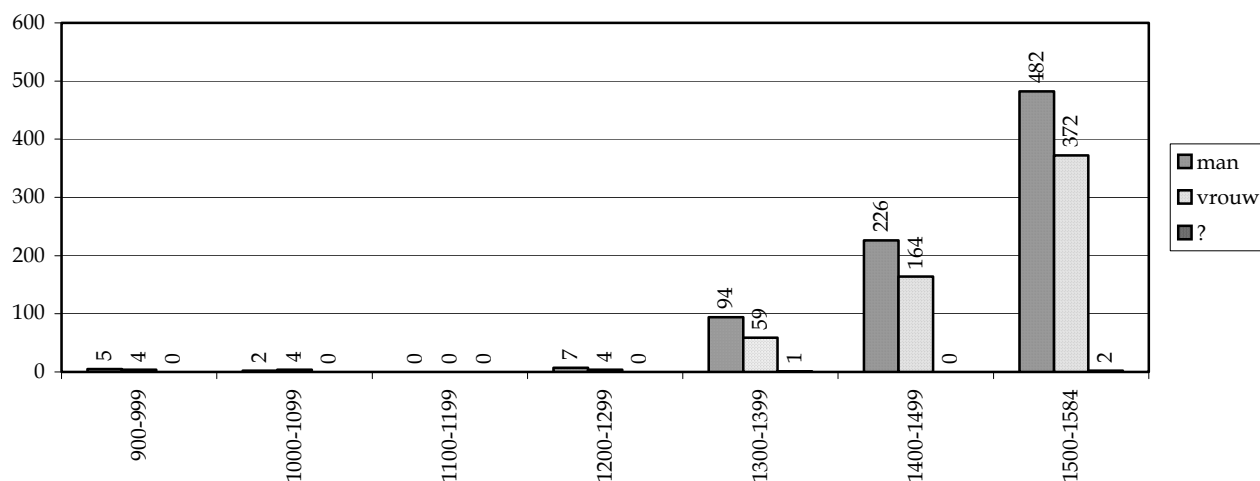
N.B.:

Het aantal grafscripten is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafisch voorbeeld voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.5. GESLACHT VAN DE OVERLEDENEN

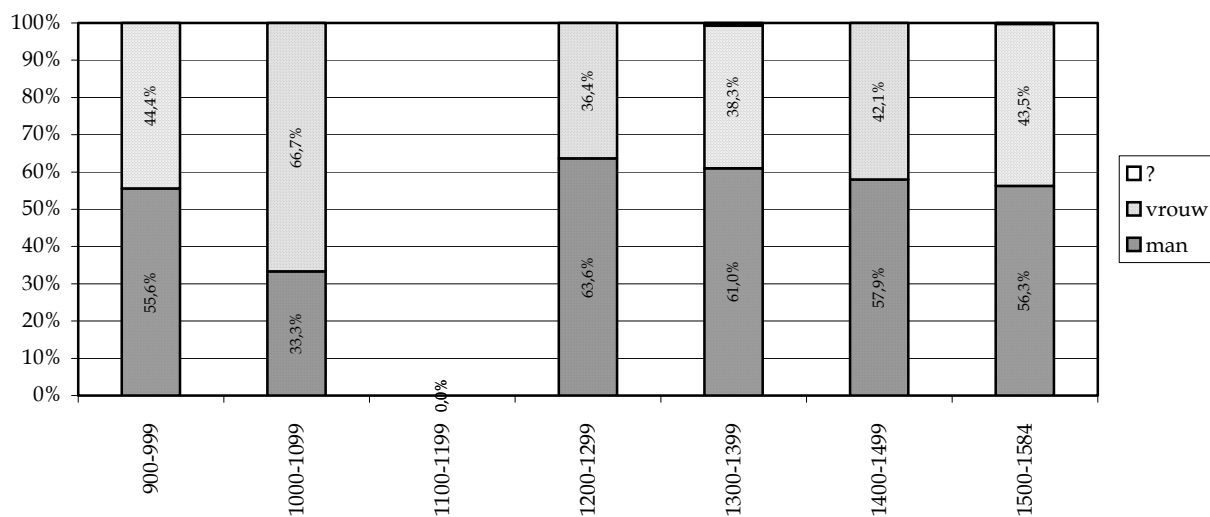
4.5.1. Overzicht van het aantal mannen en vrouwen uitgedrukt in absolute aantallen

N.B.:

Er wordt enkel rekening gehouden met de personen die in het repertorium onder de categorie OVERL. opgenomen zijn.

4.5.2. Overzicht van het aantal mannen en vrouwen uitgedrukt in procenten

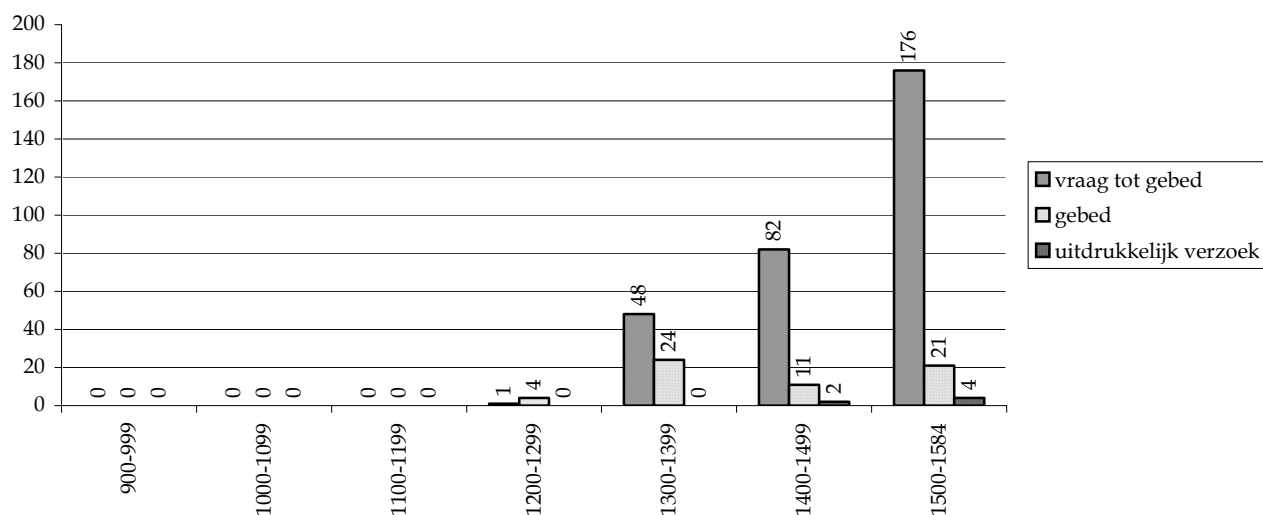

N.B.:

Er wordt enkel rekening gehouden met de personen die in het repertorium onder de categorie OVERL. opgenomen zijn.

4.6. BEDEN

4.6.1. Overzicht van de aanwezigheid van beden in de grafschriften

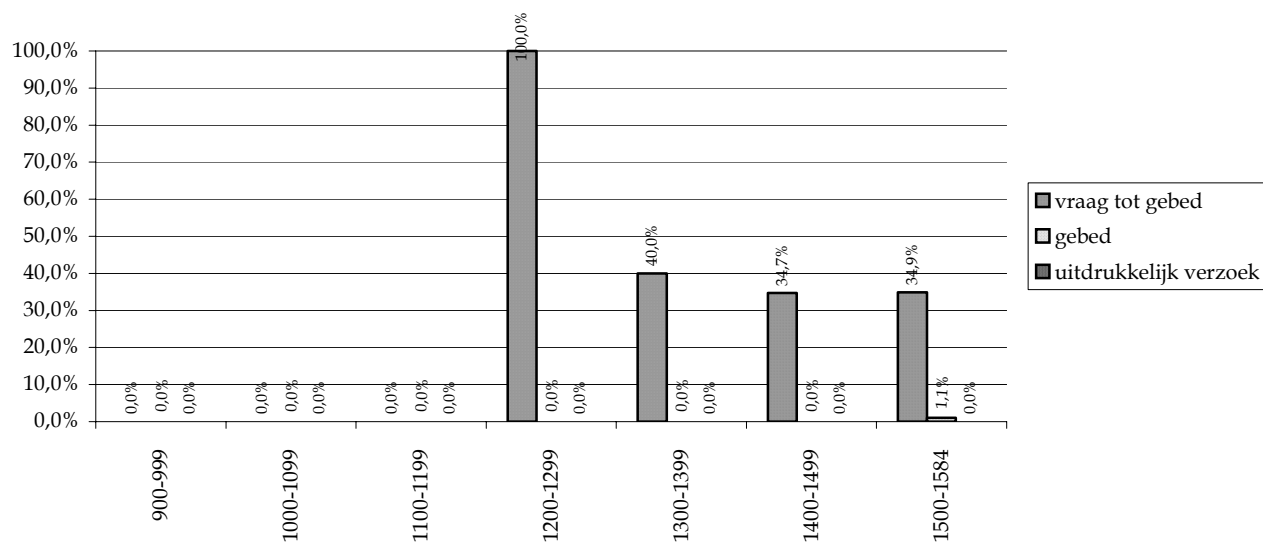

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in absolute aantallen.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafschrift voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.6.2. Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Nederlandstalige grafschriften

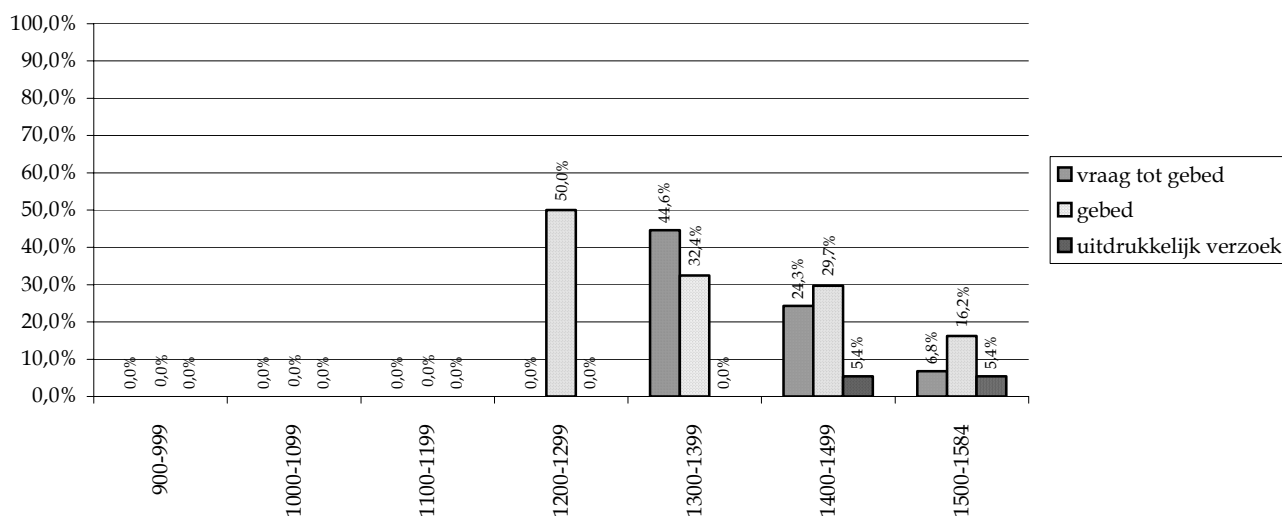

N.B.:

Het aantal grafschriften is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafschrift voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.6.3. Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Latijnse grafchriften

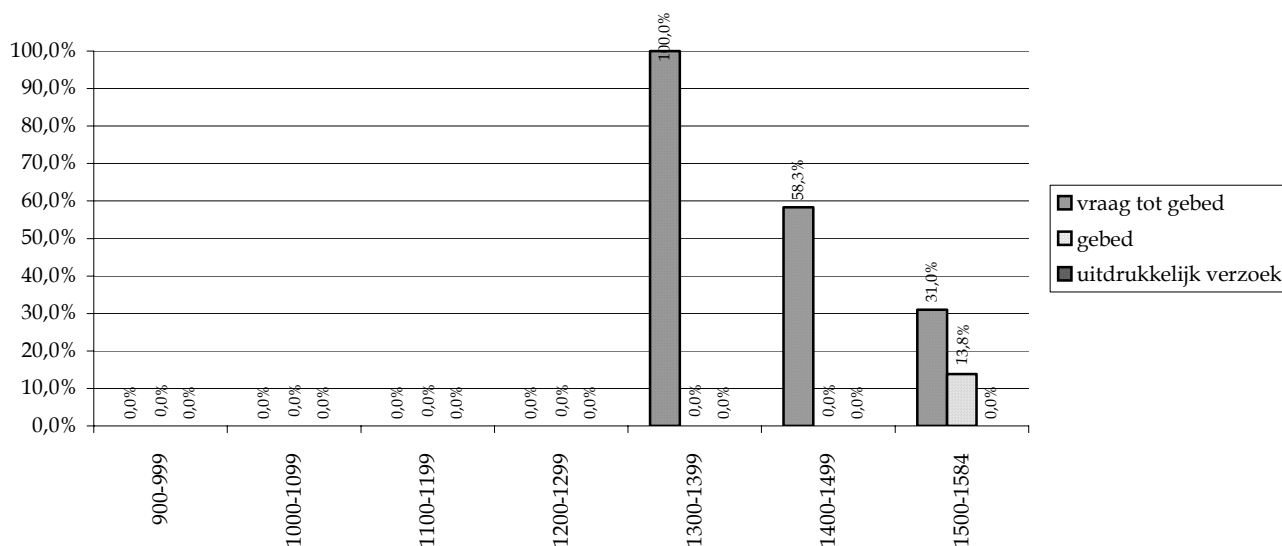

N.B.:

Het aantal grafchriften is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafchrift voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.6.4. Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Franse grafchriften

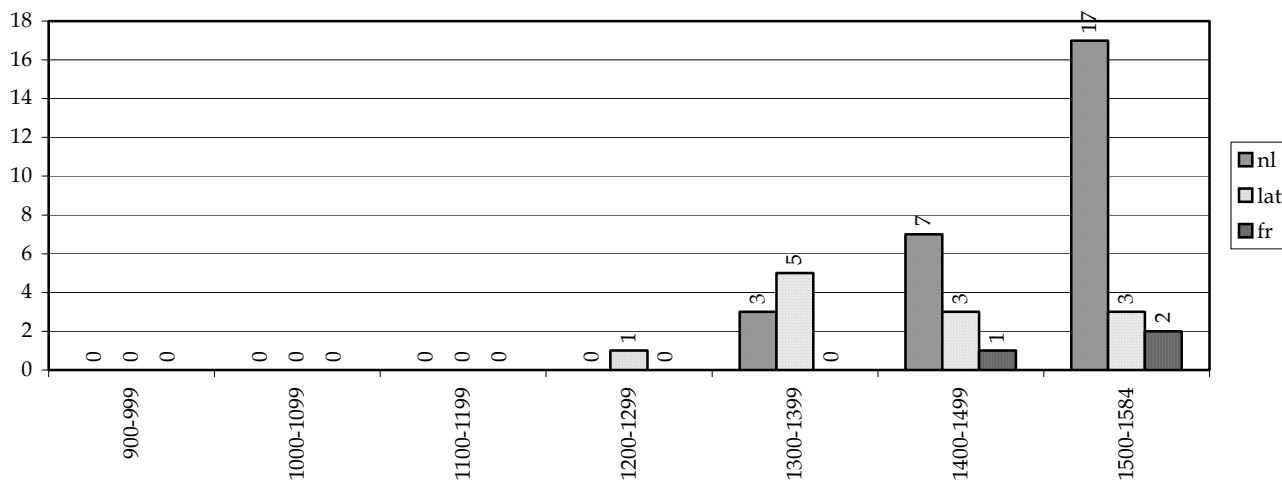
N.B.:

Het aantal grafchriften is uitgedrukt in procenten.

We hielden geen rekening met de *carmina*. Indien eenzelfde soort formule verscheidene malen in één grafchrift voorkomt, staat zij slechts éénmaal in de grafieken vermeld.

4.7. STICHTINGEN

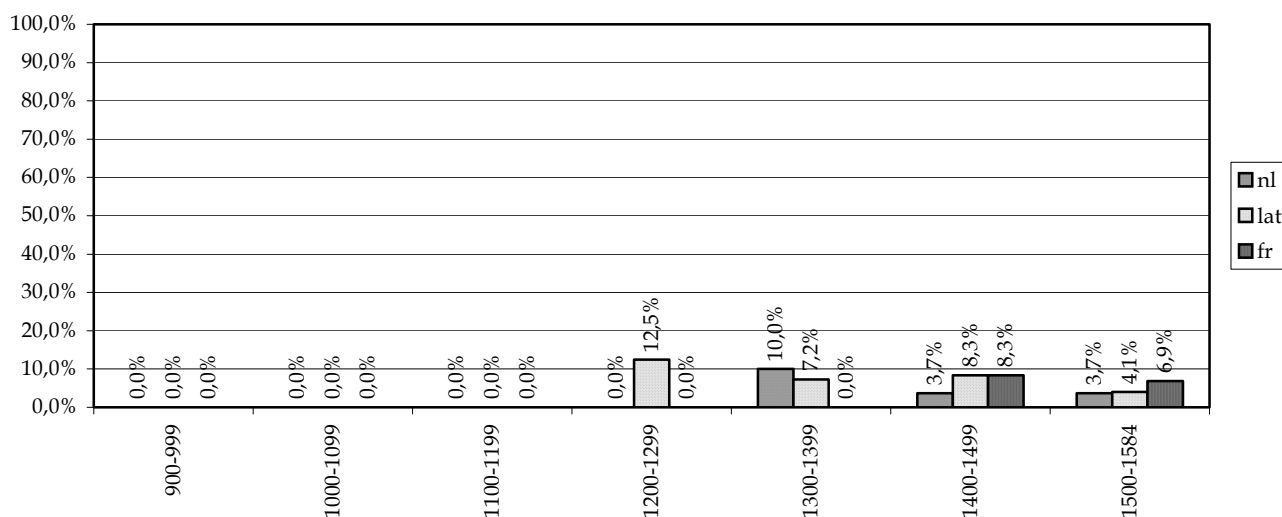
4.7.1. Overzicht van de aanwezigheid van stichtingen in de grafchriften uitgedrukt in absolute aantallen

N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

4.7.2. Overzicht van de aanwezigheid van stichtingen in de grafchriften uitgedrukt in procenten

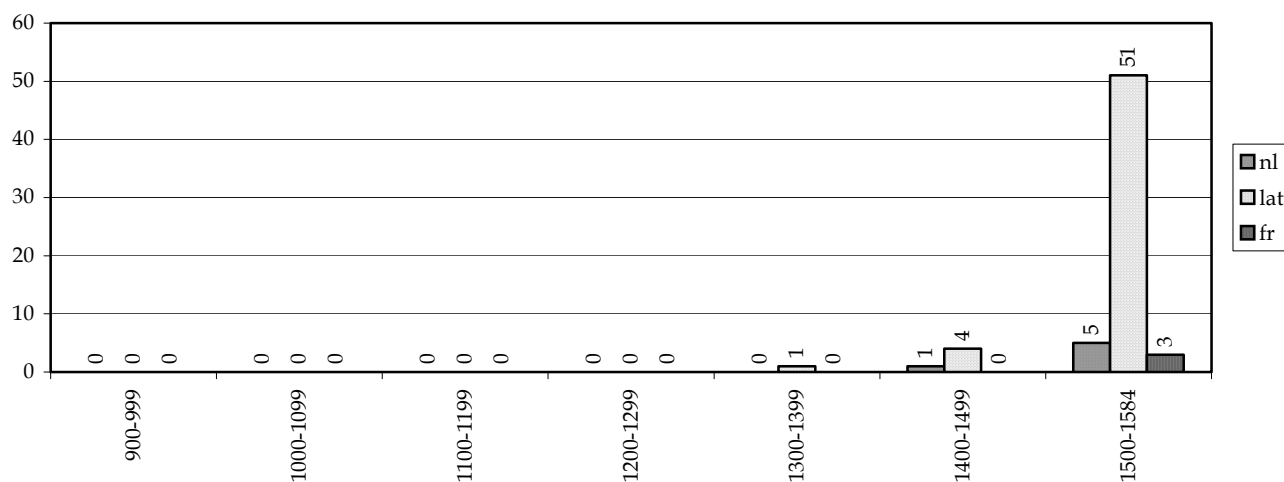

N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

4.8. OPDRACHTGEVERS

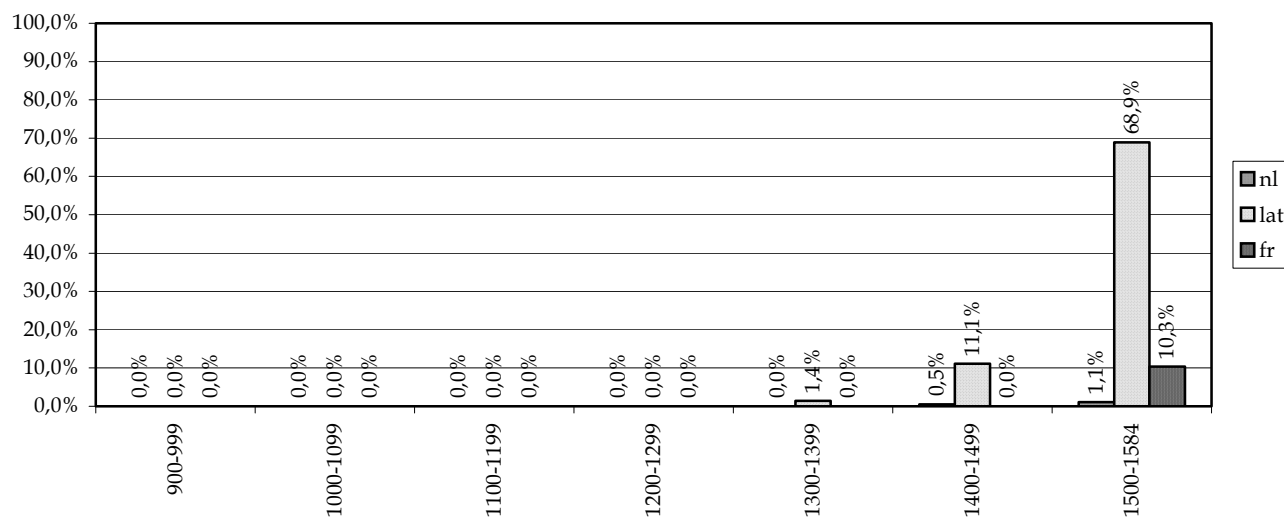
4.8.1. Overzicht van de aanwezigheid van opdrachtgevers in de grafchriften uitgedrukt in absolute aantallen

N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

4.8.2. Overzicht van de aanwezigheid van opdrachtgevers in de grafchriften uitgedrukt in procenten ..

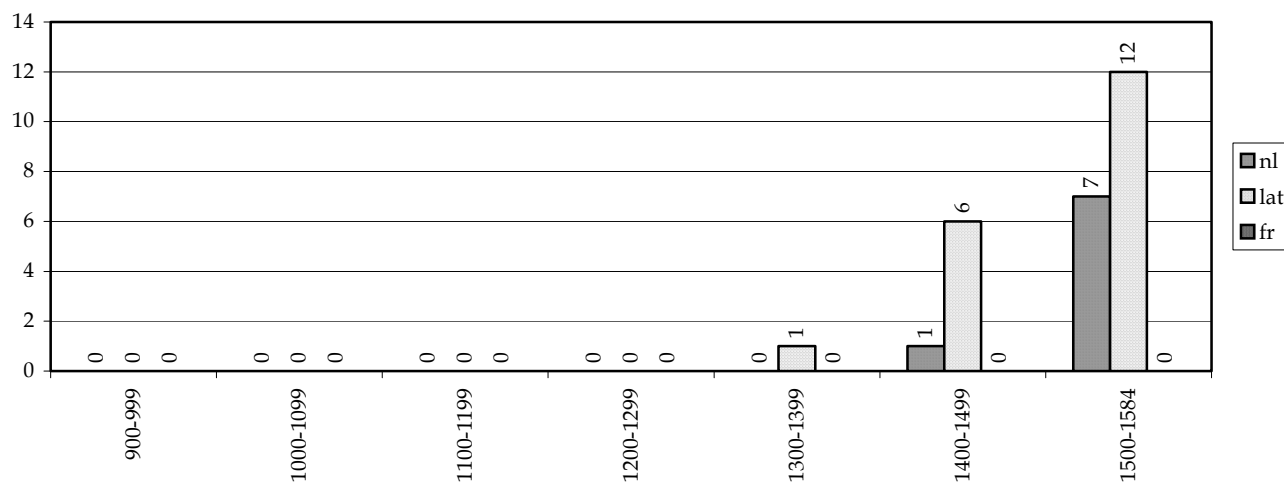

N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

4.9. 'MEMENTO MORI'-TEKSTEN EN VERWANTE UITDRUKKINGEN

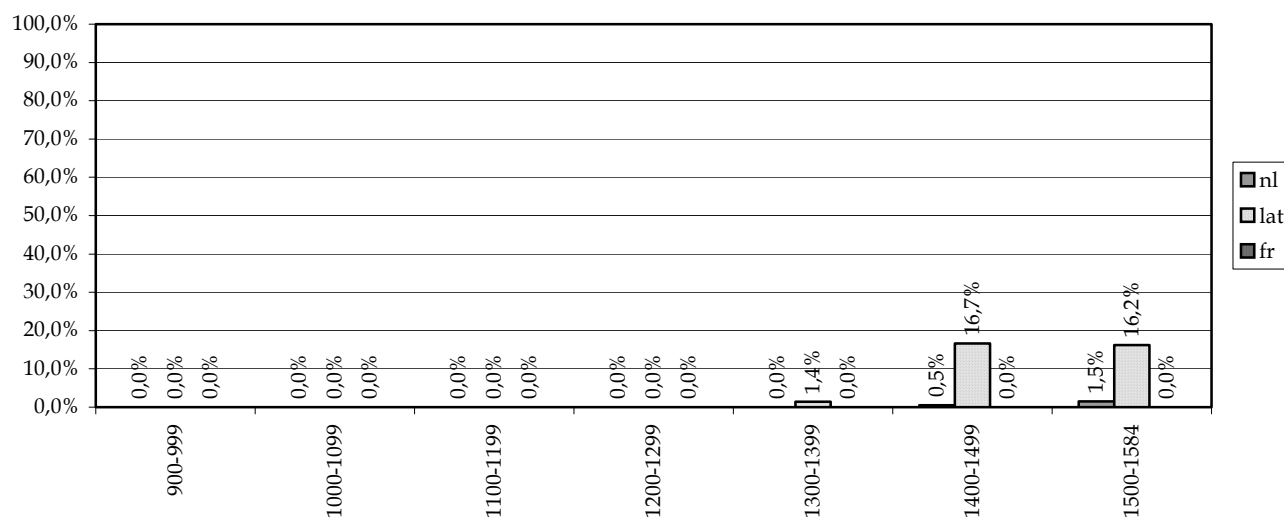
4.9.1. Overzicht van de aanwezigheid van 'memento mori'-teksten en verwante uitdrukkingen in de grafchriften uitgedrukt in absolute aantallen

N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

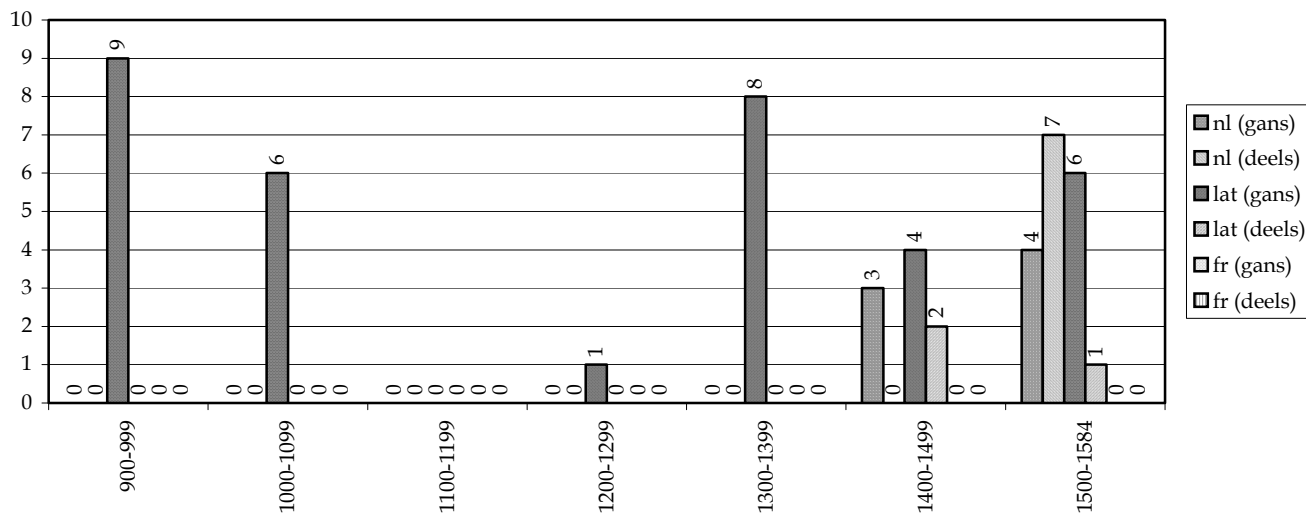
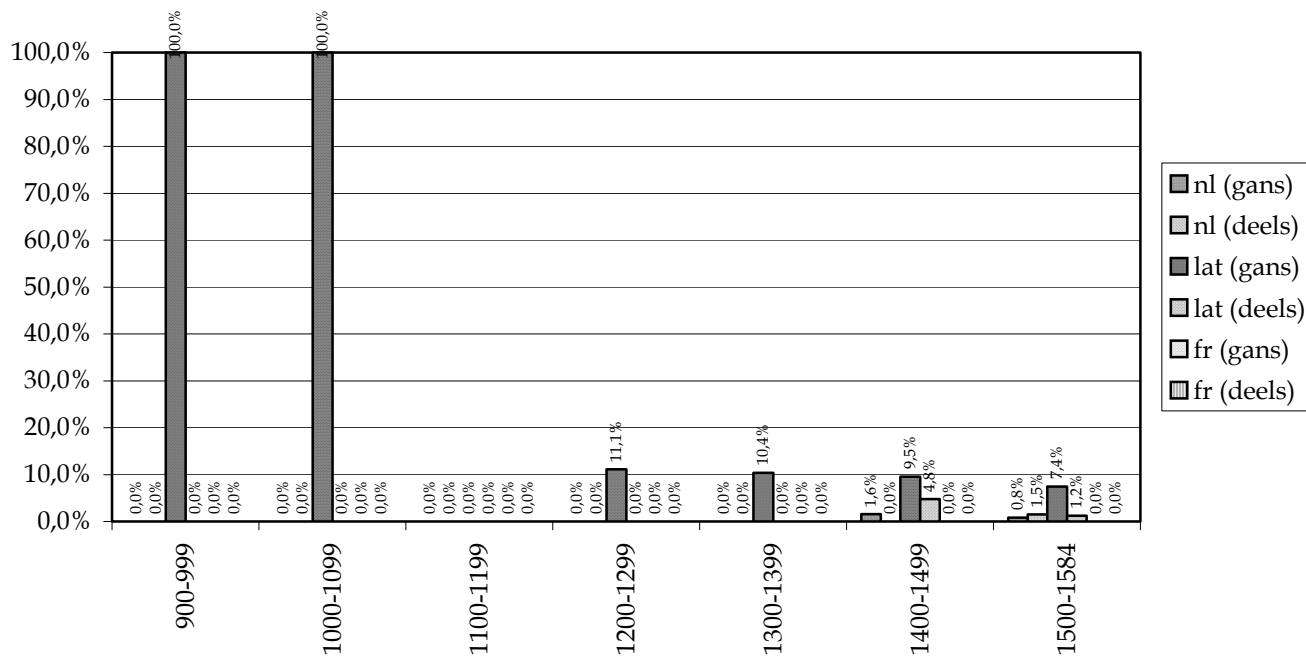
4.9.2. Overzicht van de aanwezigheid van 'memento mori'-teksten en verwante uitdrukkingen in de grafschriften uitgedrukt in procenten

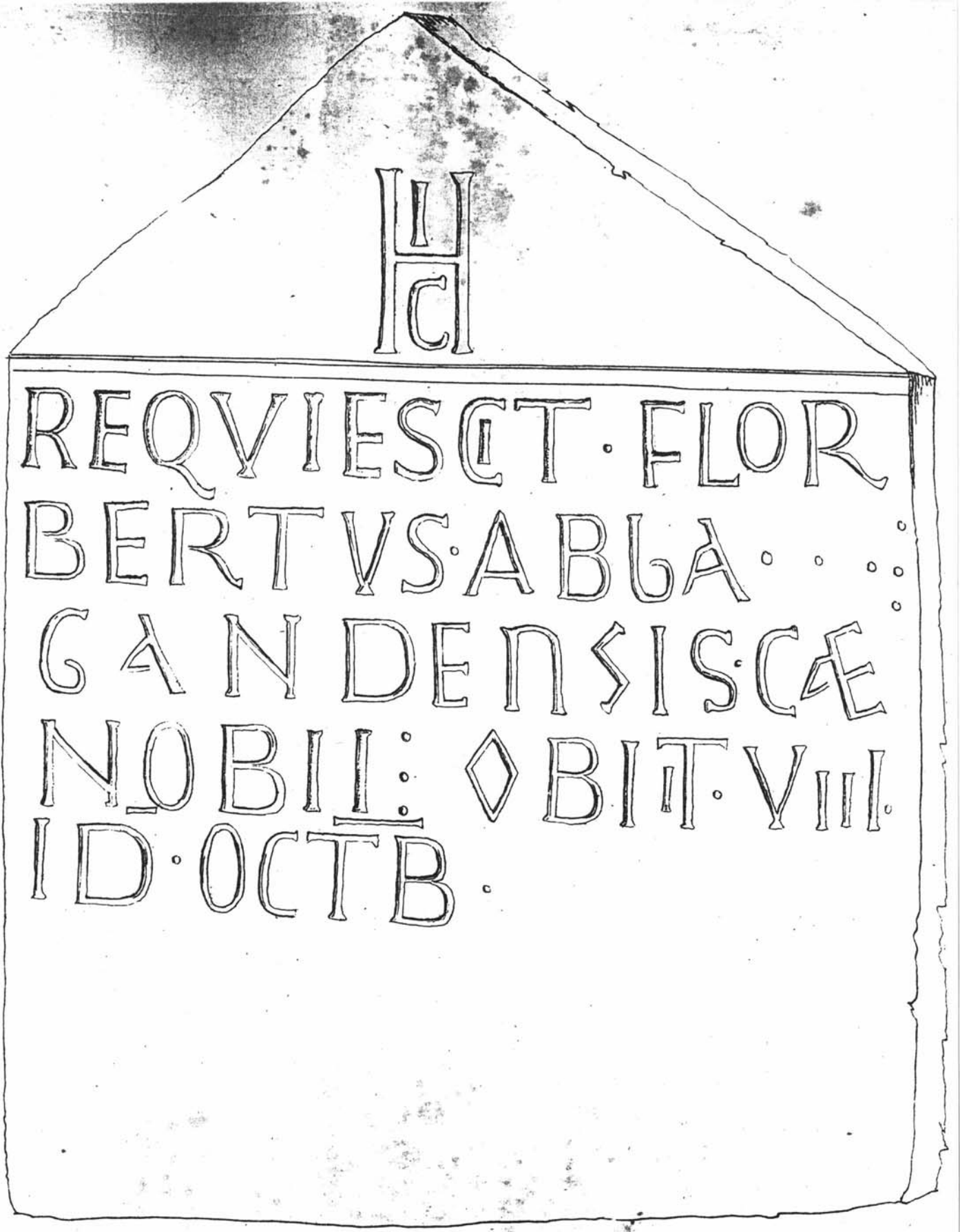
N.B.:

We hielden geen rekening met de *carmina*.

4.10. CARMINA

4.10.1. *Overzicht van de aanwezigheid van carmina in de grafchriften uitgedrukt in absolute aantallen*4.10.2. *Overzicht van de aanwezigheid van carmina in de grafchriften uitgedrukt in procenten*

II. ILLUSTRATIES

1. Grafsteentje van Florbertus (+ vóór 650).
falsum uit de 11de eeuw

In: J. Raepsaet, 1829-1830, pl. 1.
Cf. bijl. 3, nr. 1.

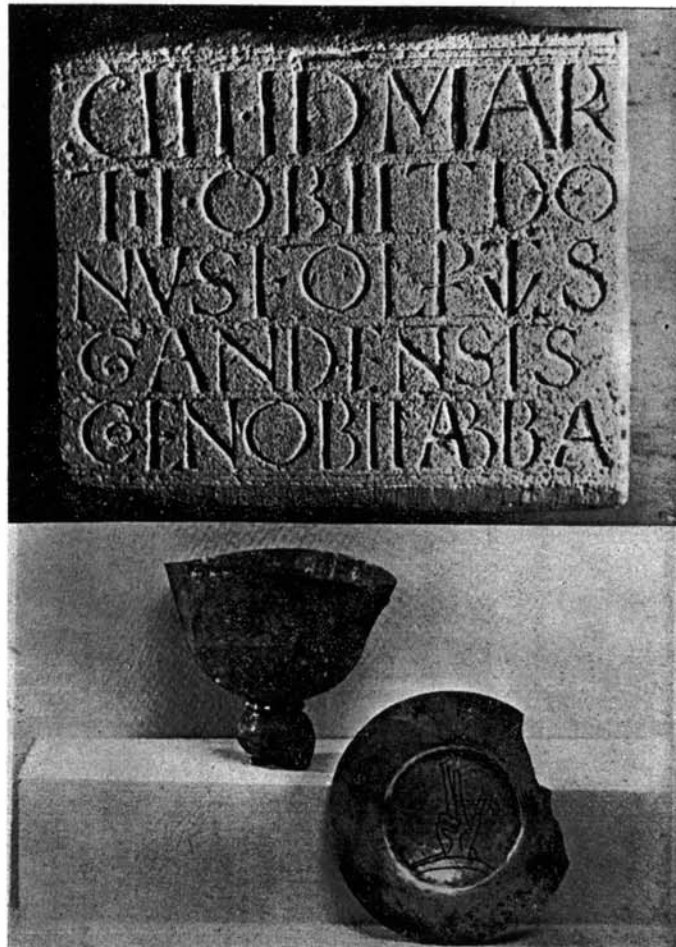
2. **Grafsteentje van Odwinus (+ 998).**
 boven: voorzijde; midden: smalle bovenzijde; onder: rugzijde

In: F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, afb. 2-3.
 Cf. bijl. 3, nr. 2.

3. Grafsteentje van Othelboldus (+ 1034).

In: F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, afb. 4.
Cf. bijl. 3, nr. 3.

4. **Grafsteentje van Folpertus (+ 1066).**
boven: grafsteentje; onder: grafgiften (zilveren kelkje en pateentje)

In: F. De Smidt & H. Van de Weerd, 1949-1950, afb. 5-6.
Cf. bijl. 3, nr. 4.

5. **Vloerzerk van een onbekend persoon.**

12de - begin 13de eeuw

Koninklijk Instituut voor Kunstpatrimonium (K.I.K.), A.C.L. 18362 B.
Cf. bijl. 3, nr. 5.

6. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk (?) van een onbekende man (+ 1272) en zijn dochter.

In: W. Creeny, 1891, pl. 17.

Cf. bijl. 3, nr. 8.

7. Vloerzerk van Willelmus de Muda (+ 1272).

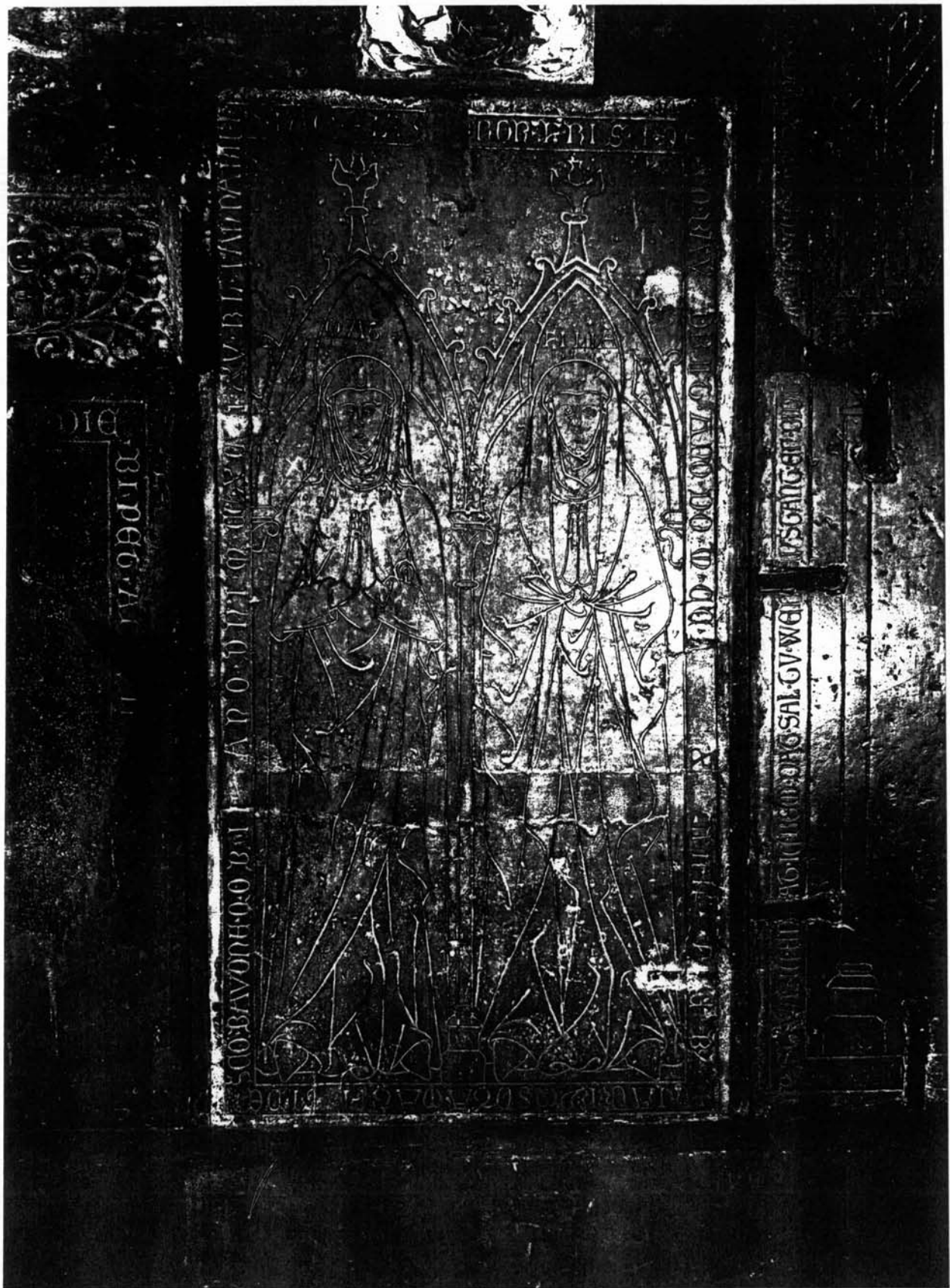
In: W. Creeny, 1891, pl. 18.
Cf. bijl. 3, nr. 9.

8. Vloerzerk van Ymzoeta Haec (+ 1284) en Helewidis Haec (+ 1295).

K.I.K., A.C.L. 18370 B.

Cf. bijl. 3, nr. 15.

9. Vloerzerk van Hymsotha ... (+ 129.?) en haar dochter Elisabeth de Sancto Bavone (+ 128.?).

K.I.K., A.C.L. 93563 B.

Cf. bijl. 3, nr. 18.

10. Vloerzerk van Hymsotha ... (+ 129.?) en haar dochter Elisabeth de Sancto Bavone (+ 128.?).
detail van de gisant van Hymsotha, met inscriptie MATer

K.I.K., A.C.L. 93559 B.
Cf. bijl. 3, nr. 18.

11. Vloerzerk van Hymsotha ... (+ 129.?) en haar dochter Elisabeth de Sancto Bavone (+ 128.?).
detail van de gisant van Elisabeth, met inscriptie FILIA

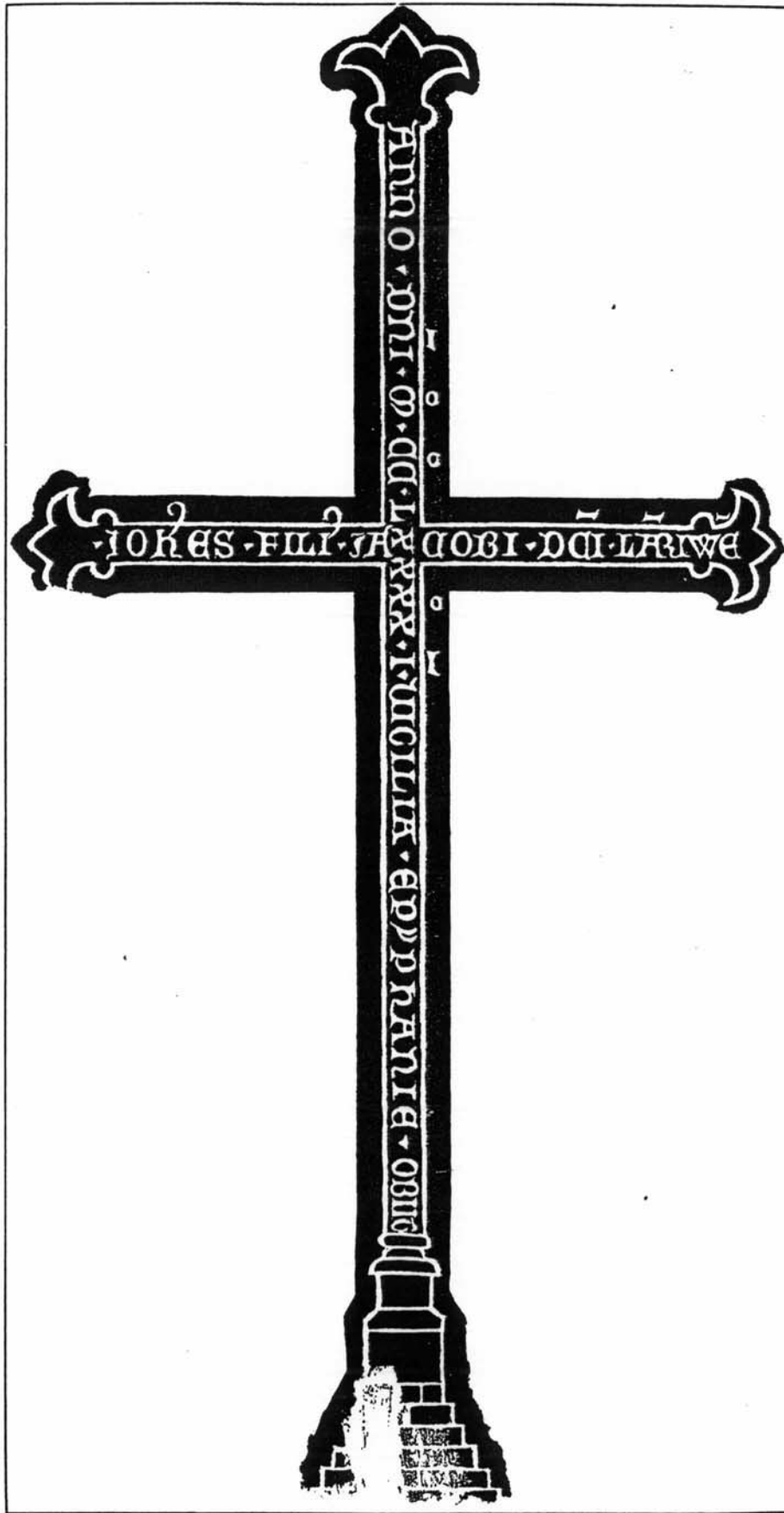
K.I.K., A.C.L. 93556 B.
Cf. bijl. 3, nr. 18.

12. Vloerzerk van Jhan Blome (+ 1290).

K.I.K., A.C.L. 18360 B.

Cf. bijl. 3, nr. 19.

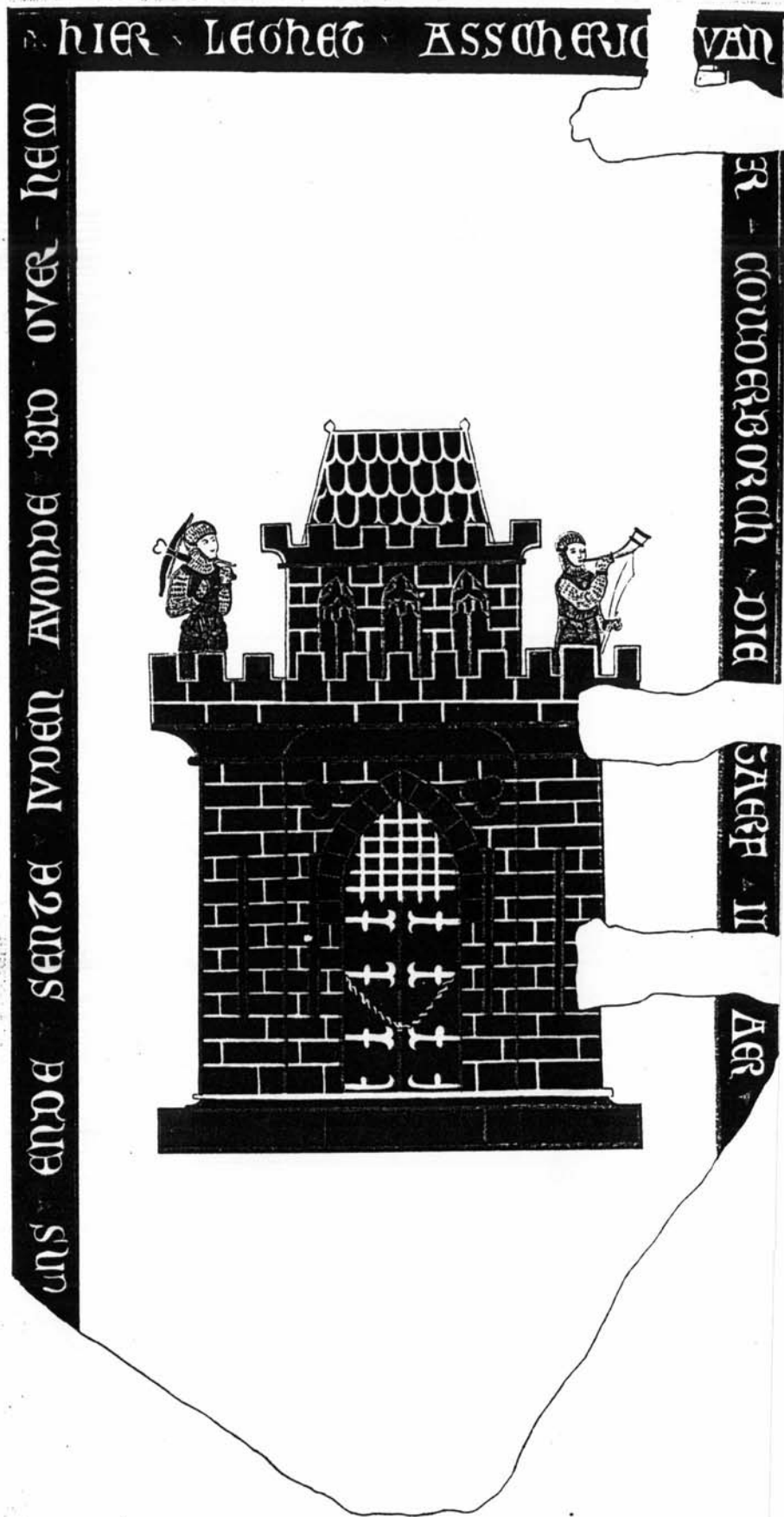
13. Vloerzerk van Johannes Lamriwen (+ 1291).

In: W. Creeny, 1891, pl. 25.
Cf. bijl. 3, nr. 20.

14. Vloerzerk van een onbekende jongeman.
begin 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 9276 A.
Cf. bijl. 3, nr. 27.

15. Vloerzerk met inlegwerk van Asscheric van der Couderborch.
 eind 13de eeuw

In: W. Creeny, 1891, pl. 9.
 Cf. bijl. 3, nr. 28.

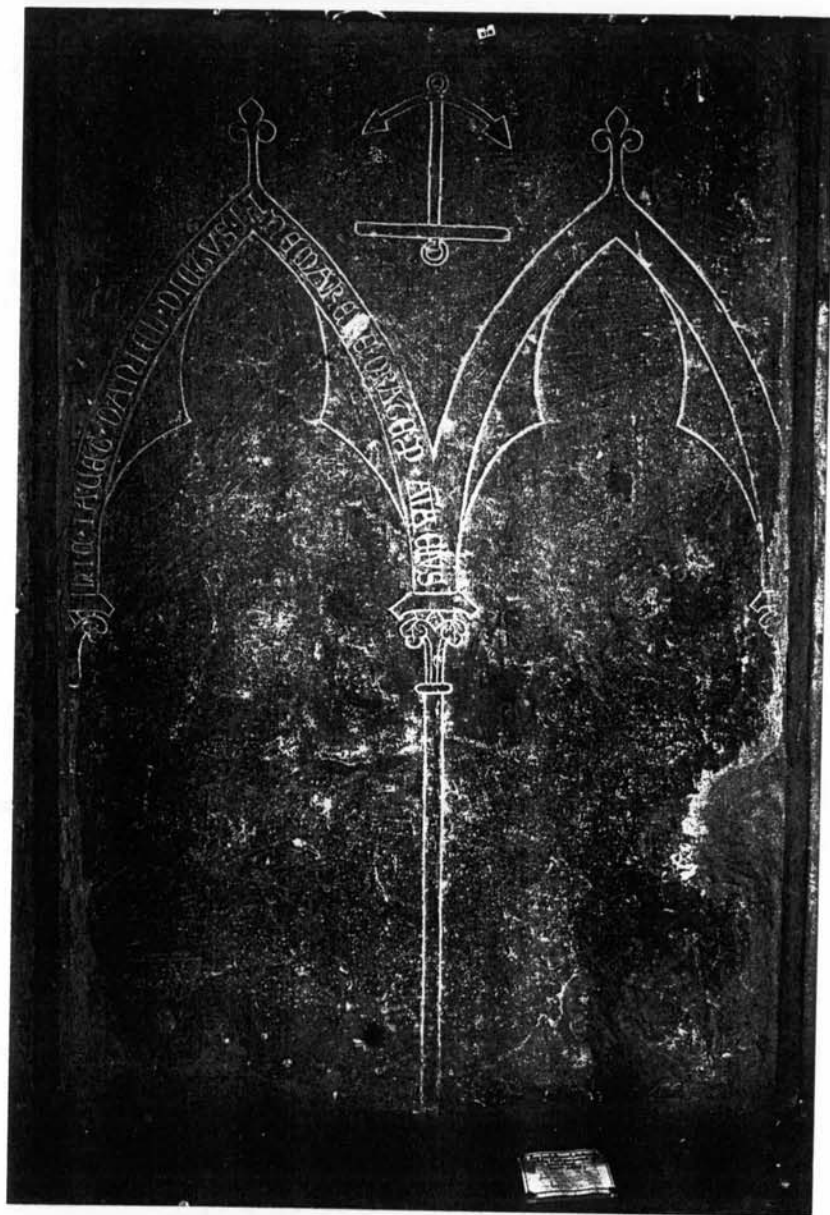
16. Vloerzerk van Maria Gerel...
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 9275 A.
Cf. bijl. 3, nr. 29.

17. Vloerzerk van Katerina ...
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 93543 B.
Cf. bijl. 3, nr. 31.

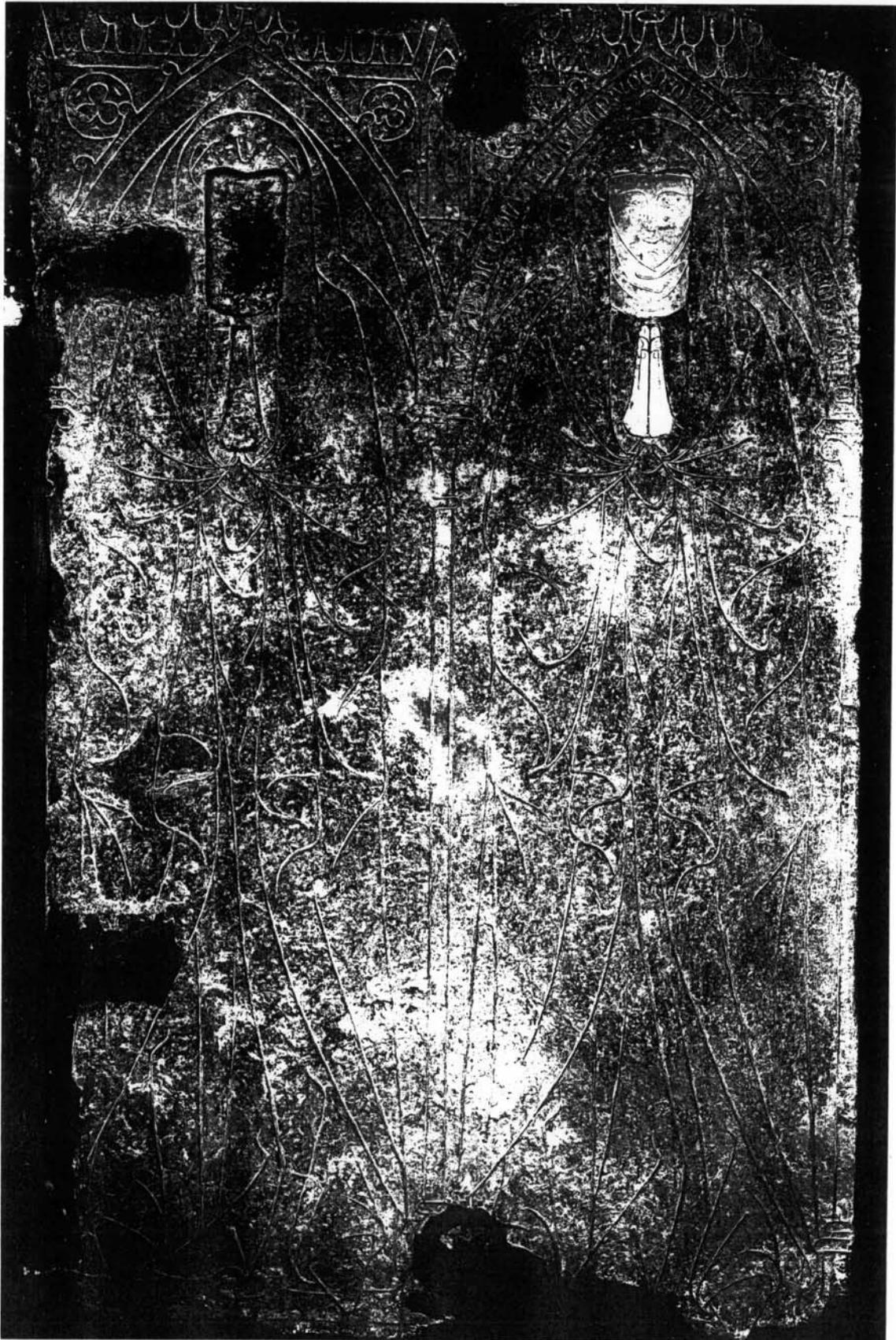
18. Vloerzerk van Daniel Linemakere.
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 9279 A.
Cf. bijl. 3, nr. 32.

19. Vloerzerk met inlegwerk van Maria ... en een onbekende vrouw.
eind 13de eeuw

In: W. Creeny, 1891, pl. 11.
Cf. bijl. 3, nr. 33.

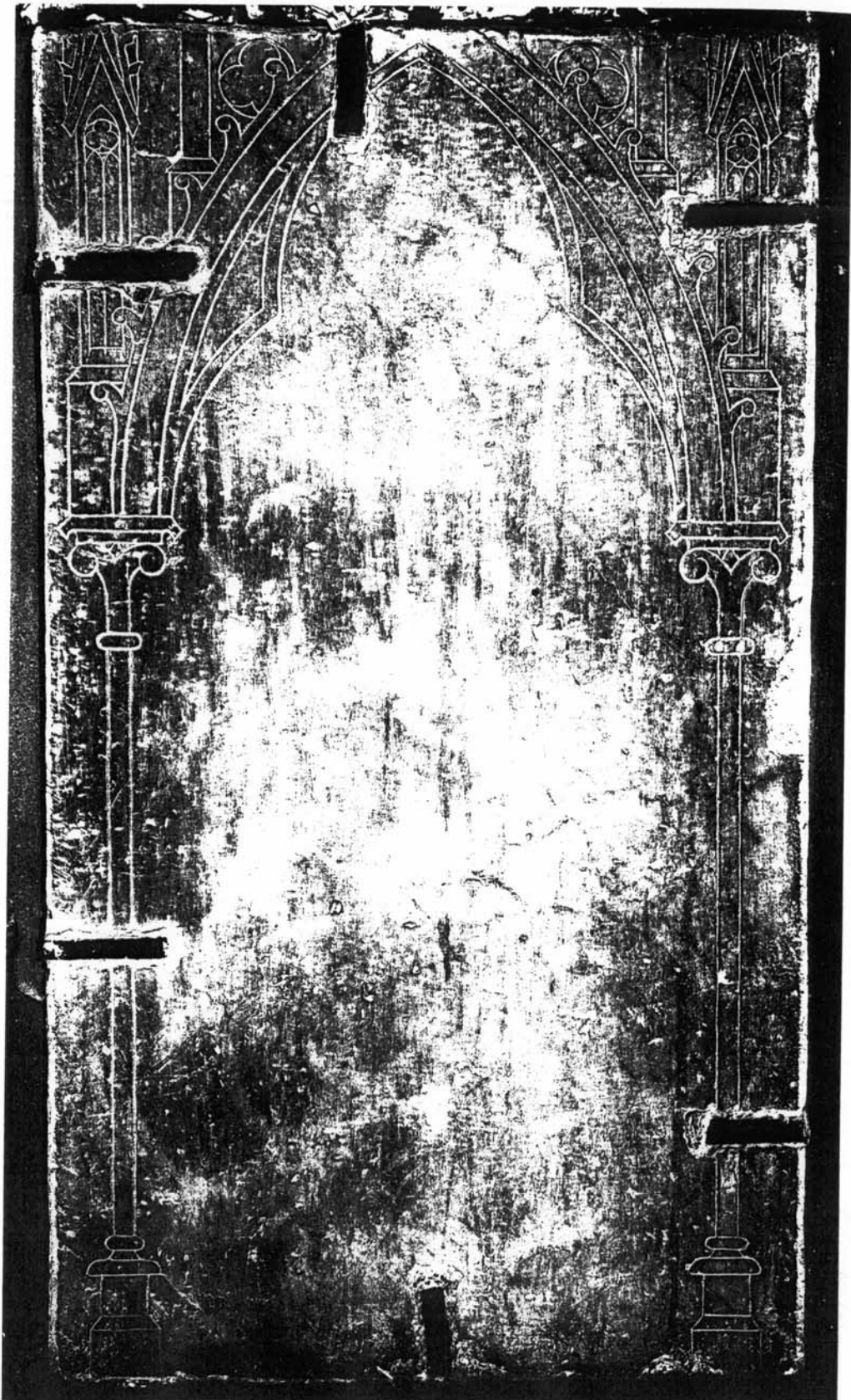
20. Vloerzerk met inlegwerk van Maria ... en een onbekende vrouw.
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 18355B.
Cf. bijl. 3, nr. 33.

21. Vloerzerk van Aechte ...den Spieghele.
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 9277 A.
Cf. bijl. 3, nr. 34.

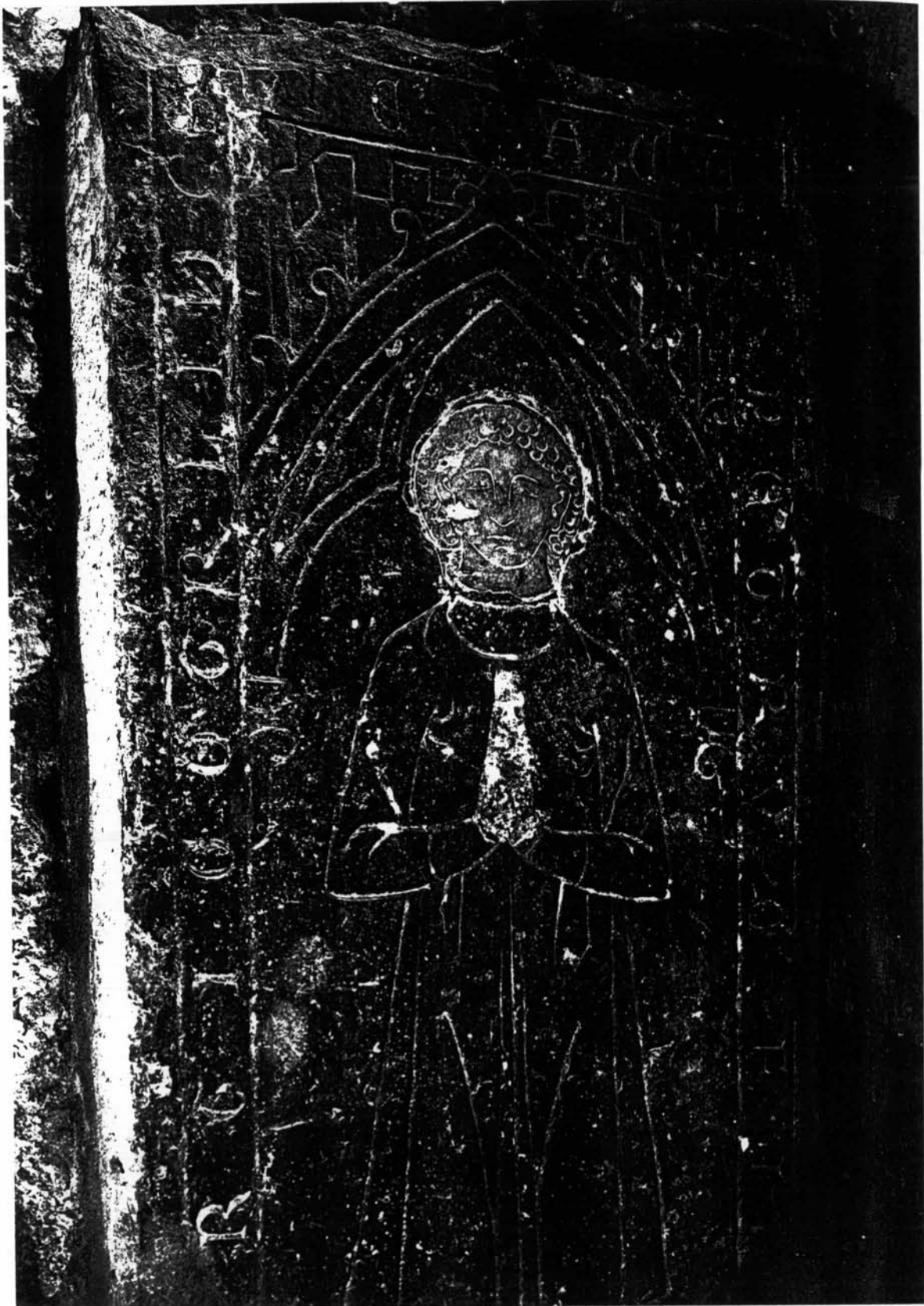
22. Onafgewerkte vloerzerk.
eind 13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 18366 B.
Cf. bijl. 3, nr. 36.

23. Vloerzerk van Balduinus ...
13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 9278 A.
Cf. bijl. 3, nr. 38.

24. Vloerzerk met inlegwerk van Petrus Gotrlinc.

K.I.K., A.C.L. 93554 B.

Cf. bijl. 3, nr. 39.

25. Vloerzerk van Heinric Lewart.
13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 93569 B.
Cf. bijl. 3, nr. 44.

26. Vloerzerk van een familielid van Michael de Speculo.
13de eeuw

K.I.K., A.C.L. 18363 B.
Cf. bijl. 3, nr. 46.

27. Vloerzerk van een onbekend ridder.
13de eeuw

In: Inventaire archéologique, nr. 91.
Cf. bijl. 3, nr. 48.

28. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van de kinderen van Olivier van der Most.
eind 13de - begin 14de eeuw

In: W. Creeny, 1891, pl. 32.
Cf. bijl. 3, nr. 58.

29. Vloerzerk met inlegwerk van een onbekende jongeman.
eind 13de - begin 14de eeuw

In: F. De Smidt, 1967, afb. 117.
Cf. bijl. 3, nr. 60.

30. **Vloerzerk van Daniel Reinhere.**
eind 13de - begin 14de eeuw

K.I.K., A.C.L. 93558 B.
Cf. bijl. 3, nr. 61.

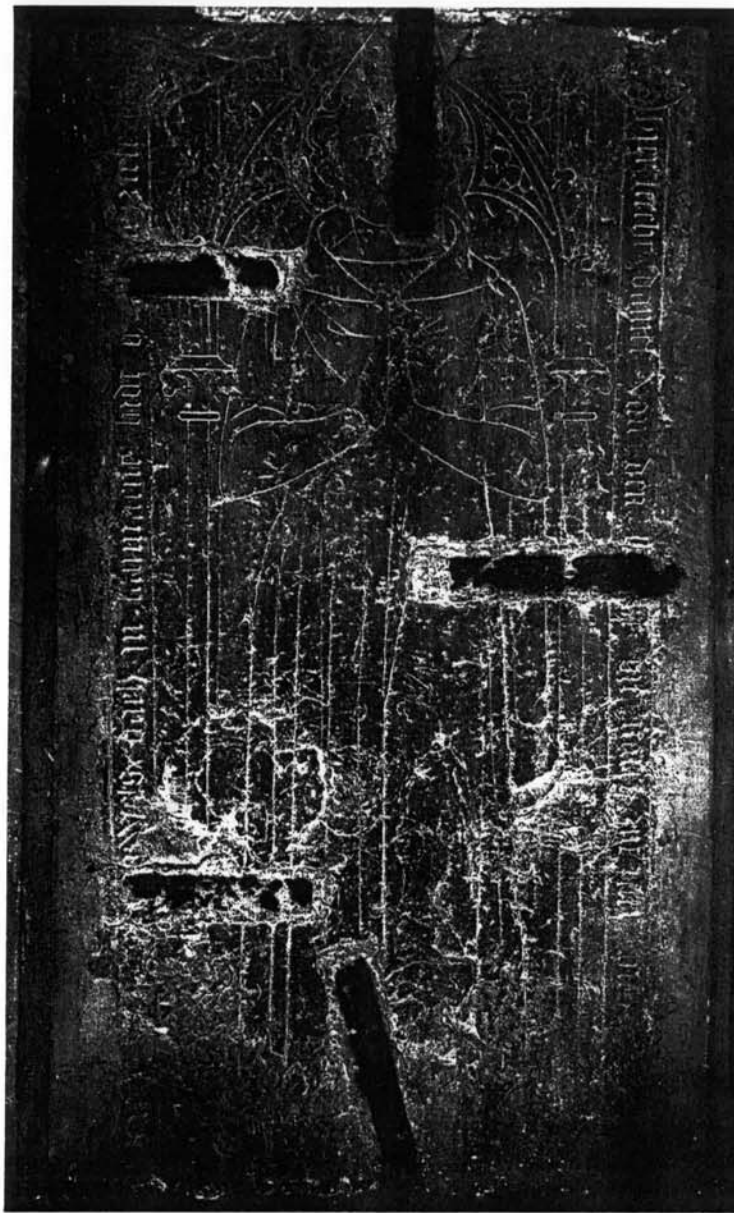
31. Metalen inlegplaten van de vloerzerk van Willem Wenemaer (+ 1325) en Margriete Sbrunen (+ 1352).

In: A. de Schryver, 1967.
Cf. bijl. 3, nr. 62.

32. Metalen inlegplaten van de vloerzerk van Willem Wenemaer (+ 1325) en Margriete Sbrunen (+ 1352).

In: Inventaire archéologique, nrs. 22-23.
Cf. bijl. 3, nr. 62.

33. Vloerzerk van Daniel van den V...kt (+ 1352).

K.I.K., A.C.L. 9281 A.

Cf. bijl. 3, nr. 65.

34. Vloerplaat van twee geestelijken (+ 1368 en + ?).
palimpsest

K.I.K., A.C.L. 18293 B.
Cf. bijl. 3, nr. 66.

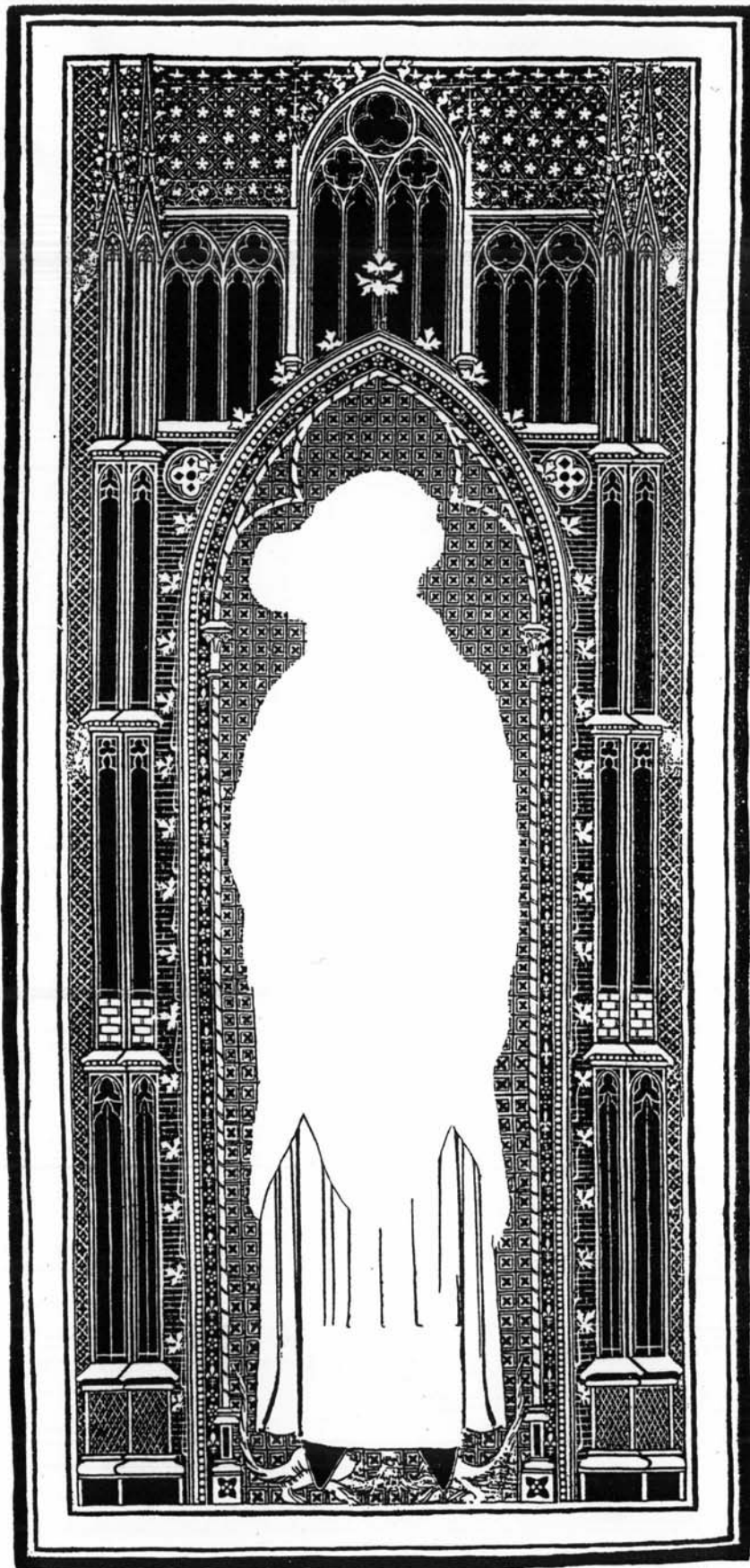
35. Vloerplaat van Gillis de Zuttere (+ 1410) en Lisbette van den Dylis (+ 1391).
palimpsest

K.I.K., A.C.L. 19294 B.
Cf. bijl. 3, nr. 67.

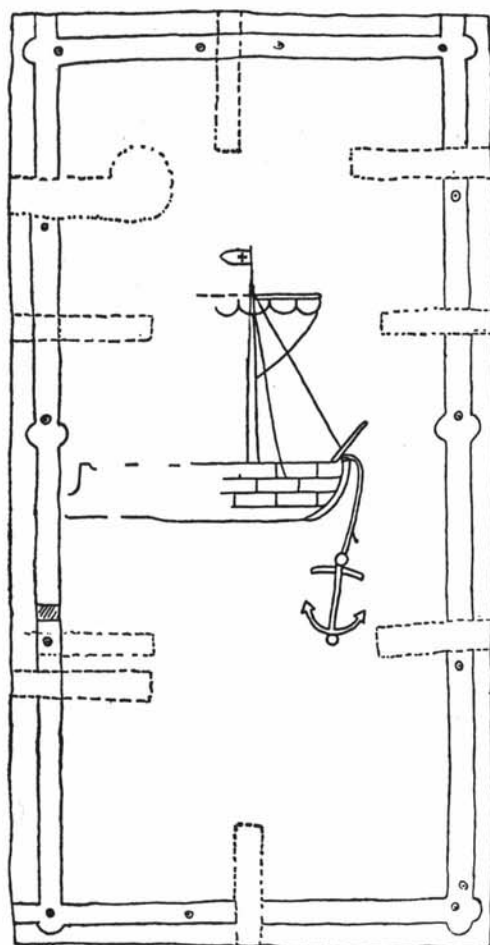
36. Vloerzerk van Jan van Malte, Lammerech van Malte en Yzabeth
begin 14de eeuw

K.I.K., A.C.L. 93561 B.
Cf. bijl. 3, nr. 69.

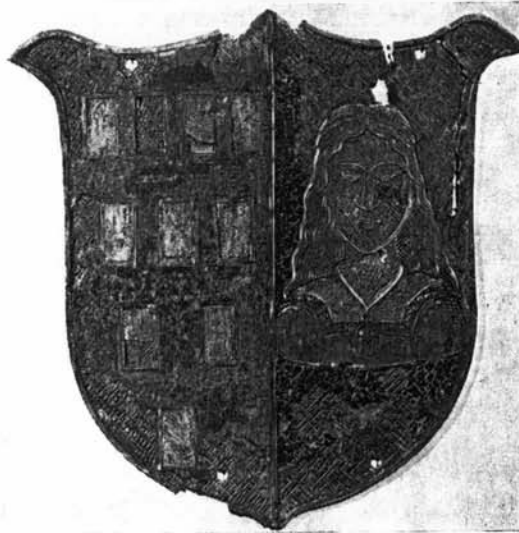
37. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekende abt of prior.
begin 14de eeuw

In: W. Creeny, 1891, pl. 31.
Cf. bijl. 3, nr. 71.

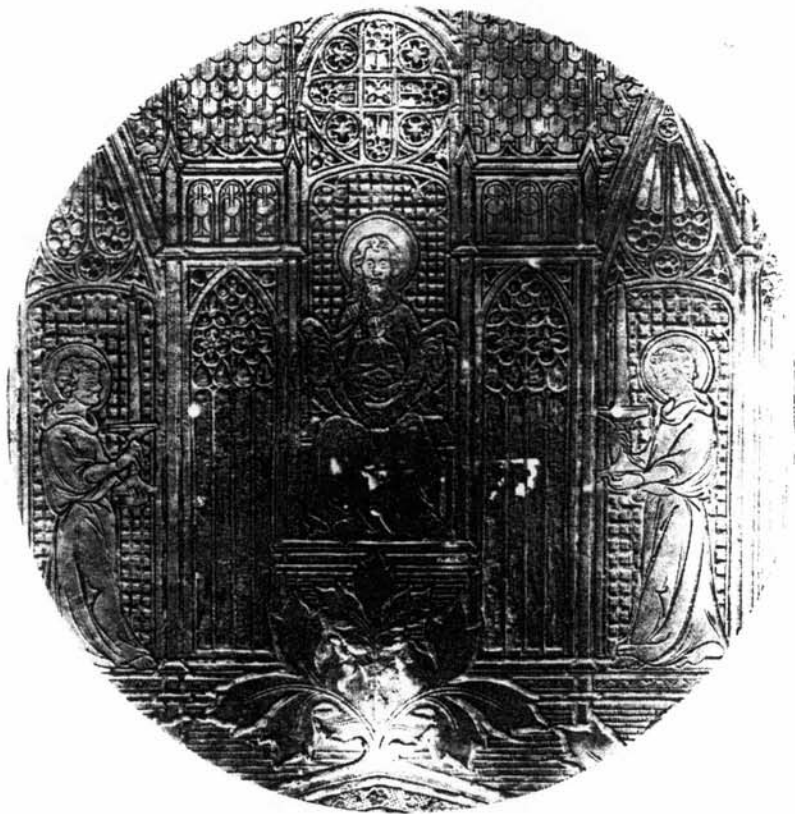
38. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekend schipper .
eind 14de eeuw

In: R. Van Belle, 1983, afb. 23.
Cf. bijl. 3, nr. 73.

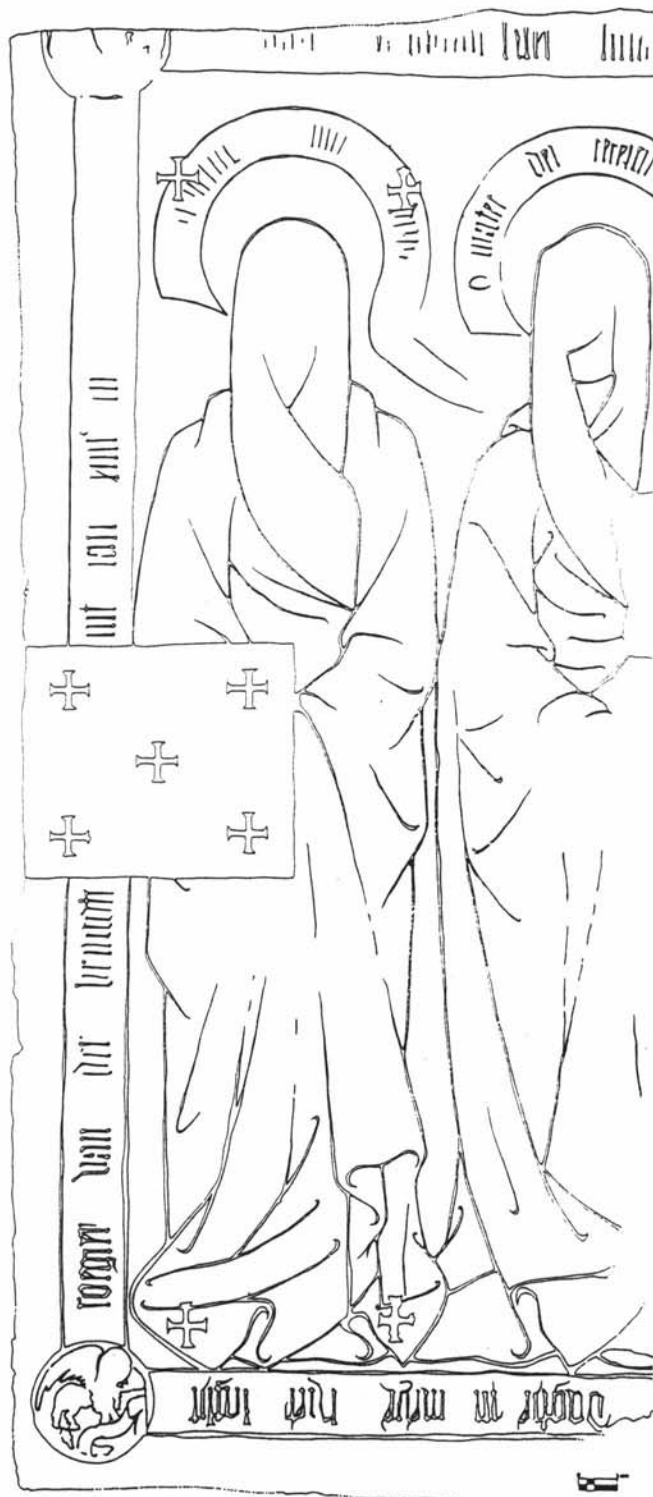
39. **Fragment van een grafplaat met de voorstelling van een vrouwengelaat.**
*palimpsest, eind 14de eeuw – onder: fragment van grafplaat met de afbeelding van een vrouwengelaat;
boven: wapenschild van Wenemaer-Sbrunen op keerzijde*

In: *Koperen kunstwerken*, 1961, pl. XXVII.
Cf. bijl. 3, nr. 74.

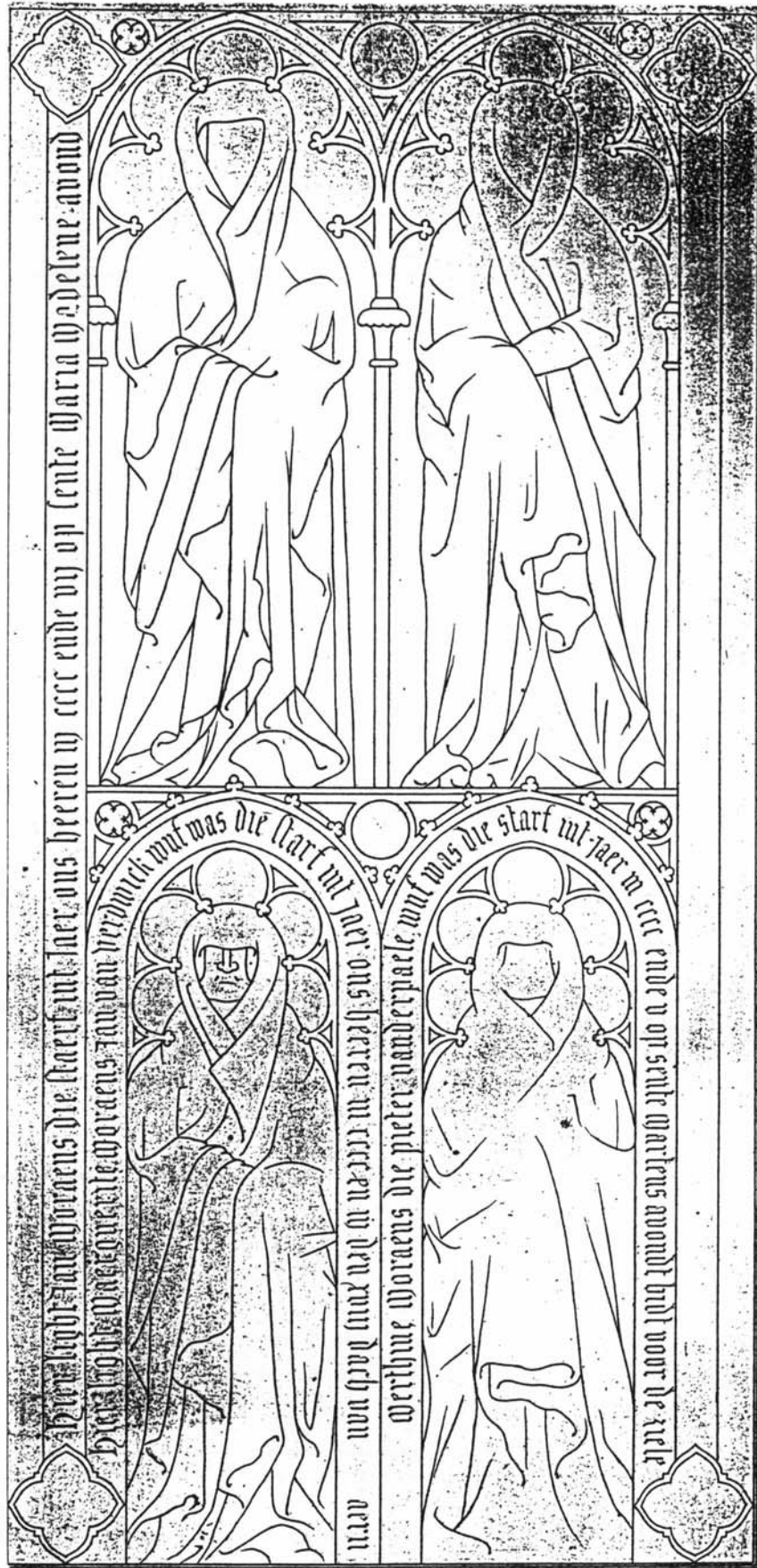
40. **Fragment van een vloerplaat met de voorstelling van de schoot van Abraham.**
palimpsest, eind 14de - begin 15de eeuw - boven: fragment van vloerplaat met voorstelling van de schoot van Abraham; onder: wapenschild van Cathelyne van den Haute (+ 1588) op keerzijde

In: J. Baldewijns, 1990, fig. 1-2.
Cf. bijl. 3, nr. 77.

41. Vloerzerk van Roegier van der Brugg. (+ 1403) en zijn echtgenote (?).
herbruikt als altaarblad

In: M.C. Laleman e.a., 1998, afb. 11.
Cf. bijl. 3, nr. 78.

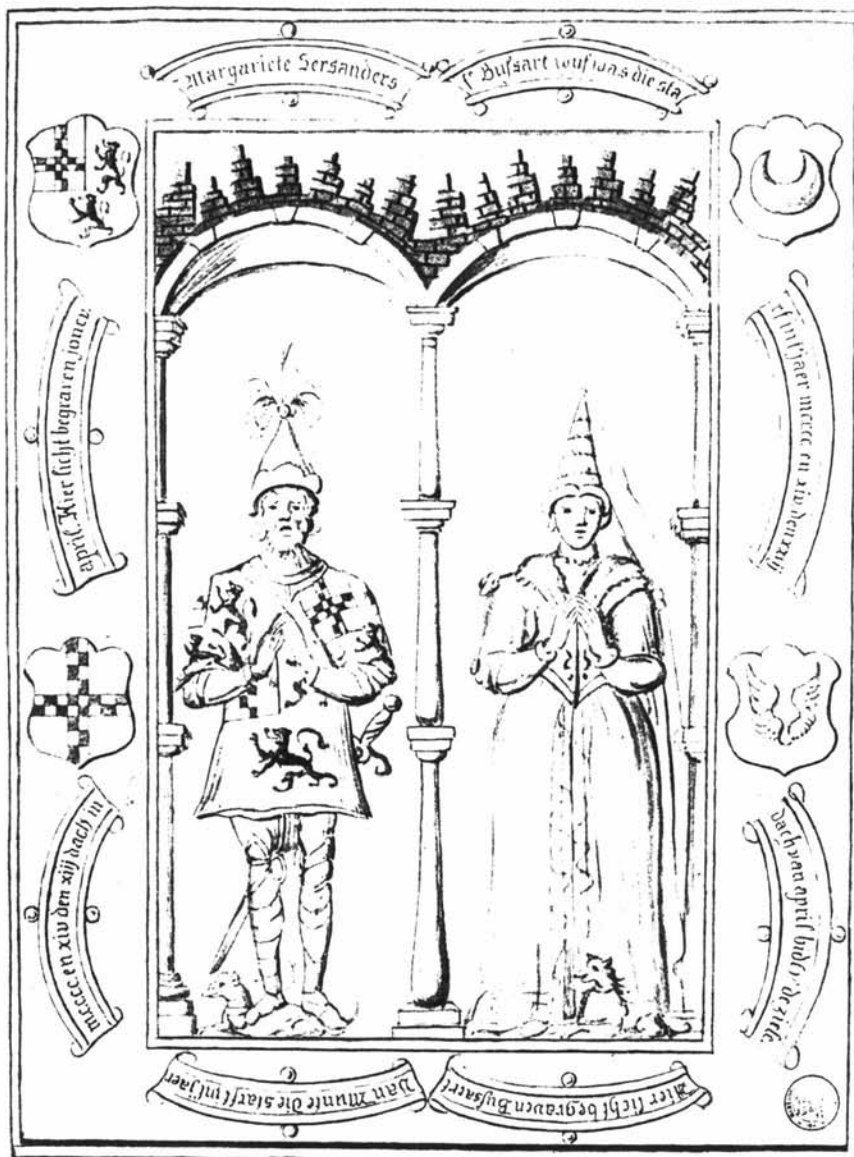
42. Vloerzerk van Mergriete Moraens (+ 1404), ...erltime Moraen (+ 1405) en Jan Moraen (+ 1407).
in deze uitgave is de tekst gedeeltelijk fout overgenomen en zijn de evangelistensymbolen weggelaten

In: Graf- en gedenkschriften, 1859, pl. XI.
 Cf. bijl. 3, nr. 79.

43. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Bussart van Munte (+ 1414) en Mergriete Sersanders (+ 1414).

K.I.K., A.C.L. 93564 B.
Cf. bijl. 3, nr. 80.

Munte.
Van der Camere.

Sersanders.
Uitendaele.

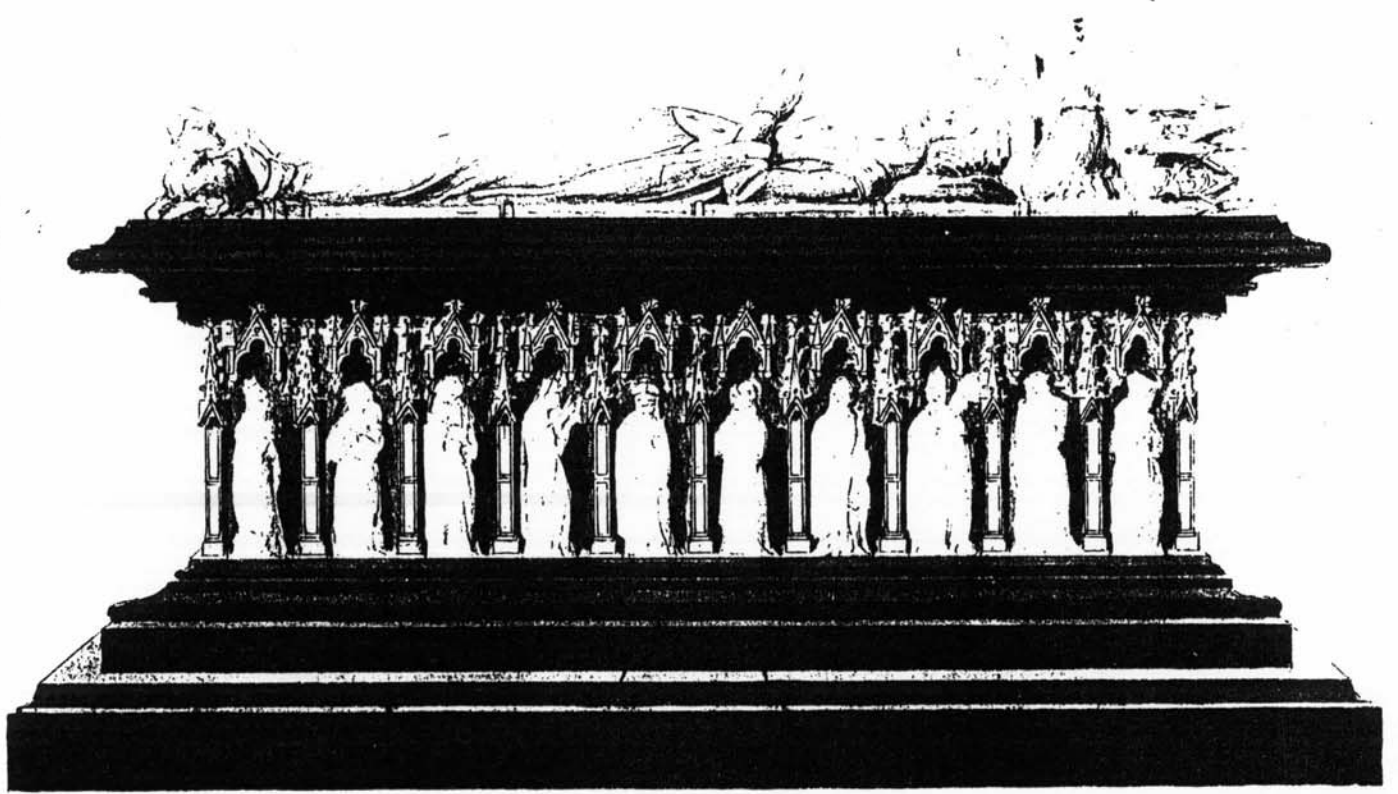
44. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Bussart van Munte (+ 1414) en Mergriete Sersanders (+ 1414).

S.A.G., A.G., L65/11a.
Cf. bijl. 3, nr. 80.

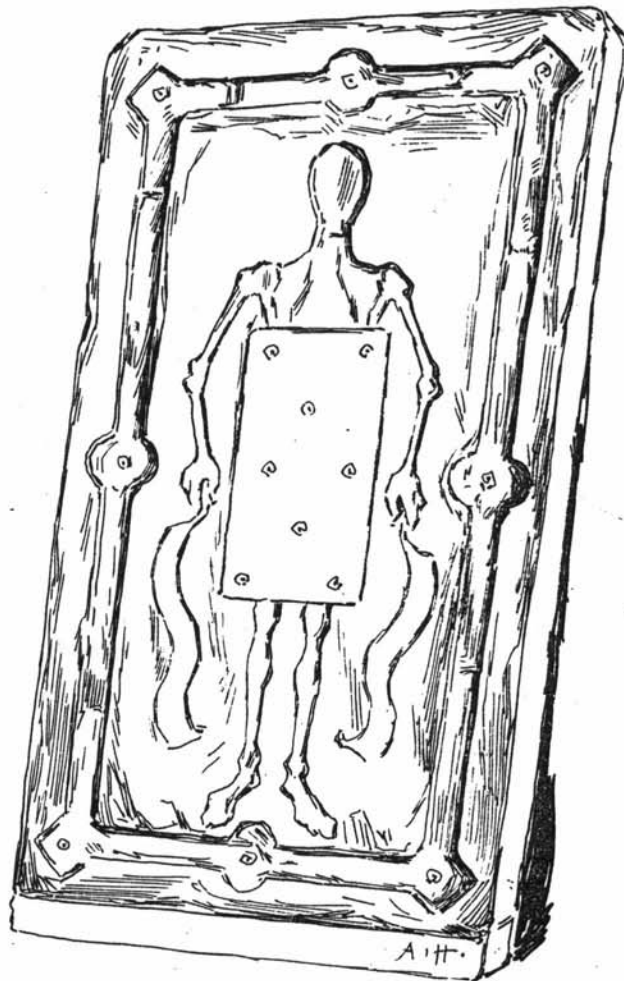
45. Detail van de vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Bussart van Munte (+ 1414) en Mergriete Sersanders (+ 1414).

In: Inventaire archéologique, nr. 441.
Cf. bijl. 3, nr. 80.

46. **Verheven tombe van Michielle de France (+ 1422).**
reconstructietekening naar rekeningen van de hertogen van Bourgondië door P.J. Goetghebuer (?)

S.A.G., Atlas Goetghebuer, L15/13.
Cf. bijl. 3, nr. 81.

47. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Hubrecht van Eyck (+ 1426).

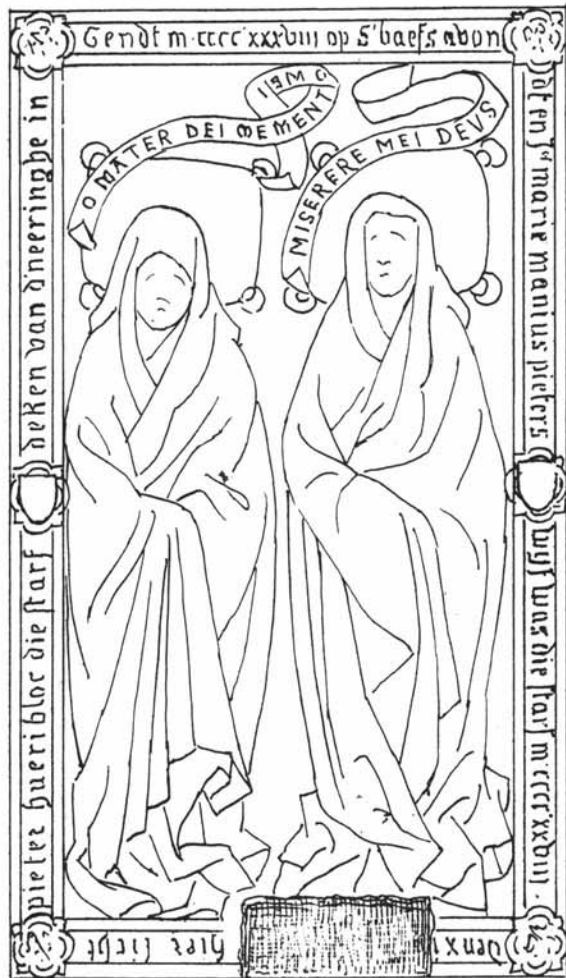
In: Inventaire archéologique, nr. 73.
Cf. bijl. 3, nr. 82.

48. Vloerzerk van Pieter Hueribloc (+ 1438) en Maria Mannens (+ 1428).

K.I.K., A.C.L. 18368 B.

Cf. bijl. 3, nr. 83.

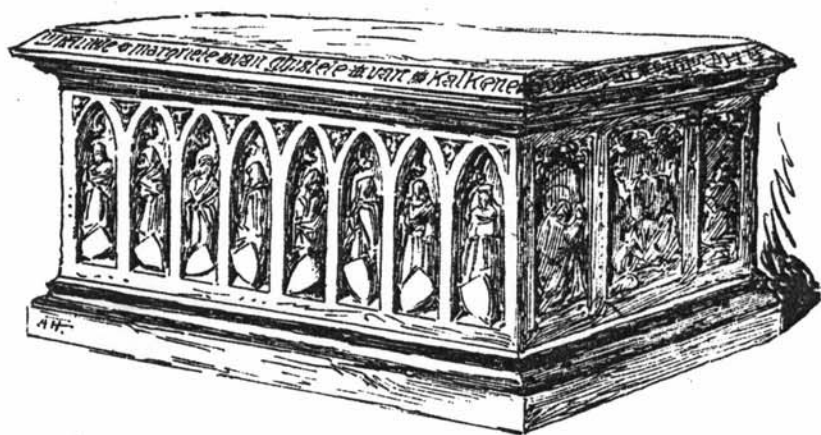
49. Vloerzerk van Pieter Hueribloc (+ 1438) en Maria Mannens (+ 1428).

In: F. de Vigne, 1857, pl. 27.
Cf. bijl. 3, nr. 83.

50. Vloerzerk van Pieter Hueribloc (+ 1438) en Maria Mannens (+ 1428).

In: Graf- en gedenkschriften, s.d. [Heilig Kerst], pl. 1.
 Cf. bijl. 3, nr. 83.

51. Vrijstaande tombe van Margriete van Ghistele (+ 1431).

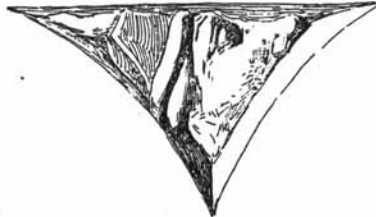
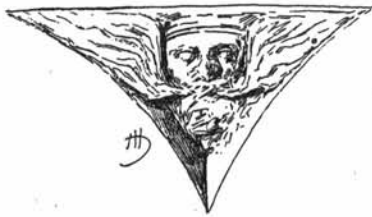
In: Inventaire archéologique, nr. 62.

Cf. bijl. 3, nr. 85.

52. Details van de vrijstaande tombe van Margriete van Ghistele (+ 1431).
boven: het Laatste Oordeel; onder: treurfiguren

In: Inventaire archéologique, nr. 373.
Cf. bijl. 3, nr. 85.

53. Details van de vrijstaande tombe van Margriete van Ghistele (+ 1431).
zwikfiguren

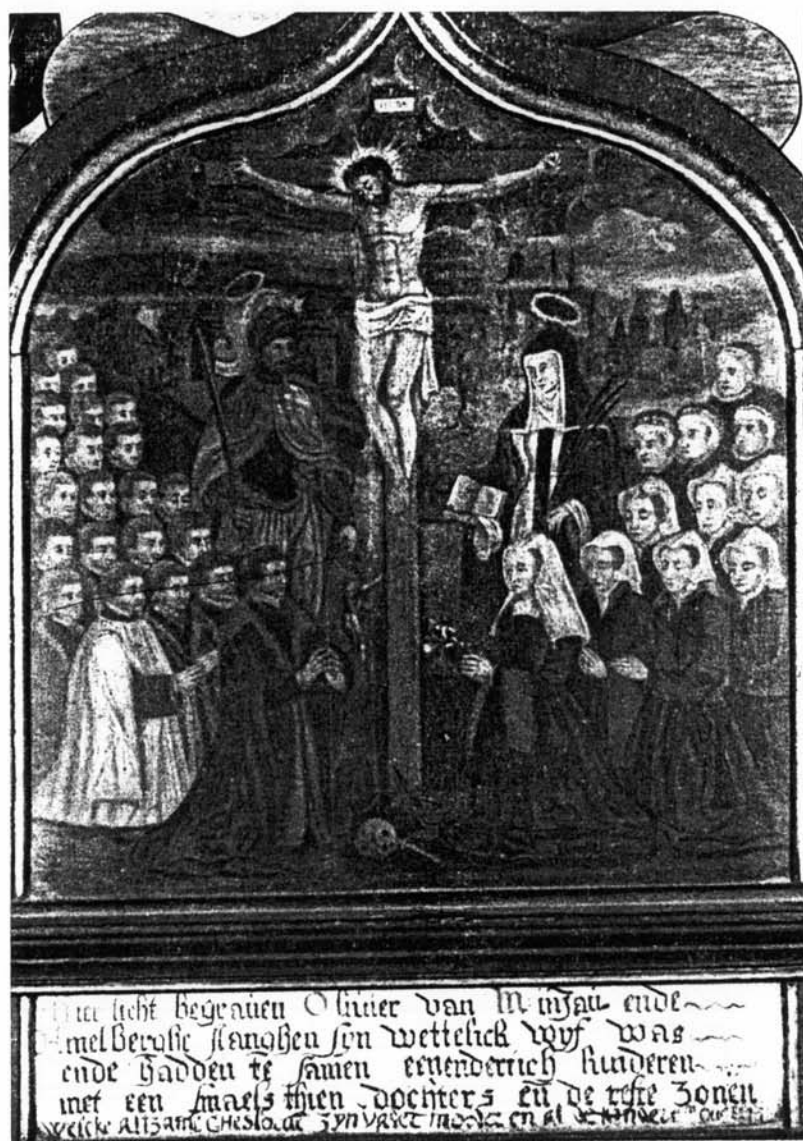
In: Inventaire archéologique, nr. 374.
Cf. bijl. 3, nr. 85.

54. Gedenkpaneel van Olivier van Minjau (+ 1436?), Amelberghe Slanghen en gezin.

In: Inventaire archéologique, nr. 64.

Cf. bijl. 3, nr. 86.

55. Gedenkpaneel van Olivier van Minjau (+ 1436?), Amelberghe Slanghen en gezin.

In: E. Dhanens, 1960, afb. 65.

Cf. bijl. 3, nr. 86.

56. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Johannes Impe (+ 1440).

In: E. Dhanens, 1965, afb. 2.
Cf. bijl. 3, nr. 87.

57. Vloerzerk van Daneel Penneman (+ 1452), Lisbette van ...endaelle (+ 1455) en Lisbette D... (+ 1440).

J. van Waesberghe, 1973, 905.
Cf. bijl. 3, nr. 88.

58. Vloerzerk van Jan Dedelinc (+ 1446) en Mergriete Vlamincx (+ 1457).

K.I.K., A.C.L. 93548 B.

Cf. bijl. 3, nr. 92.

59. Vloerzerk van Gillis Siimoens (+ 1459) en zijn echtgenote (+ 14..).

K.I.K., A.C.L. 18369 B.

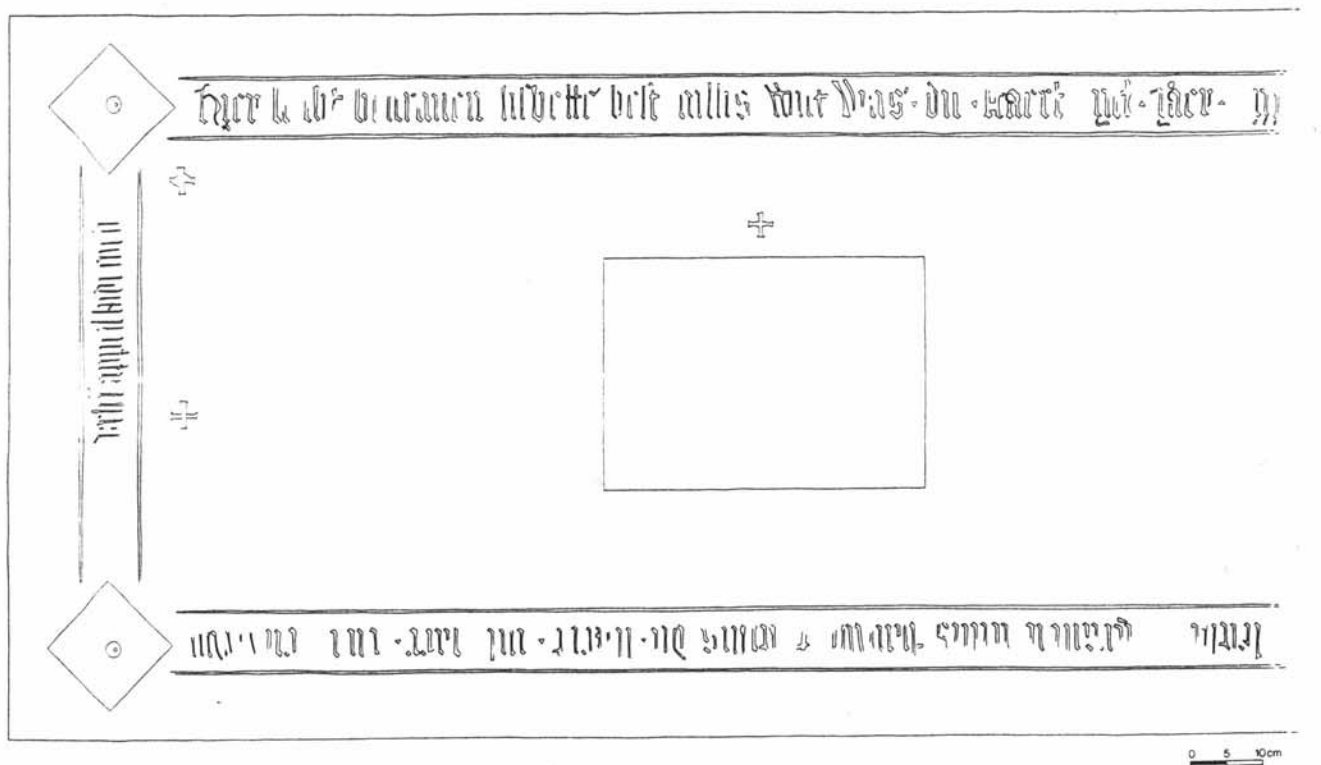
Cf. bijl. 3, nr. 93.

60. Vloerzerk van Zegher van Pamele (+ 1471).

J. van Waesberghe, 1973, 909.

Cf. bijl. 3, nr. 95.

61. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Gillis van W... (+ 1497) en Lisbette Best (+ 14..).

In: M.C. Laleman & D. Lievois, 1991, p. 40.

Cf. bijl. 3, nr. 99.

62. **Vloerzerk van Johannis de Cuelsbrouc.**

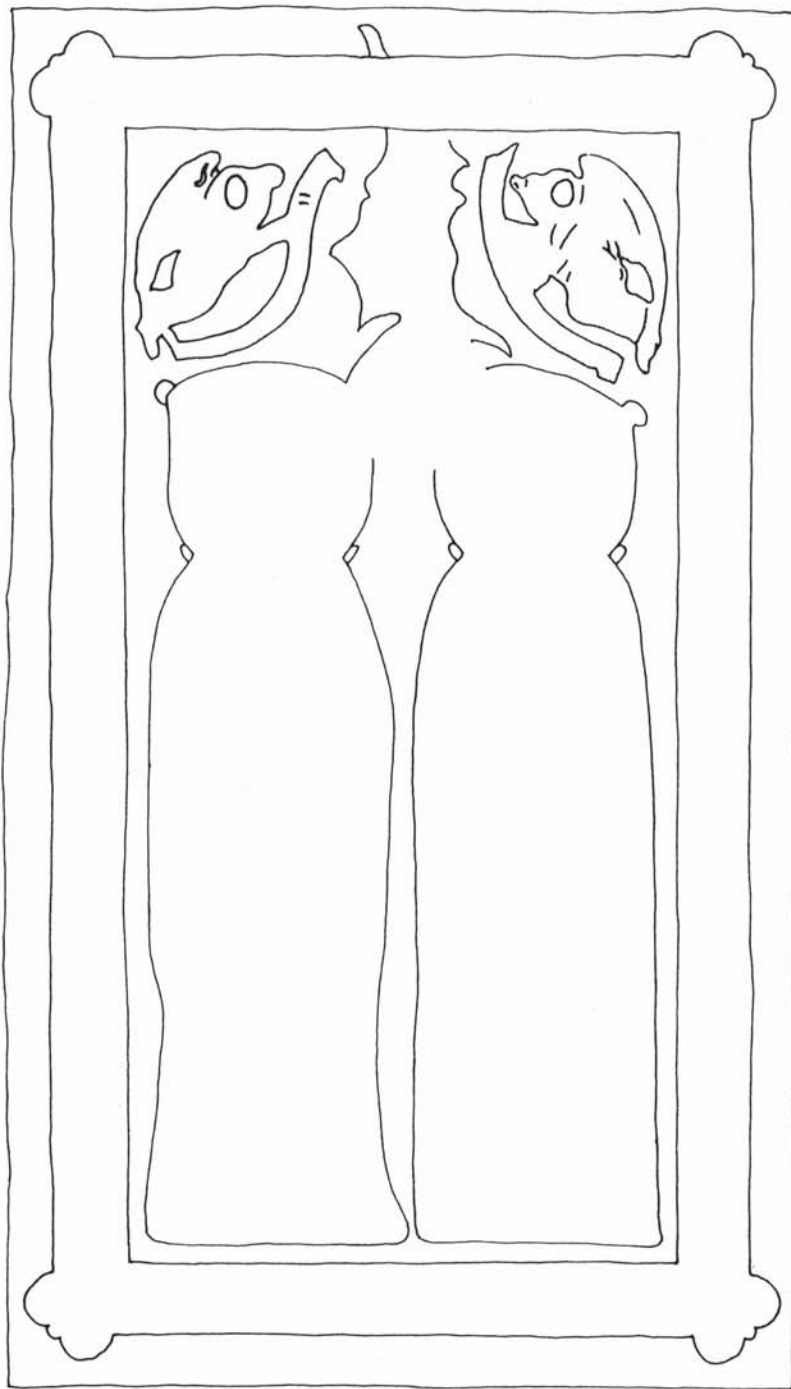
15de eeuw

K.I.K., A.C.L. 92144 B.
Cf. bijl. 3, nr. 101.

63. **Gemeenschappelijke vloerzerk van de leden van de gilde van de heilige Barbara.**
15de eeuw

K.I.K., A.C.L. 93462 B.
Cf. bijl. 3, nr. 102.

64. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van twee onbekende personen.
15de eeuw

In: M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, afb. 14.
Cf. bijl. 3, nr. 108.

*Abhildis uxor baldwini magni archiepiscopi
 ia germania ducis saxonum* *Arnolphus maior filius baldwini regis
 hic in sacello divi laurentii tumulatur* *Susanna uxor arnolphi filia
 bea marty regis illorum hic sep*

Indolis emente mathildis filia clari
 hic iacet arnolphi magnificas uxor
 lunare decedens aetate nona kalendas
 angusti. duo solvens iura suo.

Dignatus arnolphus comeshic est carne
 hic non diuuit ab ovo nec degreuit auit
 Arnolphus magnus cuius habitus aduere
 nam Camphren Barnes et l'erna pura d'ord
 Martis tre dena lux ibat achis h'obena
 Cum pius hic heros transy: ad super.

Hoc conditorisio susanna regina quiescit
 hic seclians reditum iudicij etherei.
 Decedit ante dies septem mensis februarii
 Daus anima superis ossaqz terra tibi.

*Guinnus heribaldus filius arnolphi
 rex flandriae anno 1075 hic sepelitur*

*Quinta uxor baldwini filia quondam
 ludoa gens magnificis hic quiescit*

*Gytha regine soror ulteriori laur
 ad placam merito ovarem sepi*

In tumulo regis ludoa: in aere macam
 arnolphi proles hic tumula tegitur
 Hic susanna sibi genitrix regina superis
 Edidit et pubescenti que susanna sibi
 Ancestrus herou regali stimate prodit
 Oia virtutes potens maximus herou m.
 Deponit fuerat uel amatoz hic monathis
 Salubris dei defensor fuerat
 Decedit medio aetate iunij au salandae
 he becto nuntij. Decessit medius
 dicto patiens ihesu miseror. uis
 Daus pius banna dicite p'cedentes

Rebetens miserere mei quidvis miserere
 Regis michi reuocant uae deo p'ce piom
 Nona dies martis me t'janf'it au kalendas
 Ogida iuncta suo baldwino domino.

Regina virtutis iacet hic nunc gytha sepulcro.
 Quae sibi apostolicis tunc patio cuius
 Decessit iunij duo denas ante kalendas.
 Iacet tunc rediens denerat ut ante pius.

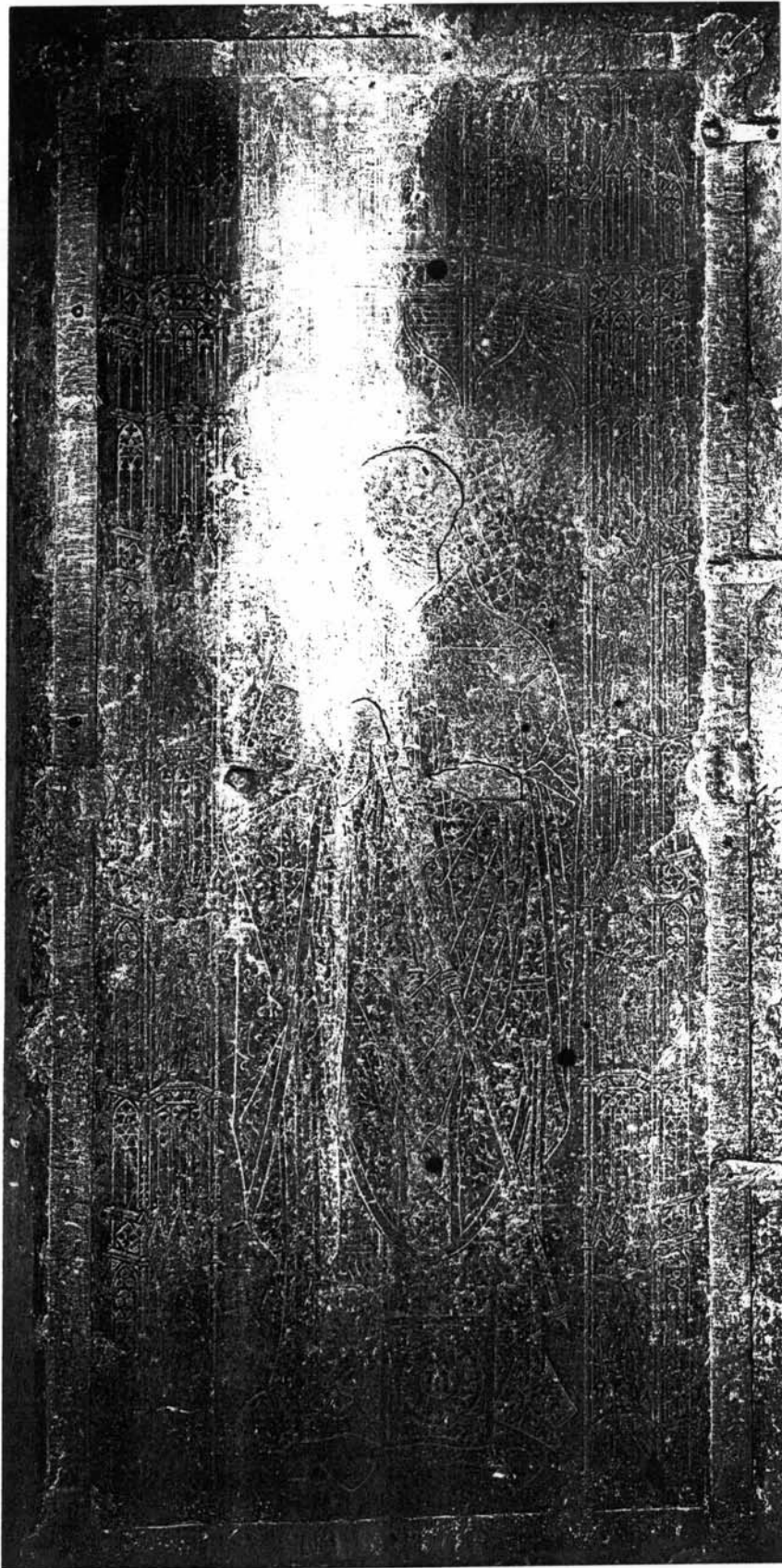
AD IECTOREM ELEGAS EXHORTATIO +

De susanna regina

In pietate quas ades fatis concessa sustenti
 Deozpa me su d'ura malis sub hac terribat.
 Remota et aye salus honor: et iunij decimo
 armato fore debe ul occurrer iunij
 uisubet rapido rursu. uocata iunij
 peccator quid: est im' me genus.

Dum uosio m'erno legio h'ec et p'cedit afa.
 D'nde lassentur ut p'ceoz excipias
 palto xonch'omus h'ic anis colibus omum
 us: et obitu fer p'ce ad superas
 us ut a'f'et p'ceibus suam i'ceoz
 conficiant placidum uel paracletus.

65. Gedenkpaneel van de graven van Vlaanderen.
 eind 15de - begin 16de eeuw
 In: J. Decavele (ed.), 1989, p. 43.
 Cf. bijl. 3, nr. 109.

66. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekende abt.
eind 15de – begin 16de eeuw

K.I.K., A.C.L. 18364 B.
Cf. bijl. 3, nr. 110.

67. Vloerzerk van Margriete Jaquemyns (+ 1500).

K.I.K., A.C.L. 92154 B.

Cf. bijl. 3, nr. 113.

68. Vloerzerk van Lievyne Francx (+ 1500).

K.I.K., A.C.L. 92143 B.

Cf. bijl. 3, nr. 114.

69. Vloerzerk van Lieven van Kercvoerde (+ 1500) en Cateline Simoens.

K.I.K., A.C.L. 126144 M.

Cf. bijl. 3, nr. 115.

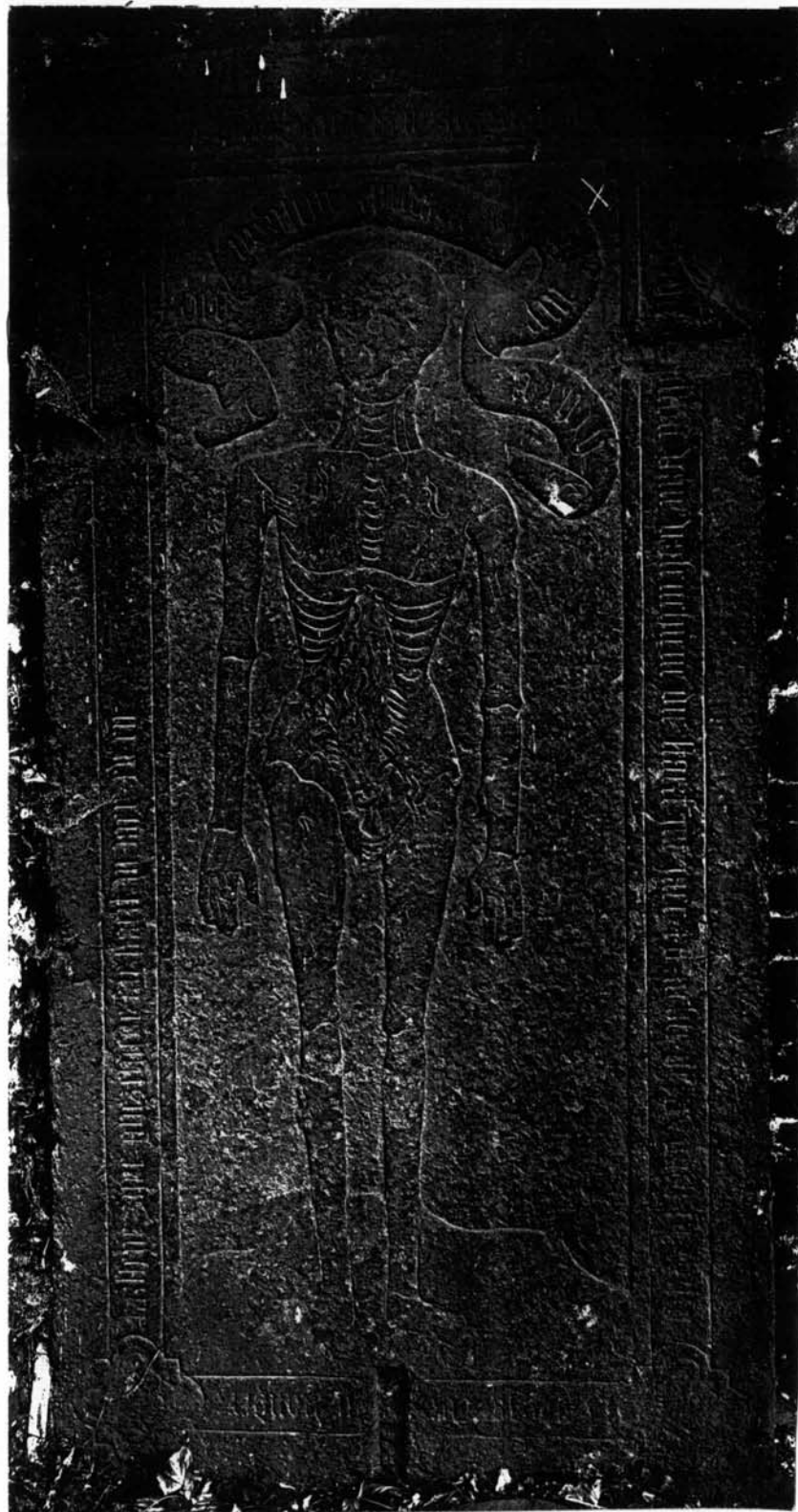
70. Fragment van de vloerzerk van Pieter Hoesmans (+ 15..) en zijn echtgenote (+ 1501).

In: J. Baldewijns & M.C. Laleman, 1983, afb. 9.
Cf. bijl. 3, nr. 116.

71. Fragment van de vloerzerk van ...(+ 1505), Levine Linesone en Lysbette van der Scels (+ 1515).

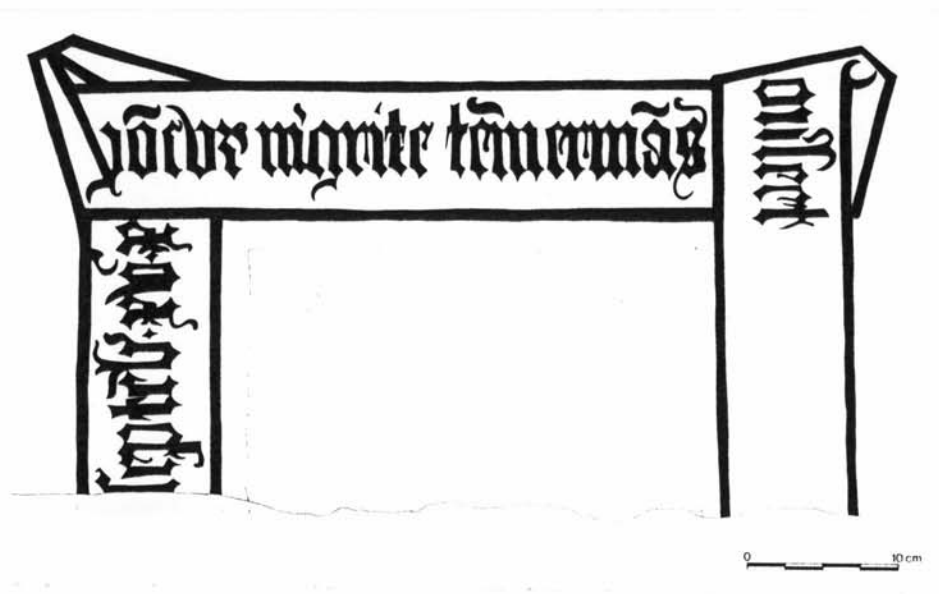
K.I.K., A.C.L. 92890 B.
Cf. bijl. 3, nr. 117.

72. Vloerzerk van Jacob [du Buisson] (+ 1508) en Lievyne van der Leersene (+ 15..).

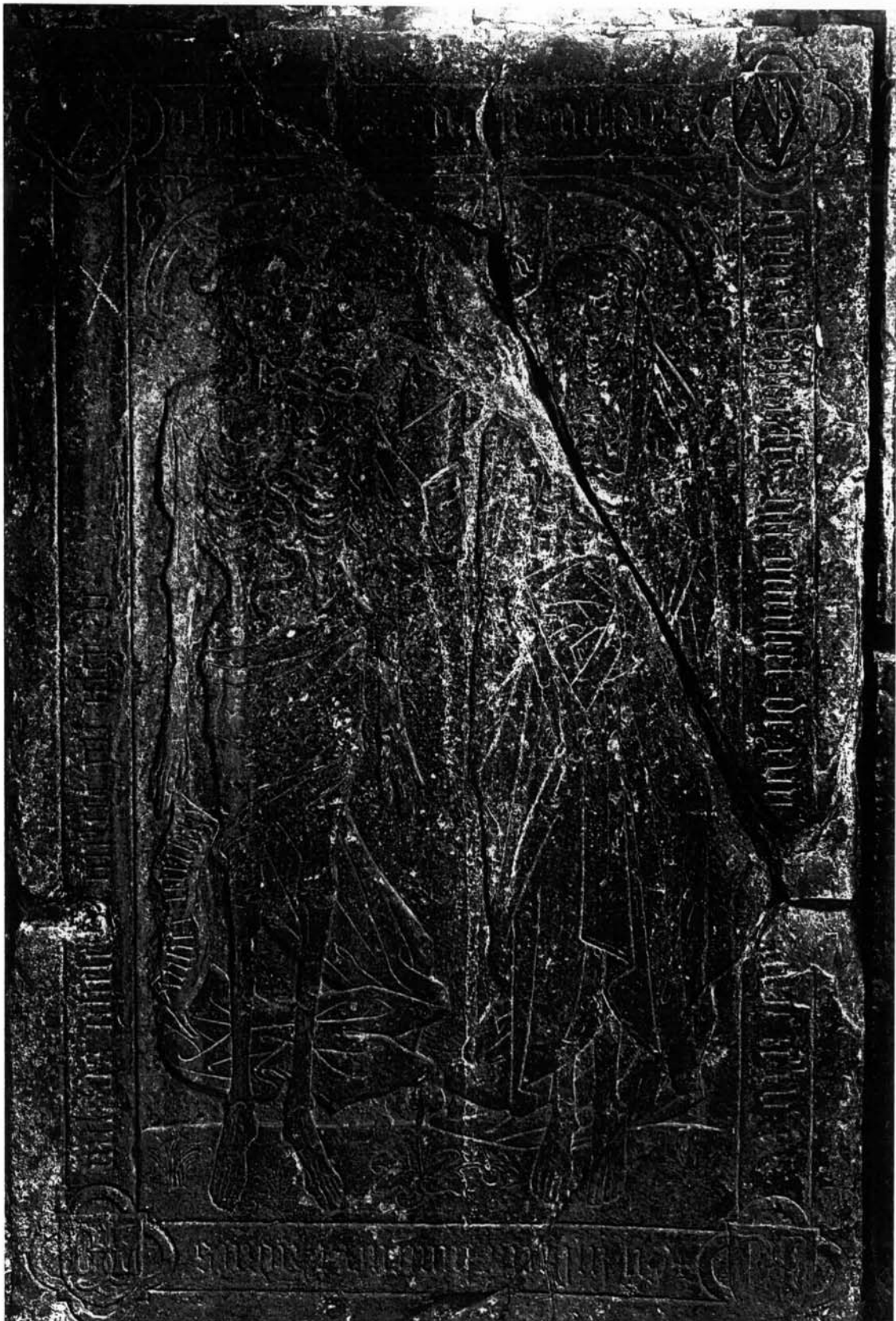
K.I.K., A.C.L. 92888 B.

Cf. bijl. 3, nr. 118.

73. Fragment van de vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van ... (+ 1510) en Margrite Temmermans.

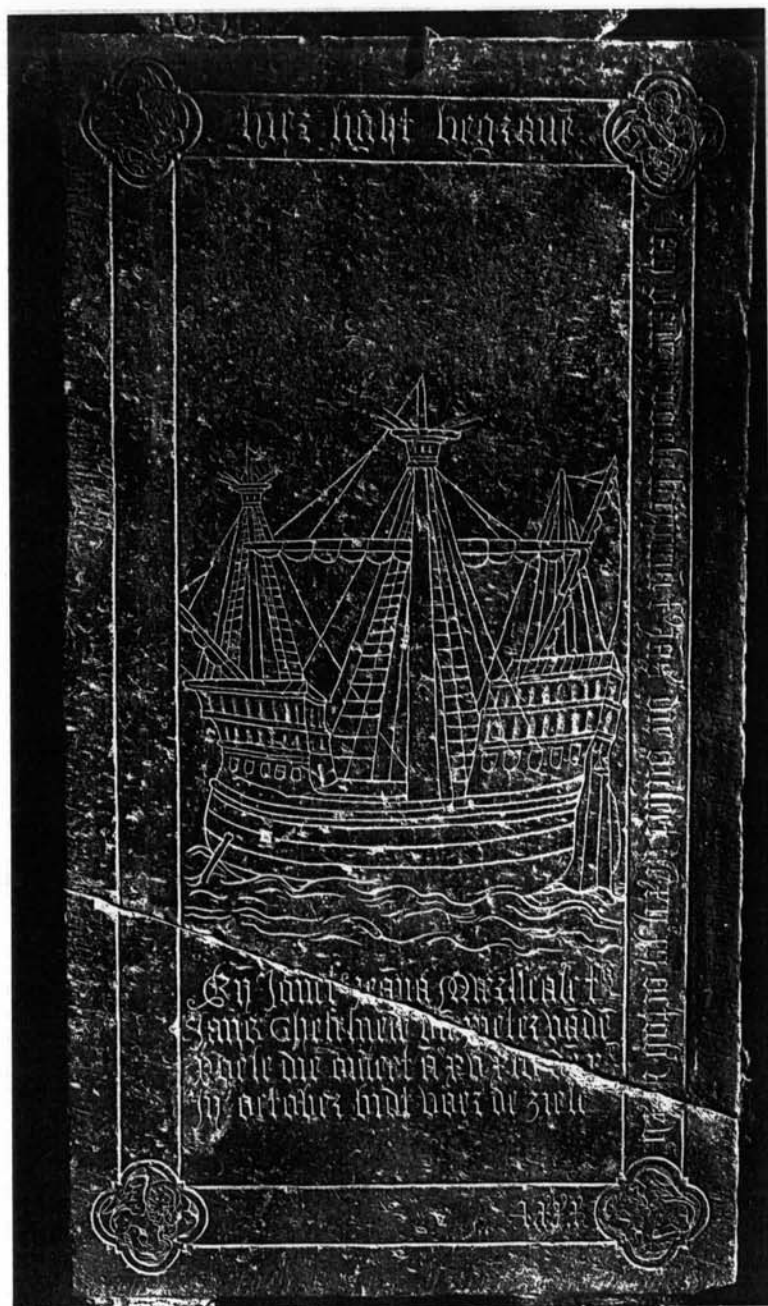
In: M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, afb. 12.
Cf. bijl. 3, nr. 121.

74. Vloerzerk van Niclaus Bennis (+ 1511) en Lysbette Bunnens (+ 15..).

K.I.K., A.C.L. 92157 B.

Cf. bijl. 3, nr. 122.

75. Vloerzerk van Jan van den Poele (+ 1531) en Jeanna Maersscalc (+ 1513).

K.I.K., A.C.L. 9270 A.
Cf. bijl. 3, nr. 123.

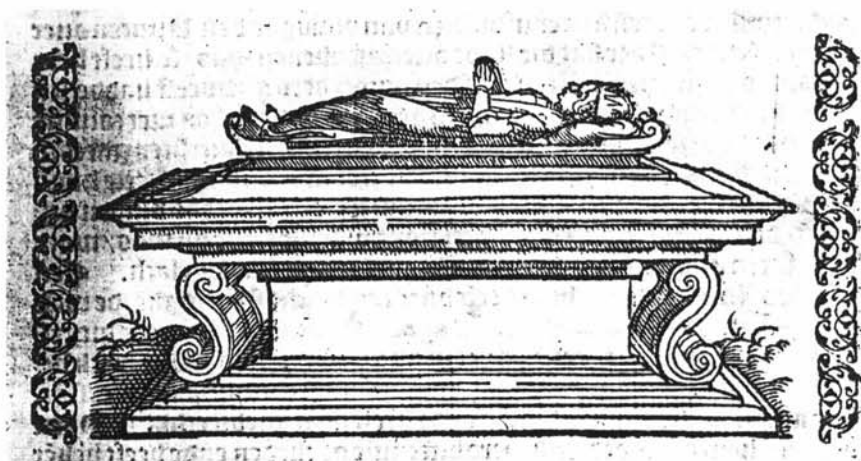
76. Vloerzerk van Joos van Troyes (+ 1521).

In: W. Creeny, 1891, pl. 60a.
Cf. bijl. 3, nr. 126.

77. Gedenkplaat van Isabella van Oostenrijk (+ 1526).
 16de-eeuwse tekening van Arent van Wynendaele

In: R. Van Driessche, 1990, afb. 1.
 Cf. bijl. 3, nr. 127.

78. **Verheven tombe van Isabella van Oostenrijk (+ 1526).**
gravure naar een 16de-eeuwse tekening van Arent van Wynendaele, verschenen in M. van Vaernewyck, 1564

In: R. Van Driessche, 1990, afb. 5.
Cf. bijl. 3, nr. 127.

79. Gedenkplaat en verheven tombe van Isabella van Oostenrijk (+ 1526).
kopie van de 16de-eeuwse tekeningen van Arent van Wynendaele door P.J. Goetghebuer

S.A.G., A.G., L25/12.

In: R. Van Driessche, 1990, afb. 3.

Cf. bijl. 3, nr. 127.

80. Huidige tombe van Isabella van Oostenrijk (+ 1526) in de Onze-Lieve-Vrouw-Sint-Pieterskerk te Gent.

In: R. Van Driessche, 1990, afb. 7.
Cf. bijl. 3, nr. 127.

81. Vloerzerk van Jan de Keysere (+ 1538) en Jan Raoul (+ 1553).

K.I.K., A.C.L. 93566 B.

Cf. bijl. 3, nr. 133.

82. Vloerzerk van Pieter Stappart (+ 1547) en Maergriete van Onsa.

In: Graf- en gedenkschriften, 1859, pl. 10.

Cf. bijl. 3, nr. 136.

83. Vloerzerk van Bernaert van Baronaige (+ 1548) en Marie Heindersins (+ 1575).

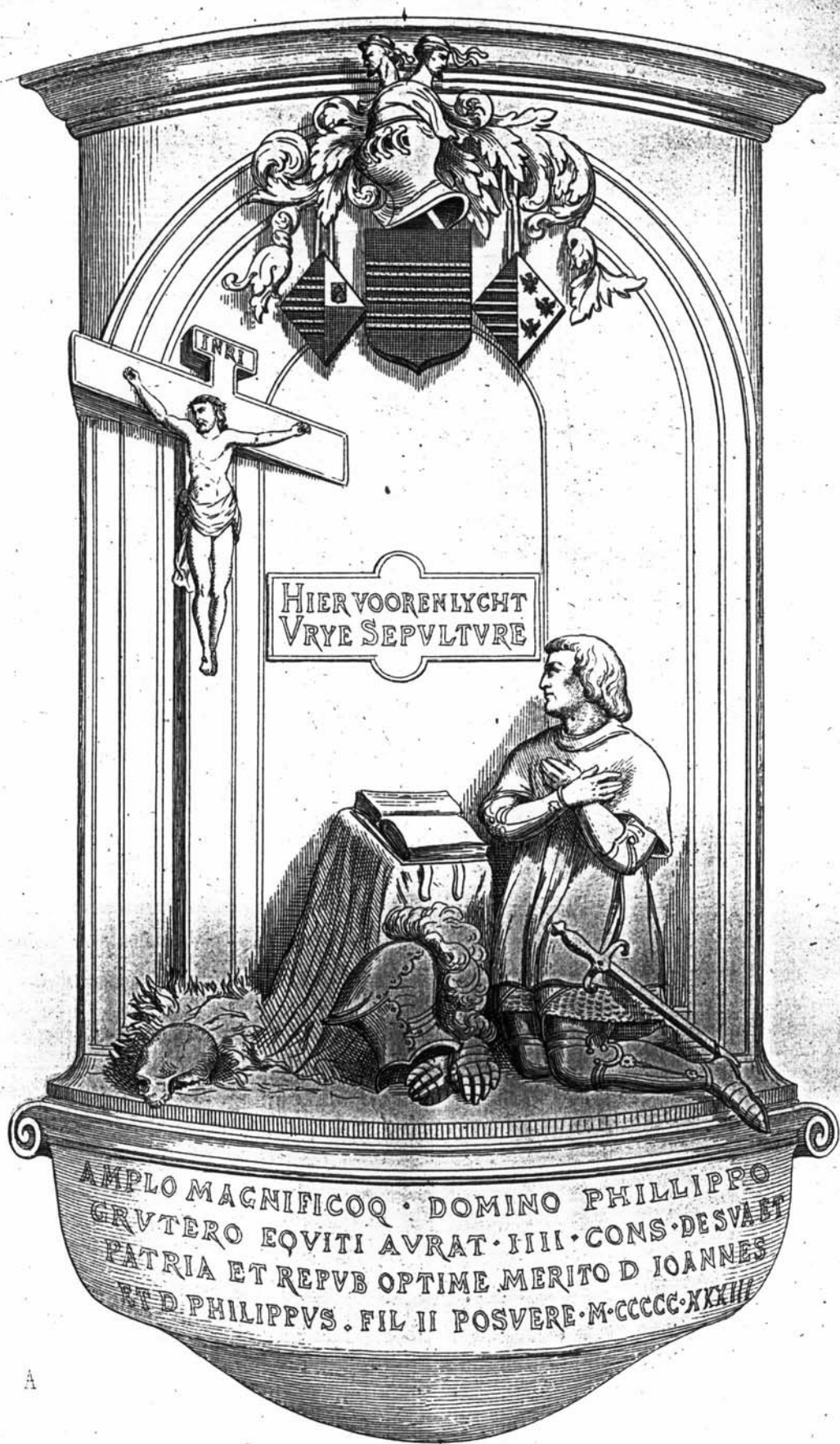
L. De Rammelaere, 1980.

Cf. bijl. 3, nr. 138.

85. Vloerzerk van Pieter van der Beke (+ 1553).

J. van Waesberghe, 1973, 911.
Cf. bijl. 3, nr. 142.

86. Gedenksteen van Philips de Grutere.
opgericht in 1553

In: Graf- en gedenkschriften, 1868, pl. 1.
Cf. bijl. 3, nr. 143.

87. Fragment van de vloerzerk van Oste van de Wale (+ 15[55]) en [Margriete van Wyckhuys] (+ 1553).

K.I.K., A.C.L. 93565 B.
Cf. bijl. 3, nr. 144.

88. Vloerzerk van Jan Heyman (+ 1556) en Lievine van der Eecken [+ 1561].

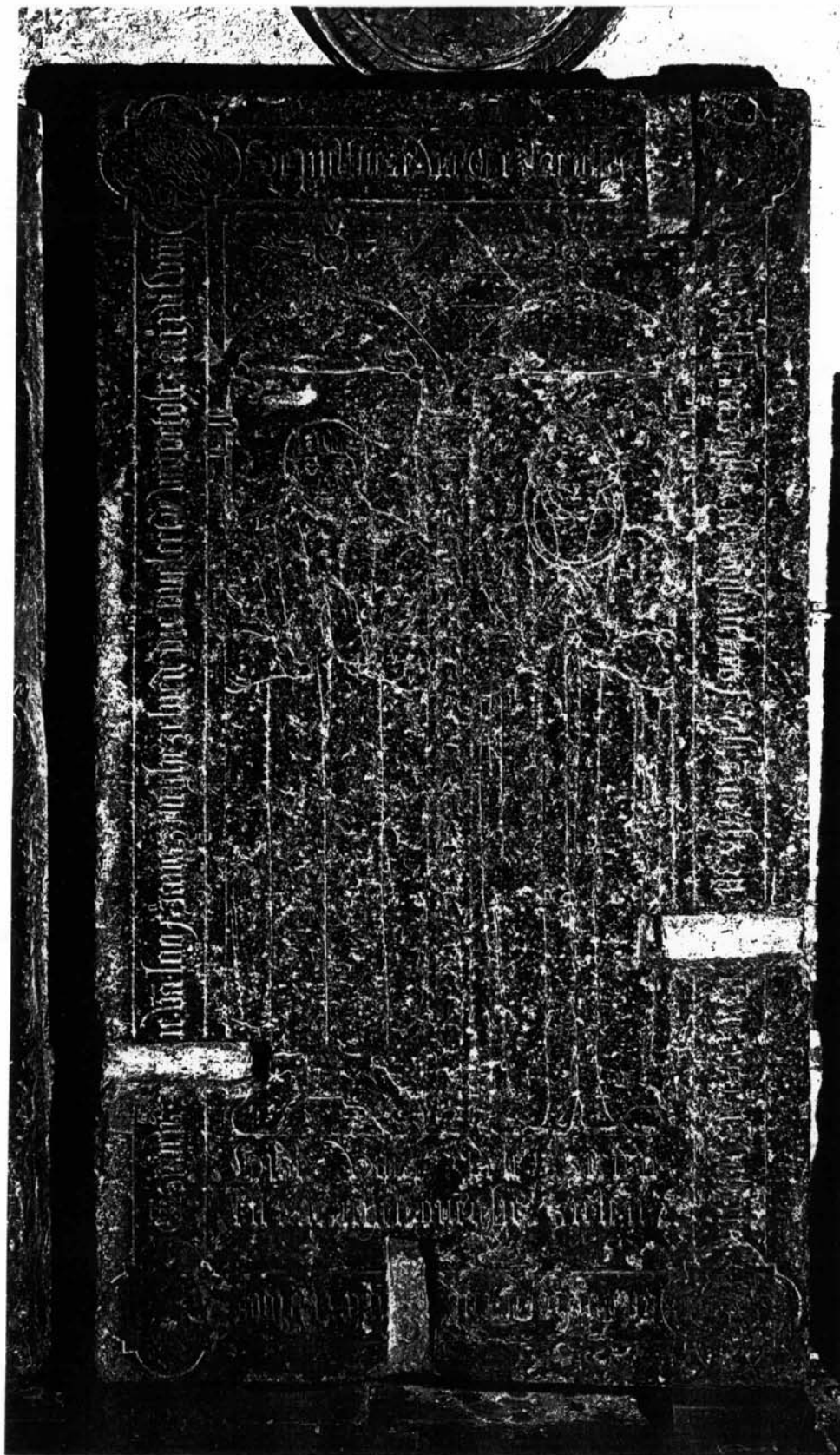
K.I.K., A.C.L. 92158 B.

Cf. bijl. 3, nr. 148.

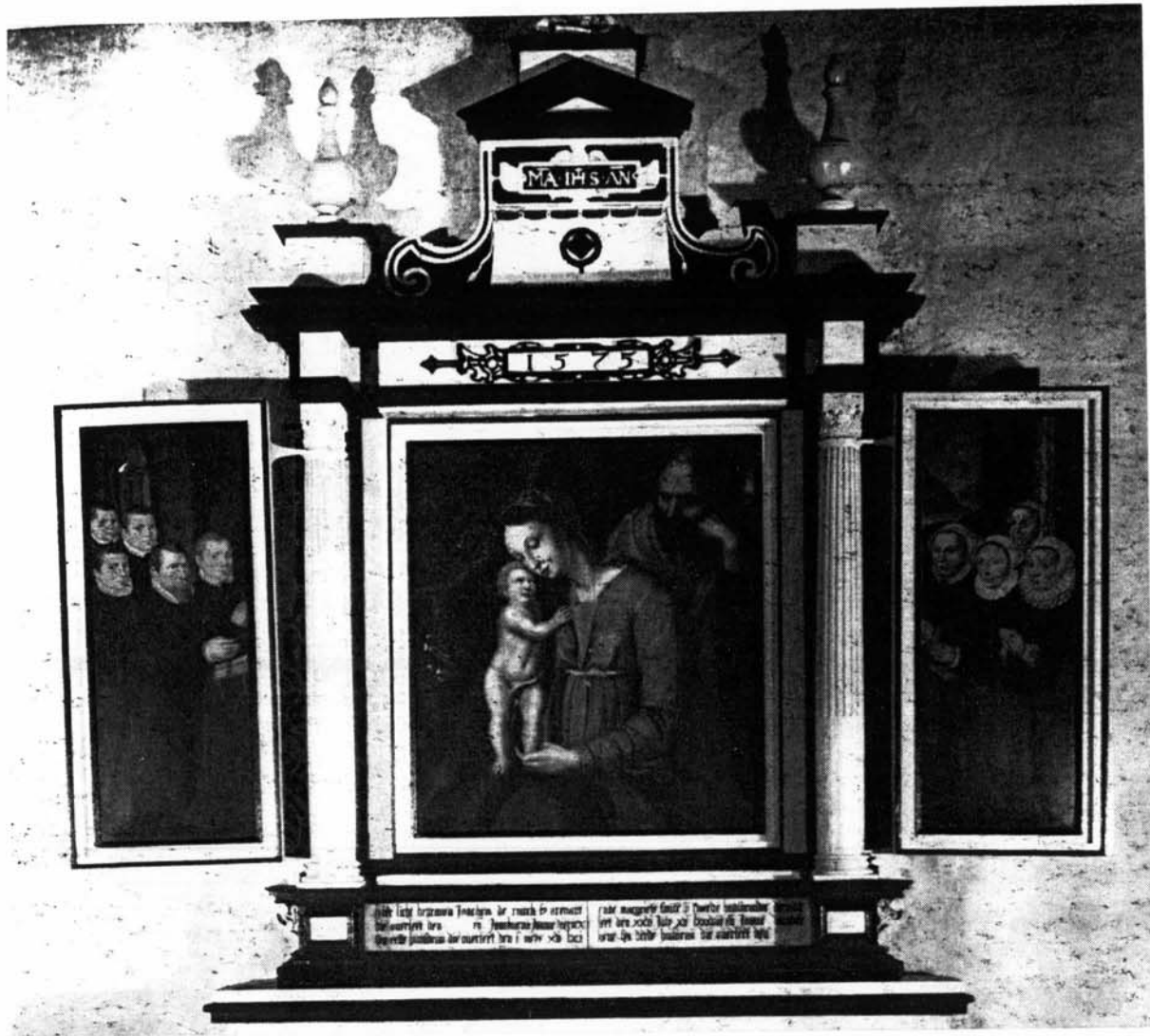
89. Fragment van de vloerzerk van Jan Meyntken [+ 1574] en [Anne van Tessele] (+ 1557).

In: M.C. Laleman & D. Lievois, 1987, afb. 17.
Cf. bijl. 3, nr. 149.

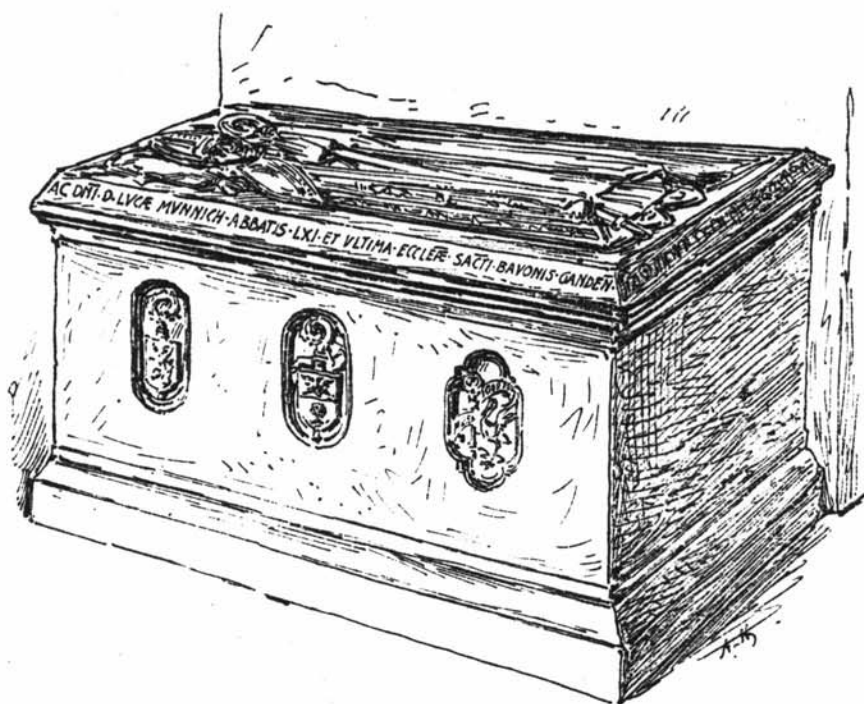
90. Vloerzerk van Jan van Scheynes alias van Pouckes (+ 1558) en zijn echtgenote J...ne van Loo (+ 1558).

K.I.K., A.C.L. 93560 B.
Cf. bijl. 3, nr. 150.

91. Gedenkpaneel van Joachem de Ruuck, Joanne Diericx (+ 1561), Margriete Laute (+ 1588) en Joanne van der Kene.

In: E. Dhanens, 1965, afb. 178.
Cf. bijl. 3, nr. 153.

92. Vrijstaande tombe van Lucas Munnich (+ 1563).

In: Inventaire archéologique, nr. 66.

Cf. bijl. 3, nr. 155.

93. **Vrijstaande tombe van Lucas Munnich (+ 1563).**
detail van de gisant

In: E. Dhanens, 1965, afb. 4.
Cf. bijl. 3, nr. 155.

94. Vloerzerk van Jan Broeders (+ 1563) en Jozyne van Moerkerke (+ 1563).

K.I.K., A.C.L. 92153 B.
Cf. bijl. 3, nr. 156.

95. Vloerzerk van Lieven Pien (+ 1568) en Lievina Meusens (+ 1602).

K.I.K., A.C.L. 92891 B.
Cf. bijl. 3, nr. 159.

96. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Anthuenis van Hille (+ 1570) en Martine van Zevecote.

In: L. Bouters, e.a., 1994, afb. 3.
Cf. bijl. 3, nr. 160.

97. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van Willem Symoens (+ 1571).

In: W. Creeny, 1891, pl. 64.
Cf. bijl. 3, nr. 161.

98. Vloerzerk van Heinderick van Hydeghem (+ 1572).

K.I.K., A.C.L. 92138 B.

Cf. bijl. 3, nr. 163.

99. Vloerzerk van Gillis Coppeians (+ 1573).

K.I.K., A.C.L. 9274 A.
Cf. bijl. 3, nr. 164.

100. Wand- of nisgraf van Cornelius Jansenius (+ 1576) en Wilhelmus Damasus Lindanus (+ 1588).

In: E. Dhanens, 1965, afb. 117.
Cf. bijl. 3, nr. 166.

101. Vloerzerk van Jacques Symoens (+ 1576) en Joosyne Craye.

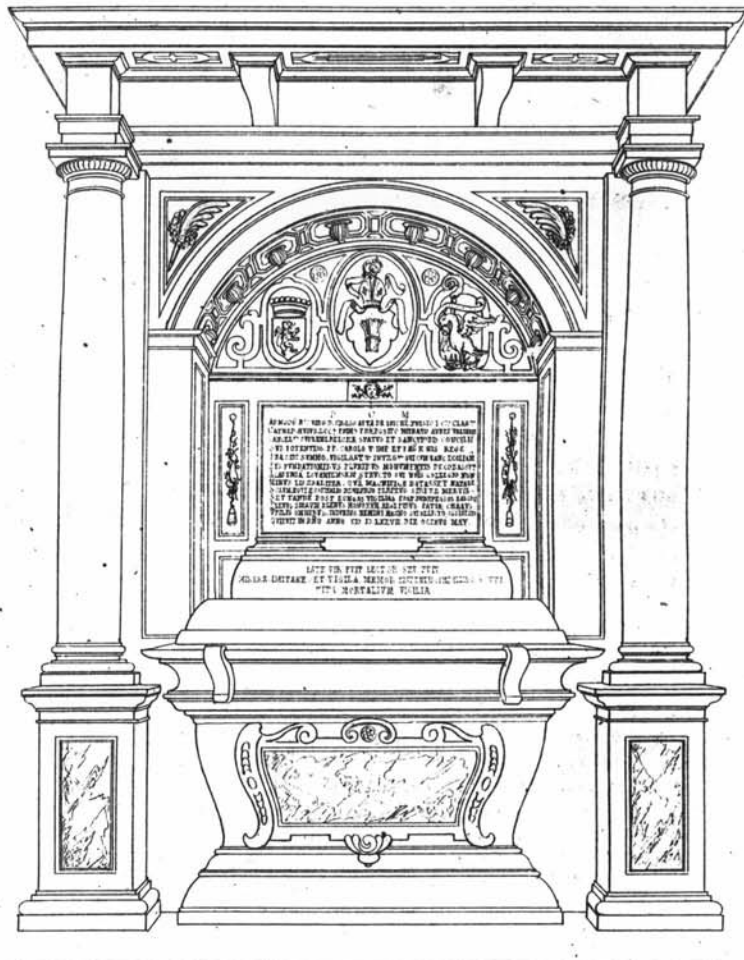
In: W. Creeny, 1891, pl. 65.
 Cf. bijl. 3, nr. 167.

102. Vloerzerk van Jacques Symoens (+ 1576) en Joosyne Craye.

K.I.K., A.C.L. 92149 B.

Cf. bijl. 3, nr. 167.

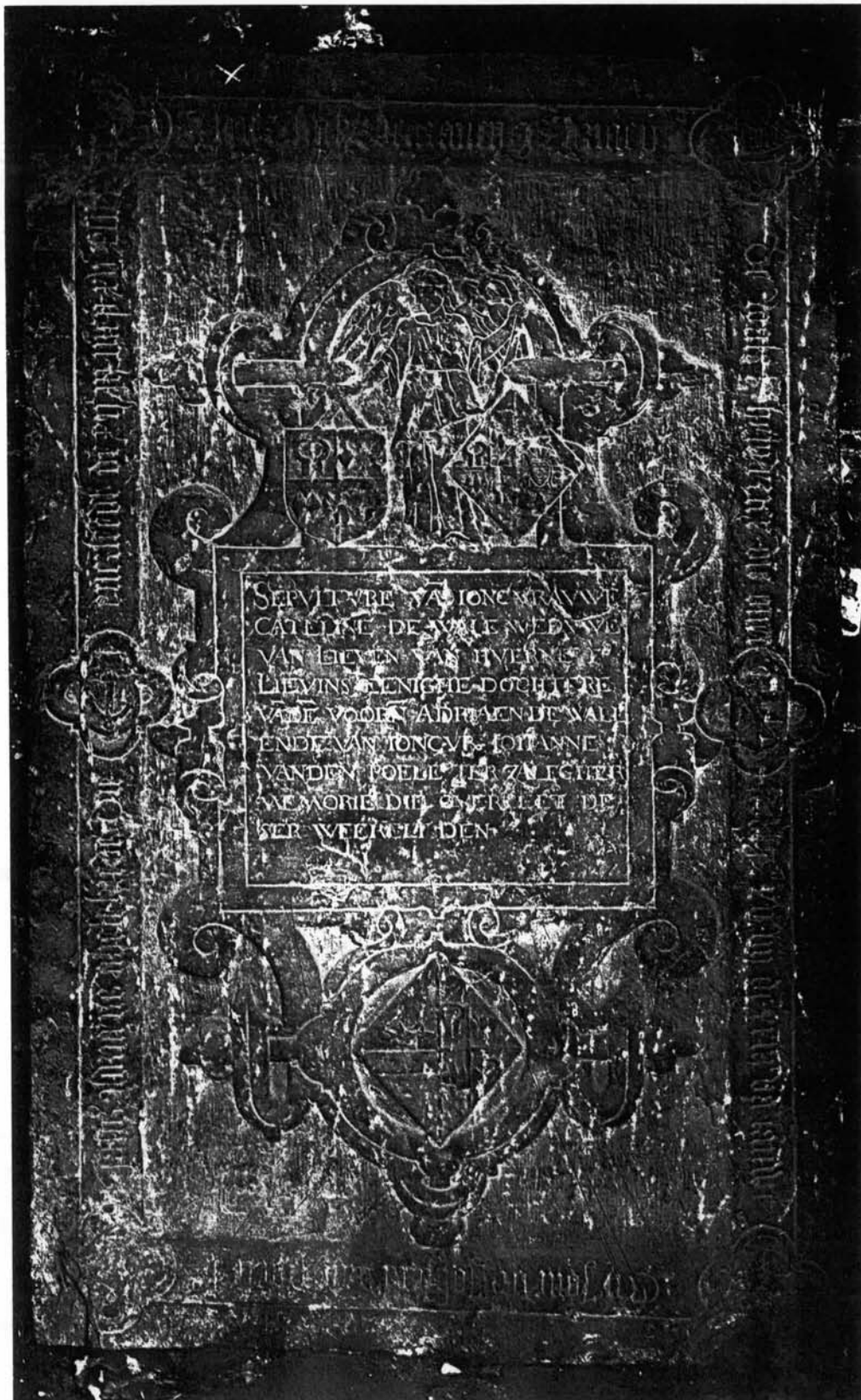
Cf. Oughena 16.

1 Meter

103. Wand- of nisgraf van Viglius Ayta (+ 1577).

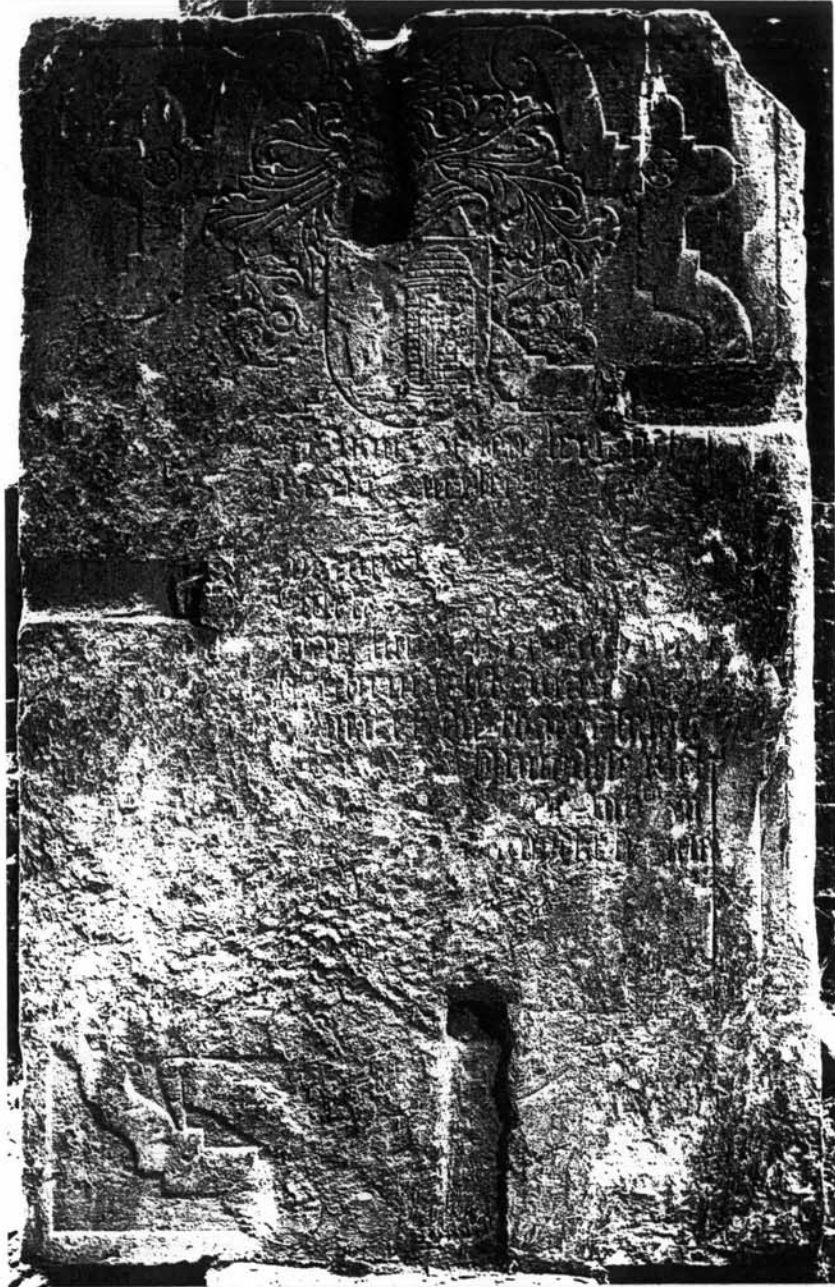
In: Tombeau de Viglius, 1846.

Cf. bijl. 3, nr. 168.

104. Vloerzerk van Catelyne de Wale.
16de eeuw

K.I.K., A.C.L. 92889 B.
Cf. bijl. 3, nr. 172.

105. Vloerzerk van Lieven Sergant (+ 15..) en Katheline van ...erbosch.

J. van Waesberghe, 1973, 906.

Cf. bijl. 3, nr. 173.

106. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekend echtpaar.
16de eeuw

K.I.K., A.C.L. 92080 B.
Cf. bijl. 3, nr. 179.

107. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekend echtpaar.
16de eeuw; detail van de mannenfiguur

K.I.K., A.C.L. 92147 B.
Cf. bijl. 3, nr. 179.

108. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekend echtpaar.
16de eeuw; detail van de vrouwenfiguur

K.I.K., A.C.L. 92148 B.
Cf. bijl. 3, nr. 179.

109. Vloerzerk met (verdwenen) inlegwerk van een onbekende zuster.
begin 16de eeuw

J. van Waesberghe, 1973, 904.
Cf. bijl. 3, nr. 180.

110. **Arnulf II de Jonge (+ 987) en Susanna van Lombardije (+ 1003).**
 Tekening door Arent van Wynendaele in 1560 naar het gedenkpaneel dat zich in de Sint-Pietersabdijkerk bevond. Onderaan staat geschreven: 'Toegekomen bij Koope aen Christophorus van Huerne 1592'

Dit es vrou Machtelt hūfirandoe van bandedōyn de iontche
 f' aernouts' dochter vā hertoche herman vā sassen moeder van
 graef aernoit de schoone de 3' graue vā Vlaenderen.

111. Mathilde van Saksen (+ 1008).

Tekening door Arent van Wynendaele in 1560 naar het gedenkpaneel dat zich in de Sint-Pietersabdijkerk bevond. Onderaan staat geschreven: 'Toegekomen bij Koope aen Christophorus van Huerne 1592'

112. **Boudewijn IV met de Baard (+ 1035) en Odgiva van Luxemburg (+ 1030).**
 Tekening door Arent van Wynendaele in 1560 naar het gedenkpaneel dat zich in de Sint-Pietersabdijkerk bevond. Onderaan staat geschreven: 'Arent van Wynendale stedschilder del 1560'

Dits Ghiselijne sgrauen dochter van
Lutsenbüsch suster van vrou
Ozinc doornoeint

113. **Gisla van Luxemburg.**

Tekening door Arent van Wynendaele in 1560 naar het gedenkpaneel dat zich in de Sint-Pietersabdijkerk bevond. Onderaan staat geschreven: 'Arent van Wynendale stedschilder del 1560'

S.A.G., A.G., L 25/2b.

Cf. bijl. 3, nr. 109.

115. Schetsen door Antonio de Succa.

Gent, februari 1602: linksboven en onder: twee schetsen van Mathilde van Saksen (+ 1008) en haar grafschrift; rechtsboven: Arnulf II de Jonge (+ 987) en zijn grafschrift

In: Antonio de Succa, 1977 [1602], f° 61 r°.

Cf. bijl. 3, nr. 109.

116. Schetsen door Antonio de Succa.

Gent, februari 1602: linksboven: twee schetsen van Susanna van Lombardije (+ 1003) en haar grafschrift; rechtsboven: Gisela van Luxemburg en haar grafschrift; onder: tekstband die zich ook op het gedenkpaneel bevindt

In: Antonio de Succa, 1977 [1602], f° 61 v°.
 Cf. bijl. 3, nr. 109.

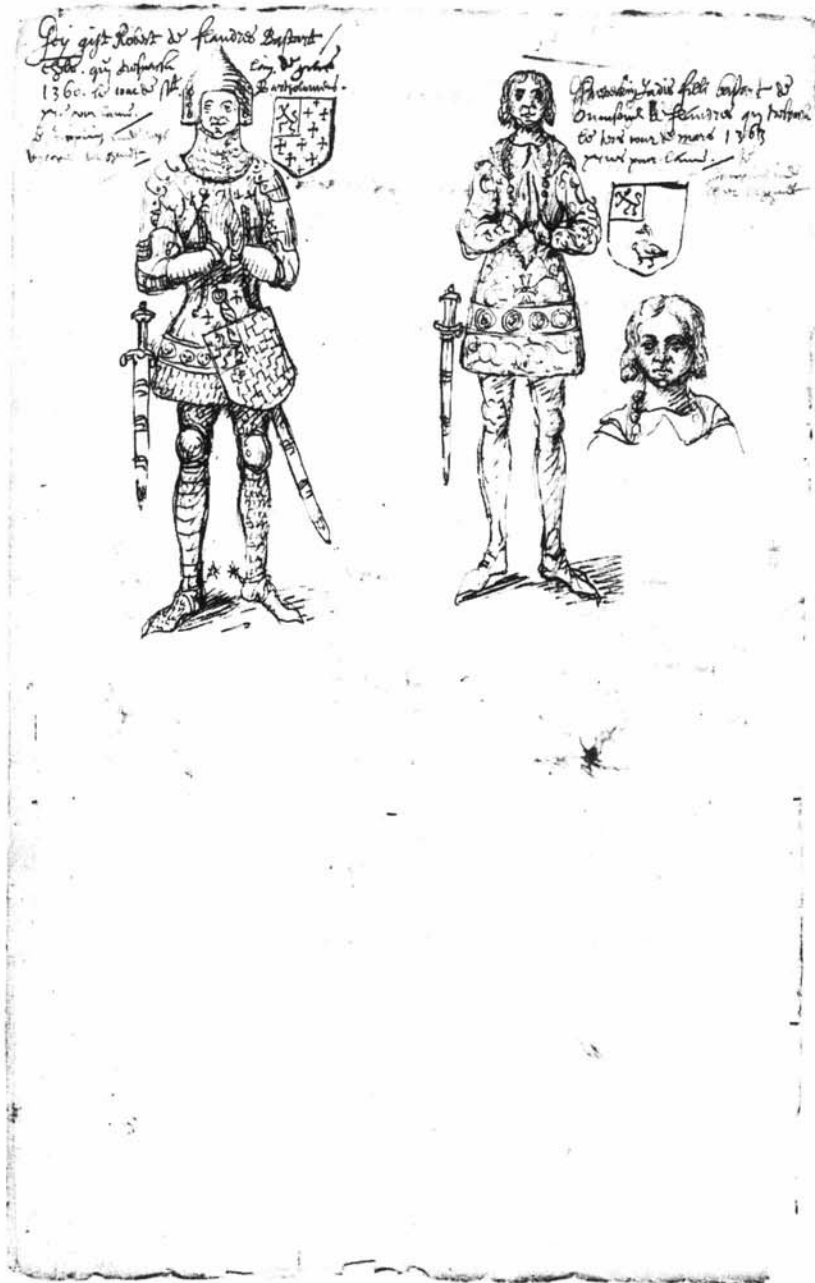
And.

Dania me coluit plurimum Germanidibus
 quoniam ortu reddat terra diabolica prius
 Nulla hanc potuit nocuisse remos sed quod
 clauda gabui mibus mirumque cepit
 In me dei ipse curat fieri et fore illi
 partem ad superos me sibi ipse dicit
 Cetera quibus ducunt et tibi tot regna deo
 Deprecant sua que gratia sua manet
 Hoc cinas spiritus meos somnosque sompne
 mior et de ista gratia vobis ait
 Talibus in curia terra tractandis vobis
 quanta Sabaraj nota sapientia fuit
 Inchoo cepta et non cessat fludra vult
 qui quartus fatid dicitur ille mori
 Nec nunc per magi dicit facti stromi curie
 Impria ut magi regna donant dui
 Si delecta sunt sapientia pignora patri
 Si tenet curia Dania curia mori
 At si ista que nota nota flumant manet atque
 qui regit arbitrio singula quodque fuit
 Inur proter superos quibus mirantur in oculo
 ut simul est laudat et rationis equis
 Quare ago quibus adit curia que dicitur manij
 Et dicitur de tempore sapientia dicitur mori
 Nil mihi nunc parat nec quod nec dicitur
 nec atad et quod dicitur parat fuit
 Iny fatis quibus dicitur terra omnia dicitur
 Iny eddmanctay turba voluta tunc
 Iny fatis dicitur regni est laqueus nocit
 Si qua fuit virtus que modo sola fuit.

Jant.

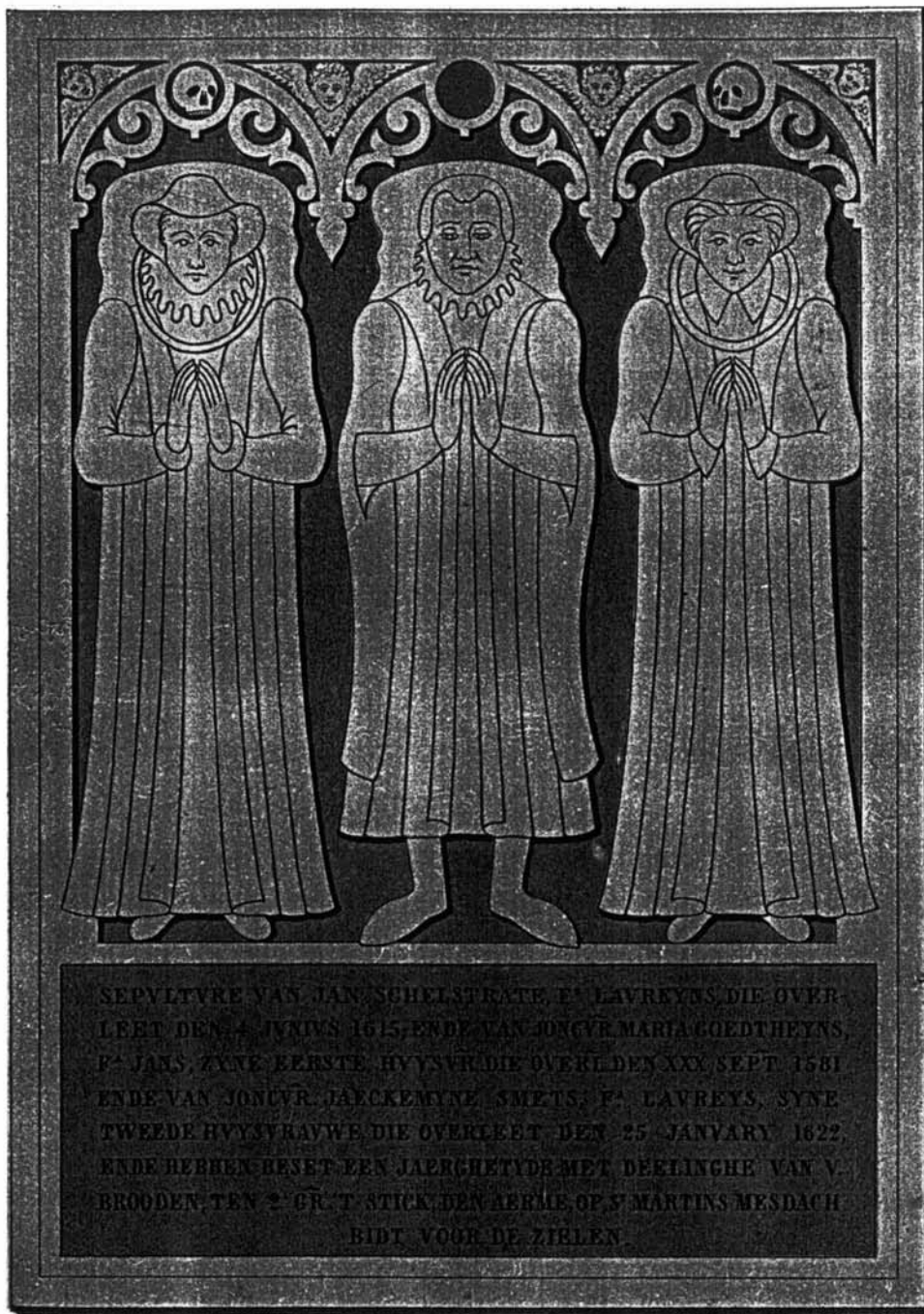
118. Schetsen door Antonio de Succa.
 Gent, februari 1602: linksboven: tweede deel van het grafscript van Isabella van Oostenrijk (+ 1526)
 In: Antonio de Succa, 1977 [1602], f° 62 v°. Cf. bijl. 3, nr. 109.

120. Schetsen door Antonio de Suca.

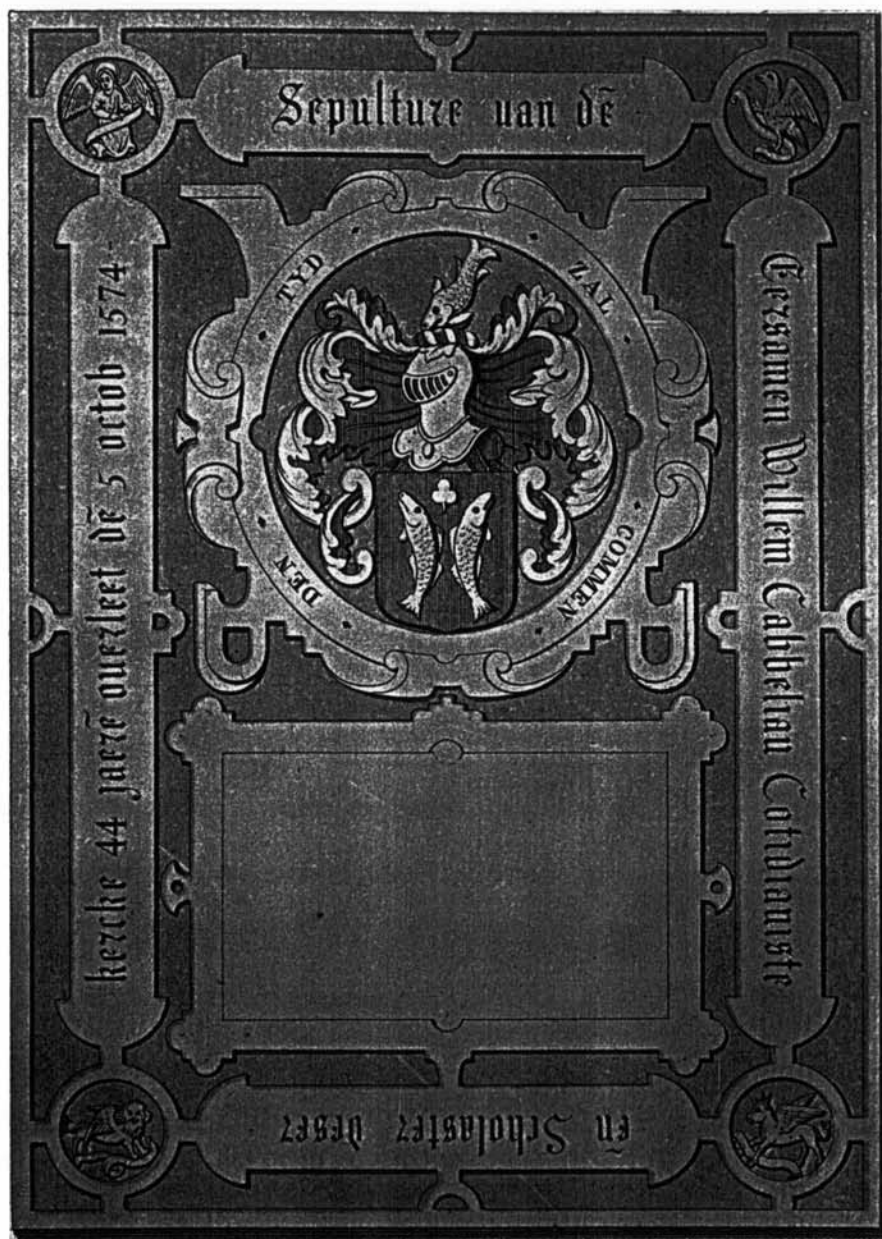
Gent, februari 1602: links: Robrecht van Vlaanderen (+ 1360), bastaardzoon van Lodewijk van Nevers;
rechts: Pieterkin van Vlaanderen (+ 1366), bastaardzoon van Lodewijk van Male

In: Antonio de Suca, 1977 [1602], f° 64 v°.
Cf. bijl. 3, nr. 109.

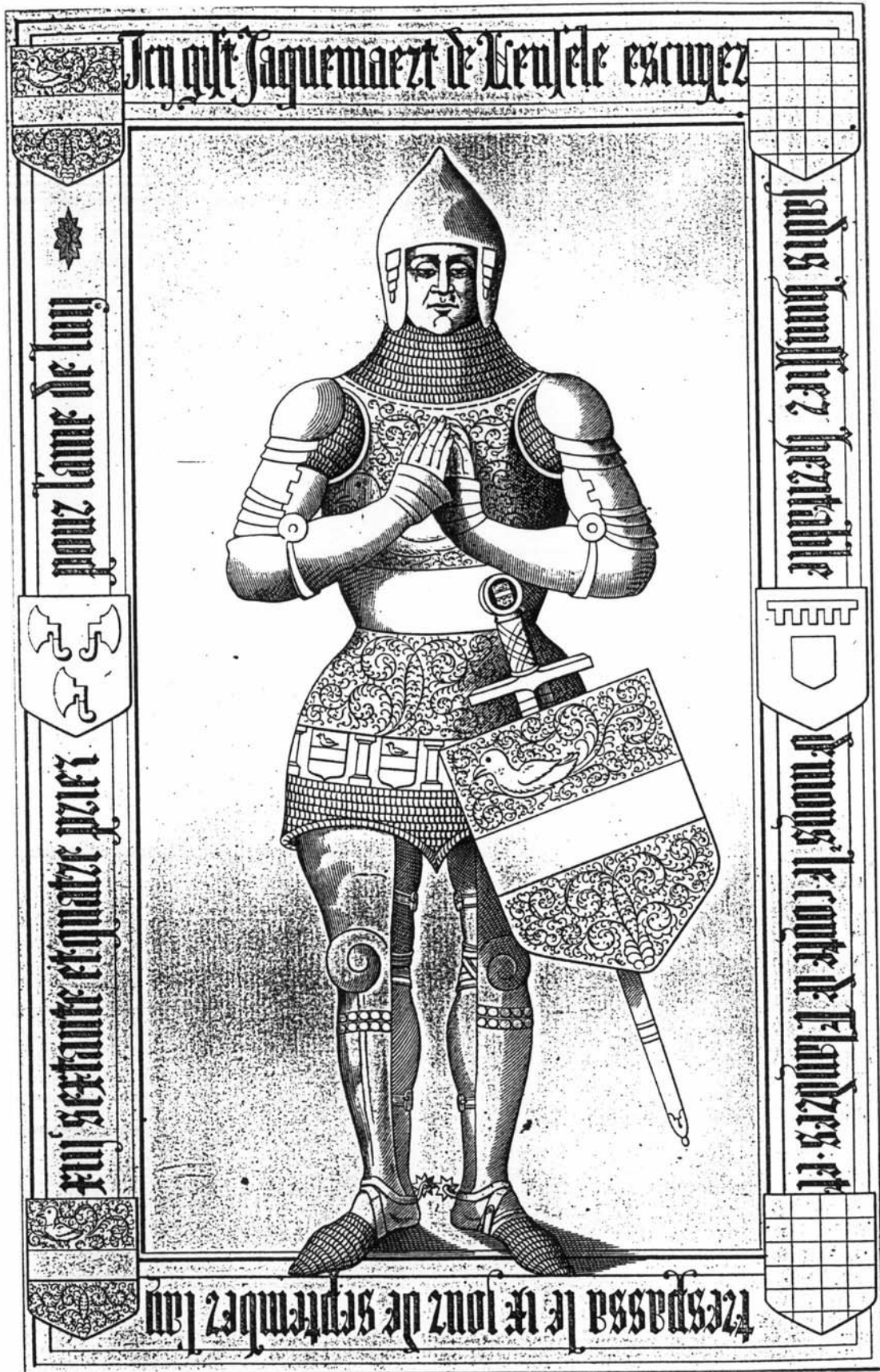
121. Vloerzerk van Jan Schelstrate (+ 1615), Maria Goedtheyns (+ 1581) en Jaeckemyne Smets (+ 1622).

In: Graf- en gedenkschriften, 1857, pl. 3.
Cf. rep. 1.5./023.

122. Vloerzerk van Willem Cabbeliau (+ 1574).

In: Graf- en gedenkschriften, 1857, pl. 6.
Cf. rep. 1.5./020.

123. Vloerplaat van Jaquemaert de Lensele (+ 1374).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 1.

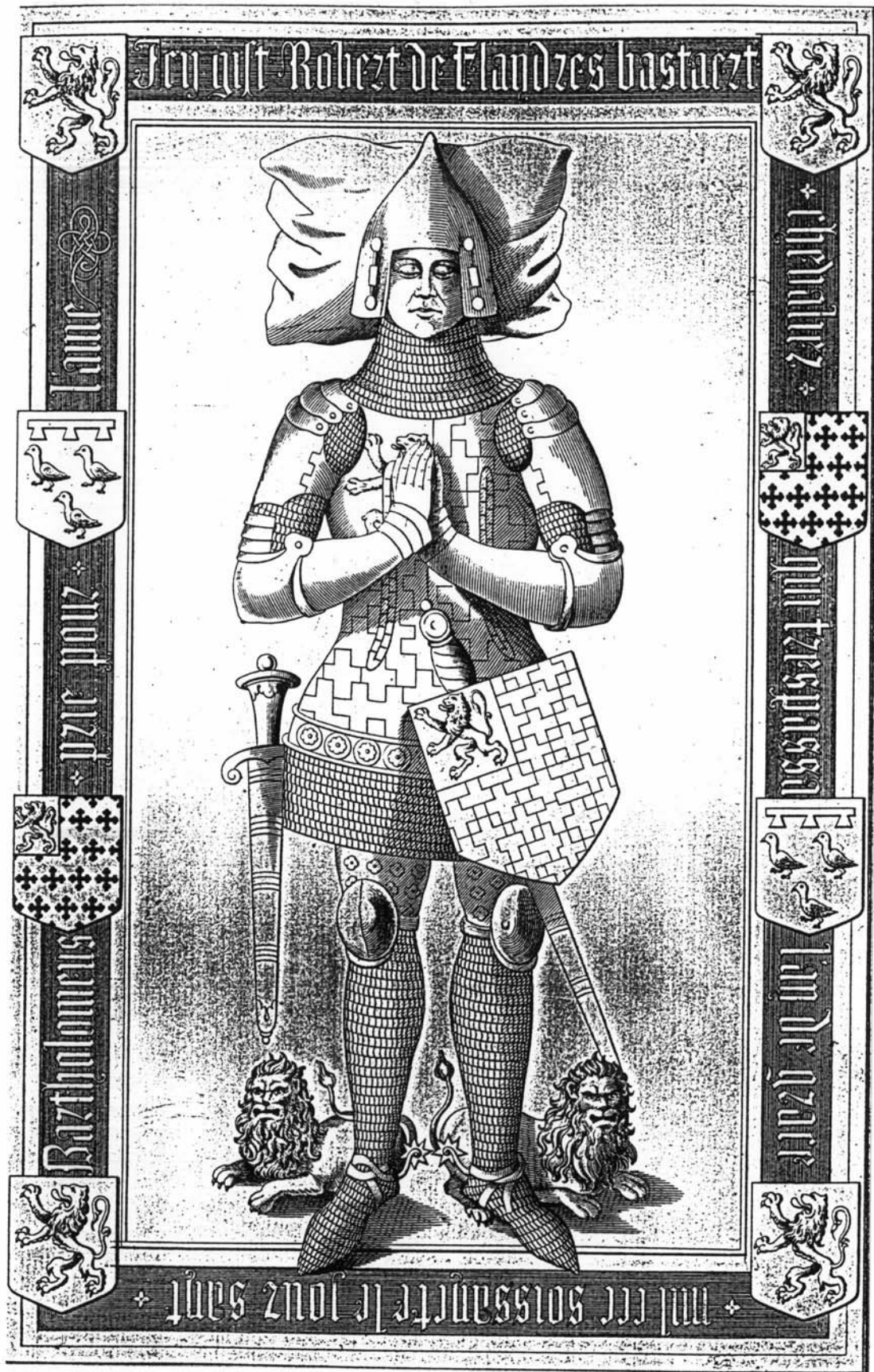
Cf. rep. 2.6./014.

124. Vloerplaat van Pieterkin de Flandres (+ 1367).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 2.

Cf. rep. 2.6./013.

125. Vloerplaat van Robert de Flandres (+ 1360).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 3.
Cf. rep. 2.6./009.

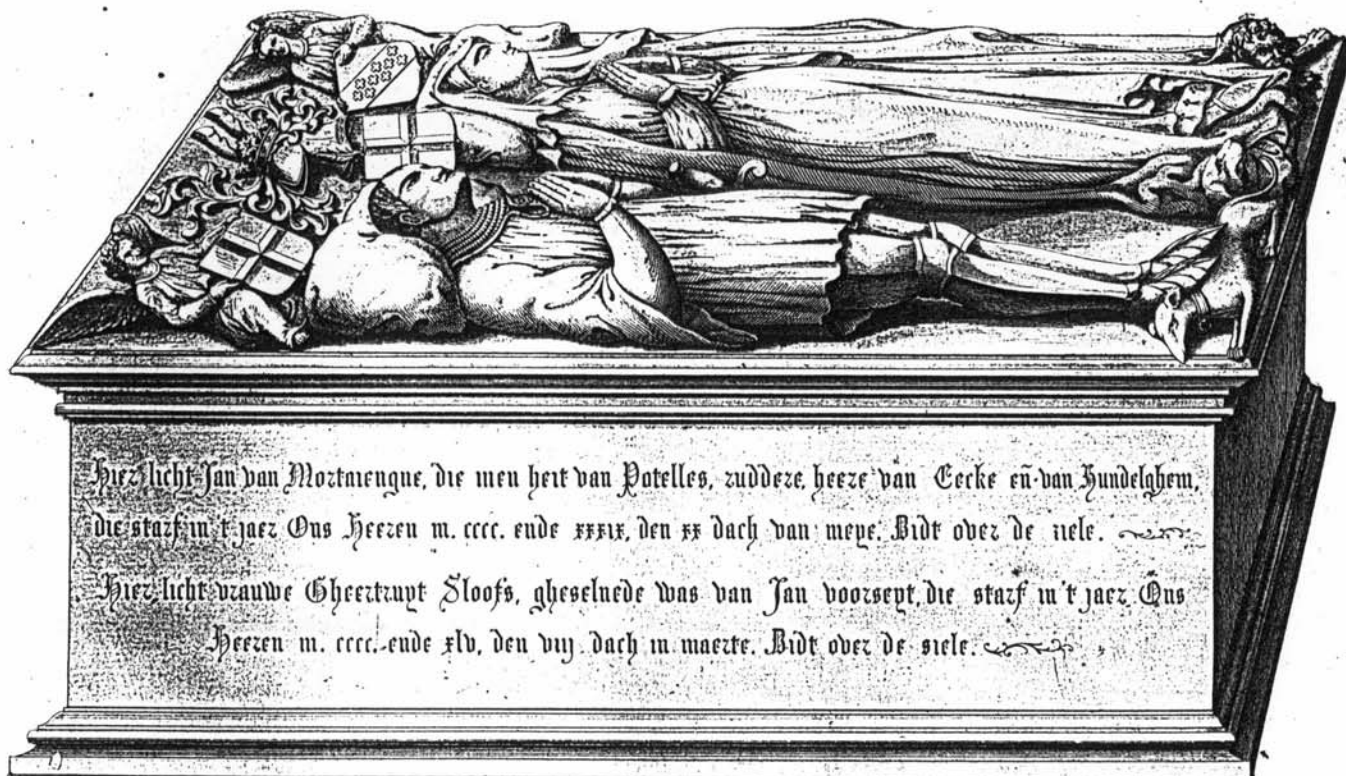
126. Vloerplaat van Gillis Vander Biest (+ 1392).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 4.
 Cf. rep. 2.6./015.

127. Vloerplaat van Joannes Busere de Bassevelde (+ 1326 of 1327).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 5.
 Cf. rep. 2.6./002.

128. Vrijstaande tombe van Jan van Mortaiengne alias van Potelles (+ 1439) en Gheertruyt Sloofs (+ 1446).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 6.
Cf. rep. 2.6./021.

129. Vloerplaat van Baudouyn Uutervolderstrate (+ 1400).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 8.

Cf. rep. 2.6./016.

130. Grafplaat van Walterus de Hersele (+ 1331 of 1332).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 10.

Cf. rep. 2.6./003.

131. Vloerzerk van Margriete van Steelant (+ 1558), Cornelis de Hertoghe en Anna van Exaerde.

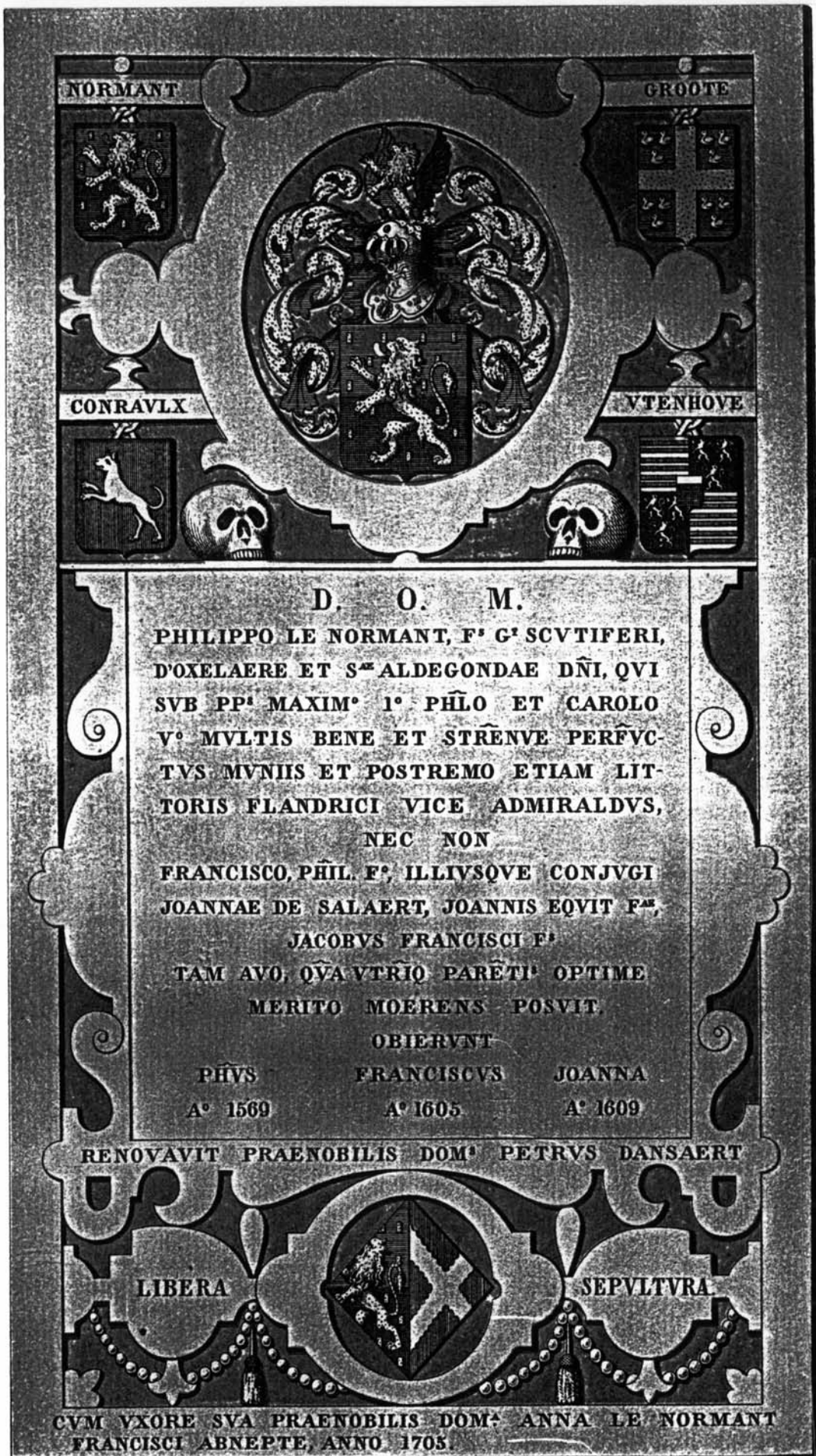
In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 14.
Cf. rep. 2.6./064.

132. Vloerzerk van Robertus Hellin (+ 1563).

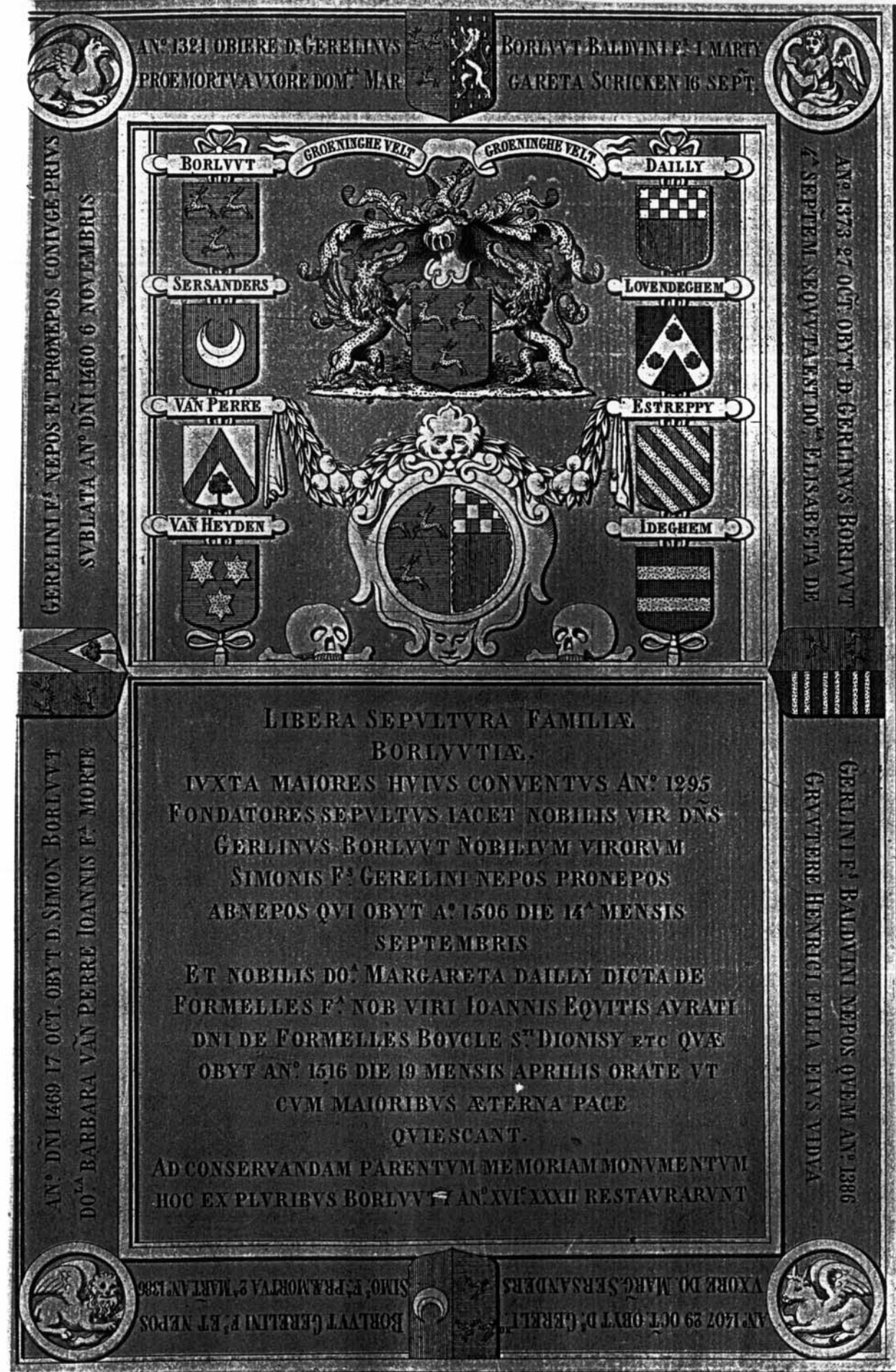
In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 16.

Cf. rep. 2.6./069.

133. Vloerzerk van Philippus le Normant (+ 1569), Franciscus le Normant (+ 1606) en Joanna de Sallaert (+ 1609).

In: Graf- en gedenkschriften, 1858, pl. 17.
Cf. rep. 2.6./072.

134. Vloerzerk van de familie Borluut.

In: Graf- en gedenkschriften, s.d. [Augustijnen], pl. 1.
Cf. rep. 2.3./002.

135. Twee werklieden graveren vloerzerken.

boven: Londen, British Library, ms. 10292 (*La Queste du Saint Graal*, Noord-Frankrijk, ca. 1315), f° 55 v°; onder: Londen, British Library, ms. royal 14 E III (*L'Estoire et la queste du Saint Graal*, Frankrijk, begin 14de eeuw), f° 66 r°

In: F. Greenhill, II, 1976, pl. 1; L. Nys, 1993b, p. 79.

INHOUD

I. BIJLAGEN	1
1. BESCHRIJVING VAN DE GERAADPLEEGDE HANDSCHRIFTEN UIT DE GENTSE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK.....	1
1.1. Hs. G. 5860-5860(1).....	1
1.2. Hs. G. 11766.....	6
1.3. Hs. G. 14029.....	11
1.4. Hs. G. 12925.....	12
2. FUNDATIE-AKTES VAN 'VRIJE SEPULTUREN'.....	15
2.1. Gillis Pappal en Veerhelt Borluut in de Sint-Janskerk (7 maart 1463 (n.st.)).....	15
2.2. Niclaus Bave en Marie van Pollinchove in de Sint-Baafskathedraal (24 februari 1548 (n.st.)).....	15
3. OVERZICHT VAN DE BEWAARD GEBLEVEN GENTSE GRAFMONUMENTEN TOT 1584.....	17
4. GRAFIEKEN IN VERBAND MET HET GENTSE REPERTORIUM.....	75
4.1. Typologie van de grafmonumenten.....	75
4.1.1. <i>Overzicht van de verschillende types grafmonumenten</i>	75
4.1.2. <i>Overzicht van de verschillende types graftekens</i>	75
4.1.3. <i>Overzicht van de verschillende types grafgedenktekens</i>	76
4.2. Aantal grafschriften.....	77
4.3. Taal van de grafschriften.....	78
4.3.1. <i>Overzicht van de gehanteerde taal in de grafschriften</i>	78
4.3.2. <i>Overzicht van de gehanteerde taal in grafschriften van parochie- en kapittelkerken (categorie 1)</i>	78
4.3.3. <i>Overzicht van de gehanteerde taal in grafschriften van abdij- en kloosterkerken (categorie 2)</i>	79
4.3.4. <i>Overzicht van de gehanteerde taal in grafschriften van begijnhoven, godshuizen, hospitalen en kapellen (categorie 3)</i>	79
4.4. Aanduiding van de begraafplaats.....	80
4.4.1. <i>Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de grafschriften</i>	80
4.4.2. <i>Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Nederlandstalige grafschriften</i>	80
4.4.3. <i>Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Latijnse grafschriften</i>	81
4.4.4. <i>Overzicht van de aanwezigheid van aanduidingen van de begraafplaats in de Franse grafschriften</i>	81
4.5. Geslacht van de overledenen.....	83
4.5.1. <i>Overzicht van het aantal mannen en vrouwen uitgedrukt in absolute aantallen</i>	83
4.5.2. <i>Overzicht van het aantal mannen en vrouwen uitgedrukt in procenten</i>	83
4.6. Beden.....	84
4.6.1. <i>Overzicht van de aanwezigheid van beden in de grafschriften</i>	84
4.6.2. <i>Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Nederlandstalige grafschriften</i>	84
4.6.3. <i>Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Latijnse grafschriften</i>	85
4.6.4. <i>Overzicht van de aanwezigheid van beden in de Franse grafschriften</i>	85

4.7.	Stichtingen.....	86
4.7.1.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van stichtingen in de grafschriften uitgedrukt in absolute aantallen</i>	86
4.7.2.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van stichtingen in de grafschriften uitgedrukt in procenten ..</i>	86
4.8.	Opdrachtgevers.....	87
4.8.1.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van opdrachtgevers in de grafschriften uitgedrukt in absolute aantallen</i>	87
4.8.2.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van opdrachtgevers in de grafschriften uitgedrukt in procenten ..</i>	87
4.9.	'Memento mori'-teksten en verwante uitdrukkingen	88
4.9.1.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van 'memento mori'-teksten en verwante uitdrukkingen in de grafschriften uitgedrukt in absolute aantallen.....</i>	88
4.9.2.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van 'memento mori'-teksten en verwante uitdrukkingen in de grafschriften uitgedrukt in procenten.....</i>	88
4.10.	Carmina.....	89
4.10.1.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van carmina in de grafschriften uitgedrukt in absolute aantallen</i>	89
4.10.2.	<i>Overzicht van de aanwezigheid van carmina in de grafschriften uitgedrukt in procenten</i>	89
II.	ILLUSTRATIES.....	90

stercora medulla
fferat tibi ai incen
retum offerat tibi
s cum hyrcas
nuta uide a nar
oms qui timetis
n quata fecit aie

